

REFERAT Magistraten_2018-21 d. 20-08-2018

Mødedato Mandag d. 20. august 2018 kl. 17:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Revisionsberetning nr. 17 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion	3
Revisionsberetning nr. 18 vedrørende revision af årsregnskabet for 2017.....	5
Meddelelser fra borgmesteren.....	6
Anmodning fra kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling om varig udtræden af Frederiksberg Kom	7
Anmodning fra kommunalbestyrelsesmedlem Fasael Rehman om midlertidig fritagelse for sine kor	9
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Munis Zepernick og Daniel Pa	11
Forespørgsel fra rådmand Lone Loklindt, 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, kommunalbestyrels	16
Opfølgning på strategi for salg af kommunens beboelsesejendomme.....	21
Beredskabspolitikken for Hovedstadens Beredskab I/S.....	32
Godkendelse af Hovedstadens Beredskabs årsberetning 2017.....	33
Anmodning fra fonden Amager Bakke om yderligere lån.....	35
Ansøgning om bidrag til Copenhagen Film Fund 2019-2021.....	37
2. Forventet regnskab 2018.....	38
2. finansielle orientering om budget 2019-2022.....	51
Budgetforslag 2019 - Magistraten.....	58
Forelæggelse af høringsvar og revideret ny Handicappolitik 2019 - 2022.....	59
Konkretisering af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets arbejdsform og aktiviteter.....	63
Konsekvenser for tandplejen efter etablering af Styrelsen for Patientsikkerhed.....	67
Borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-2022.....	70
Fremlæggelse af høringsvar og revideret ny Ældre- og Værdighedspolitik 2019 - 2022.....	73
Evaluerings af udbud af plejecentre.....	78
Masterplan for modernisering af plejeboliger.....	82
Puljemidler til indretning af demenssegne plejeboliger.....	93
Vækst og jobskabelse på Frederiksberg - Plan for den virksomhedsrettede indsats 2019-2022.....	95
Integrations- og beskæftigelsesambassadør.....	99
Rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune.....	101
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro om sociale klausuler for pri	110
Forlængelse af lejeaftale Norske Hus.....	120
Plan for vedligeholdelse for skolerne i Frederiksberg Kommune.....	122
Opfølgning på Kultur- og Fritidsudvalgets besøg på Frederiksbergs teatre.....	126
Evaluerings af Frederiksberg Frivillighedskoordinator (2. behandling).....	129
Indeksing og anlægsbevilling for tilkøbsprojekter til Cityringen.....	135
Forslag til lokalplan 218 for Frederiksberg Forsyning Stæhr Johansens Vej 38.....	139
Forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 for Fuglebakkebebyggelsen.....	141
Forudgående høring om kommuneplantillæg for et område mellem Nyelandsvej, Emil Chr. Hansen	146
Allégadeprojektet - omkostninger og finansiering af tiltag.....	148
Udvikling af legepladsen i Frederiksberg Have.....	151
Orientering om anvendelse af midler til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp i 2018 samt €	153
Grundkapital til nye almene boliger - ny pulje.....	155

Lukket.....	158
Lukket.....	159
Lukket.....	160

Punkt 249: Revisionsberetning nr. 17 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion m.v. 2017

00.32.00-K01-2-17

Resume

Revisionsberetning nr. 17 er en delberetning for regnskabsåret 2017 og vedrører den afsluttende revision for 2017 af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion m.v.

Beslutning

Magistraten indstiller, at revisionsberetning nr. 17 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion m.v., godkendes og videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at revisionsberetning nr. 17 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion m.v., godkendes og videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Beretningen omfatter de sociale udgifter, der er omfattet af refusion og tilskud, jf. bekendtgørelse nr. 1591 af 15/12/2017, om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets og Børne- og Socialministeriets ressortområder.

I beretningen redegør revisionen for den udførte revision.

Revisionens bemærkning fra revisionen 2017

Jf. afsnit 3.1 har revisionen ikke givet anledning til bemærkninger.

Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Som led i den løbende revision for regnskabsåret 2017 har revisionen fulgt op på revisionsbemærkninger fra tidligere år vedrørende Beskæftigelsesministeriets ressortområde. Der forekommer ikke forhold til opfølgning fra hhv. Børne- og Socialministeriets område samt Udlændinge- og Integrationsministeriets område.

På Beskæftigelsesministeriets ressortområde er der ifølge decisionsskrivelsen fra STAR vedrørende regnskabsåret 2016 ét forhold til opfølgning i 2017. Forholdet vedrører økonomisk opfølgning efter aktivlovens § 10.

Revisionens konklusion:

"Som led i vores opfølgning på revisionsbemærkningen fra 2016 og tidligere år har vi konstateret, at kommunen har fokus på området, og at der alene har været et mindre væsentligt antal forsinkelser i den økonomiske opfølgning samt behandling af adviser. Disse fejl er rettet, og vi betragter revisionsbemærkningen for afsluttet".

Temarevision om kommunernes forvaltning af servicelovens § 181

Som led i revisionen af Frederiksberg Kommune for 2017 har kommunens revisor foretaget revision af kommunens forvaltning af servicelovens § 181. Der foretages temarevision hvert andet år og temaerne fastsættes på skift af Beskæftigelsesministeriet og Børne- og Socialministeriet. For regnskabsåret 2017 er det Børne- og Socialministeriet, som fastlægger temaet.

Det er på baggrund af den gennemførte temarevision revisors vurdering, at Frederiksberg Kommunes forvaltning af servicelovens § 181 og hjemtagelse af statsrefusion er betryggende.

Revisors samlede konklusion på revision af de sociale udgifter med statsrefusion

Det er revisors vurdering, at der generelt er etableret hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange m.v. på personsagsområderne, men at forretningsgangene ikke i alle tilfælde afspejles i den konkrete sagsbehandling. Det er endvidere revisors vurdering, at sagsbehandlingen i Frederiksberg Kommune generelt foretages i overensstemmelse med gældende lovgivning og revisor har i vurderingen lagt vægt på, at der alene er fundet enkeltstående fejl og mangler, og at området ud fra en samlet vurdering administreres på behørig vis.

Endelig konkluderer revisor, at refusionsanmeldelserne er kontrolleret, og refusionen er i al væsentlighed kommet korrekt til udtryk i regnskabet.

For yderligere uddybning af den foretagne revision henvises til revisionsberetningen samt de detaljerede lovpligtige redegørelser til de enkelte ressortministerier, (beretningens bilag 1-3).

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 20. august og Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018.

Bilag

Revisionsberetning nr. 17 Social revision

Punkt 250: Revisionsberetning nr. 18 vedrørende revision af årsregnskabet for 2017

00.32.00-K01-2-17

Resume

Frederiksberg Kommunes regnskab for 2017 blev fremlagt i Kommunalbestyrelsen den 23. april 2018 og efterfølgende oversendt til revisionen (EY). Revisionens beretning skal afgives senest den 15. juni 2018, hvorefter Magistraten og Kommunalbestyrelsen foretager den endelige behandling af regnskabet - inden udgangen af august måned. Frederiksberg Kommune har den 15. juni 2018 modtaget revisionens afsluttende beretning for regnskabsåret 2017. Revisionsberetningen forelægges herefter Magistraten den 20. august og Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018.

Beslutning

Magistraten indstiller, at regnskabet for 2017 som forelagt i Kommunalbestyrelsen den 23. april 2018 og revisionsberetning nr. 18 godkendes og videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at regnskabet for 2017 som forelagt i Kommunalbestyrelsen den 23. april 2018 og revisionsberetning nr. 18 godkendes og videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

I beretningen redegør revisionen for den udførte revision.

Revisionens bemærkning fra revisionen 2017

Jf. afsnit 3.1 har revisionen ikke givet anledning til bemærkninger.

Revisors konklusion vedr. årsregnskabet for 2017

"Vi har forsynet årsregnskabet med en revisionspåtegning, som er uden modifikationer, men med følgende fremhævelse af forhold om budgettal i årsregnskabet.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen:

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. medtaget det af kommunalbestyrelsen godkendte årsbudget for 2017. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision".

Det er revisionens opfattelse (jf. afsnit 7.2.2 om Vurdering af kommunens økonomi), at Frederiksberg Kommune fører en betryggende økonomistyring, der skal sikre budgetoverholdelse. Det er ligeledes revisionens vurdering, at Frederiksberg Kommune er meget opmærksom på behovet for, at driften skal generere et økonomisk råderum til afdrag på lån og til ikke-låneberettigede anlæg, og at kommunen har en god likviditet.

Øvrige opmærksomhedspunkter fra revisionsberetningen

De observationer og anbefalinger, som revisionen i øvrigt har givet anledning til, er anført som konklusioner under de enkelte afsnit.

Generelt er disse drøftet med den administrative ledelse og de berørte fagområder.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 20. august 2018 og Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018.

Bilag

Revisionsberetning nr. 18 årsregnskab 2017 final

Punkt 251: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-1-18

Sagsfremstilling

a) Magistraten behandlede den 13. august 2018 sag om indstilling af medlemmer til den forberedende grunduddannelsesinstitution (FGU).

Magistraten blev orienteret om den repræsentant til den kommende FGU-bestyrelse, som kommunerne i dækningsområdet (Frederiksberg, København, Tårnby og Dragør) indstiller i fællesskab, idet der i forbindelse med møde den 16. august 2018 på forvaltningsniveau mellem kommunerne i dækningsområdet blev der opnået enighed om en prioriteret liste på fire personer.

Alle navne, dvs. også det medlem der udpeges af flertalsgruppen i forlængelse af Magistratens behandling den 13. august, skal være på plads den 22. august ad indmelding via KKR til Undervisningsministeriet den 23. august.

Der afholdes første møde i den nye bestyrelse tirsdag den 4. september kl. 16-18. Ministeriet afholder workshops for de nye bestyrelser den 17. september.

Toges til efterretning, idet der var enighed om at udpege Lone Loklindt som flertalsgruppens repræsentant.

b) Forvaltningen forelægger løbende sager eller bilag, som af forskellige hensyn, fx forhandlingsmæssig position ved køb/salg af ejendomme, forelægges på lukket dagsorden. Forvaltningen forsøger i hver enkelt sag at fremme så mange oplysninger som muligt på åben dagsorden og arbejder derfor ofte med sager, hvor selve sagsfremstillingen kan indgå på åben dagsorden, mens et eller flere bilag lukkes for offentligheden. Det er strafbart at videregive fortrolige oplysninger.

Toges til efterretning, idet forvaltningen blev anmodet om at fremsende den relevante artikel til Magistraten.

c) Frederiksberg Ret har den 15. august 2018 afsagt dom i en sag om prøvelse af en beslutning om etablering af fælles gårdanlæg efter byfornyelsesloven. Frederiksberg Kommune vandt sagen og har fået tildelt 25.000 kr. i sagsomkostninger. Magistraten blev orienteret om sagen den 25. april 2016.

Kommunen er således frifundet for en påstand om, at Frederiksberg Kommune tilpligtes at anerkende, at en beslutning den 5. oktober 2015 er ugyldig som følge af sagsbehandlingsmangel og i modstrid med formålet i byfornyelsesloven.

Toges til efterretning.

d) Borgmesteren orienterede om et møde med Region Hovedstadens politiske og administrative ledelse om de forestående planer for Frederiksberg og Bispebjerg Hospital. Borgmesteren oplyste, at et forslag vil blive sendt til høring inden for de nærmeste dage.

Toges til efterretning.

Punkt 252: Anmodning fra kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling om varig udtræden af Frederiksberg Kommunalbestyrelse

00.22.00-A30-3-18

Resume

I mail af 6. august 2018 har den konservative gruppeformand, rådmand Flemming Brank oplyst, at han har haft en samtale med kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling, og at denne fortsat er syg, og at en raskmelding desværre kan have lange udsigter.

Kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling beder derfor om varig udtræden af Frederiksberg Kommunalbestyrelse hurtigst muligt.

Beslutning

Magistraten indstiller, at anmodningen fra kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling om udtræden af Frederiksberg Kommunalbestyrelse med øjeblikkelig virkning imødekommes, og at 1. stedfortræder Karsten Skawbo-Jensen godkendes som nyt medlem af Frederiksberg Kommunalbestyrelse med øjeblikkelig virkning, samt de i sagen beskrevne udvalgsrokinger godkendes.

Indstilling

Serviceområdet indstiller, at anmodningen fra kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling om udtræden af Frederiksberg Kommunalbestyrelse med øjeblikkelig virkning imødekommes, og at 1. stedfortræder Karsten Skawbo-Jensen godkendes som nyt medlem af Frederiksberg Kommunalbestyrelse med øjeblikkelig virkning samt de i sagen beskrevne udvalgsrokinger godkendes.

Sagsfremstilling

I mail af 6. august 2018 har den konservative gruppeformand, rådmand Flemming Brank oplyst, at han har haft en samtale med kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling, og at denne fortsat er syg, og at en raskmelding desværre kan have lange udsigter.

Stig Elling har derfor bedt Flemming Brank som konservativ gruppeformand meddele, at kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling med baggrund i sin samlede sygdomssituation, ønsker hurtigst muligt at udtræde af Frederiksberg Kommunalbestyrelse, idet sagen ønskes behandlet på næste kommunalbestyrelsesmøde den 27. august 2018.

Efter den kommunale valglovs § 103, stk.1, skal et medlem af kommunalbestyrelsen fritages for sit medlemskab, såfremt medlemmet på grund af sin helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende, har rimelig grund til at ønske sig fritaget for medlemskabet.

Under henvisning hertil er det Servicerådets vurdering, at der er grundlag for at imødekomme anmodningen fra Stig Elling om varig udtræden af Frederiksberg Kommunalbestyrelse.

Første stedfortræder på den konservative kandidatliste er Karsten Skawbo-Jensen, der herefter indtræder som fast medlem for resten af funktionsperioden.

Kommunalbestyrelsesmedlem Stig Elling har p.t. ingen udvalgshverv.

Ændringen giver anledning til nogle udvalgsrokinger i den konservative gruppe (formelt valggruppen), idet Karsten Skawbo-Jensen indtræder i Socialudvalget og Arbejdsmarkeds-og Uddannelsesudvalget. Kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther Hildebrandt udtræder af Bolig-og Ejendomsudvalget, og kommunalbestyrelsesmedlem Helle Sjelle udtræder af Arbejdsmarkeds-og Uddannelsesudvalget og indtræder i Bolig-og Ejendomsudvalget, og kommunalbestyrelsesmedlem Alexandra Dessoy udtræder af Socialudvalget.

Det bemærkes, at det antages, at kommunalbestyrelsen på begæring kan fritage en person for et hverv for resten af funktionsperioden, når kommunalbestyrelsen skønner, at der er en rimelig grund hertil, og der tilkommer kommunalbestyrelsen i den forbindelse et rimeligt skøn, jf. kommenteret styrelseslov, side 183..

Det bemærkes, at Stig Elling og Karsten Skawbo-Jensen betragtes som inhabile ved Kommunalbestyrelsens behandling af sagen, jf. den kommenterede styrelseslov, side 119.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 20. august 2018 og Kommunalbestyrelsen.

Punkt 253: Anmodning fra kommunalbestyrelsesmedlem Fasael Rehman om midlertidig fritagelse for sine kommunale hverv

00.22.00-A30-3-18

Resume

I mail af 15. august 2018 har den konservative gruppeformand Flemming Brank oplyst, at kommunalbestyrelsesmedlem Fasael Rehman på grund af sygdom anmoder om midlertidig fritagelse for sine kommunale hverv frem til den 29. oktober 2018 med virkning fra den 27. august 2018.

Beslutning

Magistraten indstiller, at anmodningen fra kommunalbestyrelsesmedlem Fasael Rehman om fritagelse for sine kommunale hverv i perioden 27. august - 28. oktober 2018 imødekommes, da der foreligger lovligt forfald, og at Carina Høedt indkaldes som stedfortræder i perioden.

Indstilling

Serviceområdet indstiller, at anmodningen fra kommunalbestyrelsesmedlem Fasael Rehman om fritagelse for sine kommunale hverv i perioden 27. august - 28. oktober 2018 imødekommes, da der foreligger lovligt forfald, og at Carina Høedt indkaldes som stedfortræder i perioden.

Sagsfremstilling

I mail af 15. august 2018 har den konservative gruppeformand Flemming Brank oplyst, at kommunalbestyrelsesmedlem Fasael Rehman skal indlægges med henblik på en operation efter et fald.

Efter udskrivelse kan der forventes en længere rekreationstid, og derfor anmoder Fasael Rehman om midlertidig fritagelse for sine kommunale hverv frem til den 29. oktober 2018 med virkning fra den 27. august 2018.

Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til hans anmodning efter reglerne i den kommunale styrelseslov og godkende hans stedfortræder.

Efter styrelseslovens § 15, stk. 2, er de lovlige forfaldsgrunde bl.a. sygdom. Juridisk Afdeling foreslår derfor, at anmodningen fra Fasael Rehman imødekommes. 1. stedfortræder på den konservative kandidatliste er Carina Høedt.

xt-decoration: underline;">Oversigt over kommunalbestyrelsesmedlem Fasael Rehmans udvalgshverv pr. 15. august 2018

Stående udvalg:

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	Medlem.
--	---------

Socialudvalget	Medlem.
----------------	---------

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	Medlem.
------------------------------------	---------

Undervisningsudvalget	Medlem.
-----------------------	---------

Ældre- og Omsorgsudvalget	Medlem.
---------------------------	---------

Andre udvalg, råd mv.

Folkeoplysningsudvalget	Stedfortræder for rådmand Pernille Høxbro. Medlem og stedfortræder skal være medlemmer af Kommunalbestyrelsen.
-------------------------	---

Frederiksberg Bygas A/S og Frederiksberg Fjernvarme A/S, bestyrelsen	Medlem. Skal være medlem af bestyrelsen for Frederiksberg Energi A/S. Der er ikke valgt stedfortræder.
--	--

Frederiksberg Energi A/S, bestyrelsen	Medlem. Skal være medlem af Kommunalbestyrelsen. Der er ikke valgt stedfortræder.
Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S, bestyrelsen	Medlem. Skal være medlem af bestyrelsen for Frederiksberg Energi A/S. Der er ikke valgt stedfortræder.
Lejerbo Frederiksberg, bestyrelsen	Medlem. Stedfortræder: kommunalbestyrelsesmedlem Brian Holm. Medlem og stedfortræder skal være medlem- mer af Kommunalbestyrelsen.
Louis Petersens Børnegård, bestyrelsen	Medlem. Der er ikke valgt stedfortræder.
Musikudvalget	Stedfortræder for kommunalbestyrelsesmed- lem Helle Sjelle. Medlem og stedfortræder skal være medlemmer af Kommunalbestyrelsen.
Valgbestyrelse ved folketingsvalg, folkeafstemninger og EP-valg	Stedfortræder for rådmand Pernille Høxbro. Medlem og stedfortræder skal være medlemmer af Kommunalbestyrelsen.
Valgbestyrelse ved kommunale valg	Stedfortræder for rådmand Flemming Brank. Medlem og stedfortræder skal være medlemmer af Kommunalbestyrelsen.

Det tilkommer valggruppen CVI at besætte de ledige udvalgsposter.

Det bemærkes, at Fasael Rehman og Carina Høedt betragtes som inhabile ved sagens behandling i Kommunalbestyrelsen, jf den kommenterede styrelseslov, side 119.

Økonomi

Udgifter til stedfortræder efter vederlagsbekendtgørelsens regler - forventeligt 19.000 kr. pr. kalendermåned.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 20. august 2018 og Kommunalbestyrelsen

Punkt 254: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Munis Zepernick og Daniel Panduro, 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, rådmand Balder Mørk Andersen og rådmand Mette Bram om charter for skattelyfri kommune

88.00.00-K08-1-18

Resume

Der er stillet forslag til beslutning om, at kommunen tiltræder et charter fra Oxfam IBIS om at deltage aktivt i kampen mod skattely. Ved en sådan tiltrædelse vil kommunen forpligte sig til at imødegå handel med virksomheder, der ikke udviser en såkaldt ansvarlig skatteadfærd. I sagen gennemgås charterets konkrete indhold som grundlag for kommunalbestyrelsens beslutning.

Efter sagens første forelæggelse er charteret blevet ændret væsentligt af Oxfam IBIS, og det er derfor det ændrede charter, der indgår ved genfremlæggelsen.

Beslutning

Magistraten indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Indstilling

Serviceområdet indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Sagsfremstilling

På mødet den 7. maj 2018 udsatte Magistraten behandlingen af sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at vurdere, om Frederiksberg Kommunes underskrivelse af charteret vil kunne betragtes som en hensigtserklæring uden juridiske bindinger og om det vil kunne lade sig gøre at efterleve charteret ved udbud under tærskelværdierne for EU-udbud. Endelig blev forvaltningen bedt om at vurdere, om der kan indhentes en udtalelse om lovligheden af at underskrive charteret f.eks. hos Ankestyrelsen.

Om Frederiksberg Kommunes underskrivelse af charteret vil kunne betragtes som en hensigtserklæring uden juridiske bindinger

Forvaltningen har forlagt spørgsmålet om charterets eventuelle forpligtende karakter for Oxfam IBIS, som er vendt tilbage med oplysning om, at charteret er blevet ændret væsentligt. Oxfam IBIS mener, at charteret skal være at betragte som en hensigtserklæring, et første skridt på vejen, og ændringerne skyldes ønske om, at dette skal stå tydeligere frem.

Oxfam IBIS har endvidere oplyst, at Næstved Kommune har besluttet at tilslutte sig det reviderede charter. Dette har Albertslund Kommune tillige gjort.

Det ændrede charter er vedlagt som bilag.

Det ændrede charter indeholder et indledende afsnit med konkrete "opgaver" for den tiltrædende kommune, samt en vision og baggrund, der indeholder en række, delvist politiske, statements om ønskerne til en samfundsøkonomi og skattepolitik henholdsvis skadelige effekter lokalt og globalt af forskelle i skatteniveau mellem forskellige lande og undladt åbenhed om skatteforhold.

De konkrete opgaver er beskrevet således:

"Som led i varetagelsen af kommunens sociale ansvar vil kommunen gennem sin indkøbs- og investeringspolitik, indenfor rammerne af kommunalfuldmagten og lovgivningen, tilstræbe at tilvælge virksomheder, der udviser en ansvarlig skatteadfærd. Vi vil bidrage til at udvikle og anvende metoder til, indenfor lovens rammer, at stille krav om gennemsigtighed og en fair beskatning af kommunens leverandører."

Beskrivelsen af visionen og baggrunden er ganske teksttung og der henvises derfor herom til bilaget.

Da det nu fremgår udtrykkeligt, at kommunen skal handle inden for rammerne af gældende lovgivning, og da charteret netop er at betragte som en hensigtserklæring, har forvaltningen ikke juridiske indsigelser til charteret.

Som nærmere beskrevet i den oprindelige sagsfremstilling, er det imidlertid i forhold til udbud/indkøb meget begrænset, hvad kommunen kan gøre i relation til såvel fravalg som positivt tilvalg af virksomheder på grund af deres skattemæssige ageren og eventuelle minimering af skattetilsvaret så længe, det er inden for lovens rammer. En ulovlig skatteunddragelse kan og skal kommunen reagere på, og det sker naturligvis også.

Da kommunen alene foretager indirekte investeringer i selskaber via investeringsforeninger, gør tilsvarende sig gældende for kommunens investeringspolitik. Kommunens investeringspolitik indgår som en del af "Finansiell strategi og Risikopolitik for Frederiksberg Kommune", som er tiltrådt af Kommunalbestyrelsen, senest 17. marts 2014. Denne udelukker investeringer i selskaber, der krænker bredt anerkendte internationale konventioner og normer vedrørende miljø, sociale forhold og forretningsetik, hvorunder også skatteforhold falder, og dermed indgår i den screening, som kommunens investeringer er underlagt.

Charteret indstilles under alle omstændigheder tiltrådt af hensyn til signalværdien og for at bakke op om initiativet, da kommunen som offentlig, skattefinansieret myndighed har en generel interesse i, at opkrævningsgrundlaget for beskatning i Danmark ikke smuldrer gennem såvel lovlig som ulovlig brug af skattely.

Om charteret kan efterleves ved udbud under tærskelværdierne for EU-udbud

På baggrund af den væsentlige ændring af charteret undlades besvarelsen af dette spørgsmål.

Om der kan indhentes en udtalelse om lovligheden af at underskrive charteret, f.eks. hos Ankestyrelsen

På baggrund af den væsentlige ændring af charteret undlades besvarelsen af dette spørgsmål.

Sagsfremstilling fra mødet 7. maj 2018:

Kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Munis Zepernick og Daniel Panduro, 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, rådmand Balder Mørk Andersen samt rådmand Mette Kaasfeldt Bram har i kommunalbestyrelsen den 26. februar 2018 stillet følgende forslag til beslutning:

"Frederiksbergs borgmester bør på byens vegne underskrive IBIS/Oxfams charter for Skattelyfri Kommune, således at Frederiksberg hurtigst muligt, og helst inden Folkemødet 2018, kan figurere blandt de kommuner, som går forrest i kampen mod skattely.

Begrundelse:

Hvert år køber kommunerne ind for 87 milliarder kroner hos private virksomheder. Det er det samme, som det koster at drive over 2.100 danske folkeskoler i et år! Lige nu er der ingen, der tjekker, hvor de penge ryger hen bagefter. Men eftersom vi gang på gang ser, hvordan store virksomheder laver aggressiv skatteplanlægning, er der grund til se forholdene efter i sømmene.

Kommunerne, herunder Frederiksberg Kommune, har et særligt ansvar for at bekæmpe skattely, fordi kommunerne selv er finansieret via skatten. Det er skatteydernes penge som bruges til at betale kommunens leverandører med. De penge skal ikke gå via skumle skuffeselskaber ned i lommerne på virksomheder, der tager fra det danske samfund uden at give noget igen.

Skattely går også ud over alle de virksomheder, der opfører sig ordentligt og betaler deres fair andel til fællesskabet. De små, lokale virksomheder, som Frederiksberg Kommune har mange af, bliver udsat for uretfærdig konkurrence, når de byder ind på velfærdsopgaver eller andre serviceopgaver ude i kommunerne. Det skyldes, at mange store internationale virksomheder kan tilbyde en lavere pris på opgaverne, fordi de sparer skatten. Det er ikke fair.

Bilag: Kopi af charteret (vedhæftet)

Link til kampagnen Skattelyfri Kommune - <https://www.stopskattely.nu/problemet>"

Forvaltningens besvarelse:

Oxfam IBIS er en medlemsbaseret dansk ulandsorganisation, som er særligt kendt for sit arbejde for at sikre uddannelsesmuligheder i udviklingslandene og for at højne kendskabet til forholdene i udviklingslandene blandt danske folkeskoleelever. Oxfam IBIS' vision er at arbejde for en retfærdig verden, hvor alle mennesker har lige adgang til

uddannelse, indflydelse og ressourcer og har sat sig for at bekæmpe global ulighed og fattigdom sammen med sine partnere.

Charteret fra Oxfam IBIS består af tre punkter, som kommunen ved underskrift vil forpligte sig til konkret at arbejde for, nemlig at

1. "Udvikle en skattelypolitik, der sigter mod at undgå at handle med virksomheder, der misbruger skattely og laver aggressiv skatteplanlægning"
2. "Kræve indsigt i selskabsstrukturer og skatteforhold ved kontraktindgåelse med private virksomheder"
3. "Der med udgangspunkt i kommunerne, kommer en fair skat-mærkningsordning i Danmark"

Til de konkrete punkter har forvaltningen følgende bemærkninger:

"Udvikle en skattelypolitik, der sigter mod at undgå at handle med virksomheder, der misbruger skattely og laver aggressiv skatteplanlægning"

Ud over den uheldige formulering, der vel imod intentionen indikerer, at brugen af skattely er i orden, så længe der blot ikke er tale om misbrug, skal bemærkes, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i vejledning om skattemæssige forhold i offentlige udbud fra juni 2017 har forholdt sig til mulighederne at inddrage skatteforhold ved tildeling af offentlige kontrakter.

Vejledningen bekræfter, at tilbudsgivere, som har udestående, forfalden skattegæld eller som er dømt for skattesnyd som udgangspunkt vil kunne udelukkes fra konkurrencen om en offentlig kontrakt, men også, at kommunen ikke i øvrigt må lade skatteforhold spille en rolle for, hvem kontrakt indgås med. Kommunen må således ikke direkte eller indirekte lade en virksomheds lovlige initiativer omkring skattebetaling være afgørende for ikke at ville handle med virksomheden.

Kommunen kan som sådan godt være uenig i lovgivningen og tilkendegive ønske om, at reglerne ændres, men kommunen må ikke indrette sin administration af lovgivningen på en måde, som er i strid med denne. Da charteret netop lægger op til, at kommunen skal udvikle en konkret politik om ikke at ville handle med bestemte virksomheder ud fra moralske grunde, som ikke er juridisk understøttet, vurderes en tiltrædelse af det første punkt i charteret at ligge uden for, hvad kommunen må.

Frederiksberg Kommune anmoder allerede i dag leverandørerne om oplysninger om udestående, forfalden skattegæld og hvor relevant om leverandøren er dømt for skattesnyd, hvilket som udgangspunkt vil udelukke fra konkurrencen om en offentlig/kommunal kontrakt. Frederiksberg Kommune kan således tilslutte sig intentionerne i forslaget og handler allerede i dag inden for de muligheder kommunen lovligt kan anvende.

"Kræve indsigt i selskabsstrukturer og skatteforhold ved kontraktindgåelse med private virksomheder"

I forbindelse med gennemførelse af EU-udbud skal kommunen efterspørge oplysninger om, hvorvidt den enkelte tilbudsgiver har forfalden, ubetalt gæld til det offentlige, og kan endvidere spørge til, om tilbudsgiveren har overholdt skattelovgivningen. Kommunen skal endvidere udbede sig dokumentation fra den tilbudsgiver, som kommunen påtænker at indgå kontrakt med.

Da kommunen ikke må lægge vægt på tilbudsgiverens skattepolitik, herunder den skattemæssige lovlige anvendelse af lovgivningen, hvordan lovlige ejerkonstruktioner anvendes, eventuelt i forskellige lande, eller andre lovlige muligheder for at minimere skatteforpligtelsen, kan kommunen ikke i forbindelse med indkøbsprocessen forlange, at sådanne oplysninger fremlægges.

Efterspørger kommunen alligevel oplysningerne, må det ikke tillægges betydning, hvis tilbudsgiveren ikke vil udlevere oplysningerne, og sker udlevering frivilligt, må kommunen som nævnt ikke tillægge oplysningerne betydning i forhold til indkøbsprocessen.

En krav om indsigt i selskabsstrukturer og skatteforhold ses derfor ud fra den gældende lovgivning alene udgøre et merarbejde for forvaltningen og kan endvidere indebære, at kommunen opleves som unødigt bureaukratisk.

Frederiksberg Kommune anmoder allerede i dag leverandørerne om oplysninger om udestående, forfalden skattegæld og hvor relevant om leverandøren er dømt for skattesnyd, hvilket som udgangspunkt vil udelukke fra konkurrencen om en offentlig/kommunal kontrakt. Frederiksberg Kommune kan således tilslutte sig intentionerne i forslaget og handler allerede i dag inden for de muligheder kommunen lovligt kan anvende.

"Der med udgangspunkt i kommunerne, kommer en fair skat-mærkningsordning i Danmark"

Kommunalbestyrelsen har den 2. oktober 2017 besluttet, at forvaltningen skulle kontakte Albertslund Kommune med henblik på mulig deltagelse i foranalyse og eventuel udvikling af skattemærkningsordning.

Som nærmere beskrevet i den sag (sag nr. 289 på dagsordenen for kommunalbestyrelsesmødet 2. oktober 2017), er der tale om et initiativ, som er iværksat af Albertslund Kommune med en understøttelse fra Københavns Kommune. Formålet med skattemærket vil være, at der udvikles en standard, som virksomhederne vil kunne certificeres til, og som indebærer en blåstempling af virksomhedens skattepolitik. Standarden vil som udgangspunkt skulle udvikles af Dansk Standard og vil i givet fald skulle udvikles som en såkaldt EU A-standard.

Som også nævnt i sagen, vil effekten af et eventuelt skattemærke umiddelbart være begrænset i lyset af de gældende udbudsregler.

Foranalysen er gennemført og har bestået i, at Dansk Standard, med Albertslund Kommune som rekvirent, har afklaret, hvilken interesse der på dansk og europæisk niveau er for udviklingen af standarden. Dansk Standards afrapportering heraf og forslag til videre handling forventes forelagt parallelt for politisk niveau i Albertslund og København i maj/juni. Medmindre det måtte blive besluttet at skrinlægge projektet, forventes interesserede aktører, herunder Frederiksberg Kommune, herefter inviteret til at deltage i den fremadrettede proces.

Det forventes, at en orientering eller sag til beslutning vil blive forelagt Magistraten, når invitationen fra Albertslund Kommune er modtaget.

I forhold til charteret bemærkes, at Frederiksberg Kommune således er inde over den mulige udvikling af en skattemærkningsordning i Danmark, men at endelig beslutning om deltagelse ikke er truffet, herunder i lyset af, at de nærmere vilkår herfor ikke foreligger. Da muligheden for, at projektet slet ikke bliver til noget, også er til stede, ses det ikke at være hensigtsmæssigt, at kommunen forpligter sig i relation til et skattemærke i charteret på nuværende tidspunkt.

Det bemærkes i øvrigt, at der ikke er noget i vejen for, at kommunen deltager i udviklingen af et skattemærke uden at tilslutte sig charteret.

Det kan oplyses, at borgmesteren i forbindelse med, at forslaget blev stillet den 26. februar 2018, har modtaget vedlagte henvendelse fra Dansk Erhverv, der med henvisning til vejledningen fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen taler imod, at charteret tiltrædes. Dansk Erhverv tilkendegiver, at danske virksomheder selvfølgelig skal overholde gældende skattelovgivning, men at det i forbindelse med kommunens indkøb netop er ulovligt at stille krav i forhold til skattebetaling, der forlanger et samfundsansvar, der rækker herudover.

Det kan afslutningsvis oplyses, at forvaltningen har været i kontakt med henholdsvis Albertslund og Københavns kommuner, og der er ikke umiddelbart udsigt til, at disse kommuner vil tiltræde charteret.

Oxfam IBIS har oplyst, at der endnu ikke er nogen kommune, der har underskrevet deres *charter for skattelyfri kommune*.

Beslutningsforslaget indstilles på ovenstående grundlag forkastet under særlig henvisning til det konkrete indhold af charteret og de lovgivningsmæssige udbudsregler.

Økonomi

Umiddelbart ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 7. maj og 13. august 2018

Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018

Historik

Indstilling 7. maj 2018, pkt. 158:

Serviceområdet indstiller, at beslutningsforslaget forkastes, idet Frederiksberg Kommune kan tilslutte sig intentionerne i forslaget og allerede i dag handler inden for de muligheder kommunen lovligt kan anvende og Frederiksberg Kommune som tidligere besluttet afventer nærmere om en eventuel skattemærkningsordning.

Bilag

Revideret charter

Charter for skattelyfri kommune

Indhold af e-mail fra Dansk Erhverv

Punkt 255: Forespørgsel fra rådmand Lone Loklindt, 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlemmerne Ruben Kidde, David Munis Zepernick, Sine Heltberg, Anja Camilla Jensen og Malte Mathies Løcke om salg af beboelsesejendomme

00.01.00-G01-14-18

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om en tydeligere beskrivelse af et scenarie, hvor kommunen beholder alle ejendomme.

Indstilling

By- og Miljøområdet og Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at besvarelsen af forespørgsel fra rådmand Lone Loklindt, 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlemmerne Ruben Kidde, David Munis Zepernick, Sine Heltberg, Anja Camilla Jensen og Malte Mathies Løcke om salg af beboelsesejendomme tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Magistraten udsatte den 4. juni 2018 sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for, hvilke konsekvenser salg til almennyttige boligselskaber kan få for beboerne i forhold til gammel lejekontrakt og balanceret lejekontrakt, belyse beboernes spørgsmål, belyse udviklingen i vedligeholdelseskonti samt belyse, hvor hurtigt og hvor sikkert det er, at vedligeholdelsefterslæbet indhentes ved salg.

By- og Miljøområdet oplyser, at svarene på disse spørgsmål fremgår af sagen "Opfølgning på strategi for salg af ejendomme", som behandles på samme møde. Der er endvidere til sagen udarbejdet ajourført bilag.

Tidligere sagsfremstilling:

"Socialdemokratiet og Radikale Venstre ønsker, at Frederiksberg er en by i social balance, der også fremover kan tilbyde gode boliger til svage borgere. I forbindelse med overvejelserne om at sælge kommunens beboelsesejendomme ønsker vi at få besvaret en række spørgsmål om Københavns Kommunes erfaringer med salg af beboelsesejendomme, vedligeholdelsefterslæb samt den aktuelle status for boliger til byens udsatte borgere, herunder hjemløse. Vi ønsker at få belyst, hvad der må antages at ske med byens svage borgere, hvis deres lejlighed sælges.

Erfaringerne fra Københavns Kommune ønskes beskrevet. Såfremt der findes andre sammenlignelige, større kommunale boligsalg, hvor erfaringerne ligeledes er relevante for Frederiksberg, ønskes disse også beskrevet.

Med udgangspunkt i erfaringerne fra Københavns Kommune ønskes en vurdering af, hvilke konsekvenser et salg vil have på Frederiksberg ift. i) hvor stor andel af ejendommene, der forventes købt af beboere på andelsbasis, ii) om de allersvageste beboere fx alkoholikere, narkomaner og psykisk syge forventes presset ud af boligerne, iii) om det forventes muligt at indgå en aftale med private aktører om boliganvisning til fx hver 3. bolig eller mere (erfaringerne med flygtningeboliger ønskes inddraget), iv) om der forventes opskrevet flere borgere på venteliste samt om tildelingskriterierne forventes strammet.

Der ønskes en oversigt over vedligeholdelsefterslæbet opdelt pr. ejendom. Såfremt det er muligt, bedes angivet huslejestigninger på typiske lejlighedsstørrelser i de forskellige ejendomme, såfremt lejlighederne istandsættes.

Herudover ønskes beskrevet situationen med hjemløse, herunder unge hjemløse:

- Vurderer herbergerne på Frederiksberg at der er en overkapacitet af pladser ift. efterspørgslen?
- Vurderer herbergerne at de har borgere boende, som kunne flytte i egen lejlighed?
- Oplever herbergerne at der er en stigning i henvendelser fra unge hjemløse?

Forvaltningen bedes komme med konkrete forslag, til hvordan Frederiksberg kan forblive en by i social balance, såfremt kommunens beboelsesejendomme sælges."

xt-decoration: underline;">Forvaltningens bemærkninger:

Erfaringer fra Københavns Kommune

Københavns kommune solgte i 1994 samtlige beboelsesejendomme. Baggrunden var, at kommunen var i økonomiske problemer, og at staten derfor krævede, at ejendommene blev solgt.

Cirka 3/4 af ejendommene med i alt 90% af boligerne blev købt af beboerne på andelsbasis og resten af ejendommene blev solgt til private. Det var muligt for lejerne at finansiere indskuddet i andelsboligforeningen – helt eller delvist - ved hjælp af indeståendet på vedligeholdelseskontoen samt forudbetalt leje og depositum. Disse beløb havde kommunen betalt for lejerne, da lejerne flyttede ind i kommunens beboelsesejendomme.

Konsulentfirmaet COWI lavede i 2000 en analyse af frasalget af kommunale boliger, hvor de påpegede både fordele og ulemper ved salget bl.a. pegede de på følgende konsekvenser:

- at gennemsnitsbeboerne i København Kommunes tidligere beboelsesejendomme på sigt kommer til at ligne gennemsnitsbeboeren i København, da de typiske indflyttere i dag er socioøkonomisk stærkere, end de der blev anvist til ejendommen før ejendommene blev solgt.
- at socialt svage lejere, som blev boende i ejendommene efter salget, kan opleve en social sidegevinst ved privatisering af ejendommen, fordi der nu i stigende grad udøves en slags ”kærlig-kritisk” social kontrol af beboerne i ejendommen. Denne effekt gælder dog ikke for de allersvageste, såsom narkomaner, psykisk syge mv. Disse lejere/andelshavere er ikke ønsket i andelsboligforeningerne/udlejningsejendomme, såfremt de ikke kan opføre sig ansvarligt.

Københavns Kommune kunne i forbindelse med salget ikke opnå enighed med de private købere om vilkår for anvisning, og indgik derfor ikke en anvisningsaftale for de ejendomme, der blev solgt til private ejere. I stedet indgik København Kommune aftale med de almene boligorganisationer i København om, at Københavns Kommune kunne anvise boligsøgende til hver 3. ledige almene familiebolig. Da fraflytningsprocenten ikke var så høj som forventet har Københavns Kommune manglet anvisningsboliger og har været nødsaget til, at opskrive flere på venteliste til en bolig.

Af andre erfaringer kan nævnes Århus Kommune, som i 2016 gik i gang med at sælge deres udlejningsejendomme til almene boligselskaber med henblik på at skaffe indtægter til betaling af grundkapitaltilskud til en række nye almene boliger, som forventes opført i kommunen. Forvaltningen er i kontakt med Århus Kommune for at blive inspireret af deres erfaringer, men det er for tidligt at drage nogle konklusioner ift. effekten for de svage borgere i Århus.

Vurdering af konsekvenser ved salg - andel af ejendommene, der forventes købt af beboere på andelsbasis

Med undtagelse af ejendommen beliggende Nordre Fasanvej 81, er samtlige af kommunens beboelsesejendomme omfattet af reglerne om tilbudspligt. Ejendommene skal derfor tilbydes lejerne til samme købesum og øvrige vilkår, når der er indgået en endelig købsaftale med en interesseret køber.

Lejernes køb sker via stiftelse af en andelsforening, hvor minimum 60% af lejerne skal være medlemmer. De nye skærpede regler for lånefinansiering af andelsforeninger betyder alt andet lige, at det bliver sværere for beboerne at finansiere et køb.

Samtidig er situationen en anden end dengang Københavns Kommune solgte deres ejendomme. Boligpriserne i hovedstaden er steget voldsomt, og det er ikke muligt i dag at købe en bolig i en af beboelsesejendommene for det beløb lejeren har stående som depositum/forudbetalt leje/vedligehold.

I flere af kommunens mindre beboelsesejendomme er der sjældent udskiftning af beboere – og flere af boligerne byttes væk pga. lempelige vilkår i gamle lejeaftaler. Det er således meget få boliger i disse ejendomme, som reelt anvendes til anvisning. Fordi der anvises ganske få borgere til disse ejendomme vurderes det ikke at være betydende for byens sammensætning og balance om det ved et salg er beboerne eller en privat part, der køber disse ejendomme.

I et antal større ejendomme, som har et relativt stort vedligeholdelsefterslæb, er der en højere frekvens i beboerudskiftningen. Det betyder at der anvises langt flere til disse ejendomme, hvilket også betyder at der ikke er så mange stærke beboere i en socioøkonomisk forstand. Det vurderes, at der er en sandsynlighed - om end meget lille - for at disse ejendomme bliver købt af beboerne som andelsboliger, såfremt de sælges.

Disse forhold er indgået i overvejelserne i den foreslåede korrigerede salgsstrategi (jf. sag vedr. opfølgning på strategi for salg af beboelsesejendomme på Magistraten den 4. juni).

Vurdering af konsekvenser ved salg - om de allersvageste beboere fx alkoholikere, narkomaner og psykisk syge forventes presset ud af boligerne

Da de samlede kommunale anvisningsmuligheder ved salg forventes fastholdt – og med etableringen af flere almene familieboliger de kommende år - forventes der fortsat at kunne tilbydes boliger til alle borgere i målgruppen. Dette sikres dels af de gældende kriterier for anvisning, dels etablering af såkaldte ”særboliger”, jf. nedenfor.

Borgere, som kan få anvist en bolig af kommunen, omfatter bl.a. borgere med helt særlige behov for støtte fra Frederiksberg Kommune, der bor i botilbud, på herberg eller på krisecenter. Generelt er det kun særligt udsatte borgere, som kan få anvist en bolig, herunder også familier eller enlige med børn med helt særlige behov for støtte, veteraner med helt særlige behov for støtte, løsladte fra fængsler og flygtninge. Disse målgrupper og prioriteringer fremgår af kommunens boliganvisningsprincipper, senest behandlet i Kommunalbestyrelsen i 2015.

I *Rammeaftalen om fleksibel udlejning og kommunal anvisning 2016-2019* mellem Frederiksberg kommune og 6 almene boligorganisationer er det aftalt, at der skal stilles i alt 45 billige boliger til rådighed for kommunen som særboliger for hjemløse. Boligerne er 1-2 rums boliger med en husleje på højst 900 kr. per kvadratmeter (2015-niveau).

Vurdering af konsekvenser ved salg - om det forventes muligt at indgå en aftale med private aktører om boliganvisning til fx hver 3. bolig eller mere

Det er i arbejdet med salgsstrategien - jf. sag vedr. opfølgning på strategi for salg af beboelsesejendomme på Magistraten den 4. juni 2018 - vurderet, at nogle store parter på det private marked så som pensionskasser kan være interesserede i at indgå en anvisningsaftale med kommunen. Imidlertid har almene parter peget på, at de i et salg godt vil indgå en aftale om 100 pct. anvisning, eller alternativt en aftale om at anvise til ligeså mange boliger, som de køber. Det vurderes nemmere håndterbart end at forhandle og følge op på en anvisningsaftale med private parter, som alt andet lige har en interesse i at få stærke borgere ind i deres ejendomme. Der er derfor i den korrigerede salgsstrategi peget på, at de ejendomme som kommunen ønsker at beholde 100 pct. anvisning til, bør bibeholdes som kommunale eller sælges til almene parter.

Vurdering af konsekvenser ved salg - om der forventes opskrevet flere borgere på venteliste samt om tildelingskriterierne forventes strammet.

I den korrigerede salgsstrategi (jf. sag vedr. opfølgning på strategi for salg af beboelsesejendomme den 4. juni på Magistraten) er peget på salg både med og uden anvisning, men der er ligeledes peget på salg af byggeret mhp. opførelse af almene familieboliger med 100 pct. anvisning ligesom der er peget på fortsat kommunalt eje af et antal ejendomme. Alt i alt fastholdes antallet af anvisningsboliger derfor som minimum i den korrigerede strategi. Der forventes derfor ikke opskrevet flere på venteliste, ligesom der ikke ses et behov for ændrede tildelingskriterier.

Vedligeholdelsesefterslæb

Vedligeholdelsesniveauet for de 15 beboelsesejendomme er gennemgået, og det er skønnet, at der i alt skal investeres 167 mio. kr. fordelt på 10 i ejendommene, for at efterslæbet hentes. Investeringen vedrører udvendigt vedligehold, opgange samt tekniske installationer, men ikke indvendig vedligehold af de enkelte boliger. En oversigt over behovet fordelt på ejendomme er vedlagt i Bilag 1 (indgår også som Bilag 2 til sag vedr. opfølgning på strategi for salg af beboelsesejendomme, Magistraten den 4. juni 2018).

Vedligeholdelsesbehovet opgjort som udgifter pr. bolig-m² svinger mellem 1.440 kr. på Finsensvej 92-100 og op til 10.650 kr. pr. m² på ejendommen Gustav Johannsens Vej 50-60.

Huslejestigninger ved salg

Der efterspørges i forespørgslen, at forvaltningen angiver huslejestigninger på typiske lejlighedsstørrelser i de forskellige ejendomme, såfremt lejlighederne istandsættes. Det er ikke muligt at lave en sådan gennemgang, da det afhænger af hvilke arbejder der laves.

Såfremt det er almene parter, der køber og ombygger en ejendom, så vil max-støttereglerne sætte en ramme for hvor høj huslejen kan blive. Ved max-rammebeløbet for familieboliger i 2018 vil huslejen maksimalt kunne være 1.157 kr. m². Samtidig er det Frederiksberg Kommune som myndighed, der skal godkende omfanget af ombygningen og dermed det fremtidige huslejeniveau, og det vil derfor fra sag til sag være relevant at indgå dialog med den almene part om ombygningens størrelse.

Hvis en privat part køber beboelsesejendommene, så vil der været et loft for huslejeudgiften. I 14 ud af 15 ejendomme er det reglerne om omkostningsbestemt husleje der gælder - også for en ny ejer. Når lejen beregnes som omkostningsbestemt, betyder det, at huslejen alene må dække ejendommens nødvendige driftsudgifter samt et mindre lovmæssig reguleret afkast til ejeren. Når huslejen ikke længere kan dække ejendommens nødvendige udgifter, varsles der lejereguleringer med 3 måneders varsel. Derudover kan der varsles lejetillæg ved forbedringsarbejder, men størrelsen afhænger af hvilke arbejder der laves, og der kan i tomme lejemål laves en gennemgribende renovering. Det gælder dog uanset hvad, at lejen ikke væsentligt må overstige det lejedes værdi, som fastsættes ud fra lejeniveauet for lignende ejendomme i området. M2-prisen for lejemål på Frederiksberg, som er gennemgribende renoverede, ligger cirka mellem 1.250-1.600 kr. pr. år, svarende til en leje på mellem 5.200 kr. og 6.700 kr. pr. måned for en lejlighed på 50 m². Det nuværende huslejeniveau i kommunens boliger udgør i gennemsnit ca. 700 kr. pr. m², svarende til en månedlig husleje på ca. 2.900 kr. for en bolig på 50 m². I de enkelte lejemål varierer huslejen fra 586 kr. pr. m² til 895 kr. pr. m², hvor den laveste husleje typisk er i de små ejendomme, hvor der er en forholdsvis stærk social beboersammensætning og ofte

færre udgifter til nødvendig vedligeholdelse af ejendommen. Eksempelvis betaler beboere på Fuglevangsvej ca. 586 kr. pr. m², hvorimod beboerne i ejendommene på Christian Paulsens vej/Sønder Jyllands Alle betaler ca. 736 kr. pr. m².

Påvirkning af hjemløses situation

I kommunens *Udsatteplan 2018-2021* indgår Frederiksberg Kommunes kerneindsats overfor hjemløse borgere. Denne indsats hviler på Housing First princippet. Grundopfattelsen i princippet er, at en varig bolig med bostøtte er forudsætningen for, at der kan arbejdes med de problemstillinger og udfordringer, som den hjemløse ellers måtte have. Imidlertid er ikke alle borgere på kommunens herberger Frederiksberg-borgere, idet en del er hjemmehørende i andre kommuner. Antal borgere på kommunens herberger afspejler således ikke den aktuelle venteliste til kommunens sociale boliganvisning.

Borgere, som kan få anvist en bolig af kommunen, omfatter bl.a. borgere med helt særlige behov for støtte fra Frederiksberg Kommune, der bor i botilbud, på herberg eller på krisecenter. Generelt er det kun særligt udsatte borgere, som kan få anvist en bolig, herunder også familier eller enlige med børn med helt særlige behov for støtte, veteraner med helt særlige behov for støtte, løsladte fra fængsler og flygtninge. Disse målgrupper og prioriteringer fremgår af kommunens boliganvisningsprincipper, senest behandlet i Kommunalbestyrelsen i 2015.

Som nævnt ovenfor er det i *Rammeaftalen om fleksibel udlejning og kommunal anvisning 2016-2019* mellem Frederiksberg kommune og 6 almene boligorganisationer aftalt, at der skal stilles i alt 45 billige boliger til rådighed for kommunen som særboliger for hjemløse. Boligerne er 1-2 rums boliger med en husleje på højst 900 kr. per kvadratmeter (2015-niveau). Det vurderes som vigtigt, at placeringen af særboligerne understøtter en socialt afbalanceret boligtildeling og en mere varieret beboersammensætning og dermed målsætningerne om social bæredygtighed i byen, dvs. at boligerne er placeret i forskellige boligområder.

Konkrete forslag til hvordan Frederiksberg kan forblive en by i social balance

Forvaltningen vurderer, at den foreslåede korrigerede salgsstrategi (jf. sag vedr. opfølgning på strategi for salg af beboelsesejendomme på Magistraten den 4. juni) muliggør, at Frederiksberg forbliver en by i social balance.

Der fastholdes med strategien minimum den samme mængde anvisningsboliger, som hvis der ikke sælges, fordi de ejendomme, der foreslås solgt uden anvisning opvejes af de almene familieboliger, der nybygges med krav om 100 pct. anvisning.

Salget uden anvisning bidrager endvidere med en salgsindtægt, der kan anvendes til vedligeholdelse af de ejendomme, som kommunen – i hvert fald indtil videre – beholder. Disse ejendomme har en meget lille udskiftning blandt beboere, og der er få borgere med socioøkonomiske udfordringer.

Strategien sikrer endvidere at boligerne i de pågældende ejendomme vedligeholdes til et bedre niveau end i dag, ved at de mest nedslidte ejendomme sælges til almene parter med henblik og renovering.

Elementerne i strategien vil betyde, at der sker ændringer i den nuværende kommunale boligmasse. Nogle boliger vil få en højere husleje, men vil også blive i bedre stand. Det er samtidig målet, at anvisningsboligerne spredes geografisk mere end tilfældet er i dag. Samlet set er det således vurderingen, at strategien muliggør et fortsat mangfoldigt Frederiksberg.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 4. juni 2018. Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
ISH/MS

Historik

Magistraten_2018-21, 4. juni 2018, pkt. 191:

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for, hvilke konsekvenser salg til almennyttige boligselskaber kan få for beboerne i forhold til gammel lejekontrakt og balanceret lejekontrakt, belyse beboernes spørgsmål, belyse udviklingen i vedligeholdelseskonti samt belyse, hvor hurtigt og hvor sikkert det er, at vedligeholdelsesterslæbet indhentes ved salg.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 191:

By- og Miljøområdet og Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at besvarelsen af forespørgsel fra rådmand Lone Loklindt, 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlemmerne Ruben Kidde, David Munis Zepernick, Sine Heltberg, Anja Camilla Jensen og Malte Mathies Løcke om salg af beboelsesejendomme tages til efterretning.

Bilag

Bilag 2 - Vedligeholdelsesbehov.pdf

Punkt 256: Opfølgning på strategi for salg af kommunens beboelsesejendomme

82.02.00-G10-1-17

Resume

Kommunalbestyrelsen vedtog i forbindelse med Budget 2017, at der skulle arbejdes henimod et salg af kommunens beboelsesejendomme. Med baggrund i budgetaftalen blev der udarbejdet en strategi for salget, som senest er forelagt til drøftelse i Magistraten i februar 2018. Det blev i forbindelse med drøftelse af strategien aftalt, at forvaltningen skulle vende tilbage med en ny sag inden sommerferien, bl.a. med resultatet fra en markedsdialog med almene og private parter. Magistraten udsatte den 4. juni 2018 sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for en række forhold. Med denne sag forelægges dette, ligesom der forelægges en revideret etapeplan for det videre arbejde med et eventuelt salg af kommunens beboelsesejendomme.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at afholde et møde med borgerne mhp. besvarelse og afklaring af de nye spørgsmål.

Indstilling

Direktionen indstiller til Magistraten,

1. at orientering om den gennemførte markedsdialog og diverse forhold i forhold til beboelsesejendommene tages til efterretning,
2. at orienteringen om det gennemførte beboermøde og svar på de af Magistraten stillede spørgsmål tages til efterretning,
3. at den i bilag 5 foreslåede reviderede etapeplan godkendes, men at der dog først forelægges ny sag med resultaterne af de yderligere undersøgelser, inden et konkret salg igangsættes, og
4. at der i 2018 afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 300 t.kr. til undersøgelserne i etape 1 med modpost på den negative anlægspulje.

Direktionen indstiller til Bolig- og Ejendomsudvalget samt Socialudvalget, at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Magistraten udsatte den 4. juni 2018 sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for, hvilke konsekvenser salg til almennyttige boligselskaber kan få for beboerne i forhold til gammel lejekontrakt og balanceret lejekontrakt, belyse beboernes spørgsmål, belyse udviklingen i vedligeholdelseskonti samt belyse, hvor hurtigt og hvor sikkert det er, at vedligeholdelsefterslæbet indhentes ved salg.

Beboernes spørgsmål og kommentarer

Der blev den 27. juni afholdt orienteringsmøde for beboerne i de kommunale beboelsesejendomme. Alle beboere over 18 år blev inviteret pr. mail/brev, det vil sige ca. 960 personer, og ca. 120 personer deltog i mødet. I bilag 3 er programmet for mødet beskrevet ligesom beboernes kommentarer og spørgsmål er beskrevet. Generelt udtrykte beboerne en stor bekymring for deres fremtidige boligforhold. Kommentarerne og spørgsmålene faldt indenfor følgende temaer:

- Bekymring for stigende huslejer for nuværende beboere og spørgsmål til hvad der kan forårsage huslejestigninger. Flere beboere fremsatte et ønske om ”mindst muligt salg til private udlejere” for dermed at mindske eventuelle huslejestigninger.
- Mulighed for køb af egen bolig. Der var forskellige spørgsmål vedrørende muligheden for at købe sin egen bolig eller få kommunens hjælp til at starte en andelsforening.
- Der var en række konkrete spørgsmål om de fremtidige boligforhold ved et salg, fx om man vil kunne flytte internt, hvis ejendommen købes af et alment boligselskab.
- Vedligeholdelse af ejendommene var et stort tema, og flere var interesserede i at høre om, hvordan vi har planlagt vedligeholdelsen på de konkrete ejendomme, samt hvordan vi sikrer kendskabet til ejendommenes tilstand. Herudover var der også flere spørgsmål til måden for, hvordan vi prioriterer de enkelte vedligeholdelsesprojekter.
- Generel kritik af, at kommunen eventuelt sælger ejendommene og processen for dette. Konkret blev der bl.a.
 - stillet spørgsmålstejn ved de oplysninger om vedligeholdelsesudgifter, der fremgår i sagerne om salg af beboelsesejendommene.
 - kritiseret at kommunen har ladet ejendommene forfalde, således at der nu er et vedligeholdelsefterslæb, som ikke er budgetlagt.
 - påpeget, at der er mange tomme boliger i de kommunale ejendomme – og det blev ”foreslået”, at kommunen med vilje lod boligerne stå tomme, fordi det i så fald bliver nemmere at sælge, når der er færre beboere

- Den videre proces for eventuelt salg af beboelsesejendommene bl.a. blev det efterspurgt, hvordan beboerne kan stille yderligere og mere præcise spørgsmål vedr. de forskellige temaer, som blev diskuteret ved de forskellige borde.
- Endelig var der nogle kommentarer omkring sprogbruget omkring beboerne af beboelsesejendommene. I dag anvises boligerne kun til borgere, der har flere udfordringer end boligmangel, og det har derfor været italesat, at boligerne er til socialt udsatte. Beboerne påpegede imidlertid, at nogle af boligerne også anvendes til fysisk handicappede. Derudover har der været en bevægelse gennem årene i forhold til hvilke borgere, der kan få en anvisningsbolig, og mange at de beboere, som har boet i boligerne i mange år, er derfor ikke udsatte borgere – men blot borgere, der på et tidspunkt har manglet en bolig.

Alle de fremsatte spørgsmål, som ikke blev besvaret på mødet, vil blive undersøgt og besvaret. Det blev således også på mødet aftalt, at både det oplæg som blev vist, ligesom besvarelsen af de spørgsmål som blev stillet, vil blive videreformidlet til beboerne. Der er lavet en underside på Frederiksberg.dk, hvor oplægget er lagt, og hvor der løbende vil blive offentliggjort lagt svar på diverse spørgsmål. Link til denne side vil blive rundsendt til beboerne i uge 34.

Udviklingen i vedligeholdelseskonti

Alle kommunens beboelsesejendomme bortset fra Nordre Fasanvej 81 indbetaler til Grundejernes Investeringsfond (GI). GI-midlerne indbetales af lejerne til udvendigt vedligehold (inkl. installationer, fællesarealer mv.). Midlerne anvendes løbende til mindre akut-opståede vedligeholdelsesarbejder, og i det omfang det er muligt, også i den mere langsigtede planlægning af ejendommenes vedligeholdelsesarbejder. Pr. 31. december 2017 indestår der i alt GI-midler på 8,5 mio. kr. inkl. moms for de kommunale beboelsesejendomme. Der vil i 2018 blive gennemført vedligeholdelsesarbejder, så den samlede saldo for GI-midlerne forventes at være nede på 2,4 mio. kr. inkl. moms pr. 31/12 2018.

GI-midlerne er de eneste opsparede midler til vedligehold af beboelsesejendommene. Disse begrænsede midler kan ikke dække behovet for vedligeholdelse af ejendommene. Derfor anvender en del af Kommunens årlige pulje til energirenovering og vedligehold på vedligeholdelse af beboelsesejendommene. Det er således besluttet at anvende 2,95 mio. kr. i 2018 på en række vedligeholdelsesprojekter på beboelsesejendommene, jf. sagen om Disponering af midler til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2018, som blev behandlet på Kommunalbestyrelsens møde den 19. marts 2018.

En oversigt over indestående for de enkelte ejendomme fremgår af Bilag 5. Ejendommenes indestående svinger mellem +3,6 mio. kr. og -2,5 mio. kr. Der kan opstå den situation, at et der skal gennemføres et akut-vedligeholdelsesprojekt på en ejendom, og at udgiften hertil overstiger ejendommens indestående. Resultatet er en negativ saldo, og vedligeholdelsesarbejdet må derfor holdes på et minimum de efterfølgende år, indtil saldoen igen er positiv. Det er altid målet, at der samlet set er et positivt indestående i GI for de kommunale beboelsesejendomme.

Hvor hurtigt og hvor sikkert det er, at vedligeholdelseefterslæbet indhentes ved salg

En kommune kan ved et salg af en ejendom til en privat køber ikke stille krav, som kan reducere salgsprisen, hvis kravet ikke opfylder et kommunalt formål. Et krav om kommunal anvisning er derfor et sagligt krav, mens et krav om vedligeholdelsesarbejder ikke er et sagligt krav, idet tilvejebringelse af vedligeholdte beboelsesejendomme til udvalgte borgere ikke er et kommunalt formål. Ved et frasalg kan kommunen derfor i udgangspunktet ikke sikre, at køber efterfølgende udfører vedligeholdelsesarbejder på ejendommen.

Hvis det er en privat part, der køber en ejendom, vil det imidlertid alt andet lige være i den nye ejers interesse at vedligeholde sin aktivmasse og derved fremtidssikre sin investering. Det vurderes derfor meget sandsynligt, at en ny ejer vil udføre løbende vedligehold.

Hvis en ejendom sælges til en almen part med henblik på ombygning/renovering af ejendommen med offentlig støtte i henhold til almenboligloven, så er der sikkerhed for, at renoveringen gennemføres, idet renoveringen er en forudsætning for salget. I øvrigt er det i den almene forenings interesse at vedligeholde foreningens ejendomme.

Beboerrepræsentationen i den nye boligforening skal i øvrigt årligt godkende budget og vedligeholdelsesarbejder, og kan således selv påvirke takten, hvormed arbejderne udføres. Såfremt der i forbindelse med salget foretages en støttet ombygning/renovering, så skal Frederiksberg Kommune som myndighed godkende arbejderne og den fremtidige husleje.

Finansiering af eventuelt huslejetab i almene foreninger

En almene boligforening, som køber en eller flere beboelsesejendomme, skal lige som alle andre almene boligforeninger udarbejde et budget, hvor udgifter og indtægter balancerer. På den baggrund beregnes en husleje efter princippet om balanceleje. Hvis der er beboere, som har boet i ejendommen, fra før den almene boligforening købte ejendommen, så er deres husleje fastsat efter den 'gamle' lejekontrakt. Hvis foreningens samlede udgifter pr. lejlighed overstiger den huslejebetaling, som beboerne med 'gamle' lejekontrakter betaler, så er der et tab på udlejning til beboerne med 'gamle' lejekontrakter. Dette tab skal finansieres af de beboere, som ikke har 'gamle' lejekontrakter på grund af balancelejeprincippet. Kommunen må ikke give tilskud til foreningen - og dermed dække tabet - idet det ikke er et kommunalt formål at sikre lave huslejer i beboelsesejendomme. Størrelsen af et eventuelt et sådant tab afhænger af en

lang række faktorer blandt andet salgspris, udgifter til ombygning/renovering, antal beboere på 'gamle' lejekontrakter, vilkårene i lejekontrakterne samt mulighederne for at hæve huslejerne, såfremt der laves forbedringer.

Revideret bilag 2 med skønnet vedligeholdelsesbehov

Der var ved en fejl medregnet moms i bilag 2 i den tidligere sag. Derfor er der vedlagt et revideret bilag 2.

By- og Miljøområdet vurderer:

På baggrund af de mange henvendelser og bekymringer fremsat på beboermødet vurderer forvaltningen, at det er hensigtsmæssigt at fortsætte arbejdet efter en revideret etapeplan jf. bilag 3 (lukket), således at yderligere undersøgelser vedr. etape 1 igangsættes, og at der først efter forelægges af en ny sag med undersøgelsesresultaterne træffes beslutning om eventuel igangsættelse af konkrete salg.

Der vil være behov for at afsættes rådighedsbeløb på 300 t.kr. i 2018 til mægleromkostninger og advokatbistand til undersøgelserne i etape 1. Det foreslås, at udgiften finansieres af uforbrugte midler til Helhedsplanen Solbjerg Have, Boligdel.

Tidligere sagsfremstilling:

Baggrund

I Budgetaftalen for 2017 vedtog Kommunalbestyrelsen følgende:

Frederiksberg Kommunes bygninger skal skabe størst mulig værdi for borgerne, og derfor er det vigtigt løbende at tilpasse ejendomsporteføljen. Salg af ejendomme er en del af en samlet strategi for optimering og effektivisering af anvendelsen af kommunens ejendomme (...).

Der er også enighed mellem partierne om, at Frederiksberg Kommunes beboelsesejendomme søges afhændet til en ekstern boligorganisation, idet Frederiksberg Kommunes behov for anvisning af boliger til borgere med akutte behov af sociale årsager, som minimum forudsættes opretholdt. Samtidig vil det gøre det muligt at skabe en mere social bæredygtig fordeling af de kommunalt anviste beboere.

Endelig ønsker partierne også at fremrykke denne overgang til alternativt ejerskab for de kommunale beboelsesejendomme mest muligt.

Siden vedtagelsen af Budgetaftalen for 2017 er der arbejdet på at afdække de forskellige forhold, som gør sig gældende for kommunens beboelsesejendomme, samt muligheden for og konsekvenserne ved at sælge til forskellige parter. Den 12. juni 2017 blev der forelagt en status på arbejdet, og i februar 2018 (Magistraten den 5. februar og 12. februar) blev en proces for det videre arbejde foreslået. Et flertal i Magistraten godkendte sagen, og det blev derved godkendt

- *"at gennemføre en markedsdialog mhp. at afklare mulighederne for og konsekvenserne af et salg af de kommunale beboelsesejendomme, og*
- *at der på baggrund af markedsdialogen forelægges en ny sag for Magistraten inden sommer.*
- *at der i sagen endvidere skal belyses, hvordan udfordringerne i de kommunale boligejendomme kan håndteres, hvis ejendommene fastholdes i kommunalt regi, herunder de vedligeholdelsesmæssige og øvrige økonomiske konsekvenser samt mulighederne for udvikling af den kommunale anvisning. Desuden vurderes etablering af andelsboligforeninger og belysning af huslejudviklingen."*

I nærværende sag præsenteres de foreløbige resultater af markedsdialogen, ligesom forhold vedrørende vedligeholdelsesniveauet, anvisningsmulighederne, tilbudspligten samt reglerne for huslejudvikling belyses. De forskellige nye oplysninger indgår i et korrigeret forslag til strategi for salg af kommunens beboelsesejendomme.

Fakta om kommunens beboelsesejendomme

Jævnfør beskrivelserne i de tidligere sager ejer Frederiksberg Kommune i dag 15 beboelsesejendomme, svarende til 708 boliger. Kommunen har 100 pct. anvisning til boligerne, som benyttes til hjemløse og udsatte borgere. Dog anvendes ca. 50 boliger til institutionslignende formål eller aktiviteter knyttet til boligsocialt arbejde. Derudover er der et endnu ikke opgjort antal boliger, som aldrig bliver ledige til anvisning, fordi beboerne bruger dem i bytte, idet der i de gamle lejekontrakter ikke var tydeliggjort, at anviste boliger ikke kunne byttes.

Der er en fraflytningsfrekvens på gennemsnitligt 8,5 pct. årligt, dvs. at kommunen har mulighed for at anvise gennemsnitlig 60 boliger om året til husvilde efter kommunens retningslinjer herfor.

Ejendommene ligger over hele Frederiksberg Kommune, dog med en koncentration omkring den vestlige del af Finsensvej.

En del af de kommunale beboelsesejendomme er nedslidte. Den nødvendige investering i de kommende 10 år ekskl. indvendig vedligehold er opgjort til 167 mio. kr. Den afsatte pulje til vedligehold af de kommunale ejendomme skal også

dække institutioner, skoler mv., hvor vedligeholdelsesefterslæbet er mere markant, og puljen kan derfor kun dække udgifter til beboelsesejendommene, hvis der opstår behov for akutte arbejder.

For nuværende ligger den årlige husleje i kommunens beboelsesejendommene på mellem 580 og 895 kr. pr. m².

Målsætninger for salget

Som beskrevet i budgetaftalen for 2017 har et salg af kommunens beboelsesejendomme ikke blot til formål at skabe en salgsindtægt, men har også et socialt sigte. I arbejdet med at afdække muligheder og konsekvenser for et salg af beboelsesejendommene er der taget udgangspunkt i følgende målsætninger:

Anvisning

De kommunale boliger bruges til anvisning – boligerne må derfor ikke være for dyre

Mål: at fastholde samme mængde brugbare (størrelse/pris) boliger til anvisning

Social bæredygtighed på tværs af kommunen

Der er en tendens til at de boliger, der anvendes til ”social” anvisning, er ”klumpet” sammen geografisk

Mål: at skabe en større spredning af de anvisningsboliger, der anvendes til social anvisning

Sikkerhed for de nuværende beboere

De nuværende beboere har generelt set boliger med meget lave huslejer og en lav vedligeholdelsesstandard

Mål: at borgere, der bor i ejendommene for nuværende, ikke oplever huslejestigninger eller andre ændringer i vilkår som ligger udover de forhold der gælder for sammenlignelige projekter i den almene sektor.

Håndtering af vedligeholdelsesefterslæbet

Der er et stort – og ikke budgetlagt – vedligeholdelsesefterslæb på beboelsesejendommene

Mål: at vedligeholdelsesefterslæbet håndteres indenfor en snæver årrække uden at belaste det kommunale budget

Forventet salgsindtægt

Ejendommene udgør en værdi, men flere af ejendommene er i dårlig stand, og det vil være omkostningsfyldt at sælge

Mål: at den samlede løsning er økonomisk bæredygtig, dvs. at indtægter fra salg kan finansiere alle udgifter ved salg, ombygning og vedligehold uanset ejerkonstruktion

Kommunal kerneopgave

Drift af beboelsesejendomme er ikke en kommunal kerneopgave. Det antages, at almene/private boligselskaber kan drive ejendommene mere efficient.

Mål: at den kommunale drift fokuseres på kerneopgaven, og det kun er ejendomme, hvor der er særlige hensyn/formål, som drives kommunalt

Belysning af huslejeudvikling ved et salg

Ved fastlæggelsen af hvordan en husleje skal fastsættes og reguleres, er der en række forskellige forhold, som har betydning. Det gælder bl.a. antallet af beboelseslejligheder i ejendommen, ejendommens opførelsetidspunkt og ejendommens beliggenhed. Alle kommunens beboelsesejendomme, med undtagelse af Nordre Fasanvej 81, reguleres efter reglerne om omkostningsbestemt leje i boligreguleringsloven. Reglerne om omkostningsbestemt husleje gælder også for

en ny ejer, som eventuelt køber én af kommunens beboelsesejendomme. Det gælder dog ikke for en almen boligorganisation, når de foretager genudlejning.

Når lejen beregnes som omkostningsbestemt, betyder det, at huslejen alene må dække ejendommens nødvendige driftsudgifter samt et mindre lovmæssig reguleret afkast til ejeren. Når huslejen ikke længere kan dække ejendommens nødvendige udgifter, varsles der lejereguleringer med 3 måneders varsel.

Derudover kan der beregnes et lejetillæg for lejemål, som udlejer konkret har forbedret. I kommunens ejendomme er der typisk lavet forbedringer såsom porttelefon, centralvarme og termovinduer. En ny ejer – eller kommunen – har ret til, at foretage yderligere forbedringer i lejemålene. Huslejen vil herefter blive tillagt et tillæg for værdien af den pågældende forbedring. Når et lejemål bliver ledigt, har ejeren ret til at foretage en såkaldt ”gennemgribende renovering” (svarende til renovering af et lejemål for minimum 2.202 kr. pr. m² eller 251.805 kr. for hele lejemålet). Derefter kan udlejer opkræve en højere leje, der dog ikke væsentligt overstiger det lejedes værdi, som fastsættes ud fra lejeniveauet for lignende ejendomme i området.

M2-prisen for lejemål på Frederiksberg, som er gennemgribende renoverede, ligger cirka mellem 1.250-1.600 kr. pr. år, svarende til en leje på mellem 5.200 kr. og 6.700 kr. pr. måned for en lejlighed på 50 m². Det nuværende husleje-niveau i kommunens boliger udgør i gennemsnit ca. 700 kr. pr. m², svarende til en månedlig husleje på ca. 2.900 kr. for en bolig på 50 m². I de enkelte lejemål varierer huslejen fra 586 kr. pr. m² til 895 kr. pr. m², hvor den laveste husleje typisk er i de små ejendomme, hvor der er en forholdsmæssig stærk social beboersammensætning og ofte færre udgifter til nødvendig vedligeholdelse af ejendommen. Eksempelvis betaler beboere på Fuglevangsvej ca. 586 kr. pr. m², hvorimod beboerne i ejendommene på Christian Paulsens Vej/Sønder Jyllands Alle betaler ca. 736 kr. pr. m².

Kommunens beboelsesejendom på Nordre Fasanvej 81 er en såkaldt ”små-ejendom”, og her reguleres huslejen efter det ”lejedes værdi”. I henhold til lejelovens bestemmelser kan en husleje reguleres, såfremt den er væsentligt højere eller lavere end ”det lejedes værdi”. Huslejenævnet er myndighed på området.

Såfremt en almen boligorganisation køber en beboelsesejendom, som derefter omdannes til almene familieboliger, så fastsættes huslejen efter det såkaldte balanceprincip. Det betyder, at huslejen til enhver tid skal dække de driftsudgifter, som den enkelte afdeling i boligorganisationen har. Udgifter til finansiering af køb, ombygning, vedligeholdelse mv. indgår i beregningsgrundlaget for huslejen, men kan ikke overstige de statsfastsatte maksimum støttebeløb for almene boliger. Samtidig er det kommunen som myndighed, der skal godkende omfanget af ombygningen/vedligeholdelsen, og huslejestigningerne kan derfor vurderes i det enkelte moderniseringsprojekt.

Det gennemsnitlige huslejeniveau for almene familieboliger i Frederiksberg Kommune udgør kr. 874 kr. pr. m². Det er imidlertid kun de lejemål, som bliver ledige efter købet af ejendommen, hvor lejen reguleres i henhold til reglerne om balanceleje. De eksisterende lejemål i ejendommen vil blive reguleret efter reglerne om omkostningsbestemt husleje, indtil disse bliver ledige, og en nye lejer flytter ind.

Vedligeholdelsesudgifter knyttet til beboelsesejendommene

Vedligeholdelsesniveauet for de 15 beboelsesejendomme er gennemgået, og det er skønnet, at der i alt skal investeres 167 mio. kr. fordelt på 10 i ejendommene, for at efterslæbet hentes. Investeringen vedrører udvendigt vedligehold, opgange samt tekniske installationer, men ikke indvendigt vedligehold af de enkelte boliger. En oversigt over behovet er vedlagt i Bilag 2 og indgår i vurderingen af ejendommens salgbarhed (jf. Bilag 1).

Vedligeholdelsesbehovet opgjort som udgifter pr. bolig-m² svinger mellem 1.440 kr. på Finsensvej 92-100 og op til 10.650 kr. pr.m² på ejendommen Gustav Johannsens Vej 50-60. Idet der i udgangspunktet ikke er afsat budget til at håndtere vedligeholdelsefteerslæbet på beboelsesejendommene, vil en fastholdelse af beboelsesejendommene i kommunalt eje betyde, at der skal laves væsentlige investeringer over de næste 10 år. Ligesom en privat ejer vil kommunen have mulighed for at hæve huslejen for boligerne indenfor de ovenfor beskrevne rammer, men huslejestigninger vurderes langt fra at kunne finansiere investeringen.

Vurdering af etablering af andelsforening ved et salg

Med undtagelse af ejendommen beliggende Nordre Fasanvej 81, er samtlige af kommunens beboelsesejendomme omfattet af reglerne om tilbudspligt. Ejendommene skal derfor tilbydes lejerne til samme købesum og øvrige vilkår, når der er indgået en endelige købsaftale med en interesseret køber. Købsvilkårene skal være af et sådant indhold, at de kan opfyldes af en andelsboligforening, og lejlighederne skal ifølge normalvedtægten for andelslejligheder bebos af andelshaverne. Det vurderes derfor, at en andelsforening vil have vanskeligt ved at påtage sig en anvisningspligt

Lejernes køb sker via stiftelse af en andelsforening, hvor minimum 60% af lejerne skal være medlemmer. De nye skærpede regler for lånefinansiering af andelsforeninger betyder alt andet lige, at det bliver sværere for beboerne at finansiere et køb.

Proces for salget

I februar blev følgende faseinddelte salgsproces godkendt:

1. Markedsdialog

Der indledes en markedsdialog med både almene organisationer og private købere for på den baggrund at få et billede af, hvad potentielle købere kan tilbyde, og hvad potentielle købere er interesserede i, herunder muligheder og udfordringer i forhold til anvisningspligten.

2. Mæglervurdering

Afhængig af resultaterne af markedsdialogen indhentes der mæglervurderinger på én eller flere af ejendommene, hvor ejendommens markedspris både vurderes ud fra den forudsætning, at der henholdsvis stilles/ikke stilles krav om anvisning og evt. bibeholdelse af det boligsociale arbejde.

3. Salg af ejendommene

Da det ikke vurderes at være hverken muligt eller hensigtsmæssigt at sælge alle beboelsesejendommene på én gang, bør ejendommene i stedet sælges i flere etaper eventuelt med fx 2-3 ejendomme, såfremt det vurderes hensigtsmæssigt.

4. Vurdering af indkomne bud

På baggrund af de indkomne bud kan Magistraten herefter tage stilling til, hvorvidt der er nogen af de indkomne bud, som man ønsker at acceptere.

Konklusioner fra markedsdialogen

Der er i 2. kvartal gennemført en markedsdialog indenfor de rammer, det er vurderet muligt uden samtidig at fratage de parter, der er indgået i drøftelserne mulighed for at byde, såfremt ejendommene udbydes til salg. Forvaltningen har drøftet mulighederne med de almene foreninger på Frederiksberg, en pensionskasse og to ejendomsudviklingsselskaber.

I dialogen med de almene parter er der peget på, at de almene selskaber kan købe kommunale beboelsesejendomme, men at de alt andet lige kun vil være interesserede, såfremt der er mulighed for at lave en støtteberettiget ombygning af ejendommen til almene familieboliger. For at ejendommen er mulig at ombygge med støtte, skal der være et væsentligt vedligeholdelsefteersløb (fx tag, vinduer og installationer) ligesom der er et krav om boligtilvækst.

De almene selskaber er interesserede i at købe selvom der sælges med 100 pct. anvisning, men peger på, at det kan være hensigtsmæssigt med henblik på at skabe en social bæredygtig by, at anvisningen spredes mellem købers eksisterende almene boliger og den nyerehvervede (kommunale) ejendom.

De almene foreninger er i udgangspunktet ikke interesserede i for små ejendomme, da det giver en sårbarhed i foreningens økonomi. Såfremt de ville ønske at købe mange små ejendomme, ville de sammenlægge til én forening beliggende på flere matrikler. Dette vurderes imidlertid ikke optimalt, hvis salget skal medvirke til at øge effektiviteten i driften af ejendommene.

I dialogen med de almene parter er der endvidere peget på, at den uudnyttede byggeret på den ene kommunale ejendom og en eventuel byggemulighed på andre ejendomme, kan udnyttes til at bygge nye almene boliger. Der vil være mulighed for at sikre 100 pct. anvisningsret i de nye boliger.

Såfremt der sælges beboelsesejendomme til almene parter med henblik på støtteberettiget ombygning til almene familieboliger, så betyder det, at Frederiksberg Kommune skal yde 10-14 pct. af anskaffelsessummen som grundkapitaltilskud. Omvendt betyder det også, at ejendommens vedligeholdelsefteersløb indhentes. Bortset fra det

kommunale grundkapitaltilskud så betales udgiften til vedligeholdelsen/ombygningen på sigt af beboerne via en balanceleje – dog på gunstige vilkår, da den almene forening optager støtteberettigede lån. Samtidig vurderes det hensigtsmæssigt, for at skabe en vis tryghed for de eksisterende lejere, at de ved et salg til almene bibeholder deres huslejekontrakter efter lejeloven, og at de nye beboere, der flytter ind, får almene kontrakter.

De statsfastsatte maksimum støttebeløb for almene boliger sætter en grænse for anskaffelsessummen (købesum plus udgifter til ombygning/renovering), og dermed også for den fremtidige balanceleje. Samtidig betyder maksimum støttebeløbene, at købesummen alt andet lige vil være lav, hvis der samtidig skal være mulighed for, at den almene køber afholder en væsentlig vedligeholdelsesudgift.

Dialogen med private parter peger ikke i en entydig retning, da de private parter er mere forskelligartede. Fælles er dog, at de private parter alt andet lige ikke er interesserede i en anvisningsforpligtelse. Fastholdelse af en anvisningsret ved salg til private forventes derfor at reducere salgsprisen væsentligt. De større parter udtrykker dog, at de godt kan løfte en anvisningsforpligtelse, men at det vil være oplagt, at opgaven løses i partnerskab med kommunen.

Lejelovens regler betyder, at de private ejere har lille mulighed for at påføre vedligeholdelsesudgifter på huslejen, men kan hæve huslejen, hvis der anvendes væsentlige midler til forbedringer. De private parter er derfor alt andet lige tilbageholdende med at investere i nedslidte ejendomme, hvor der allerede er bade og køkkenforhold mv., således at der ikke kan laves forbedringer. Alternativt vil salgsprisen være lav på grund af forventning om lav forrentning.

Opsummerende om henholdsvis kommunalt, alment og privat eje af beboelsesejendommene

	Kommunalt eje	Alment eje	Privat eje
Vedligeholdelses efterslæb	Der er ikke budgetlagt tilstrækkelige midler til at efterkomme vedligeholdelseefterslæbet. Udgiften vil kun i et vist omfang kunne pålægges huslejen.	Almene er mest interesserede i at købe ejendomme med stort efterslæb, fordi det så vil være muligt at ombygge dem til almene familieboliger med støtte. Renoverings/ombygningsudgiften vil over tid blive betalt via balancelejen.	Private ejere kan i udgangspunktet (i de gamle ejendomme) ikke lægge vedligeholdelsesudgifter på huslejen, men kun forbedringsudgifter. Der er derfor bedst økonomi for private i at købe ejendomme med et rimeligt vedligeholdelsesniveau.
Huslejepåvirkning	Husleje grundlæggende uændret – dog vil forbedringsarbejder blive pålagt husleje.	Huslejen vil stige efter ombygning for nye lejere. Huslejen pr. m ² ligger nu mellem 550-900 kr. pr. år. Den gennemsnitlige leje for almen bolig på Frederiksberg er 874 kr. pr. m ² årligt. Ved renoveringer og nybygninger mv. arbejdes med huslejer på 1.000-1.400 kr. pr. m ² årligt.	Forbedringsarbejder vil blive pålagt huslejen. Generelt har private incitament til at hæve huslejen mest muligt indenfor det lovlige.
Anvisning	Fortsat 100 % kommunal anvisning	Ikke noget problem at fastholde 100 pct. kommunal anvisning. Ved salg til en almen(e) part(er) med mange boliger på Frederiksberg kan anvisningen spredes geografisk.	Små private parter ønsker alt andet lige ikke at købe med fastholdelse af anvisningspligt – kræver som minimum et partnerskab med kommunen.
Salgsindtægt	Ingen	Samlet økonomi for køb og ombygning skal ligge indenfor max-støtteramme. Det betyder alt andet lige lav købesum	Købesum vil afhænge af vedligeholdelsesniveau og krav ved salget (fx anvisningsret) Høj købesum ved lille vedligeholdelseefterslæb

og ingen anvisning.

Byggeret	Kommunen kan ikke bygge yderligere beboelsesejendomme.	Kan udnytte byggeret. Derved kan købesum og antal af anvisningsboliger øges.	Kan udnytte byggeret. Det vil forøge købesum.
-----------------	--	--	---

Revurdering af strategi

Pensionskassen og et stort udviklingsselskab udtrykker, at interessen er størst, hvis der sælges en samlet ejendomsportefølje – frem for en enkelt ejendom. De almene parter er ikke afvisende over for at købe en samlet portefølje, men er som nævnt mest interesserede i de ejendomme, som kan opnå støtte til ombygning. Det er alt andet lige nemmere i forhold til salg/administration at sælge til én part, dog vil et sådan salg ikke kunne håndteres in-house, men skal alt andet lige håndteres af et specialiseret advokatfirma. Samtidig er det usikkert, om den samlede pris vil være større eller mindre ved et samlet salg.

Der er endvidere den ulempe ved et samlet salg, at der ikke er mulighed for at lære undervejs i salgsprocessen. Endvidere vurderes det at give en større usikkerhed om den fremtidige anvisningsopgave, hvis ejendommene sælges i én samlet pakke, da der altid vil være en fare for, at samarbejdet om anvisning ikke fungerer optimalt, og det i så fald vil gælde alle beboelsesejendommene.

Det vurderes derfor samlet set hensigtsmæssigt at fastholde, at et eventuelt salg skal ske etapeopdelt, således at flere forskellige hensyn – så som social bæredygtighed, husleje på sammenligneligt niveau, fornyelse af almen sektor, håndtere vedligeholdelsesefterslæb mv. – kan tilgodeses.

For netop at kunne skabe en portefølje af anvisningsboliger, som er geografisk spredt, med en husleje der kan betales af målgruppen og med en fornuftig vedligeholdelsesstandard, foreslås det

- at der sælges ejendomme til almene parter med 100 pct. anvisning
- at der indtil videre fastholdes ejendomme i kommunalt regi for at sikre en pulje af billige boliger – også på sigt - til de socialt udsatte borgere på Frederiksberg
- at der sælges ejendomme til private uden anvisning for at kunne finansiere vedligeholdelse af de boliger, som fastholdes i kommunalt eje. De ejendomme, som sælges til private uden anvisning, vil alt andet lige blive totalrenoveret i forbindelse med den løbende fraflytning – og boligerne vil derfor på sigt blive dyrere
- at der sælges byggeret til en almen part med 100 pct. anvisning for at kompensere for den tabte anvisning

Ved et salg til almene parter, skal der i forbindelse med ombygning og indgåelse af anvisningsaftale ligesom i dag være et huslejefokus når omfang af ombygning og anvisningsaftaler indgås. Om muligt kan aftalen fx dække boliger med færre m² end de nuværende kommunale boliger, for dermed at sikre en billig husleje pr. bolig.

Hvis der sælges med anvisningsaftale til en part, der har flere ejendomme på Frederiksberg, giver salget også mulighed for at sprede anvisningen geografisk mere, end tilfældet er i dag. Konkret foreslår en almen part at lukke for anvisningen til en nyindkøbt ejendom i en periode, og i stedet flytte beboere fra foreningens venteliste ind, og så bruge andre ejendomme til anvisning.

De forskellige beboelsesejendomme er gennemgået bl.a. i forhold til konkret vedligeholdelsesefterslæb, hvilken type vedligeholdelsesarbejder, der skal gennemføres, anviste pr. år, samt om der er særlige forhold, der gør sig gældende. Disse detaljer er vist i bilag 1, ligesom der i bilaget er et forslag til hvilke ejendomme, som kan indgå i de forskellige etaper.

Forslag til den videre proces

Der er en række ejendomme i etape 1, og arbejdet vil blive igangsat successivt, da det ikke vurderes at være hverken muligt eller hensigtsmæssigt at sælge mange beboelsesejendommene på én gang.

Det har vist sig, at det er både meget tids- og omkostningsfyldt at gennemføre mæglervurderingerne, da en lang række detaljer om ejendommene skal gennemgås af mægler – bl.a. vedligeholdelsesniveau herunder efterslæb, historisk gennemførte vedligeholdelses- og forbedringsarbejder, eventuelle servitutter, lejeindtægter og derfor gennemgang af alle lejekontrakter. Det er derfor valgt, at vente med igangsætningen af mæglervurderingerne, til beslutningen om hvilke ejendomme som skal sælges, er truffet.

Der foreslås følgende proces for igangsætning af salg af etape 1a og b samt yderligere gennemgang af ejendommene i etape 2a og b:

4. juni 2018:	Sag på Magistraten (orientering i Bolig- og Ejendomsudvalget og Socialudvalget) med forslag til igangsættelse af etape 1
Medio juni 2018:	Møde med beboere, hvor plan for etape 1 præsenteres, herunder fordele og ulemper for beboerne ved salg
Ultimo juni 2018:	Forarbejder, mæglervurderinger og udarbejdelse af udbudsmateriale igangsættes for etape 1
3. kvartal 2018:	Bevillingssag forelægges med henblik på at afsætte midler til mæglervurderinger, advokater mv.
Ultimo 2018:	Forelæggelse af status på etape 1 Forelæggelse af sag med konklusioner af undersøgelserne vedr. etape 2
Primo 2019:	Evt. igangsættelse af etape 2
Fra 1. halvår 2019:	Løbende forelæggelse af sager med konkret salgsmateriale inkl. salgsvilkår og forventet købesum
Fra 2. halvår 2019:	Salg af ejendomme i etape 1 igangsættes løbende
1. Halvår 2020:	De første salg kan realiseres

Der er i procesplanen foreslået et orienteringsmøde for beboerne. Der er stor opmærksomhed fra beboerne på salgsstrategien. Beboerne har i maj 2018 afholdt et møde om emnet, og der er fremsendt flere henvendelser fra beboere – senest med udgangspunkt i det afholdte møde. Henvendelserne udtrykker bekymring for et salg, og udtrykker en undren over, at beboerne ikke er blevet orienteret/inddraget.

Forvaltningen har svaret på henvendelserne, og har i svarene henvist til, at der endnu ikke er en konkretiseret plan for salg af beboelsesejendomme.

Udover et orienteringsmøde efter den politiske behandling i juni 2018, vil det være hensigtsmæssigt at informere mere konkret og løbende, når salgsarbejdet går i gang - eksempelvis via et nyhedsbrev til de ejendomme, der skal sælges.

Et salg af kommunale ejendomme vil også berøre de ansatte, som i dag står for driften af ejendommene. Ligesom beboerne, bør de ansatte blive informeret, når der foreligger en konkret beslutning om at påbegynde salgsarbejdet.

By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljørådet vurderer, at der med den foreslåede strategi, opnås en god styring med processen, fordi salget er etapedelt. Samtidig vurderes det, at de forskellige udfordringer og målsætninger ved et salg håndteres ved at sælge både til private, almene og evt. fastholde kommunalt ejerskab.

Vedligeholdelsefterslæbet bliver med strategien håndteret uden belastning af den kommunale økonomi, da salgsindtægten forventeligt vil kunne dække udgift til vedligeholdelse på de ejendomme, som eventuelt beholdes i kommunalt regi og udgift til grundkapital.

Manko på anvisning, på grund af enkelte salg uden anvisning, vurderes at blive håndteret via nybyg af almene familieboliger med krav om 100 pct. anvisning.

Samtidig giver strategien både et stort fokus på at sikre en husleje, der muliggør et fortsat mangfoldigt Frederiksberg, og en anvisning, der geografisk spredes mere, end tilfældet er i dag.

Økonomi

For at gennemføre etape 1 skal der afsættes midler til det omfattende salgsarbejde. Der blev i forbindelse med Budget 2017 afsat midler til en jurist i 2017-2019, som skal arbejde med salg af beboelsesejendomme. Udarbejdelse af udbudsmateriale/gennemførelse af salget vil derfor delvist kunne gennemføres med denne ressource. Der er imidlertid et meget komplekst juridisk felt, og der vil derfor også være behov for at tilkøbe ekspertbistand fra advokater indenfor

lejelov, køb/salg af ejendomme samt almenboliglovgivningen. Dertil kommer, at der vil være udgifter til mægler vurderinger, forundersøgelser, gebyrer mv. Der vil blive udarbejdet et budgetskøn, som forelægges Magistraten i 3. kvartal.

Udover de konkrete udgifter til selve salgsprocessen vil der være konsekvenser for både drifts- og anlægsbudgettet ved et frasalg af de kommunale beboelsesejendomme. Det er imidlertid ikke muligt for nuværende, at opgøre den samlede økonomiske konsekvens ved et salg, dog kan der peges på følgende:

Der vil være en endnu ikke defineret salgsindtægt fratrukket omkostninger ved salg. Dertil kommer, at der er en ikkebudgetlagt anlægsudgift til vedligehold på op mod 167 mio. kr. over 10 år, som ikke skal afholdes alt efter hvor mange ejendomme, der sælges. Det er vurderet, at ejendommene i etape 1 har en vedligeholdelsesudgift på 120 mio. kr. over 10 år.

Ejendommene under ét giver et årligt driftsoverskud (driftsbudget til ejendommene minus huslejeindtægter) på 1,9 mio. kr. (2016 tal). Dvs. at driften af beboelsesejendommene betyder, at der årligt er mulighed for at bruge 1,9 mio. kr. mere i serviceudgifter. Dette bortfalder ved et salg.

I det omfang at almene foreninger køber en eller flere ejendomme og skal ombygge/nybygge almene boliger, så vil det betyde en kommunal udgift til grundkapitaltilskud, og der vil også skulle gives en lånegaranti til de almene parter.

Der er til ejendommene henlagt midler til vedligehold (via huslejerne). Henlæggelserne vil følge ejendommene ved et salg, og den samlede positive kassekonsekvens ved salg reduceres derved.

De økonomiske konsekvenser ved et salg vil blive konkretiseret og indarbejdet i budgettet via de konkrete salgssager.

Det foreslås, at der i 2018 afættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 300 t. kr. til undersøgelserne i etape 1. Merudgiften finansieres via opskrivning af den negative anlægspulje og konkret finansiering vil blive anvist i forbindelse med 3. forventet regnskab 2018

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten, Socialudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget.
ISH/MS

Historik

Magistraten_2018-21, 4. juni 2018, pkt. 193:

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at redegøre for, hvilke konsekvenser salg til almennyttige boligselskaber kan få for beboerne i forhold til gammel lejekontrakt og balanceret lejekontrakt, belyse beboernes spørgsmål, belyse udviklingen i vedligeholdelseskonti samt belyse, hvor hurtigt og hvor sikkert det er, at vedligeholdelsesefterslæbet indhentes ved salg.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 193:

Direktionen indstiller til Magistraten,

1. at orientering om den gennemførte markedsdialog og diverse forhold i forhold til beboelsesejendommene tages til efterretning, og
2. at den i bilag 1 foreslåede etapeplan godkendes og igangsættes.

Direktionen indstiller til Bolig- og Ejendomsudvalget samt Socialudvalget, at sagen tages til orientering.

Socialudvalget_2018-21, 4. juni 2018, pkt. 77:

Socialudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Bolig- og Ejendomsudvalget_2018-21, 4. juni 2018, pkt. 56:

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Bilag

Bilag 2 - Vedligeholdelsesbehov

Bilag 3 Spørgsmål og kommentarer ved orienteringsmøde, rev. 09.08

Bilag 4 - vedligeholdelseskonti i de kommunale beboelsesejendomme

Punkt 257: Beredskabspolitikken for Hovedstadens Beredskab I/S

14.00.08-G01-1-18

Resume

Beredskabspolitikken for Hovedstadens Beredskab I/S (bilag 1), der blev godkendt af ejerkommunernes kommunalbestyrelser i foråret 2016, og som er rammesættende for beredskabsarbejdet og krisestyringen i de 8 ejerkommuner, er blevet revideret og fremlægges derfor til fornyet godkendelse. Ændringen vedrører terminen for udarbejdelsen af sårbarhedsanalysen, som er ændret fra hvert år til hvert 4. år. Bestyrelsen for Hovedstadens Beredskab godkendte på sit møde den 25. april 2018 forslag til revideret Beredskabspolitik og anbefaler godkendelsen heraf over for kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Magistraten indstiller, at godkende forslag til revideret Beredskabspolitik for Hovedstadens Beredskab.

Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller:

at kommunalbestyrelsen godkender forslag til revideret Beredskabspolitik for Hovedstadens Beredskab.

Sagsfremstilling

Beredskabspolitikken for Hovedstadens Beredskab I/S sætter de overordnede rammer for hele det planlægnings- og krisestyringsmæssige set-up i forhold til fortsat drift efter en hændelse i en eller flere af ejerkommunerne. Beredskabspolitikken er således rammesættende for de enkelte ejerkommuners Plan for fortsat drift/Beredskabsplan (jf. beredskabslovens § 25).

Den nuværende Beredskabspolitik blev godkendt af bestyrelsen på bestyrelsesmødet den 13. januar 2016 og efterfølgende af kommunalbestyrelsen i Frederiksberg kommune den 13 marts 2016.

I forbindelse med udarbejdelsen af Sårbarhedsrapport 2018 har ejerkommunerne ytret ønske om, at fremtidige rapporter ikke udarbejdes hvert år, dels fordi arbejdet er meget omfattende, dels for at kunne prioritere ressourcerne til at arbejde med implementeringen af handleplanerne. I stedet foreslås, at sårbarhedsrapporten udarbejdes mindst en gang i hver valgperiode eller oftere, såfremt der er forhold, der taler herfor. Derudover er der foretaget en mindre redaktionel ændring, idet formuleringerne vedrørende "sårbarheds- og risikoanalyse" er ændret til kun at være "sårbarhedsanalyse". Dette for at undgå interessekonflikt med kommunernes risiko-styrings-ansvarlige.

Forslaget har været drøftet på møde i Hovedstadens Beredskabssamordning (HOBS) den 25. oktober 2017, hvor der var bred enighed om forslaget, inden bestyrelsen godkendte og over for kommunalbestyrelserne i ejerkommunerne anbefalede godkendelsen af forslag til revideret Beredskabspolitik på sit møde den 25. april 2018.

Kommunalbestyrelsen forelægges derfor forslag til revideret Beredskabspolitik for Hovedstadens Beredskab til godkendelse.

I tilslutning hertil bemærkes, at det fremtidige arbejde vil tage udgangspunkt i det nationale risikobillede (udarbejdet af Beredskabsstyrelsen), men med fokus på, hvad kommunerne selv identificerer af problemstillinger.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at ændringerne er hensigtsmæssigt for Frederiksberg Kommune, idet sårbarhedsanalysen stadig vil blive udarbejdet dog med et ændret interval.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten, kommunalbestyrelsen

ISH/MNP

Bilag

Beredskabspolitik 2018 for Hovedstadens Beredskab

Punkt 258: Godkendelse af Hovedstadens Beredskabs årsberetning 2017

14.00.08-G01-1-18

Resume

Kommunalbestyrelsen forelægges Hovedstadens Beredskabs Årsberetning for 2017 samt Regnskab 2017 til orientering jf. henholdsvis bestemmelser i §60-fællesskabets ejerstrategi samt bestemmelser i Hovedstadens Beredskabs vedtægter. Årsberetning 2017 er bygget op omkring 5 målsætninger, som er del af ejerstrategien i Hovedstadens Beredskab. Regnskab 2017 blev for Hovedstadens Beredskab et resultat med et merforbrug på 11,7 mio. kr., som primært skyldes aktiviteter indenfor klima- og terrorberedskab, herunder nyanskaffelse af materiel, køretøjer og it-systemer, samt ledelses og medarbejderudvikling for at fremme og styrke en fælles kultur i Hovedstadens Beredskab.

Beslutning

Magistraten indstiller, at tage Hovedstadens Beredskab årsberetning 2017 og regnskab 2017 til orientering.

Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller:

at kommunalbestyrelsen tager Hovedstadens Beredskab årsberetning 2017 og regnskab 2017 til orientering.

Sagsfremstilling

Årsberetning

Det følger af Hovedstadens Beredskabs ejerstrategi, at Hovedstadens Beredskab skal udarbejde en årlig redegørelse, hvor selskabet dokumenterer sin indsats på de fem målsætninger i ejerstrategien:

- Høj beredskabsfaglig kvalitet og tryghed for borgerne
- Økonomisk effektivitet
- Serviceniveau og samarbejde med kommunerne
- Forebyggelse og frivillige
- Bæredygtig og attraktiv arbejdsplads

Strukturen i Hovedstadens Beredskabs Årsberetning 2017 følger målsætningerne i ejerstrategien og dokumenterer således den indsats, som Hovedstadens Beredskab har leveret på de 5 områder i 2017. I hvert afsnit er der udvalgte historier og fakta, der beskriver, hvordan Hovedstadens Beredskab konkret har arbejdet med målsætningerne.

Samarbejdsorganet evaluerede på sit møde den 27. februar 2018 efterlevelsen af gældende Service Level Agreement (SLA) ift. 2017. SLA'en beskriver det serviceniveau, Hovedstadens Beredskab skal levere på myndighedsområdet i forhold til objektkendskab, kvalitet, kompetencer, sagsbehandlingstider m.v. Konklusionerne peger positivt på udarbejdelsen af sårbarhedsanalysen og beredskabsplanlægningen i ejerkommunerne, herunder implementeringen af den risikobaserede dimensionering, samt fokus på at styrke synergi og vidensdeling mellem medarbejdere, der arbejder med byggesager, planlægning og forberedelse af indsatser.

Årsberetningen blev godkendt på bestyrelsens møde den 25. april 2018, og er vedlagt til orientering jf. bestemmelserne i ejerstrategien.

Regnskab 2017

Hovedstadens Beredskabs Årsregnskab 2017 er indarbejdet i Årsberetningen for 2017, og skal jævnfør bestemmelserne i Hovedstadens Beredskabs vedtægters § 13 stk. 3 forelægges ejerkommunerne til orientering.

Årsregnskabet for 2017 blev godkendt af Hovedstadens Beredskabs bestyrelse på bestyrelsesmødet den 25. april 2018.

Årets resultat viser et samlet merforbrug på 11,7 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med fokus på den af bestyrelsen godkendte implementerings- og investeringsstrategi. Derudover er der øgede indtægter på 3,0 mio.kr. Merforbruget skyldes endvidere, at effektiviseringsstrategi 2018-2020 ikke er fuldt implementeret i Hovedstadens beredskab, herunder den planlagte reduktion i ledelsen, optimering af indkøb og processer samt tilpasning af materiel og køretøjsporteføljen. Stigningen i indtægter forklares primært med en række afvigelser på forskellige forretningsområder, hvilket svarer til en afvigelse på 2,1% i forhold til budgetteret indtægtsdækket virksomhed.

Som en del af den Fælles Risikobaserede Dimensionering, RBD 2017+, samt målsætninger indenfor bl.a. klima- og terrorberedskab er der ligeledes blevet gennemført aktiviteter, herunder anskaffelse af materiel, udstyr samt uddannelse, hvilket har bidraget til det samlede merforbrug.

Årets økonomiske resultat, herunder sammensætningen af merforbruget i 2017 er uddybet i afsnit vedr. årsregnskab 2017 i Hovedstadens Beredskabs Årsberetning 2017.

By- og Miljø områdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at Hovedstadens Beredskab årsberetning, som beskriver de mange forskellige opgaver, der løses, er i overensstemmelse med de målsætninger, som fremgår i ejerstrategien. Hovedstadens Beredskab har igennem 2017 arbejdet målrettet med at sikre høj beredskabsfaglig kvalitet, optimeret samarbejdet med kommunerne omkring det forebyggende arbejde samt fastholdt en positiv arbejdsplads både i forhold til de frivillige og fastansatte medarbejdere. Årets regnskab for hovedstadens Beredskab med et merforbrug på 11,7 mio. kr. viser et betydeligt merforbrug. Forvaltningen vurderer, at HBRs tiltag herunder effektiviseringsstrategien, vil kunne kompensere for merforbruget og forventer, at HBR i 2018 vil kunne overholde budgettet.

Økonomi

Indstillingen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
ISH/ MNP

Bilag

Bilag 1, Årsberetning 2017

Punkt 259: Anmodning fra fonden Amager Bakke om yderligere lån

04.08.00-Ø50-1-18

Resume

Frederiksberg Kommune har tidligere besluttet at støtte op om etableringen af et rekreativt anlæg på Amager Bakke med et ansvarligt lån på i alt 5,5 mio. kr. Fonden Amager Bakke har anmodet om en tillægsaftale mhp. at tilvejebringe en ekstra kapitaltilførsel på i alt 8,9 mio. kr. fordelt i samme forhold mellem ejerkommunerne som det oprindelige lån. Frederiksberg Kommunes andel udgør 13% svarende til 1,16 mio. kr. Herudover har fonden anmodet om at kommunen godkender ændringer af vilkårene i et lånedokument.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Pernille Høxbro, Simon Aggesen, Flemming Brank, Jan E. Jørgensen, Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen, Mette Bram) indstiller,

1. at godkende Fonden Amager Bakkes ændring af lånedokumentet.
2. at der i 2018 udgiftsbevilges 1,16 mio. kr. som langfristet udlån, finansieret af kassen.

Et mindretal i Magistraten (Laura Lindahl) indstiller, at stemme imod.

Indstilling

Direktionen indstiller,

1. at Magistraten godkender Fonden Amager Bakkes ændring af lånedokumentet.
2. at der i 2018 udgiftsbevilges 1,16 mio. kr. som langfristet udlån, finansieret af kassen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede på deres møde den 29. september 2014 at bakke op om etableringen af et rekreativt anlæg på Amager Bakke, ARC, finansieret med et såkaldt ansvarligt lån på 5,5 mio. kr. forudsat, at der var tilslutning fra alle øvrige ejerkommuner. På anmodning fra Fonden Amager Bakke og da alle øvrige ejerkommuner havde tilkendegivet deres tilslutning til projektet besluttede Kommunalbestyrelsen den 3. oktober 2016 at udbetale lånet på 5,5 mio. kr.

ARC er et rekreativt anlæg, der bl.a. skal rumme en skibakke, en café i 85 meters højde ved anlæggets udkigsplatform, publikumsfaciliteter og grønne vandrestier op ad anlæggets tagflade. For en beskrivelse af visionen for anlægget samt Fonden Amager Bakke henvises til indstillingerne den 29. september 2014 og den 3. oktober 2016.

Tillægsaftale

Projektet med etableringen af det rekreative anlæg er ved at nå sin afslutning, og Fonden oplyser, at projektet forventes at overskride det oprindelige budget med i alt 8,9 mio. kr. svarende til 10% af det oprindelige budget på 82,4 mio. kr. Årsagerne til overskridelsen beskrives af fonden i Bilag 2 og omhandler primært forsinkelse af projektet, ekstra anlægsopgaver samt projektets kompleksitet.

For at afklare mulighederne for at få tilført yderligere kapital har Fonden kontaktet de private fonde, der har ydet tilskud til projektet. De private fonde har dog ikke ønsket at bidrage med yderligere finansiering, og der anmodes derfor om yderligere kapital i form af forhøjelse af de ansvarlige lån fra ejerkommunerne.

På den baggrund foreslår fonden, at finansieringen af den ekstra kapitaltilførsel på 8,9 mio. kr. fordeles i samme forhold mellem ejerkommunerne som det oprindelige lån, hvor Frederiksberg Kommunes andel udgør 13% svarende til 1,16 mio. kr. Anmodningen er vedlagt i Bilag 1.

Ændring af lånedokument

Fonden Amager Bakke har desuden anmodet om ændring af vilkårene i et lånedokument til fonden. Der henvises til vedlagte bilag 3 med baggrundsnotat af 21. februar 2018 fra direktøren for fonden.

Baggrunden for ønsket om ændring af vilkårene er, at Erhvervsstyrelsen har anført, at vilkårene i fondens lånoptagelse ved en række kommuner formentlig var i strid med lov om erhvervsdrivende fonde og efter omstændighederne gik videre end nødvendigt, da den fratog bestyrelsen den endelige beslutningsret for fondens anliggende. Brev fra Erhvervsstyrelsen er vedlagt i bilag 4.

På den baggrund har fonden Amager Bakke udarbejdet udkast til nyt tillæg til lånedokument til Frederiksberg Kommunes underskrift, som er vedlagt som bilag 5

Forvaltningen har forespurgt Ankestyrelsen ved mail af 17. marts 2018 om kommunens indflydelse er tilstrækkeligt sikret ved de gældende vedtægter for fonden, idet der henvises til tilsynets brev af 19. maj 2015 om vilkår for lovligheden af kommunens økonomiske engagement i fonden. Tilsynet har i brev af 2. august 2018 meddelt, at det er Ankestyrelsens opfattelse, at de involverede kommuner med de gældende vedtægter er sikret tilstrækkelig indflydelse på, at vedtægterne for fonden ikke efterfølgende kan ændres på en sådan måde, at grundlaget for den lovlige kommunale støtte bortfalder.

Økonomi

Såfremt anmodningen imødekommes og der udbetales et tillægslån på 1,16 mio. kr., vil udbetalingen af lånet tilsvarende påvirke kommunens kassebeholdning negativt og blive budgetlagt under langfristede tilgodehavender. Fonden Amager Bakkes gæld til Frederiksberg Kommune vil herefter udgøre i alt 6,66 mio. kr.

Tilbagebetaling af lånet er betinget af, at økonomien i fonden tillader det. Det er Økonomiafdelingens vurdering, at interessenterne – hverken på kort eller længere sigt – må have forventninger om at få forrentet eller tilbagebetalt investeringen. Udbetaling af lånet påvirker ikke kommunens anlægsramme eller serviceraamme.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten den 20. august 2018 og Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Bilag 1

bilag 2

Bilag 4

Bilag 3

Bilag 5

Punkt 260: Ansøgning om bidrag til Copenhagen Film Fund 2019-2021

24.10.05-G01-1-18

Resume

Copenhagen Film Fund har ansøgt Frederiksberg Kommune om et økonomisk bidrag på 250.000 kr. årligt i årene 2019-2021. Frederiksberg Kommune har ydet et tilsvarende bidrag i årene 2013-2015 og 2016-2018. Fonden vil fortsat foretage investeringer i en række større danske og internationale co-produktioner indenfor især spillefilm, tv-serier og digitalt visuelt efterarbejde. Men der lægges nu op til et tæt samarbejde med andre film- og spilorganisationer i Danmark med henblik på også at få statslig støtte til erhvervsfremme inden for branchen.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Magistraten tager sagen til orientering.

Sagsfremstilling

Copenhagen Film Fund har ansøgt Frederiksberg Kommune om et økonomisk bidrag på 250.000 kr. årligt i årene 2019-2021.

Frederiksberg Kommune har bidraget til Fonden med 250.000 kr. i hvert af årene 2013-2015 og 2016-2018. Begge gange blev beløbene bevilliget i forbindelse med budgetvedtagelsen. Den seneste bevilling udløber med udgangen af 2018.

Fondens formål er at skabe vækst og beskæftigelse i Hovedstadsregionen indenfor film- og tv-branchen, men også i en række tilstødende brancher som service, hotel, restauration og transport. Fondens investeringer skal samtidig medføre et kompetenceløft for en del af Hovedstadens virksomheder i disse brancher. Derudover er der en indirekte brandingværdi for Hovedstaden, i det nogle af filmproduktionerne viser locations fra Hovedstaden.

Fonden ønsker fortsat at foretage investeringer i en række større danske og internationale co-produktioner indenfor især spillefilm, tv-serier og digitalt visuelt efterarbejde. Men der lægges nu som noget nyt op til et tæt samarbejde med andre film- og spilorganisationer i Danmark med henblik på også at få statslig støtte til erhvervsfremme inden for branchen. Der er dog fortsat uklarhed, om hvorvidt og hvordan staten bliver involveret i en sådant samarbejde. Statens evt. rolle i at styrke både rammevilkårene og give produktionsstøtte til filmproduktioner i Danmark er dermed usikker. Dertil kommer, at Region Hovedstadens bidrag i forbindelse med forenklingen af erhvervsfremmeområdet også bortfalder.

Konsulentfirmaet Copenhagen Economics har i en rapport fra april 2018 vurderet, at fondens investeringer i årene 2013-2017 har givet en værditilvækst på mellem 3,3 og 5,6 gange investeringen. Denne rapport vedlægges som et bilag til sagen. Det er dog ikke muligt at isolere de positive effekter til den enkelte kommune, som f.eks. Frederiksberg. Forvaltningen vurderer dog, at Frederiksbergs erhvervsliv og arbejdsstyrke med en høj grad af kompetencer indenfor de kreative erhverv, har en direkte fordel af fondens evne til at tiltrække produktioner til Hovedstaden.

Økonomi

Bevillingen på 250.000 kr. falder bort ved udgangen af 2018. Der er således ikke afsat penge til at videreføre opgaven.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 20. august 2018.

Bilag

Ansøgning om bidrag til Copenhagen Film Fund 2019-21

Effekter af Filmfondens investeringer 2013-17

Filmfonden årsberetning 2017

Punkt 261: 2. Forventet regnskab 2018

00.30.14-S00-28-17

Resume

Sagen indeholder forvaltningens anden forventning til årets regnskabsresultat for driftsudgifter og indtægter på det skattefinansierede område, der tilsammen udgør kommunens strukturelle balance. Herudover indgår forventningen til kommunens anlægsudgifter og –indtægter, det brugerfinansierede område og de øvrige finansielle poster for på den måde at opgøre det samlede forventede årsresultat. Endelig opgøres den forventede kassebeholdning ultimo 2018.

Beslutning

Magistraten indstiller

1. at 2. forventet regnskab 2018 tages til efterretning.
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes for 2018:
 1. Nettomerudgifter på 1,5 mio. kr. under serviceudgifter med modpost på usikkerhedspuljen, jf. bilag 2 og bilag 3a-j.
 2. Nettomerudgifter på 8,7 mio. kr. under serviceudgifter med modpost på kassen, jf. tabel 1.
 3. Nettomindredgifter på 11,8 mio.kr. med modpost på kassen jf. tekniske ændringer til serviceudgifter afsnit 1,2.
 4. Nettomindredgifter på 3,3 mio. kr. under overførselsudgifter med modpost på kassen, jf. bilag 2 og bilag 3a-i.
 5. Nettomerudgifter på 122,3 mio. kr. under finansielle poster med modpost på kassen, jf. bilag 4.
 6. Servicerammeneutrale omplaceringer mellem udvalg, jf. bilag 2 og bilag 3j.
 7. Mindredgifter inden for anlægsrammen på 7,1 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på den negative anlægspulje, og at mindredgifter og mindreindtægter uden for anlægsrammen på hhv. 104,3 mio. kr. og 18,5 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på kassen jf. bilag 2b
3. at forøgelse af det administrative personale godkendes, jf. afsnit 1.3
4. at opfølgning på initiativer i budget 2018 vedrørende drift og anlæg og opfølgning på effektiviseringer fra tidligere år tages til efterretning, jf. bilag 5

5. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme, jf. bilag 6, tages til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller

1. at 2. forventet regnskab 2018 tages til efterretning.
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes for 2018:
 1. Nettomerudgifter på 1,5 mio. kr. under serviceudgifter med modpost på usikkerhedspuljen, jf. bilag 2 og bilag 3a-j.
 2. Nettomerudgifter på 8,7 mio. kr. under serviceudgifter med modpost på kassen, jf. tabel 1.
 3. Nettomindredgifter på 11,8 mio.kr. med modpost på kassen jf. tekniske ændringer til serviceudgifter afsnit 1,2.
 4. Nettomindredgifter på 3,3 mio. kr. under overførselsudgifter med modpost på kassen, jf. bilag 2 og bilag 3a-i.
 5. Nettomerudgifter på 122,3 mio. kr. under finansielle poster med modpost på kassen, jf. bilag 4
 6. Servicerammeneutrale omplaceringer mellem udvalg, jf. bilag 2 og bilag 3j.
 7. Mindredgifter inden for anlægsrammen på 7,1 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på den negative anlægspulje, og at mindredgifter og mindreindtægter uden for anlægsrammen på hhv. 104,3 mio. kr. og 18,5 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på kassen jf. bilag 2b
3. at forøgelse af det administrative personale godkendes, jf. afsnit 1.3
4. at opfølgning på initiativer i budget 2018 vedrørende drift og anlæg og opfølgning på effektiviseringer fra tidligere år tages til efterretning, jf. bilag 5
5. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme, jf. bilag 6, tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen indeholder forvaltningens anden forventning til årets regnskabsresultat for driftsudgifter og indtægter på det skattefinansierede område, der tilsammen udgør kommunes strukturelle balance. Herudover indgår forventningen til kommunens anlægsudgifter og –indtægter, det brugerfinansierede område og de øvrige finansielle poster for på den måde at opgøre det samlede forventede årsresultat. Dernæst opgøres den forventede kassebeholdning ultimo 2018. Endelig har der været et fokus på overholdelsen af henholdsvis service- og anlægsramme i henhold til den indgåede aftale om den kommunale økonomi for 2018 mellem KL og regeringen samt på overholdelsen af Frederiksberg Kommunes

flerårige styringsstrategi på det specialiserede område.

De væsentligste konklusioner i 2. forventet regnskab er opsummeret i boksen nedenfor.

Boks 1: Væsentligste konklusioner i 2. forventet regnskab 2018.

Merforbrug på service Der er samlet set et forventet merforbrug på 12,0 mio. kr. på tværs af udvalg, svarende til en afvigelse på 0,3 pct. i forhold til servicerammen for Frederiksberg Kommune, der efter 2. forventede regnskab udgør 3.993 mio. kr.

Forvaltningen vil på baggrund af det konstaterede pres arbejde målrettet på at nedbringe de konstaterede udfordringer frem mod 3. forventet regnskab. Under udvalgsgennemgangen er en beskrivelse af de initiativer, som de enkelte udvalg har iværksat.

Merforbrug på overførselsudgifterne På overførselsudgifter er der samlet set et forventet merforbrug på 26,6 mio. kr., der primært vedrører merudgifter til forsikrede ledige, samt regulering af aktivitetsbestemt medfinansiering af regioner.

Pres på anlægsrammen Efter 2. forventet regnskab resterer der at blive identificeret mindreforbrug for yderligere 38,2 mio. kr. for at kunne udmønte den negative anlægspulje. Niveauet for restudfordringen er højere end på samme tidspunkt sidste år, hvilket indikerer et muligt pres på anlægsrammen.

Forvaltningen arbejder med en ændret periodisering af anlægsprojekter, der vil kunne modgå et eventuelt merforbrug, således anlægsrammen for 2018 overholdes.

Kassebeholdning Samlet set for 2018 forventes der et kassetræk på 127,8 mio. kr. og en kassebeholdning ultimo året på 785,4 mio. kr. inklusiv deponering.

Dette er en forøgelse af det forventede kassetræk på 54,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, hvilket hovedsageligt skyldes netto merudgifter vedrørende tilskud og udligning.

1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifterne, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Samlet set er der et forventet merforbrug på 12,0 mio. kr. efter tillægsbevillinger i forhold til budgettet for 2018, svarende til en afvigelse på 0,30 pct., jf. tabel 1.

Tabel 1: Serviceudgifter i forhold til budget 2018

Serviceudgifter (mio. kr.)	Servicerammen	2. forventet regnskab 2018 efter tillægsbevillinger	Afvigelse 2018	Afvigelse (%) 2018
Serviceudgifter	3.993,2	4.005,1	12,0	0,30%

Merforbruget dækker over udfordringer på flere udvalg, hvilket betyder, at der på de pågældende udvalgsområder fortsat er behov for en stram økonomisk styring, der kan dæmpe udgiftspresset, og forvaltningen arbejder for at holde afvigelserne inden for budgettet.

Forvaltningen vil have et særskilt fokus på at overholde budgettet i indeværende år. Der vil i forbindelse med den udvidede månedsrapport ultimo august, der fremlægges for Magistraten den 1. oktober, ske en genvurdering på baggrund af de seneste måneders forbrug, for at sikre, at Frederiksberg holder sig inden for budgettet i 2018.

Status og bevillinger

Tabel 2 nedenfor viser de indmeldte afvigelser, og ansøgte tillægsbevillinger i forhold til det korrigerede budget.

Tabel 2: Oversigt over afvigelser på service

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2018 2.FR*	2.FR 2018	Afvigelse	Foreslåede tillægs- bevillinger - Kassen	Foreslåede tillægs- bevillinger Usikkerheds- puljen	Afvigelse efter tillægs- bevillinger**
01 Magistraten	691,4	699,1	7,8	4,4	3,3	0,1
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	101,0	100,6	-0,3	-0,1	-0,2	0,0
03 Undervisningsudvalget	792,9	794,3	1,4	0,1	0,0	1,4
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	855,0	865,9	10,8	3,4	0,0	7,4
05 Kultur- og Fritidsudvalget	177,1	178,0	0,9	0,0	0,0	0,9
06 Børneudvalget	696,9	699,1	2,2	0,6	0,0	1,7
07 Socialudvalget	457,9	463,6	5,7	0,0	0,0	5,7
08 By- og Miljøudvalget	118,8	113,3	-5,5	0,2	-1,6	-4,2
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	14,1	14,1	0,1	0,1	0,0	0,0
10 Sundheds- og forebyggelsesudvalget	79,4	78,4	-1,0	0,0	0,0	-1,0
Forventet regnskab 2018	3.984,4	4.006,5	22,1	8,7	1,5	12,0

*Korrigeret budget er her vist efter opdaterede P/L skøn og tekniske ændringer som de fremgår af tabel 3. Der er derfor en difference imellem bilag 1 og 3 og tabel 2, da indmeldinger og datamaterialet er lavet før de nye P/L skøn.

**At summerne ikke stemmer i tabellen skyldes afrundinger i de bagvedliggende beregninger, hvor der regnes med flere decimaler.

Som det fremgår af tabel 2, så er der til 2. forventet regnskab indmeldt et samlet forventet merforbrug på 22,1 mio. kr. Af dem vedrører merudgifter som følge af ny lovgivning (DUT) 8,7 mio. kr. Disse foreslås tillægsbevilget med modpost på kassen, da Frederiksberg er blevet kompenseret på finansiering og med en ændring på servicerrammen. Det foreslås, at der yderligere tillægsbevilges netto 1,5 mio. kr. med modpost på usikkerhedspuljen, hvilket giver et samlet forventet merforbrug på 12,0 mio. kr. for 2018. Dette er en forbedring på 3,3 mio. kr. i forholdt til 1. forventet regnskab, hvor der var indmeldt et forventet merforbrug på 15,3 mio. kr.

Merforbruget skyldes primært udfordringer på Sundheds- og Omsorgsområdet. Ligeledes er der fortsat udfordringer på Socialudvalgets område, hvor der forventes merforbrug på blandt andet særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Sidste år blev målsætningen om, at specialområdets udgifter maksimalt må udgøre en andel på 17,8 pct. af servicerrammen ikke overholdt, idet udgifterne på specialområdet samlet set udgjorde 18,0 pct. Såfremt de ansøgte tillægsbevillinger til 2. forventet regnskab vedtages, vil specialområdets samlede budgetterede udgifter udgøre 17,7 pct. af servicerrammen i 2018, hvilket ligger inden for målsætningen.

Frederiksberg Kommune har et princip om, at merforbrug forudsættes imødegået ved rettidig styring. Det påhviler derfor de enkelte udvalg at sikre budgetoverholdelse, og at kendte merforbrug ikke bliver strukturelle.

Direktionen indstiller, at der søges tillægsbevilget 1,5 mio. kr. i 2. forventet regnskab, som følge af merforbrug, jf. tabel 2, og at de bevilges med modpost på usikkerhedspuljen, der dermed nedskrives. Desuden søges tillægsbevilget 8,7 mio. kr. vedrørende ny lovgivning (DUT) med modpost på kassen, hvor kommunen er kompenseret tilsvarende. Der tillægsbevilges alene merforbrug, der i 2. finansielle orientering er blevet defineret som udfordringer, der håndteres direkte i direktionens budgetforslag for 2019-22, samt udgifter til DUT. Status på usikkerhedspuljen findes i særskilt afsnit nedenfor.

Udvalgsgennemgang

Det forventede merforbrug dækker over en række modsatrettede tendenser på de enkelte udvalg, der vil blive gennemgået nedenfor, de enkelte afvigelser fremgår af bilag 1.

På Magistratens område forventes der samlet set et merforbrug på 7,8 mio. kr., hvoraf 4,4 mio. kr. er merudgifter som følge af DUT, som kommunen kompenseres for. Det yderligere merforbrug dækker over flere modsatrettede forventninger. Der forventes således merudgifter i forbindelse med AES (Arbejdsmarkedets Erhvervssikring), arbejdsskader og tjenestemandspensioner, udgifter til lægeerklæringer samt udbudsplanen. Udfordringerne vedrørende udbudsplanen følges og håndteres i forbindelse med 3. forventet regnskab. Disse forventede merudgifter modgås dog delvist af merindtægter vedrørende råden over vejareal samt en re-periodisering af godtgørelse. Der søges tillægsbevilling vedrørende AES, arbejdsskader og tjenestemandspensioner for samlet 7,7 mio. kr. Direktionen indstiller, at disse tillægsbevilges.

På Bolig- og Ejendomsudvalgets område forventes der et samlet mindreforbrug på 0,3 mio. kr. Dette dækker over mindreudgifter til byfornyelse på 1,2 mio. kr. samt merudgifter på i alt 1,0 mio. kr. primært vedr. ejendomsskatter og drift af konservatoriegrunden. Derudover er der mindreudgifter på 0,1 mio. kr., der vedrører DUT. Det samlede mindreforbrug søges tillægsbevilget.

På Undervisningsudvalgets områder forventes merudgifter for 1,4 mio. kr. 0,1 mio. kr. vedrører DUT, der søges tillægsbevilget. Det resterende omhandler udfordringer vedrørende specialundervisning. I den udstrækning, at ikke det ikke er muligt at sikre budgetoverholdelse indenfor specialundervisningsområdet, vil der blive foretaget tilbagehold på centrale fælleskonti indenfor den øvrige del af Undervisningsudvalgets driftsramme. Udfordringen foreslås håndteret fremadrettet gennem effektiviseringsforslagene, der fremlægges ifm. oplægget til budget 2019.

På Ældre- og Omsorgsudvalgets område forventes der samlet set et merforbrug på 10,8 mio. kr., hvoraf 3,4 mio. kr. vedrører DUT, der søges tillægsbevilget. Den yderligere udfordring skyldes hovedsageligt et forventet strukturelt merforbrug vedrørende hjælpemidler, specialiseret rehabilitering, vederlagsfri fysioterapi samt institutioner under boligtilbud. Herudover forventes der et merforbrug hos den kommunale hjemmepleje. Der er dog også konstateret nedgang i aktiviteten på hjemmeplejeområdet, hvorfor mindreudgifter hertil delvist modgår ovenstående forventede merforbrug.

Forvaltningen vil følge budgetudfordringerne tæt frem mod 3. forventet regnskab 2018 og her tage de nødvendige initiativer for at reducere afvigelsen så meget som muligt blandt andet ved at se nærmere på, hvordan Den Kommunale

Hjemmepleje kan tilpasse sine udgifter. I budgetprocessen vil der blive peget på en række konkrete effektiviseringsforslag inden for udvalgets område, som kan bidrage til finansiering af de strukturelle udfordringer

På Kultur- og Fritidsudvalgets område forventes der samlet set et merforbrug på 0,9 mio. kr. Dette dækker over udfordringerne vedrørende udgifter til ejendomsdriften af KU.BE. Der arbejdes på at finde en løsning inden for udvalget.

På Børneudvalgets område forventes et merforbrug på 2,2 mio. kr., hvoraf 0,6 mio. kr. vedrører DUT, der søges tillægsbevilget. De resterende 1,6 mio. kr. vedrører tilbud til børn og unge med særlige behov. I den udstrækning, at det ikke er muligt at sikre budgetoverholdelse indenfor tilbud til børn og unge med særlige behov, vil der blive foretaget tilbagehold på centrale fælleskonti indenfor den øvrige del af Børneudvalgets driftsramme. Udfordringen foreslås håndteret fremadrettet gennem effektiviseringsforslag, der fremlægges ifm. oplægget til budget 2019.

På Socialudvalgets område forventes der samlet set et merforbrug på 5,7 mio. kr. primært som følge af forventede merudgifter vedrørende Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) og fortsat stigende udgifter til Særligt Tilrettelagte Uddannelsesforløb (STU). Samlet set er udfordringen på Socialudvalgets område reduceret med 1,5 mio. kr. i forhold til 1. forventet regnskab, hvor der blev givet en samlet tillægsbevilling på 1,9 mio. kr. SSA vil følge budgetudfordringerne tæt frem mod 3. forventet regnskab 2018 og her tage de nødvendige initiativer for at reducere afvigelsen så meget som muligt samt arbejde på at finde en varig løsning på udfordringen vedr. STU.

På By- og Miljøudvalgets område forventes der samlet set et mindreforbrug på 5,5 mio. kr. Dette vedrører primært forventede merindtægter for parkeringslicenser og gebyrer samt mindreudgifter til vejafvandingsbidrag. Mindreudgifterne vedrørende vejafvandingsbidraget på i alt 2,6 mio. kr. søges tillægsbevilget. Det samme gør merudgifter til lovliggørelse af belysningssskabe på 1,1 mio. kr., samt 0,2 mio. kr. der vedrører DUT, hvorfor der samlet søges tillægsbevilling på -1,3 mio. kr. under udvalget.

På Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område forventes merudgifter som følge af DUT på 0,1 mio. kr., der søges tillægsbevilget.

På Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets område forventes samlet set mindreudgifter på 1,0 mio. kr. vedrørende astmaindsats og børnetandpleje.

1.2 Udgiftsneutrale og tekniske ændringer af budgettet

Til 2. forventet regnskab søges om en række tekniske og udgiftsneutrale tillægsbevillinger. Efter indgåelse af Økonomiaftalen for 2019 melder KL en række ændringer af kommunernes økonomi. Her indgår en opdateret udmelding for pris og lønfremskrivning, som mekanisk ændrer servicerrammen og finansieringen for kommunerne, og derfor indarbejdes i udvalgenes budgetter. Ligeledes søges der med 2. forventet regnskab om udgiftsneutrale omplaceringer imellem udvalg, som fremgår af bilag 3k, samt en korrektion af usikkerhedspuljen under Magistraten på 0,8 mio. kr. for at sikre sammenhæng imellem servicerramme og budget.

Samlet nedjusterer dette korrigeret budgettet med 11,8 mio. kr. i 2018 med modpost på kassen. Da disse ændringer af budgettet endnu ikke er tillægsbevilget, og er kommet efter indmeldinger til 2. forventet regnskab, fremgår de ikke bilagsmaterialet, men er medtaget her for at vise de mest opdaterede talmateriale. Tabel 3 opsummerer ændringerne til korrigeret budget, som søges tillægsbevilliget med denne sag med modpost på kassen.

Tabel 3. Udgiftsneutrale og tekniske ændringer af budgettet

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2018 1.FR	Udgiftsneutrale omplaceringer	P/L og tekniske ændringer	Ansøgte tekniske tillægsbevillinger - kassen	Korr. Budget 2018 2.FR
01 Magistraten	692,1	2,9	-0,8	-0,8	691,4
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	101,3	0,7	-0,4	-0,4	101,0
03 Undervisningsudvalget	795,2	0,1	-2,3	-2,3	792,9
04 Ældre- og	858,7	0,7	-3,7	-3,7	855,0

Omsorgsudvalget

05 Kultur- og Fritidsudvalget	177,5	-0,1	-0,4	-0,4	177,1
06 Børneudvalget	699,0	-2,9	-2,1	-2,1	696,9
07 Socialudvalget	459,1	-0,7	-1,3	-1,3	457,9
08 By- og Miljøudvalget	119,4	-0,5	-0,6	-0,6	118,8
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	14,1	0,0	0,0	0,0	14,1
10 Sundheds- og forebyggelsesudvalget	79,7	-0,2	-0,3	-0,3	79,4
I alt	3.996,2	0,0	-11,8	-11,8	3.984,4

At summer ikke stemmer, skyldes afrundinger, og at bagvedliggende beregninger regner på flere decimaler

*Tillægsbevillinger i ovenstående tabel fremgår ikke af budgetterne i bilag 1 og 3, da 2. forventet regnskab er lavet før opdaterede P/L skøn.

Ændret pris og lønskøn

KL har udmeldt ændrede skøn for pris- og lønudviklingen for 2016-18, der overordnet set ligger lavere end de skøn, der er anvendt i kommunernes budgetlægning for 2018. I økonomiaftalen indgår derfor en reduktion af de samlede serviceudgifter på 0,7 mia. kr. for kommunerne samlet set, og Frederiksberg Kommunes andel af dette er 12,7 mio. kr., som kommunernes servicerrammen for 2018 vil blive reduceret med. I 2. forventet regnskab er udmøntningen sket igennem en regulering af de enkelte konti med de nye pris- og lønskøn, således at de enkelte budgetposter automatisk bliver bragt i overensstemmelse med de reviderede skøn. Enkelte konti er udeladt, da de ikke kan ændres, selvom rammen ændrer sig. Dette vedrører afregning med andre offentlige myndigheder (køb og salg) samt tilskud og overførsler (tjenestemandspensioner, overførsler til personer og øvrige tilskud). Disse områder udelades, idet der her entydigt er tale om områder, hvor kommunen gennem allerede fastsatte takster og satser eller politiske beslutninger har forpligtet sig på et bestemt udgifts- eller indtægtsniveau.

En regulering af de enkelte konti ud fra ovenstående principper vil medføre en reduktion af det korrigerede budget på 12,7 mio. kr. Det indstilles, at udmøntningen af servicerrammereduktionen som følge af de reviderede pris- og lønskøn udmøntes som anbefalet, og at de overskydende 0,1 mio. kr. i forhold til den faktiske servicerrammereduktion tillægsbevilliges usikkerhedspuljen.

DUT og andre reguleringer

I henhold til det nye lov- og cirkulære-program for 2018 bliver Frederiksberg Kommunes servicerramme opjusteret med 5,0 mio. kr. som følge af den almindelige DUT-regulering. Ændringerne er indarbejdet i 2. forventet regnskab. De væsentligste sager er:

- Databeskyttelsesforordningen. Kommunerne kompenseres for den nye opgave. Frederiksbergs andel udgør 994 t.kr. i 2018 (MAG)
- Forebyggelse af konkurser på hjemmehjælpsområdet. Kommunerne forpligtes bl.a. til at indhente bankgarantier og udarbejde beredskabsplaner. Frederiksbergs andel udgør 178 t.kr. i 2018 (MAG)
- Frit valg af genoptræning. Borgerne får ret til frit valg af genoptræning. Kommunerne kompenseres for opgaven med at tilvejebringe dette samt sikre at genoptræningsforløb opstartes senest 7 dage efter udskrivning. Frederiksbergs andel udgør 1.374 t.kr. i 2018. (ÆOU)
- Aflastning af pårørende og indsats for en værdig død. Der er afsat midler i Finansloven 2018 til at understøtte kommunernes arbejde med at aflaste pårørende og skabe en værdig død for de ældre. Frederiksbergs andel udgør i alt 2.017 t.kr. i 2019, hvoraf der udmøntes 200 t.kr. De resterende midler reserveres til imødegåelse af udgiftspres under Ældre- og Omsorgsudvalgets område. (ÆOU)
- Kompetenceløft til det kommunale sundhedspersonale. Der er afsat et enhedsbeløb i økonomiaftalen til finansiering af konkrete uddannelsesforløb. Frederiksbergs andel udgør i 2018 1.648 t.kr, hvoraf der udmøntes 1.000 t.kr. De resterende midler reserveres til imødegåelse af udgiftspres under Ældre- og Omsorgsudvalgets område. (ÆOU)
- Øget fleksibilitet i dagtilbud vedrører flere initiativer som skal øge fleksibiliteten og det frie valg for familierne. Frederiksbergs andel udgør 557 t.kr. i 2018. (BU)

Der henvises i øvrigt til bilag 2 i 2. finansiell orientering, hvor der findes en fuld liste over sagerne.

Lige som sidste år indgår der, udover opgaveændringerne i lov- og cirkulæreprogrammet, også en række andre reguleringer, der påvirker serviceudgifterne i 2018. Væsentligst drejer det sig om 2,0 mio. kr. vedrørende aflastning af pårørende og en værdig død, 1,7 mio. kr. til kompetenceløft til det kommunale sundhedspersonale samt i alt 0,3 mio. kr. til synlighed og åbenhed om resultater samt cyber- og informationssikkerhed på sundhedsområdet. Sidstnævnte alene i 2018. Hertil kommer en efterregulering for driften af særlige pladser i psykiatrien. Servicerammen opskrives dermed med netto 3,8 mio. kr. som følge af andre reguleringer.

1.3 Andre opmærksomhedspunkter under serviceudgifter

Forøgelse af det administrative personale

I lighed med 1. forventet regnskab, indgår der i 2. forventet regnskab ændringer, der medfører en forøgelse af det administrative personale enten i form af omflytning af budget eller som merforbrug, der søges tillægsbevillet. Omflytning fra fællesudgifter til de administrative løn- og overheadbudgetter kræver Magistraten godkendelse, jf. principper for økonomistyring i Frederiksberg Kommune. Nedenfor gennemgås de enkelte bevægelser.

Midlertidige forøgelse med fuld finansiering

I forbindelse med udmøntningen af Mønsterbryderpuljen blev midler til ansættelse af socialrådgivere i daginstitutioner og udvidelse af socialrådgiverfunktionen på fire udvalgte skoler placeret under forebyggende foranstaltninger på Børneudvalget. Udgifterne hertil på 1,9 mio. kr. hører dog til under Magistraten, hvorfor det indstilles, at ændringen bevilges. Ændringen er kun for indeværende år.

Permanente forøgelse på Magistratens område

I udbudsplanen for budget 2018 findes en negativ pulje vedr. bygningsservice. Puljen er en effektivisering, som realiseres ved implementering af nyt sourcingsnit i bygningsservice. Effektiviseringen hentes ved implementeringen af en mere effektiv organisering af opgaveløsningen i forhold til, hvilke opgaver der løses internt af bygningsservice og hvilke opgaver, der løses eksternt af private leverandører. De budgetmæssige konsekvenser af det nye sourcingsnit er outsourcing af årsværk fra bygningsservice og dermed en reduktion af lønbudgettet under Bolig- og Ejendomsudvalget. Hertil konverteres enkelte af disse årsværk til bestillerfunktionen under Magistraten svarende til 0,55 mio. kr. i 2018 og 1,1 mio. kr. i 2019 og frem, da der fremover skal gennemføres flere opgaver ved eksternt leverandør. Ændringen er således udgiftsneutral og det indstilles at ændringen bevilges.

Korrektion på et demografireguleret område

Det skal bemærkes, at der til 2. forventet regnskab er indmeldt en mindre afvigelse, der afspejler en korrektion af demografireguleringerne ved 1. forventet regnskab. Det drejer sig om en teknisk korrektion på 0,1 mio. kr. vedrørende hjemmeplejeaktiviteten på Ældre- og Omsorgsudvalgets område.

Idet der er tale om korrektioner af de demografiregulerede budgetter snarere end reelle afvigelser, indstilles det derfor, at der tillægsbevilles 0,1 mio. kr. til Ældre- og Omsorgsudvalget med modpost på den generelle usikkerhedspulje.

Status på usikkerhedspuljen

Den generelle usikkerhedspulje udgør før 2. forventet regnskab 10,1 mio. kr. Hvis indstillingerne med denne sag godkendes, sænkes niveauet til 7,2 mio. kr. Ændringerne omhandler ovenstående tekniske korrektion vedrørende hjemmeplejeaktiviteten, hvor der tilgår usikkerhedspuljen 0,1 mio. kr. samt udgifter til midlertidige ekstra plejeboliger, der reducerer puljen med 0,8 mio. kr. Der har tidligere været afsat en specifik pulje til midlertidige ekstra plejeboligpladser. Denne pulje blev dog nulstillet i 1. forventet regnskab og det resterende budget tilgik usikkerhedspuljen. Der tillægsbevilles derfor samlet -0,7 mio. kr. til usikkerhedspuljen med modpost på Ældre- og Omsorgsudvalget. Tiltrædes de ansøgte afvigelser på 1,5 mio. kr. med modpost på usikkerhedspuljen, vil puljen herefter udgøre 8,0 mio. kr. Derudover justeres usikkerhedspuljen med 0,8 mio. kr. for at sikre sammenhæng imellem serviceramme og budget. Herefter udgør usikkerhedspuljen 7,2 mio. kr.

Det anbefales at fastholde puljen på det reducerede niveau, således eventuelle nye udfordringer resten af året kan imødegås.

Servicerammen

Servicerammen kan blive justeret som følge af landsdækkende politiske ændringer, og tabel 2 nedenfor opgør alle ændringer i forhold til Frederiksbergs vedtagne budget, der var lig servicerammen for 2018.

Tabel 4: Serviceramme for Frederiksberg Kommune i 2018

Serviceudgifter (mio. kr.)	Beløb
Vedtaget budget	3.997,0
P/L-regulering – Korrektion	-12,7
DUT – Korrektion	5,0
Andre reguleringer	3,8

Service ramme 3.993,2

At summen ikke stemmer skyldes afrundinger, og at bagvedliggende beregninger regner med flere decimaler

Samlet set er service rammen reduceret med 3,85 mio. kr. i forhold til det oprindelige niveau i vedtaget budget, som følge af ændringerne vedrørende DUT, P/L og andre reguleringer.

1.4 Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Nedenstående tabel 3 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter i forhold til det korrigerede budget 2018. Samlet set forventes der et merforbrug på 23,3 mio. kr., hvoraf et samlet mindreforbrug på 3,3 mio. kr. søges tillægsbevilget med modpost på kassen. Samlet forventes derfor et merforbrug på 26,6 mio. kr.

Tabel 5: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering.

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2018	2. FR 2018	Afvigelse 2018	Foreslåede tillægsbevillinger 2018	Afvigelse efter tillægsbevillinger
01 Magistraten	11,6	12,2	0,6	0,6	0,0
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	-6,7	-6,7	0,0	0,0	0,0
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	0,8	1,7	0,9	0,9	0,0
06 Børneudvalget	8,8	4,0	-4,8	-4,8	0,0
07 Socialudvalget	-2,9	-2,9	0,0	0,0	0,0
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	1.062,5	1.074,1	11,6	0,0	-11,6
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	426,0	441,0	15,0	0,0	-15,0
<i>Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering</i>	<i>426,0</i>	<i>441,0</i>	<i>15,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-15,0</i>
Samlet	1.500,1	1.523,3	23,2	-3,3	-26,6

Magistraten

Der er på Magistratens område indmeldt et samlet merforbrug på 0,6 mio. kr., der vedrører faldende indtægter i forhold til tjenestemandsansatte i forsyningsvirksomhederne, der alene omfatter en særskilt usikkerhedspulje vedrørende aktivitetsbestemt medfinansiering.

Ældre- og Omsorgsudvalget

På Ældre- og Omsorgsudvalgets område er der merforbrug på 0,9 mio. kr., der hovedsageligt vedrører tomgangsleje til pensionistboliger i forbindelse med helhedsplanen Solbjerg Have. Tomgangslejen er blevet dyrere end forventet, da

projektet er forsinket og flere boliger har været tomme end forventet. Midlerne søges tillægsbevilget med modpost på kassen.

Børneudvalget

Under Børneudvalgets område forventes der et samlet mindreforbrug på 4,8 mio. kr., der søges tillægsbevilget med modpost på kassen. Mindreforbruget dækker primært over merindtægter på 3,9 mio. kr. vedrørende særligt dyre enkeltsager.

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område forventes der samlet set et merforbrug på 11,6 mio. kr. Merforbruget dækker et samlet forventet merforbrug på i alt 29,0 mio. kr. primært vedrørende ressourceforløbsydelse og dagpenge til forsikrede ledige og forventede mindreforbrug på i alt 17,4 mio. kr. primært vedrørende beskæftigelsesordninger og udgifter til sygedagpenge.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget forventes et merforbrug vedr. aktivitetsbestemt medfinansiering. Årsagen er, at der er kommet en samlet efterregulering af området, der er større end forventet.

Midtvejsregulering

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2019 foretages en midtvejsregulering på 2,5 mia. kr. landsplan vedrørende overførselsudgifterne. Dette svarer til, at Frederiksbergs finansiering reduceres med 50,4 mio. kr., som fremgår af bilag 4.

2. Anlægsudgifter

Der er ved 2. forventet regnskab gennemført en reperiodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2018 kan overholdes.

Der arbejdes igen i 2018 med en negativ anlægspulje, der afspejler forventede forskydninger og mindreforbrug på de igangværende projekter, og som på nuværende tidspunkt udgør 92,2 mio. kr.

Nedenstående tabel 4 viser de indmeldte afvigelser og ansøgte tillægsbevillinger for anlægsudgifterne inden for anlægsrammen i forhold til det korrigerede budget, der er lig med anlægsrammen for 2018.

Tabel 6: Anlægsudgifter inden for anlægsrammen.

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. Budget 2018	2. FR 2018	Afvigelser 2018	TB 2018
Magistraten	41.454	33.185	-8.269	0
Bolig- og Ejendomsudvalget	83.121	76.945	-6.176	0
Undervisningsudvalget	69.149	62.495	-6.654	0
Ældre- og Omsorgsudvalget	14.902	6.842	-8.060	-7.065
Kultur- og Fritidsudvalget	17.776	17.896	120	0
Børneudvalget	30.308	26.428	-3.880	0
Socialudvalget	19.768	5.703	-14.065	0
By- og Miljøudvalget	140.154	133.132	-7.022	0
Korrigeret budget - Eksklusiv negativ pulje	416.632	362.626	-54.006	-7.065
Negativ anlægspulje	-92.206	0	92.206	7.065
Yderligere forskydninger og mindreforbrug	0	-38.200	-38.200	0

Korrigeret budget - Inklusiv negativ pulje	324.426	324.426	0	0
Heraf negativ anlægspulje	-85.141	0	0	0

Status

Som det fremgår af tabel 4 ovenfor, så er der samlet set ved 2. forventet regnskab indmeldt forskydninger og mindreforbrug på 54,0 mio. kr. Heraf vedrører langt størstedelen tidsmæssige forskydninger samt projekter, hvor der fortsat er usikkerhed om størrelsen af det forventede mindreforbrug.

Der søges samlet om tillægbevilling 129,9 mio. kr. vedrørende Ingeborggården, da forsinkelsen er indarbejdet i direktionens forslag til anlægsplan. Forsinkelsen indebærer tillægbevilling både inden for og uden for anlægsrammen jf. bilag 2b.

Det indstilles, at de ansøgte mindreforbrug i 2018 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i 2018. Den negative anlægspulje for 2018 nedskrives således med 7,1 mio. kr. og udgør herefter 85,1 mio. kr.

Der er indmeldt mindreforbrug og forskydninger på 46,9 mio. kr. som ikke søges tillægsbevilget på nuværende tidspunkt, som følge af usikkerhed. Men alle de indmeldte mindreforbrug vil dog fortsat medvirke til at sikre overholdelse af anlægsrammen. I forhold til at udmønte den negative anlægspulje resterer der imidlertid fortsat en udfordring på 38,2 mio. kr., der vil skulle udmøntes gennem yderligere forskydninger og mindreforbrug i den resterende del af året.

Der er tale om en forbedring i forhold til den seneste status på anlægsrammen ved månedsopfølgning ultimo maj, hvor udfordringen blev opgjort til 48,5 mio. kr. Dette skyldes blandt andet, at der er meldt yderligere mindreforbrug på projekter, der ved 1. forventet regnskab ikke var meldt ind på grund af stor usikkerhed.

På nuværende tidspunkt vurderes det fortsat som sandsynligt, at der vil opstå større mindreforbrug på ét eller flere anlægsprojekter, og erfaringsmæssigt vil der endvidere altid opstå en række små mindreforbrug fordelt over en lang række projekter. Udfordringen er dog større end på samme tidspunkt sidste år, og den vurderes til at være af en størrelse, der betyder, at forvaltningen vil arbejde med en ændret periodisering af anlægsprojekter, der vil kunne modgå et eventuelt merforbrug, således anlægsrammen for 2018 overholdes.

Det vil derfor på denne baggrund ikke kunne anbefales at fremrykke projekter fra 2019 til 2018. Forvaltningen blev i forbindelse med Magistratens behandling af 1. forventet regnskab anmodet om en vurdering af en eventuel fremrykning af anlægsprojektet vedrørende skolegården ved Skolen ved Søerne. I tråd med ovenstående vurderes det ikke muligt at fremrykke dette projekt. Det er herudover forvaltningens vurdering, at det planlægningsmæssigt ikke vil være hensigtsmæssigt at fremrykke projektet.

Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det forventede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med 2. forventet regnskab er der udarbejdet en opdateret status.

I den oprindelige plan var der i 2016-18 forudsat samlede salgsindtægter for 97,6 mio. kr. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 33,7 mio. kr. svarende til 63,9 mio. kr. mindre end oprindeligt forudsat. Planen er siden blevet nedjusteret som følge af udskydelser af salg, ændrede salgsvurderinger, lavere indtægter ved salg og evt. fravalg af salg, der behandles på Magistraten 20. august 2018. Det samlede salg i perioden 2016-2018 er derfor nu nedjusteret til 48,7 mio. kr.

Der henvises til bilag 6 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

3. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der netto mindreindtægter på 42,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

På skatter forventes der merindtægter på samlet set 8,9 mio. kr. som følge af merindtægter for forskerskat på 11,6 og mindreindtægter fra grundskyld og dækningsafgifter på 2,7 mio. kr. På renter forventes der samlet set mindreindtægter 1,0 mio. kr. På tilskud og udligning forventes netto merudgifter på 50,7 mio. kr. primært som følge af merudgifter på 52,4 mio. kr. vedrørende midtvejsregulering af overførselsudgifter og nedjusteret pris- og lønudvikling.

4. Brugerfinansierede område

Der forventes på nuværende tidspunkt ingen væsentlige afvigelser på det brugerfinansierede område, hverken på drift eller anlæg.

5. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag, lånoptagelse samt finansforskydninger, forventes der netto merudgifter på 41,0 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

På afdrag forventes der merudgifter på 13,8 mio. kr. primært som følge i forbindelse med indfrielse af restgælden i ejendommen Betty Nansens Alle 51-53.

På lånoptagelse forventes der mindre lånoptagelse på 114,3 mio. kr. som følge af forsinkelse af projektet vedrørende ombygning af Ingeborggården.

På øvrige finansforskydninger forventes der samlet set forskydninger svarende til en mindreudgifter på 87,0 mio. kr. i 2018 væsentligst som følge af en reduceret deponeringsforpligtelse, reduceret indskud af grundkapital til Landsbyggefonden samt merindtægt i forbindelse med førtidig indfriet gældsbev.

6. Opfølgning på effektiviseringer, investeringer, tekst og anlæg i budget 2018

Forvaltningen har i forbindelse med 2. forventet regnskab udarbejdet en opdateret status på tiltag i budget 2018. Der er fulgt op på både effektiviseringer, udvidelser, tekststykker og anlæg påbegyndt i 2018. Status for de enkelte delelementer fremgår af bilag 5.

Den angivne status er beskrevet og markeret med enten grøn, gul eller rød, som indikerer, hvordan udmøntningen/implementeringen forløber. Farvekoden grøn indikerer, at initiativet forløber som planlagt. Gul indikerer, at der er opstået usikkerhed enten vedrørende tidsplanen, budgetoverholdelsen eller kvaliteten. Rød betyder, at initiativet ikke forventes at kunne implementeres/udmøntes i sin oprindelige form.

Status på budget 2018 er overordnet set, at initiativerne forløber som planlagt. Dermed forventes det også, at effektiviseringerne altovervejende udmøntes som forudsat.

Et enkelt anlægsprojekt på By- og Miljøudvalgets område vedrørende Byrummet Sylows Alle er forsinket.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 2. forventet regnskab forventes der i 2018 et samlet kassetræk på 127,8 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 785,5 mio. kr. ultimo 2018.

For den forventede kassebeholdning er der tale om en forværring af kassen på 54,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, hvilket hovedsageligt skyldes netto merudgifter vedrørende tilskud og udligning.

Tabel 7: Strukturel balance, resultat og kassepåvirkning.

Regnskabsoversigt (1.000 kr.)	Opr. Budget 2018	Korr. Budget 2018	2. FR 2018	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2018
Indtægter i alt	-5.789,8	-5.820,9	-5.778,2	11,7	42,7	42,7
Driftsudgifter i alt	5.526,1	5.496,6	5.541,9	15,8	45,3	6,8
Serviceudgifter	3.997,5	3.996,3	4.018,4	20,9	22,1	10,2
Aktivitetsbestemt medfinansiering	426,1	426,1	441,1	15,0	15,0	0,0
Overførselsudgifter	1.102,5	1.074,1	1.082,4	-20,1	8,2	-3,3
STRUKTUREL BALANCE	-263,7	-324,3	-236,3	27,5	88,1	49,5

Anlægsudgifter i alt	371,5	339,1	264,2	-107,4	-75,0	-85,8
Brugerfinansieret område	57,5	61,2	61,2	3,7	0,0	0,0
Resultat i alt (- = overskud)	165,3	76,1	89,1	-76,2	13,1	-36,3
Kassebeholdning primo	913,3					
Årets resultat	164,8	76,1	89,1	-75,7	13,1	-36,3
Lånoptagelse	-732,1	-171,9	-57,6	674,5	114,3	114,3
Finansforskydninger	32,7	77,8	-9,2	-41,9	-87,0	-32,8
Afdrag på lån	663,1	91,6	105,4	-557,6	13,8	-1,9
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-128,5	-73,7	-127,8	0,7	-54,1	-43,3
Kassebeholdning ultimo	784,8	839,6	785,5			

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten den 20. august, og Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018.

Fremlægges til orientering i fagudvalg parallelt med Magistratsbehandling den 20. august 2017.

Historik

Indstilling 27. august 2018, pkt. 302:

at 2. forventet regnskab 2018 tages til efterretning.

Bilag

Bilag 0 - Læsevejledning til 2 forventet regnskab 2018

Bilag 1a - Bevillingsoversigt

Bilag 1b - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h - By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Servicerammenneutrale afvigelser

Bilag 3l - Afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 4 - Finansielle poster

Bilag 5 - Opfølgning på tiltag i budget 2018

Punkt 262: 2. finansielle orientering om budget 2019-2022

00.30.10-S00-4-18

Resume

2. finansielle orientering indeholder ændringsforslag til det vedtagne budget 2018's overslagsår. Forvaltningens oplæg til Magistratens budgetforslag udarbejdes med baggrund i ændringer vedtaget med 2. FO. Ændringsforslagene er baseret på opdaterede skøn for samtlige poster i kommunens økonomi i perioden 2019 til 2022.

Beslutning

Magistraten godkendte, at budgetforslaget 2019-22 udarbejdes ud fra 2. finansielle orientering, herunder at:

- De samlede nøgletal, inkl. anlægsplanen, godkendes, jf. bilag 1.
- Konsekvenser af aktstykket for kommunernes økonomi indarbejdes, jf. bilag 2.
- Opdaterede skøn for udgifter til overførselsindkomster mv. indarbejdes, jf. bilag 3.
- Øvrige budgetændringer på drift indarbejdes, jf. bilag 4.
- Opdateret skatteskøn og skøn for tilskud og udligning indarbejdes, jf. bilag 5 og 6.
- Opdaterede forventninger til renter, afdrag og øvrige finansposter indarbejdes, jf. bilag 7.
- De økonomiske målsætninger godkendes, jf. bilag 8.
- Redegørelse for konsekvenserne af indgåede parkeringsforlig tages til efterretning jf. bilag 9.

Indstilling

Direktionen indstiller, at budgetforslaget 2019-22 udarbejdes ud fra 2. finansielle orientering, herunder at:

- De samlede nøgletal, inkl. anlægsplanen, godkendes, jf. bilag 1.
- Konsekvenser af aktstykket for kommunernes økonomi indarbejdes, jf. bilag 2.
- Opdaterede skøn for udgifter til overførselsindkomster mv. indarbejdes, jf. bilag 3.
- Øvrige budgetændringer på drift indarbejdes, jf. bilag 4.
- Opdateret skatteskøn og skøn for tilskud og udligning indarbejdes, jf. bilag 5 og 6.
- Opdaterede forventninger til renter, afdrag og øvrige finansposter indarbejdes, jf. bilag 7.
- De økonomiske målsætninger godkendes, jf. bilag 8.
- Redegørelse for konsekvenserne af indgåede parkeringsforlig tages til efterretning jf. bilag 9.

Sagsfremstilling

2. finansielle orientering (2. FO) er forvaltningens oplæg til grundlaget for Magistratens budgetforslag 2019-22. I sagen opgøres det samlede økonomiske råderum i kommunens økonomi blandt andet ud fra fastlagte rammer for service- og anlægsudgifter. Siden 1. finansielle orientering (1. FO) har regeringen og KL indgået en aftale om kommunernes økonomi, hvilket danner grundlag for de opdaterede skøn for kommunens udgifter og indtægter.

Ved 1. FO blev der identificeret væsentlige udfordringer i forhold til kommunens samlede finansiering som følge af en afdæmpning i befolkningsvæksten og den ændrede uddannelsesstatistik for udlændinge. Derfor bad forvaltningen i den forbindelse om et bredt mandat til at genoprette økonomien. Magistraten traf i den forbindelse følgende beslutninger:

- *at forvaltningen til budgetmaterialet fremlægger tiltag, der kan genskabe den økonomiske balance i budgettet, og som kan sikre en bæredygtig økonomi,*
- *at forvaltningen til budgetmaterialet udarbejder et effektiviseringskatalog, hvis primære sigte er at sikre genopretning af den økonomiske balance og derudover tilvejebringer et politisk prioriteringsrum til nye prioriteringer eller fravalg af forslag,*
- *at forvaltningen til budgetmaterialet udarbejder forslag til sikring af overholdelse af kommunens styringsaftale på de specialiserede områder,*
- *at forvaltningen til budgetmaterialet udarbejder en anlægsplan inden for et budget i balance, hvilket kan betyde, at det mod tidligere års praksis kan være nødvendigt at foreslå, at politisk vedtagne forslag enten justeres, forskydes eller bortfalder,*
- *at forvaltningen til budgetmaterialet vurderer potentialet i regulering af indtægtsgrundlaget gennem skatteforhøjelser,*
- *at øvrige ændringer i sagens bilag 2-4 indarbejdes i forvaltningens budgetforslag frem mod 2. finansielle orientering, og*

- at forvaltningen orienterer om resultatet af en eventuel kommende økonomiaftale for 2019 mellem regeringen og kommunerne.

Forvaltningen blev derudover anmodet om til budgetmaterialet at udarbejde:

- a) Et scenarie, der viser konsekvenserne for serviceniveauet og anlægsplanen, såfremt der ikke gennemføres evt. skattestigninger.
- b) Et scenarie, der viser de økonomiske konsekvenser af at udnytte servicerammen fuldt ud.
- c) En vurdering af konsekvenserne i forhold til servicerammen af den kommende lovgivning vedr. det indgåede parkeringsforlig.

Aftalen om kommunernes økonomi har bidraget med forbedringer, som nedbringer udfordringen. Service- og anlægsudgifter er løftet med henholdsvis 1,7 mia. kr. og 0,8 mia. kr. i 2019, hvilket også medfører varige forbedringer i det langsigtede skøn, som KL har udarbejdet til brug for kommunernes budgetlægning.

Fra Frederiksberg Kommunes perspektiv er et andet, meget væsentligt element i økonomiaftalen, at de kommuner, der taber på den opdaterede uddannelsesstatistik, kompenseres for tabet i de første to år. (100 mio. kr. i hvert år). Dermed stabiliseres økonomien på kort sigt, mens der for de to sidste budgetoverslagsår udestår en afklaring af de finansieringsmæssige rammevilkår, idet udligningsreformen er udskudt og skatten alene kan fastsættes for det kommende budgetår. Tilskuddet forudsætter imidlertid, at skatten holdes i ro, hvorfor 2. FO ikke inddrager skatteinstrumentet som et element i genopretning af økonomien. Af samme årsag er der ikke udarbejdet et scenarie, der viser de økonomiske konsekvenser af at udnytte servicerammen fuldt ud, idet det vil forudsætte skattestigninger for at efterleve de økonomiske målsætninger om et budget i balance og tilstrækkelig kassebeholdning.

Direktionens tiltag til genopretning af økonomien omfatter derfor:

1. Et effektiviseringskatalog med fokus på genopretning af økonomien.
2. En stramt prioriteret anlægsplan ud fra fokus på de langsigtede udfordringer.
3. Øget fokus på boligudbygning som et middel til at generere økonomisk overskud.

Tiltagene underbygges i forvaltningens oplæg til ”Bæredygtigt Frederiksberg”. Dette program adresserer 4 søjler, der netop skal sikre et bæredygtigt Frederiksberg fremover. De 4 søjler er:

1. Investeringer i Fremtidens Frederiksberg
2. Boligudbygning
3. Udgiftstilpasning
4. Optimal ejendomsportefølje

Programmet indgår som en del af budgetmaterialet til den kommende budgetkonference.

1. Økonomiske nøgletal

De økonomiske nøgletal for 2. FO er vist i tabel 1. Det fremgår her, at der i årene 2019-2021 er underskud på balancen og dermed kassetræk. Balancen i 2022 viser en kasseopbygning på 5 mio. kr. Gennemsnittet målt på kassebeholdningen ultimo hvert år er 417 mio. kr. Nøgletallene, som forvaltningen forelægger med denne 2. finansielle orientering, overholder således kommunens økonomiske målsætninger om en kassebeholdning på mindst 400 mio. kr. i gennemsnit og balance mellem udgifter og indtægter med udgangen af budgetperioden.

Tabel 1 – Økonomiske nøgletal for 2. FO

Nøgletal (mio. kr.)	2018	2019	2020	2021	2022
Drift	5.526	5.601	5.658	5.737	5.857
Skatteskøn	-5.863	-6.058	-6.102	-6.362	-6.586
Skøn for tilskud og udligning	54	218	142	393	432
Renter	19	16	14	14	12
Strukturel balance	-264	-223	-288	-219	-285
Nettoanlæg efter lånoptagelse	280	316	300	175	193
Afdrag og finansforskydninger	109	94	112	222	87
Brugerfinansieret område i alt	4	0	0	0	0
Kasseforbrug med deponering	-128	-187	-125	-178	5
Kasse ultimo*	785	598	474	296	300
Deponeringspligt i alt, ultimo året	48	55	0	0	9
Kasse ultimo uden deponering	834	654	474	296	310

*Kassebeholdningen opgøres med deponering ud fra Økonomi- og Indenrigsministeriets regler

I forhold til 1. FO er der tale om samlede forbedringer i kassetrækket på 605 mio. kr. over budgetperioden. Hertil kommer, at den skønnede ultimokasse for 2018 er forbedret med 18 mio. kr., jf. indstilling om 2. forventet regnskab. Tabel 2 viser ændringer på de overordnede nøgletalsposter.

Tabel 2 – Ændring i økonomiske nøgletal fra 1. FO til 2. FO

Nøgletal (mio. kr.)	2019	2020	2021	2022	I alt
Drift	-28	-92	-133	-148	-401
Skatteskøn	-2	179	177	267	621
Skøn for tilskud og udligning	-115	-277	-166	-327	-885
Renter	9	6	2	-9	8
Strukturel balance	-136	-184	-120	-217	
Nettoanlæg efter lånoptagelse	7	11	-54	-43	-79
Afdrag og finansforskydninger	-10	17	134	9	149
Brugerfinansieret område i alt	0	0	0	0	0
Kasseforbrug med deponering	139	156	41	251	
Kasse ultimo	157	313	354	605	
Deponeringspligt i alt, ultimo året	-77	-67	0	9	
Kasse ultimo uden deponering	80	246	354	614	

De væsentligste årsager til den samlede forbedring på 605 mio. kr. er:

- Mindreudgifter på drift på 401 mio. kr., hvoraf 139 mio. kr. skyldes demografiregulering som følge af nedjusteret befolkningsvækst (blev også beskrevet i 1. FO), og 239 mio. kr. vedrører det effektiviseringsprogram, som skal bidrage til genopretning af den økonomiske balance.
- Særtilskud til de kommuner, der taber på opdateringen af udlændinges uddannelsesstatistik på knap 200 mio. kr. fordelt med 100 mio. kr. på 2019 og 2020.
- Øvrige merindtægter fra skat, tilskud og udligning tilsammen på 65 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes finansieringen af serviceudgifterne i økonomiaftalen.
- Nedjustering af den samlede anlægsplan med 79 mio. kr., hvoraf 27 mio. kr. skyldes finansiering af merudgifter fra sager i 2018, og 36,5 mio. kr. skyldes en udskydelse af de kommunale funktioner ved Kultur- og Musikskolen.
- Nettomerudgifter til afdrag og finansforskydning på 149 mio. kr., delvist som følge af reduceret lånoptagelse til indskuddet i nedgravning af Ny Ellebjerg station i 2021 (62 mio. kr.). Hertil kommer forskydninger i deponering med delvis modpost på mindreudgifter i 2018.

2. Serviceudgifter

Økonomiaftalen for 2019 indebar et løft af serviceudgifterne på 1,7 mia. kr. For Frederiksberg betyder dette en forbedring på ca. 30 mio. kr. Heraf afsættes 20 mio. kr. som politisk prioriteringsrum, mens de resterende 10 mio. kr. anvendes til finansiering af udgiftsvækst.

KL har opgjort den teknisk vejledende serviceramme for Frederiksberg til 4.077 mio. kr. I 2. FO er serviceudgifterne fastlagt til 4.045 mio. kr. Forskellen på 32 mio. kr. forklares af de nedjusteringer på demografiregulerede områder samt vækststrategi- og demografipuljen, som blev indarbejdet i 1. FO. Nedjusteringen udtrykker en reserve, som kan aktiveres,

hvis befolkningsvæksten vender, og det demografiske pres på serviceudgifterne indtræder igen. Hensynet til en genopretning af økonomi og et bæredygtigt Frederiksberg nødvendiggør imidlertid, at udgifterne tilpasses befolkningsvæksten.

I økonomiaftalen indgår desuden nettoudvidelser ved DUT og konkrete nye tiltag, der som hovedregel er indarbejdet i 2. FO. De enkelte ændringer beskrives nærmere i bilag 2, der angiver konkrete beløb.

En opgørelse af den samlede status for serviceudgifterne, herunder effektiviseringsbehovet og kataloget med effektiviseringsforslag, forelægges Magistraten i særskilt sag samtidig med 2. FO.

Med baggrund i det midlertidige tilskud som følge af tabet fra opdateret uddannelsesstatistik anbefales det, at der indarbejdes en effektiviseringspulje i 2021 og 2022, som tager hul på udfordringen med en varig tilpasning af tabet, indtil de finansieringsmæssige rammevilkår er mere afklaret. Puljen udgør 15 mio. kr. i 2021 stigende til 30 mio. kr. i 2022.

Styringsaftale og specialiserede områder

I budgetaftalen for 2012 blev der ud fra regnskab 2008 fastlagt en målsætning for specialområdets udgifter på 17,8 pct. af de samlede serviceudgifter. I budgetforslaget 2019 er denne målsætning netop overholdt. Det bemærkes dog, at målsætningen er udfordret fra 2020 og frem, såfremt der ikke vedtages effektiviseringsforslag på det specialiserede områder. Effektiviseringskataloget indeholder derfor forslag, som omfatter de specialiserede områder.

I KKR Hovedstaden blev det på et møde den 12. juni 2018 besluttet at forlænge den nuværende rammeaftale for det specialiserede socialområde og specialundervisning med et mål for gennemsnitlig reduktion af udgifterne på 0,5 pct. årligt i 2019 og 2020. Dette er en videreførelse af det tidligere krav om takstreduktioner på området, hvor målsætningen i perioden 2014-2018 var årlige udgiftsreduktioner på 2 pct.

Endvidere blev det med rammeaftalen for 2019-2020 besluttet at have fokus på at videreudvikle en relevant og aktuel tilbudsvifte på det specialiserede socialområde, for på den måde at sikre bedre sammenhæng mellem kvalitet og økonomi.

De indmeldte takster for 2018 viser, at Frederiksberg Kommune i perioden 2014-2018 har reduceret taksterne med 11,3 pct., og med forvaltningens budgetoplæg forventes målsætningen for takstudviklingen for den kommende periode ligeledes opfyldt.

3. Aktivitetsbestemt medfinansiering

Udgiftsskønnet for kommunen er lagt ud fra KL's kommunefordelte skøn for 2019 korregeret for tidligere vedtagne effektiviseringer på Frederiksberg og fremskrevet med den forventede befolkningsudvikling i egen befolkningsprognose. Samlet er der tale om mindreudgifter på 113 mio. kr. over budgetperioden. Da niveauet for mindreudgifter er udover det landsgennemsnitlige niveau, anbefales det at indarbejde en reservation i perioden 2019-2021 til at absorbere eventuelle forværringer i kommende skøn. På den baggrund indeholder bilag 5 en pulje på 20 mio. kr. i 2019, 15 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. i 2021.

4. Overførselsindkomster mv.

På overførselsudgifterne er der indarbejdet et nyt skøn for udviklingen med baggrund i de aktuelle ydelsesmodtagere, lovgivningsændringer i Lov- og cirkulæreprogrammet samt tidligere besluttede effektiviseringer. Samlet giver dette anledning til merudgifter på 64 mio. kr. fordelt på de fire år i budgetperioden (jævnfør bilag 3). Dette neutraliseres dog stort set af mindreudgifter på 60 mio. kr. på flygtningeområdet, som blev indregnet i 1. FO.

Det samlede budgetforslag viser imidlertid en relativt flad udgiftsprofil over tid. I KL's skøn for hele landets udgifter er der en stigende profil, og det er denne profil, den kommunale finansiering i bloktilskud mv. fastlægges efter. Dermed indebærer skønnet for overførsler en løbende forbedring af kommunens økonomi (udgifterne vokser langsommere end finansieringen), hvis holdbarhed kræver en analyse.

Af hensyn til den usikkerhed anbefales det, at der i budgettet afsættes særskilte puljer for henholdsvis udgifter til forsikrede ledige (finansieret af beskæftigelsestilskuddet) og udgifter til øvrige overførsler (finansieret af bloktilskuddet delvist via budgetgarantien). Puljerne udgør hhv. 4x13 mio. kr., hvad angår beskæftigelsestilskuddet, og 23 mio. kr. i 2019, 19 mio. kr. i 2020 og 15 mio. kr. i 2021 hvad angår øvrige overførselsudgifter, og har således en aftrappende profil.

5. Anlægsplan

Anlægsplanen i 2. FO svarer til direktionens forslag til anlægsplan. Udgangspunktet for planen har været en konsolidering af den vedtagne anlægsplan 2018-2021 med opdaterede skøn for periodisering af udgifterne.

Der er indarbejdet enkelte nye forslag vedrørende investering i effektivitet og afhjælpning af AT-påbud på Ny Hollænderskolen. Herudover er der skabt plads til et samlet politisk prioriteringsrum på 40 mio. kr. fordelt over budgetperioden, og en pulje til overførsler mellem årene på 20 mio. kr. i 2019.

Her bemærkes det, at økonomiaftalen indebar en forøgelse af anlægsniveauet med 0,8 mia. kr. i forhold til 2018, svarende til ca. 14 mio. kr. i finansiering for Frederiksberg. Dette er indregnet i direktionens anlægsplan.

For konkrete projekter er det værd at bemærke, at Kultur- og Musikskolen er forsinket i forhold til den hidtidige tidsplan. Derfor flyttes 36,5 mio. kr. i anlægsudgifter til parkering og udearealer ud af budgetperioden sammen med 35 mio. kr. i deponeringspligt. Herudover er anlægsudgifterne nedjusteret med 27 mio. kr. af hensyn til at dække merudgifter fra sagerne vedrørende socialt botilbud på Betty Nansens Allé og VenligboligPlus. Endvidere indgår der ikke længere etablering af 19 p-pladser langs rampen i byrumsprojektet Sylows Plads. P-pladserne er udgået af projektet på grund af en uforholdsmæssig høj enhedspris og for at skabe større råderum i anlægsplanen.

Med de foretagne tilpasninger udgør anlægsrammen 327 mio. kr. i 2019 med en faldende profil til 257, 178 og 165 mio. kr. i de efterfølgende år, jf. tabel 3. Anlægsniveauet på 327 mio. kr. i 2019 svarer til 1,84 pct. af den samlede anlægsramme, hvilket er marginalt over kommunens bloktilskudsandel.

Tabel 3 – Direktionens anlægsplan 2019-2022

Mio. kr.	2019	2020	2021	2022
Anlægsramme	327	257	178	165
Anlægsudgifter, ældreboliger	49	103	157	150
Anlægsindtægter	-30	-7	-25	-2
P/L-regulering	0	8	13	19
Indskud mv.	25	27	0	0
Anlægsplan i alt	370	388	322	333
Heraf lånefinansieres	-55	-88	-148	-140
Anlægsplan efter lån	316	300	175	193

6. Skat, tilskud og udligning

Beløbene for skat, tilskud og udligning viser væsentlige afvigelser i forhold til 1. FO, hvilket hovedsageligt skyldes ændret vækstsøn på landsplan. Skatteskonnet for Frederiksberg udarbejdes under hensyntagen til både de landsgennemsnitlige vækstrater, den konkrete sammensætning af borgerens indkomster, og udviklingen i folketal, jf. befolkningsprognosen.

De store bruttobeløb i tabel 2 udtrykker, at tabet fra det nedjusterede skatteskon (621 mio. kr.) finansieres via tilskuds- og udligningssystemet (-885 mio. kr.). På bundlinjen er der tale om en gevinst på 264 mio. kr., som helt overordnet forklares af det tilskud, som Frederiksberg modtager til at finansiere tabet fra den opdaterede statistik for udlændinges uddannelse (99,5 mio. kr. i både 2019 og 2020).

I økonomiaftalen indgik også et samlet likviditetstilskud til kommunerne på 3,5 mia. kr. i 2019, hvoraf Frederiksberg modtager 27 mio. kr. Samtidig er i alt 4 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at kommunernes samlede budgetter overholder servicerammen fordelt med 3 mia. kr. vedrørende service og 1 mia. kr. vedrørende anlæg.

I de senere år har den koordinerede proces for kommunernes budgetlægning, som KL foranstalter, været under stigende pres for at overholde økonomiaftalen. Især har anlæg været et problem, hvor kommunernes umiddelbare behov årligt overstiger aftaleniveauet. Selv efter løftet til 17,8 mia. kr. I 2019 er der den særlige omstændighed, at den opdaterede uddannelsesstatistik omfordeler over 1 mia. kr. fra hovedsageligt bykommuner til land- og yderkommuner, samtidig med at der igen er givet et likviditetstilskud på 3,5 mia. kr. Der er med andre ord en forøget likviditet i alle landets kommuner, hvilket skaber et yderligere pres på rammeafholdelsen. Det anbefales derfor, at der reserveres en pulje til en eventuel budgetsanktion i 2019. Konkret anbefales, at der afsættes 27 mio. kr., svarende til en samlet overskridelse af økonomiaftalen med ca. 1,5 mia. kr. på service og anlæg.

Herudover indgår under tilskud og udligning en indtægtspulje på 30 mio. kr. i 2022, som udtrykker potentialet ved yderligere boligudbygning på ca. 600 boliger - udover de forventede 2.600 nye boliger i befolkningsprognosen. Det er således en forudsætning i budget 2019, at der inden 1. januar 2022 ikke alene træffes beslutning om, men også realiseres opførelse af yderligere 600 boliger for at udmønte indtægtspuljen på 30 mio. kr., der bidrager til genopretningen af den økonomiske balance i 2. FO.

Bilag 5 beskriver de nærmere ændringer i skatteskønnet, og bilag 6 indeholder de tekniske beregningsforudsætninger for beløb i skøn for tilskud og udligning.

Det bemærkes desuden, at indtægtsskønnet i 2019 baseres på statsgaranteret indtægtsgrundlag. En mere detaljeret opgørelse af fordele og ulemper ved valg af statsgaranti over for selvbudgettering forelægges Magistraten inden budgetvedtagelsen, når de nyeste skøn for væksten i udskrivningsgrundlaget i Økonomisk Redegørelse er kendt.

7. Metrolån

Kommunalbestyrelsen har vedtaget, at der i 2021 skal indskydes et beløb i Metroselskabet til finansiering af nedgravning af Ny Ellebjerg st. Indskuddet prisreguleres til betalingstidspunkt og skønnes aktuelt til 178 mio. kr. I budget 2018 er det forudsat, at indskuddet delvist lånefinansieres under hensyntagen til likviditet og den samlede deponering, idet uudnyttet låneadgang kan anvendes til at frigive deponerede beløb.

I 2. FO er der foretaget et opdateret skøn for gældsudviklingen og på den baggrund foreslås det, at lånet budgetlægges til 50 mio. kr., således at 128 mio. kr. kassefinansieres. Dette vil fastholde en afvikling af gæld i tråd med kommunernes økonomiske målsætninger. Lånet indgik med 112 mio. kr. i 1. FO. Nedjusteringen med 62 mio. kr. kan rummes inden for de økonomiske nøgletal, men forklarer samtidig det stigende likviditetstræk i 2021.

8. Konsekvenserne af parkeringsforliget

Magistraten besluttede ved 1. FO, at der skulle udarbejdes en vurdering af konsekvenserne i forhold til servicerammen af den kommende lovgivning vedr. det indgåede parkeringsforlig. Bilag 9 beskriver konsekvenserne heraf.

9. Fremadrettet proces

Tidsplanen for budgetprocessen fremgår af tabel 3. Forvaltningen har udarbejdet et budgetforslag med udgangspunkt i 2. FO, og under forudsætning af, at Magistraten godkender nærværende sag, vil budgetforslaget blive offentliggjort den følgende dag.

Herudover kan der nævnes den tekniske budgetgennemgang for Kommunalbestyrelsen 24. august, Magistratens møde med Hovedudvalget den 27. august, borgermøde den 28. august og Kommunalbestyrelsens spørgetime med Økonomiafdelingen den 3. september.

I forhold til politiske spørgsmål til budgetmaterialet har Magistraten ved behandlingen af tidsplan for økonomiarbejdet besluttet (Magistraten den 15. januar 2018, sagsnr. 3), at skriftlige svar, som publiceres i det elektroniske budgetmateriale, forudsætter, at spørgsmålet er Økonomiafdelingen i hænde senest fredag den 28. august. Spørgsmål modtaget herefter besvares mundtligt af direktionen ved budgetkonferencens start. Spørgsmål skal fremsendes til Økonomiafdelingen ved Økonomichef Jesper Kragerup.

Tabel 4 - Tidsplan for budgetarbejdet

Dato	Budgetaktivitet	Evt. tidspunkt
20.8.2018	Budgetorienteringsmøde for Kommunalbestyrelsen	kl. 15.30-16.30
20.8.2018	Magistraten behandler 2. finansielle orientering	
20.8.2018	Budgetforslag sendes i høring i fagudvalg og MED	
21.8.2018	Budgetforslag og effektiviseringsforslag offentliggøres på hjemmesiden	
22.8.2018	Teknisk budgetgennemgang for Hovedudvalget om budget 2019	kl. 9.30-12.30
24.8.2018	Teknisk budgetgennemgang for Kommunalbestyrelsen om budget 2019	kl. 14.00-16.30
27.8.2018	Behandling af høringssvar vedrørende BF2019 fra fagudvalgene	
27.8.2018	Budgetmøde mellem Magistraten og Hovedudvalget	kl. 16.00-17.00
28.8.2018	Frist for spørgsmål til skriftlig besvarelse	kl. 12.00
28.8.2018	Borgermøde om BF2019	kl. 19.00-21.00
30.8.2018	Frist for baggrundsmateriale til udsatte sager	
3.9.2018	Spørgetime med ØA	kl. 15.00-16.00
3.9.2018	Kommunalbestyrelsens 1. behandling af BF2019	
7.9.2018	BUDGETKONFERENCE	
8.9.2018	BUDGETKONFERENCE	
19.9.2018	Frist for partiernes ændringsforslag til BF2019	
24.9.2018	Behandling af indstilling om provstiets budget	
1.10.2018	Magistraten behandler tekniske ændringer, herunder valg mellem statsgaranti og selvbudgettering på indtægtssiden	
1.10.2018	Magistraten oversender budgetforslag til 2. behandling i Kommunalbestyrelsen	
8.10.2018	Kommunalbestyrelsen 2. behandler budget 2019	

Årskonomi

Fremgår af sagen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 20. august 2018.

Bilag

Bilag 1 - Økonomiske nøgletal 2019-2022

Bilag 2 - Lov- og cirkulæreprogram

Bilag 3 - Budgetgaranti og konjunkturregulerede områder

Bilag 4 - Opgaveændringer

Bilag 5 - Skat

Bilag 6 - Tilskud og udligning

Bilag 7 - Finansielle poster

Bilag 8 - Økonomisk politik 2018

Bilag 9 - Konsekvenser ved parkeringsaftalen

Punkt 263: Budgetforslag 2019 - Magistraten

00.30.10-S00-7-17

Resume

Budgetforslaget for 2019 forelægges med henblik på høring i fagudvalgene.

Beslutning

Magistraten oversendte budgetforslag 2019 til budgetdrøftelserne med forbehold for endelig stillingtagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Magistraten drøfter budgetforslag 2019 og oversender eventuelle bemærkninger på udvalgets område.

Sagsfremstilling

Udvalget forelægges hermed budgetforslaget for 2019. Budgetforslaget består af to dele. Den første del, som vedlægges denne sag, indeholder den overordnede økonomi for hele kommunen og de enkelte udvalg. Herudover indeholder denne del for hvert udvalg en beskrivelse af udvalgets aktiviteter samt en række indholdsmål, der er centrale for udvalgets arbejde, ligesom der for hvert udvalg er beskrevet, hvilke strategiske udfordringer, der arbejdes med på de respektive udvalg.

Den anden del er et teknisk budgetforslag, hvor der er en mere teknisk gennemgang af de enkelte udvalg. Det tekniske budgetforslag offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Gældende for de to dele af det administrative budgetforslag er, at de er udarbejdet med udgangspunkt i en budgetramme, svarende til budgettet for 2018. Herudover er eventuelle ændringer som følge af politiske beslutninger eller opgaveændringer indarbejdet. Ligesom sidste år er der indarbejdet de ændringer, der følger af 2. finansielle orientering. Dermed har det været muligt at indarbejde konsekvenserne af kommuneaftalen, herunder ændringer på tilskud- og udligningsområdet. De økonomiske nøgletal for hele kommunen samt for de enkelte udvalg er således opdateret.

Økonomi

Det administrative budgetforslag på udvalgets område udgør i alt 807,8 mio. kr. i 2019 faldende til 650,2 mio. kr. i 2022 (2019-priser).

Hertil kommer et anlægsbudget på 11,5 mio. kr. i 2019 (jf. direktionens anlægsplan for 2019) - i alt 33,1 mio. kr. i hele budgetperioden, inkl. overslagsår.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Fagudvalg og Magistraten den 20. august 2018, Magistraten den 27. august 2018.

Bilag

Budgetforslag 2019 politiske bemærkninger

Punkt 264: Forelæggelse af høringssvar og revideret ny Handicappolitik 2019 - 2022

27.00.00-P22-1-18

Resume

Udkast til Handicappolitik 2019-2022 fremlægges med høringssvar fra fagudvalg og Handicaprådet. Der er i høringsprocessen ikke indkommet bemærkninger fra fagudvalgene. Handicaprådet har indgivet høringssvar, som bliver gennemgået med forvaltningens kommentarer. Høringssvarene har givet anledning til, at der er udarbejdet et revideret udkast til Handicappolitik 2019-2022, der forelægges til godkendelse.

Beslutning

Magistraten og Socialudvalget indstiller, at udkastet til Handicappolitik 2019-2022 godkendes.

Indstilling

Socialudvalget indstiller, at udkastet til Handicappolitik 2019-2022 godkendes.

Sagsfremstilling

Socialudvalget besluttede den 28. maj 2018 (pkt. 67) at sende udkast til Handicappolitik 2019 - 2022 i høring i Handicaprådet samt Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, Bolig -og Ejendomsudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Undervisningsudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget (resterende fagudvalg). Forelæggelsen i fagudvalgene gav ikke anledning til bemærkninger. Forvaltningen har modtaget høringssvar fra Handicaprådet, der er vedlagt som bilag 1.

Overordnet ser Handicaprådet den nye politik som et fint forslag. Rådet anerkender, at den nye politik bygger på den handicappolitik, der har været gældende de sidste fire år og at den står på de samme værdier. De udtrykker endvidere tilfredshed med en involverende proces, bl.a. i form af en workshop, og at der på baggrund heraf er indarbejdet yderligere fokuspunkter - især på området børn med handicap. Endvidere ser Handicaprådet gerne, at handicappolitikken bliver lidt mere knyttet til aktiviteter og ønsker til Frederiksberg Kommune. Høringssvaret indeholder også forslag til en række sproglige ændringer og endelig er der indskrevet konkrete kommentarer i politikens afsnit om pejlemærker, som er vedlagt i bilag 2.

I tabellen nedenfor er Handicaprådets høringssvar og forvaltningens kommentarer til de konkrete forslag fremstillet.

Handicaprådets høringssvar d. 20 juni 2018 Forvaltningens kommentarer

Brugerrepræsentanterne i Handicaprådet på Frederiksberg takker for høringen vedr. Frederiksberg Kommunes Handicappolitik 2019-2022.

Handicappolitikken bygger på den Handicappolitik, der har været gældende i de sidste 4 år.

Den har fungeret fint og været med til at gøre borgere, forvaltning og politikere på Frederiksberg endnu mere opmærksom på, at en borger med handicap er ligeværdig og selvstændig – ligesom alle andre borgere i kommunen.

Forvaltningen har udarbejdet et fint forslag til Politikken for den kommende periode. På baggrund af den workshop, der blev afholdt i foråret 2018, er der indarbejdet yderligere fokuspunkter især på området med børn med handicap.

[Tydeligere Frederiksberg aftryk]

Handicaprådets Brugerrepræsentanter har udtrykt ønske om, at Politikken blev lidt mere konkret knyttet til aktiviteter og ønsker til Frederiksberg Kommune. Som den står nu kunne forslaget til Handicappolitik med indsættelse af et andet kommunenavn nogle få steder være et udmærket forslag til en handicappolitik i en hvilken som helst kommune. Der er altså ikke noget specielt for Frederiksberg Kommune.

Brugerrepræsentanterne kunne derfor godt tænke sig en beskrivelse af særlige tilbud for borgere med handicap fra f.eks. F86, beskæftigelse på særlige vilkår på Peter Bangs Vej eller Sundhedscentret på Stockfletsvej. Dette som forslag udover de endnu mere konkrete forslag, der ligger i udkast til "Handicappolitikens Handleplan 2019".

Handicappolitikken kunne også medtage tilgængelighed på det kulturelle område med angivelse af navnet på den /de kultur- og fritidsinstitutioner, hvor man i den kommende periode vil gøre en særlig indsats.

[Sproglige ændringsforslag]

Udover de kommentarer, der er indskrevet med rødt i udkastet til handicappolitikken, har Brugerrepræsentanterne et par sproglige ændringsforslag:

Overskrifterne i punkt 2 og 3 forslår vi ændret så det hedder...i livet for en borger med handicap.

Vi vil foreslå at man bruger ordet "handicap" også som flertalsbetegnelse.

Sidst men ikke mindst kunne det stadig være ønskeligt at slippe for ordene "civilsamfund" og "samskabelse". Kunne vi ikke bare få "samfund" og "samarbejde"?

[Handicaprådet angiver endvidere konkrete forslag til justeringer i politikken, indskrevet med rødt i afsnit om pejlemærker, der er vedlagt i bilag 2. Forslag til justeringer er som følger]:

Tydeligere Frederiksberg aftryk

Helt overordnet tegner

Handicappolitikken de overordnede værdier og pejlepunkter indenfor området. Politikken skal således danne afsæt for tilrettelæggelse af de konkrete indsatser og tilbud rettet mod den enkelte borger i en 4-årig periode indenfor de lovgivningsmæssige, økonomiske og strukturelle rammer.

Forvaltningen har indarbejdet ønsket om et mere tydeligt Frederiksberg aftryk gennem konkrete justeringer af tekst i politikken, så tilhørsforholdet til Frederiksberg fremstår tydeligere. Se revideret udkast til politik i bilag 3.

For så vidt angår ønsket om en konkret beskrivelse af særlige tilbud for borgere med handicap, anser forvaltningen af dette perspektiv snare omhandler den konkrete udmøntning af Handicappolitikken, som bl.a. sker i forbindelse den årlige Handlingsplan 2019. Forvaltningen foreslår derfor, at en beskrivelse af tilbud for borgere med handicap indarbejdes i Handleplanen 2019 og ikke i politikken. Det gælder også ønsket om angivelse af navn på kultur- og fritidsinstitutioner i forbindelse med tilgængelighed på det kulturelle område. Der henvises til bemærkning efter tabel.

Sproglige ændringsforslag

Forvaltningen har indarbejdet de foreslåede sproglige ændringer i teksten.

Konkrete forslag til justeringer i politikken:

1. Borgere med handicap er en ressource i eget liv og i samfundet

[Handicaprådet har tilføjet nedenstående tekst]

”- Borgere med et handicap kan med erfaring fra eget liv med fordel indgå en de frivillige foreningers administration – fx i en flexjob-ordning eller i en deltidsansættelse.

- Borgere med handicap kan også selv være frivillige.”

Ad 1. Borgere med handicap er en ressource i eget liv og i samfundet

Forvaltningen foreslår en mere generel formulering, der relateres til indsatser som skal støtte borgere med handicap i ordinære job eller i job på særlige vilkår, som for eksempel flexjob, idet borgere med handicap må indgå på lige fod med andre.

Der henvises til den reviderede tekst i bilag 3, side 6.

3. Fællesskabet er en ressource i livet for en borger med handicap

[Handicaprådet har tilføjet nedenstående tekst]

"En borger med handicap behøver ikke være aktivt udøvende for at være en del af det fællesskab, som foreninger tilbyder. Aktiviteten er det væsentlige for foreningen og for en borger med handicap er det på samme måde, som for andre borgere, ikke væsentligt i hvilken forening man er frivillig, men selve det, at man ER frivillig og dermed en del af fællesskabet. Borgere med et handicap kan tilknyttes en eller flere frivillige foreninger på Frederiksberg, hvor de kan indgå i den daglige ledelse og administration.”

Ad 3. Fællesskabet er en ressource i livet for en borger med handicap

Forvaltningen foreslår en mere generel formulering som relateres til frivillighed. Borgere kan på lige fod med andre være aktive på flere måder i frivillige foreninger. Der henvises til den reviderede tekst i bilag 3, side 7.

4. De fælles ressourcer i Frederiksberg Kommune skal sættes i spil og komme borgere med handicap til gode

[Handicaprådet har tilføjet nedenstående tekst]

"Borgere med et handicap kan f. eks ansættes i de frivillige foreninger med økonomisk støtte fra Frederiksberg Kommune, da de for en stor dels vedkommende er udfordret i forhold til en fuldtidsansættelse, og mange er ansat i forskellige ordninger, der tager hensyn til deres handicap. Mange frivillige foreningerne i Frederiksberg Kommune er udfordret på den daglige drift, medlemsadministration, kontingentopkrævning, ansættelse og undervisning og lign., hvor borgere med handicap kan ansættes.

Ad 4. De fælles ressourcer i Frederiksberg Kommune skal sættes i spil og komme borgere med handicap til gode

Forvaltningen foreslår en mere generel formulering, der angiver at borgere med handicap er en ressource i fællesskabet og de frivillige foreninger. Der henvises til den reviderede tekst i bilag 3, side 7.

For så vidt angår ansættelse af borgere med handicap i frivillige foreninger med økonomisk støtte fra Frederiksberg Kommune kan borgere med handicap, på lige fod med andre ansættes i job på særlige vilkår, herunder fleksjob. Forvaltningen anbefaler, at handicaprådets forslag til justering ikke indarbejdes i politikken.

Forvaltningen har, som det fremgår af ovenstående tabel, indarbejdet justeringer i Handicappolitikken i henhold til bemærkninger i Handicaprådets høringssvar med undtagelse af de bemærkninger, som forvaltningen vurderer hører til Handicappolitikken Handleplan 2019. Udkast til revideret handicappolitik 2019 - 2022 er vedlagt som bilag 3.

Handicappolitikken Handleplan 2019 behandles i særskilt sag pkt. 81 på Socialudvalgets møde den 13.8 2018.

Økonomi

Sagen har ikke nogen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Socialudvalget den 13. august 2018

Magistraten 20. august 2018

Kommunalbestyrelsen 27. august 2018

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 80:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at

- udkast til Handicappolitik 2019-2022 godkendes.

Bilag

Bilag 1 Høringsvar vedr. Handicappolitik 2019 til 2022

Bilag 2 Handicaprådets udkast til Handicappolitik 2019 - 2022

Bilag 3 Revideret Handicappolitik 2019 -2022

Punkt 265: Konkretisering af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets arbejdsform og aktiviteter

00.01.00-A21-1-18

Resume

En skitse til arbejdsplan for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget forelægges i forlængelse af Kommunalbestyrelsens behandling af den ændrede styrelsesvedtægt og dermed fastlæggelsen af den konkrete opgaveportefølje for udvalget. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget bad om at få forelagt en sådan skitse i forbindelse med behandling af sagen om udvalgets opgaver den 16. april 2018 (SFU 16. april 2018 pkt. 24).

Beslutning

Magistraten oversendte en nærmere prioritering af indsatser og tiltag til budgetdrøftelserne for 2019, idet der udarbejdes forskellige modeller ift. finansiering af fælles/tværgående indsatser.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget godkendte skitsen til arbejdsplan.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at en nærmere prioritering af indsatser og tiltag udsættes til budget 2019, idet der udarbejdes forskellige modeller ift. finansiering af fælles/tværgående indsatser.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget godkendte skitsen til arbejdsplan.

Sagsfremstilling

For at styrke kommunens sundhedsfremme- og forebyggelsesarbejde blev Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (SFU) nedsat pr. 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen har konkretiseret udvalgets opgaver (KB 14. maj 2018 pkt. 121) og herunder præciseret styrelsesvedtægten.

I forbindelse med drøftelse af sagen om præcisering af udvalgets opgaver den 16. april 2018 bad udvalget om at få en sag forelagt, der beskriver en mulig arbejdsplan og overordnet prioritering de første år vedr. de opgaver, der er henlagt til udvalget.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets opgaver og fokusområder følger fire overordnede spor:

1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå
2. Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

Nedenfor følger en skitse til arbejdsplan for udvalget, der følger disse spor med respekt for, at der i praksis vil være tale om væsentlige overlap og synergimuligheder mellem sporene. Det vil også være hensigtsmæssigt, at arbejdsplanen har sigte på den evaluering, der er besluttet efter ca. et år af udvalgets virke, jf. nedenfor.

1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

Et vigtigt fokusområde for udvalget i 2018 vil være udarbejdelse af ny sundhedspolitik for 2019-2022 samt handleplaner for implementering af politikken. Udvalget indtager en central rolle som inspirator og bannerfører for de øvrige udvalg, som ambassadør ifht. byen samt som vidensbase ifht. ny viden, erfaring og forskning.

Der har været afholdt temamøde den 2. maj om den nye sundhedspolitik. SFU vil i august 2018 blive præsenteret for udkast til ny sundhedspolitik med henblik på at blive sendt i høring i råd og øvrige udvalg. Efter en foregående forelæggelse for udvalget vil politikken blive vedtaget af Kommunalbestyrelsen i november 2018 (SFU 19. februar 2018 pkt. 16). I forlængelse af politikken udarbejdes handleplaner i alle forvaltningsområder med udgangspunkt i en tværgående organisering. Handleplanerne forventes forelagt udvalget ultimo 2018.

Der planlægges et temamøde i 2019 om implementering af sundhedspolitikken; herunder opfølgning på handleplaner og aktiviteter på baggrund af de foreliggende data.

Frederiksberg Kommune er en del af det europæiske sundhedsnetværk "Healthy City", som ledes af FN-organisationen WHO, og som overgår til fase VII i 2019. I den forbindelse skal Frederiksberg Kommune udarbejde en handleplan, der vil blive forelagt udvalget til orientering i 3. kvartal 2018. De hovedtemaer og strategiske mål, som "European Healthy Cities Network" opsætter, implementeres via sundhedspolitikken, hvor der i 2014-2018 er fokus på ulighed og lederskab (SOU 13. januar 2014 pkt. 4).

For at understøtte dette arbejde på administrativt plan har der i flere år været nedsat en sundhedspolitisk gruppe, der arbejder på tværs af alle områder. Direktionen fungerer som styregruppe for dette arbejde.

I forhold til dette spor anbefales, at der foretages en midtvejsevaluering af udvalgets virke efterår 2019.

2. Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning

SFU er tillagt den umiddelbare forvaltning af følgende områder: Børnetandpleje, Sundhedspleje, Børne/unge-læge, Omsorgstandpleje/Specialtandlæge, Forebyggelsespakker, generelle forebyggende sundhedstiltag og kampagner samt Forebyggende hjemmebesøg iht. Serviceloven §79.

SFU har ansvar for at behandle og træffe beslutning i sager, der vedrører institutioner m.v.

I 2018 vil der være særligt fokus på Tandplejen. Det skyldes, at Styrelsen for Patientsikkerhed er fremkommet med nye retningslinjer og rammevilkår vedr. de fysiske rammer og arbejdets organisering, som får omfattende konsekvenser for tandplejen rettet mod børn og unge. Sagen forventes forelagt i juni/august 2018.

Hvert år forelægges resultatet af de årlige indskolings- og udskolingsundersøgelse. Sagen, der også forelægges Undervisningsudvalget og Børneudvalget, forventes forelagt den 17. september 2018.

SFU vil i 2018 have særligt fokus på at udvikle et samlet overblik og prioriteringsværktøj vedr. den forebyggende indsats i de funktioner, hvor udvalget har den umiddelbare forvaltning. Den 18. juni 2018 afholdes et temamøde med formålet at give udvalget overblik over dets umiddelbare forvaltningsopgaver med særligt fokus på forebyggelse og sundhedsfremme. I andet kvartal 2019 vil der blive afholdt et temamøde samt forelagt en ny forebyggelsessag 2019, jvf. tilsvarende sag i SFU 7. maj 2018 pkt. 29.

Administrativt er der nedsat en tværgående gruppe mellem Børne- og Ungeområdet samt Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Gruppen skal sikre en koordineret og effektiv servicering af SFU, der tager højde for, at det administrative ansvar for de opgaver, SFU har umiddelbar forvaltning af, er delt mellem de to områder.

Medio 2019, og når et års drift er gennemløbet, vil det realistisk være muligt, at evaluere på udvalgets virke i forhold til den umiddelbare forvaltning.

3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.

Sundheds- og forebyggelsesinitiativer foregår bredt i kommunen, hvilket skal afspejle sig i de øvrige politikker og indsatser, der behandles i andre udvalg. Det foreslås, at der i 2018 skabes overblik over relevante politikker i Frederiksberg Kommune med henblik på at udvalget drøfter, om der er behov for at optimere det forebyggende og sundhedsfaglige perspektiv.

SFU har en vigtig opgave i forhold til at indtænke forebyggelse og sundhedsfremme for alle borgere. Der er derfor et centralt element i alle politikker og planer j.f. bilag 1, der viser en oversigt over forebyggelses- og sundhedsfremmende elementer i alle Frederiksbergs Kommunes politikker og planer. Bilaget er tidligere fremlagt udvalget d. 22. januar 2018 til introduktionsmødet til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (Bilag 1).

I 2018-19 er fokus på at forberede en sundhedsfremme- og forebyggelsesvinkel til revisionen af Frederiksbergstrategien, der vil forløbe i 2019-20, herunder med inddragelse af FN's 17 verdensmål. I den forbindelse afvikles der et temamøde i 4. kvartal 2018, hvor der vil blive hentet inspiration fra andre kommuner. Tema-mødet kan evt. afholdes som et fælles møde med By- og Miljøudvalget.

Sundhedsrisici og sygdomme er socialt skævt fordelt i samfundet. Jo dårligere borgerne er stillet socialt, jo højere sygelighed og dødelighed har de statistisk set. Ulighed i sundhed er derfor et vigtigt indsatsområde for SFU. Det foreslås, at SFU bidrager aktivt i udviklingen af den kommende Udsattepolitik og de afledte handleplaner, som Socialudvalget skal udarbejde efteråret 2018j. procesplan.

Bevæg Dig For Livet er et tværgående projekt, der skal fremme, at flere borgere bliver idrætsaktive. Projektet har dermed et markant forebyggende sigte. Indsatsen er forankret i Kultur- og Fritidsudvalget og SFU er repræsenteret i projektets politiske følgegruppe. Det foreslås, at SFU i 2018/19 har særligt fokus på aktivt at medvirke til at udnytte potentialet i

målet for Frederiksberg Kommune i 2022 om, at 9.500 flere Frederiks-bergborgere er idrætsaktive, og at idrætsforeningerne på Frederiksberg får minimum 5.000 flere aktivi-tetsmedlemmer. I efteråret 2018 vil der blive afviklet et temamøde med en bred deltagerkreds, hvor projek-tets foreløbige resultater vil blive afrapporteret.

For at understøtte arbejdet med politikker etableres der administrativt en tværgående netværksgruppe dækkende alle forvaltningsområder.

Det vil i dette spor kunne evalueres hensigtsmæssigt allerede i foråret 2019.

4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. SFU er karakteriseret ved at være et genuint tværgå-ende udvalg, der bredt over kommunens opgaveområder skal følge og inspirere, at sundhedsfremme og forebyggelse varetages mest effektivt. Målgrupperne for SFU's arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse er beskrevet i bilag 2, der tidligere er fremlagt udvalget d. 22. januar 2018 til introduktionsmødet til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (bilag 2).

Med afsæt i sundhedsprofilens resultater foreslås, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 2018-2019 har fokus på rygning og alkoholvaner på tværs af alle udvalgsområder. På temamødet d. 17. september.2018 vil der være fokus på rygning blandt børn og unge samt på sundhed på skoler og ungdomsuddannelser. Temamødet foreslås fulgt op med relevante sager til behandling i udvalget og i andre udvalg. I 4. kvartal 2018 vil der blive forelagt en sag om rygning og alkoholvaner.

SFU deltager i møde med det Kommunalt lægelige udvalg på Frederiksberg (KLU) den 13. september 2018.

Opgaven kan her varetages via temamøder og fælles udvalgsmøder med relevante udvalg. Der kan oplagt indgå dialog med borgere og videnspersoner. I dette spor vil der i 2018 indgå behandlingen af forslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om røgfrit Frederiksberg (KB 23. april 2018 pkt. 85).

Arbejdet med Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg vil blive understøttet administrativt af den tværgående netværksgruppe dækkende alle forvaltningsområder, som er nævnt ovenfor.

En evaluering af udvalgets erfaringer med dette spor kan hensigtsmæssigt ske i efteråret 2019.

Evaluering

Magistraten har tidligere besluttet (MAG 16. april 2018 pkt. 127), at udvalgets virke skal evalueres efter et år; herunder forebyggelsespuljer samt Bevæg Dig For Livet projektet. Ud fra en samlet vurdering af potentialet for, hvornår der foreligger et grundlag for evaluering i de enkelte spor (jvf. ovenfor) foreslås, at en midtvejs-evaluering af udvalgets virke bliver forelagt i 4. kvartal 2019.

Økonomi

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018. Magistraten den 20. august 2018.

Historik

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. godkendte skitsen til arbejdsplan,
2. indstiller, at en nærmere prioritering af indsatser og tiltag udsættes til budget 2019, idet der udarbejdes forskellige modeller ift. finansiering af fælles/tværgående indsatser.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 38:

Social,- Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at

- skitsen til arbejdsplan godkendes.

Bilag

Bilag 1 - politikker

Bilag 2 - målgrupper

Punkt 266: Konsekvenser for tandplejen efter etablering af Styrelsen for Patientsikkerhed

29.15.00-G01-1-18

Resume

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget efterlyste i mødet den 7. maj 2018 en beskrivelse af alternativer til hel eller delvis udbygning af tandplejen med henblik på at opretholde det nuværende indkaldelsesinterval på 14 måneder. I sagen var beskrevet en udbygning med 3 behandlingspladser (units). Herudover har sagen sammenhæng med sag 35 på udvalgets møde 28. maj 2018 om brug af den udvidede udfordringsret. I denne sag beskrives alternativer til udbygning af tandplejen med tre behandlingspladser der kan fastholde et indkaldelsesinterval på 14 måneder.

Beslutning

Magistraten oversendte temaet vedr. iværksættelse af et udviklingsprojekt i Tandplejen, som tager nye og alternative medier og platforme i brug i kommunikationen med brugerne, dvs. børn, unge og forældre, til budgetdrøftelserne.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller

1. at temaet vedr. iværksættelse af et udviklingsprojekt i Tandplejen, som tager nye og alternative medier og platforme i brug i kommunikationen med brugerne, dvs. børn, unge og forældre, oversendes til budget, og besluttede
2. at der til den videre behandling af temaet fremskaffes oplysninger om, hvordan andre kommuner organisatorisk har optimeret børnetandplejen, og hvilke intervaller for undersøgelse der arbejdes med.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget anmodede i mødet den 7. maj 2018 (Sag 30) om alternativer til en fuld udbygning af tandplejen med 3 behandlingspladser (units) for at fastholde et indkaldelsesinterval på 14 måneder. Frederiksberg Kommune har efterfølgende, med afsæt i Kommunalbestyrelsens beslutning den 11. juni 2018 (Sag 135) fremsendt ansøgning om brug af den udvidede udfordringsret til at fastholde arbejdsgange m.v. der ligger til grund for den høje brugertilfredshed og produktivitet som kendetegner Frederiksberg Kommunes tandpleje. Ministeriets tilbagemelding på denne ansøgning foreligger ikke.

I denne sag forelægges beskrivelse af tre scenarier med udbygning af tandplejen med henholdsvis en, to eller tre behandlingspladser.

	Ingen udbygning	Udbygning med én behandlingsplads	Udbygning med to behandlingspladser	Udbygning med tre behandlingspladser
Undersøgelsesinterval	18 måneder	17 måneder	15,5 måneder	14 måneder (Aktuelt niveau)
Anlægsudgift (t. kroner)	0	3.090	6.180	9.270
Afledt drift (Helårsvirkning, t. kroner)	0	967	1.934	2.901

Anlægsskemaer på de tre scenarier vedlægges, såfremt sagen måtte oversendes til budgetdrøftelserne.

Alternativt til øgede bevillinger på grundlag af krav om nye arbejdsgange kan det prioriteres at iværksætte udviklingsprojekt i Tandplejen, som tager nye og alternative medier og platforme i brug i kommunikationen med brugerne dvs. børn, unge og forældre. Projektet vil kunne afklare om der kan udvikles alternative og nye arbejdsgange, som på den ene side efterlever de nye procedurekrav og på den anden side opretholder Tandplejens nuværende høje effektivitet. Et udviklingsprojekt vurderes at kunne finansieres inden for en ramme på 500 t. kr. Der knytter sig dog fortsat en betydelig usikkerhed til, i hvilket omfang ændringer i arbejdsgange og de underliggende it-systemer vil kunne fastholde det nuværende høje fremmøde.

Nedenfor er anført den oprindelige sagsfremstilling fra 7. maj 2018.

*

Et bredt flertal i Folketinget besluttede i 2015 at styrke tilsynet med sundhedsvæsenet gennem oprettelse af Styrelsen for patientsikkerhed, oktober 2015. Styrelsen udøver sin virksomhed gennem, offentliggørelse af målepunkter for tilsynet, der følges op af tilsynsbesøg. De første målepunkter for tandklinikker blev offentliggjort i juli 2017 vedrørende tilsynsåret 2017 og december 2017 vedrørende tilsynsåret 2018. Fælles for målepunkterne er, at de omfatter såvel tilsyn med overholdelse af bekendtgørelser og cirkulærer, men også en række vejledninger som ikke tidligere har haft samme bindende karakter som bekendtgørelser, der udstedes af ministeren med hjemmel i lovgivningen.

For tandplejen på Frederiksberg vil de nye regler konkret medføre en udgiftsstigning samt en mindre effektiv drift (lavere produktivitet) som følge af at det nuværende "Henteprincip" indtil videre er afløst af en "Indkaldelsesprincip". Herunder længere tid mellem kontrol af børnenes tandsundhed samt længere ventetid på behandling.

"Henteprincip" vs. "Indkaldelsesprincip"

Frederiksberg Kommune har gennem mange år, anvendt det såkaldte "Henteprincip" på de 10 tandklinikker der ligger på skolerne, som tre dage om ugen er bemandet af en tandlæge og en klinikassistent, og to dage om ugen bemandet af en tandplejer og en klinikassistent. De har hentet børn og unge i klasserne, baseret på gældende indkaldelsesintervaller, til "statusundersøgelser" aktuelt hver 14. måned, og eventuelle "fokuserede undersøgelser" der foretages efter behov ved f.eks. tandgennembrud, begyndende caries m.v. Det betyder, at tandplejen har meget lidt spildtid, fordi der i tilfælde af sygdom, klasser der er på tur, tests og eksamen m.v. blot kan hente andre børn istedet.

Styrelsen for patientsikkerhed lægger til grund, at alene en "Indkaldelsesprincip", hvor forældrene og den unge på forhånd kender tidspunkt og sted for undersøgelser og behandling, anvendes. Tandplejen har på den baggrund indtil videre iværksat et "indkaldelsesprincip" hvor forældrene/den unge indkaldes to dage før undersøgelse eller behandling.

Erfaringer fra kommuner der anvender "Indkaldelsesprincippet" viser, at antallet af udeblivelser vokser fra 4 procent til omkring 16 procent. "Indkaldelsesprincippet" anvendes typisk af kommuner der har organiseret sig med én centralklinik, hvor alle kommunens unge undersøges og behandles. Frederiksberg Kommune anvender også "Indkaldelsesprincippet" på centralklinikken på Finsensvej.

Skærpede faglige fortolkninger

Styrelsen for patientsikkerhed har anlagt skærpede fortolkninger i forhold til delegation mellem sundhedspersonale, indretning af klinikker og aerosolzoner, steril pakning, informeret patientsamtykke m.v. De ændrede fortolkninger er beskrevet i vedhæftede bilag.

Dialog med Styrelsen for Patientsikkerhed

Kommunerne er gennem Kommunernes Landsforening (KL) fremkommet med generelle bemærkninger og det samme har Ansatte Tandlægers Organisation (ATO), som organiserer kommunetandlægerne. Der er således rejst en lang række mere faglige spørgsmål overfor Styrelsen for patientsikkerhed og over for Sundheds- og ældreministeriet. Der udestår stadig svar på væsentlige fortolkningsspørgsmål. Herunder i hvilket omfang de vil kræve ændringer i bekendtgørelser.

Økonomi og handlemuligheder

Der knytter sig nogen usikkerhed til konsekvenserne, da kommunerne fortsat, som nævnt ovenfor, afventer svar på væsentlige spørgsmål fra Sundheds- og ældreministeriet og fra Styrelsen for patientsikkerhed.

Tandplejen har iværksat et "henteprincip med kendt tid og sted" hvor forældrene og den unge to dage forud for undersøgelse modtager besked om tid og sted. I forbindelse med behandlinger, har Tandplejen iværksat et "indkaldelsesprincip".

Styrelsens nye fortolkninger vil have de mest vidtrækkende konsekvenser for de ti klinikker med i alt 14 behandlingspladser (Units) som ligger på skolerne. Her hentes børnene i dag som beskrevet til statusundersøgelser, fokuserede undersøgelser og behandlinger. Ved overgang fra "henteprincippet" til "indkaldelsesprincippet" vil driften af tandplejen blive mindre effektiv grundet et større antal udeblivelser. Da udebliveren skal behandles på et andet tidspunkt, vil det på årsbasis betyde en merbelastning i en størrelsesorden svarende til 1,5 tandlæge og 1 tandplejer og 2 klinikassistenter.

Yderligere vil tid til pakning og rengøring som følge af skærpede krav til bl.a. aerosolzoner mm. nedsætte effektiviteten i forhold til Tandplejens 26 units. Omregnet svarer rengøringen alene til 39 timer om ugen og det større tidsforbrug til pakning af instrumenter, skønnes at udgøre 13 timer om ugen.

I dag indkaldes børnene til statusundersøgelser med 14 måneders interval. Ved begyndende caries, forventet tandfrembrud eller andre forhold som kræver kortere interval, indkaldes børnene til fokuserede undersøgelser. Det skønnes med nogen usikkerhed, at Styrelsens nye fortolkninger vil betyde at intervallet mellem statusundersøgelserne øges fra de nuværende 14 til omkring 18 måneder. Det vil betyde, at statusundersøgelserne bliver mere omfattende, f.eks. at der skal tages flere røntgenbilleder, og det samtidig bliver nødvendigt med flere fokuserede undersøgelser.

Hvis det nuværende indkaldelsesinterval på 14 måneder på statusundersøgelser skal opretholdes, skønnes det, at yderligere to-tre behandlingspladser (units) vil være nødvendige med det nuværende børnetal. Dvs. anlæg af to-tre yderligere klinikpladser. Det er, bl.a. begrundet i overenskomstforhold, ikke organisatorisk muligt, at udvide åbningstiden på de eksisterende behandlingspladser, som alternativ til udvidelse med yderligere behandlingspladser.

Økonomi

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 13. august, Undervisningsudvalget den 13. august (til orientering) og Magistraten den 20. august 2018.

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 47:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Bilag

NY Udbygning af tandplejen alternativ 1

NY Udbygning af tandplejen alternativ 2

NY Udbygning af tandplejen alternativ 3

Punkt 267: Borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-2022

29.00.00-A00-6-18

Resume

Sagen omhandler planen for 'Borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-2022'. Hensigten med planen er, at fastsætte rammer i forhold til at kunne imødekomme nuværende og fremtidige udviklingsbehov af det lokale sundhedsvæsen. I sagen præsenteres også "Sammenhængende Sundhed", som har fokus på kommunens egen sammenhængende sundhedsindsatser set ud fra en borgervinkel. Herudover forelægges forslag til nye indsatser og prioriteringer til udvikling af borgerens lokale sundhedsvæsen i 2018 med henblik på godkendelse.

Beslutning

Magistraten oversendte forslaget til nye indsatser og prioriteringer til udvikling af det lokale sundhedsvæsen til budget 2019-processen.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget

indstiller, at forslag til nye indsatser og prioriteringer til udvikling af det lokale sundhedsvæsen udsættes til budget 2019-processen.

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog status for arbejdet med Borgerens lokale sundhedsvæsen til efterretning,
2. godkendte planen for Borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-2022 samt forslag til nye indsatser og prioriteringer til udvikling af det lokale sundhedsvæsen.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Omsorgsudvalget har som led i videreudbygningen af det lokale sundhedsvæsen besluttet, at der årligt skal udarbejdes et plangrundlag for det lokale sundhedsvæsen (SOU den 5. maj 2014, sag nr. 47). Hensigten med planen er, at denne skal fastsætte rammer i forhold til at kunne imødekomme nuværende og fremtidige udviklingsbehov af det lokale sundhedsvæsen. Planen fremlægges årligt med status og forslag til nye tiltag.

Planen for Borgerens lokale sundhedsvæsen skal understøtte kommunen i at løse sundhedsopgaver i overensstemmelse med både nationale, regionale og kommunale udviklingstendenser og pejlemærker. De lokale pejlemærker findes i Sundhedspolitikken, Ældrepolitikken 'Ældre kan og vil selv', Værdighedspolitikken 'Et værdigt ældreliv' samt Masterplan for det specialiserede socialområde for voksne. Planen er vedlagt som bilag 1.

Det lokale sundhedsvæsen er i konstant udvikling i disse år, og der er stort politisk fokus på området både lokalt og nationalt. Konteksten er en aldrende befolkning, flere borgere med kroniske sygdomme, flytning af opgaver fra hospitalerne til det lokale sundhedsvæsen samt en øget opmærksomhed omkring og øget brug af sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger. Der er kommet flere nationale krav, som kommunerne skal leve op til, herunder bl.a. Sundhedsstyrelsens anbefalinger om tidlig opsporing af forringet helbredstilstand og kvalitetsstandarder for akutfunktioner i hjemmesygeplejen. Frederiksberg Kommune er også påvirket af de nationale tendenser og kommunen arbejder på at imødekomme udfordringerne.

Borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-2022 sætter fokus på 6 udfordringer for borgerens lokale sundhedsvæsen:

1. Flere borgere med demens
2. Hjemmeplejen – fortsat behov for kompetenceløft og rekrutteringsudfordringer
3. Ambulant genoptræning og rehabilitering for komplekse borgere og krav om kortere ventetider
4. Sektorudfordringer mellem hospitaler og kommune med særlig fokus på borgere med komplekse problemer
5. Mere forpligtende samarbejde med almen praksis
6. Behov for mere borgernær velfærdsteknologi (smart sundhed).

De fleste indsatser på Frederiksberg tager økonomisk afsæt i værdighedsmilliarden samt ansøgte puljemidler. I planen er tiltagene og puljep projekterne beskrevet. Fælles for dem alle er, at de lægger sig op ad de politiske pejlemærker for det lokale sundhedsvæsen; at borgere på Frederiksberg skal have flere gode leveår; at borgere på Frederiksberg skal understøttes i at være aktive og selvhjulpne længst muligt; at borgerne skal opleve mindst mulig indgriben; og at borgerne skal have et værdigt ældreliv.

Fortællingen "Sammenhængende Sundhed"

Manglende sammenhæng i patientforløb mellem sektorer udgør i dag en udfordring for hele sundhedsvæsenet. Frederiksberg Kommune har også et forbedringspotentiale i forhold til at understøtte en kontinuerlig og helhedsorienteret indsats, der tager hensyn til individuelle behov, livssituation og ressourcer. I forbindelse med udvalgets temamøde om det lokale sundhedsvæsen blev det aftalt at beskrive disse temaer nærmere. Der vedlægges derfor som et nyt bidrag til borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-22 - en fortælling om "Sammenhængende Sundhed" (bilag 3). Programmet fra temamødet er ligeledes vedlagt som bilag 4. Fortællingen handler om borgerens oplevelse af det gode lokale sundhedsvæsen med fokus på mere sammenhæng og helhedstænkning til gavn for borgere og pårørende. I fortællingen præsenteres en række visioner, temaer og borgermål.

Et eksempel på et borgermål er, at borgeren skal opleve en nem indgang til kommunens tilbud, og at der er sammenhæng i tilbuddene. I dag ligger en lang række Kommunale sundhedsfunktioner allerede sammen på hospitalsgrunden, herunder Døgnrehabilitering, Hjælpemiddelcenter, Plejecenter og Aktivitetscenter, Sundhedscenter med ambulant genoptræning, Forebyggelsesenheden og Sygeplejeklinik. Denne samling af funktioner giver positiv synergi i tilbuddene for borgere og medarbejdere. Flere sundhedsfunktioner kunne med fordel samles eller integreres tættere, så borgerne oplever, at der er en nem indgang og mere sammenhæng. En samling og/eller nærhed kan også skabe flere faglige synergier til fordel for borgere og medarbejdere. Derfor undersøges det i øjeblikket om det vil være muligt at samle en række funktioner på hospitalsgrunden på Frederiksberg, når hospitalet forlader grunden, jf. temabesøg d. 30. april 2018: Lokal sundhedsvæsen på hospitalsgrunden.

I oplægget præsenteres fire cases (Personas). Casene er "fremtidsfortællinger" og bygger på fire forskellige målgrupper fra det lokale sundhedsvæsen. Samtidig beskrives cases både ud fra borgerens positive oplevelse af indsatsen og ud fra kommunes forudsætninger for at skabe et godt sammenhængende borgerforløb.

Der skal arbejdes mere målrettet mod "Sammenhængende sundhed" igennem en række temaer. Disse er eksempelvis:

- borgeren og deres pårørende skal opleve mulighed for at aktivt at tage del i deres eget sygdomsforløb - også når det kommunale tilbud slutter. Det kan dreje sig om at stille lokaler til rådighed, fx bevægelsesrum målrettet borgere, der ikke ønsker at benytte sig af fitnessstilbud, når det kommunale tilbud slutter eller mulighed for at benytte sig af lokaler til peer-to-peer aktiviteter
- borgeren skal opleve gnidningsfrit forløb mellem kommunale indsatser og lægehjælp, fx etablering af et lægehus på hospitalsgrunden tæt på et sundhedscenter, som kan skabe mere smidige tværsektorielle løsninger for borgere med kroniske sygdomme, herunder at især svækkede borgere kan tilbydes flere sundhedsindsatser samme sted samme dag.
- borgeren oplever en nem indgang og sammenhæng i tilbuddene

Status for aktiviteter igangsat i 2018:

- Tilgængelighed (rehabilitering/kørestole). Der afsættes 0,500 mio. kr. i 2018 og 2019 til øget tilgængelighed.
- Styrket sundhedsfaglig rådgivning af læger på plejecentre. Der afsættes 0,350 mio. kr. i 2018 og 2019 til Styrket sundhedsfaglig rådgivning. Kompetenceudvikling i form af rådgivning fra praktiserende læger til plejepersonalet er til gavn for borgerne. Rådgivningen aftales typisk ud fra emner, der har særlig relevans for beboerne på det enkelte plejecenter.
- Frit valg til genoptræning. Her tilføres via finansloven 2018 1 mio. kr. i 2018, faldende til 0,8 mio. kr. i 2019 og frem til tiltag i den ambulante genoptræning.
- Fysisk træning/aktivitet - træning og kognitiv stimulation hos borgere med demens. Der er evidens for at fysisk aktivitet kan have en positiv effekt på forebyggelse af fald og hospitalsindlæggelse, livskvalitet, hverdagsaktiviteter og sociale relationer hos denne målgruppe. Her tilføres via satspuljemidler 2018 0,169 kr. i 2018, stigende til 0,335 mio. kr. i 2019 til projekt i Sundhedscenteret.
- I forbindelse med den nationale handlingsplan for demens er der via satspuljen afsat midler til en række indsatser, som udmøntes via puljer i perioden 2018-2019. Frederiksberg Kommune vil løbende ansøge de relevante puljer, som understøtter kommunens arbejde med en styrket demensindsats og visionen om demensvenlig kommune. Frederiksberg kommune har modtaget midler til kompetenceløft til demensrejsesholdet i 2018 på 0,386 mio. kr.
- Derudover har kommunen ansøgt midler til demenssegne boliger. Svar på denne ansøgning modtages medio juni 2018.

Forslag til nye aktiviteter i 2019

Som led i fortællingen om "Sammenhængende Sundhed" foreslås at der gennemføres en mere konkret analyse af de beskrevne forudsætninger og temaer, herunder hvordan de kan udvikles og realiseres i praksis på Frederiksberg i forbindelse med muligheder på hospitalsgrunden. Det kan dreje sig om:

- Fysiske rammer: Beliggenhed af eksisterende bygninger, adgangsforhold, bedre brug af design, kapacitetsbehov og hensigtsmæssig logistik mv. En række funktioner kan således samles i nye eller eksisterende bygninger, hvilket vil

styrke den enkelte borgers samlede forløb i det lokale sundhedsvæsen og sikre bedre rammer for indsatsen for alle aktører. Ved samling af funktioner frigives en række eksisterende kommunale ejendomme og lejemål, hvilket kan indgå i den samlede proces omkring hospitalsgrunden. Der er således behov for nærmere analyser ift. det årlige antal borgere, varighed af forløb, antal m2 og synergi ved forskellige fysiske sammenlægninger mv. Heri kan også indgå muligheder ift. andre aktører, jv. nedenfor.

- Partnerskaber: Afdækning og dialog om nye partnerskab med læger, frivillige mv. med afsæt i nuværende og nye bygningsmæssige muligheder
- Best practice: Inspiration fra eksisterende sundhedscentre og nye sundhedscentre, der har fået midler fra nationalt hold via afsat pulje på 200 mio. kr. til læge- og sundhedshuse

Det foreslås på den baggrund, at der disponeres 1 mio. kr. til en dybdegående analyse. Dette finansieres af ikke-disponerede midler på 1,1 mio. kr. i 2019, jf. tabel 3 i bilag 2.

Økonomi

Nationalt er der afsat 1 mia. kr. årligt til understøttelse af arbejdet med kommunernes værdighedspolitikker. Frederiksberg Kommunes værdighedspolitik (vedtaget af kommunalbestyrelsen den 14. marts 2016, sag nr. 60) tager afsæt i de kommunalpolitiske prioriteringer og værdier, der fremgår af ældrepolitikken og af de politiske markeringer i forbindelse med budgetaftaler og fastlæggelse af kvalitetsstandarder på ældreområdet. Især er der i værdighedspolitikken lagt vægt på at målrette indsatsen dér, hvor behovet er størst, hvilket særligt vil komme de svageste ældre til gode.

Frederiksberg Kommunes andel af værdighedsmilliarden udgør i 2018 omkring 16,9 mio. kr. årligt, der udmøntes i forbindelse med budgettet. Se også Ældre- og Omsorgsudvalgets behandling af hhv. Status for implementering af ældre- og værdighedspolitik 2018 samt planen for Borgerens lokale sundhedsvæsen 2018-2021 (SOU 4. juni 2017 pkt. 52).

Herudover er der til udvikling af ældreområdet og borgerens lokale sundhedsvæsen afsat midler via forskellige indsatser under aftalen om kommunernes økonomi/DUT, finansloven samt satspuljen. Endelig blev der som en selvstændig bevilling i budget 2018 afsat samlet 3,7 mio. kr. fordelt på forskellige budgetposter. Den samlede specifikation fremgår af bilag 2.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 4. juni 2018, Magistraten den 20. august 2018.

Historik

Ældre- og Omsorgsudvalget den 4. juni 2018, pkt. 61:

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog status for arbejdet med Borgerens lokale sundhedsvæsen til efterretning,
2. godkendte planen for Borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-2022 samt forslag til nye indsatser og prioriteringer til udvikling af det lokale sundhedsvæsen,
3. indstiller, at forslag til nye indsatser og prioriteringer til udvikling af det lokale sundhedsvæsen udsættes til budget 2019-processen.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 61:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller:

1. at status for arbejdet med Borgerens lokale sundhedsvæsen tages til efterretning.
2. at planen for Borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-2022 samt forslag til nye indsatser og prioriteringer til udvikling af det lokale sundhedsvæsen godkendes.

Bilag

Bilag 1 plan for Borgerens lokale sundhedsvæsen 2019-2022

Bilag 2 Den økonomiske ramme

Bilag 3 Sammenhængende sundhed

Bilag 4 Temabesøg_Sammenhænge

Punkt 268: Fremlæggelse af høringssvar og revideret ny Ældre- og Værdighedspolitik 2019 - 2022

27.00.00-P22-2-18

Resume

Udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022 fremlægges med høringssvar fra udvalg og råd. Høringssvar fra Socialudvalget samt Integrationsråd, Handicapråd, Udsatteråd og Ældreråd bliver gennemgået med forvaltningens kommentarer. Høringssvarene har givet anledning til, at der er udarbejdet et revideret udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022, der forelægges til godkendelse.

Beslutning

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at det reviderede udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022 godkendes.

Ældre- og Omsorgsudvalget tog høringssvarene fra Socialudvalget samt Handicapråd, Integrationsråd, Udsatteråd og Ældreråd til efterretning.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at det reviderede udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022 godkendes.

Ældre- og Omsorgsudvalget tog høringssvarene fra Socialudvalget samt Handicapråd, Integrationsråd, Udsatteråd og Ældreråd til efterretning.

Sagsfremstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget besluttede den 28. maj 2018 at sende udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022 i høring i Socialudvalget, Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og By- og Miljøudvalget samt i Handicaprådet, Integrationsrådet, Udsatterådet og Ældrerådet.

Forvaltningen har modtaget høringssvar fra Socialudvalget samt Handicaprådet, Integrationsrådet, Udsatterådet og Ældrerådet. Svarene er vedlagt som bilag 2, 3, 4 og 5.

I oversigten nedenfor er de enkelte høringssvar og forvaltningens kommentar til de konkrete forslag fremstillet. Høringssvarene har givet anledning til, at der er udarbejdet et revideret udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022 (bilag 1).

Socialudvalgets høringssvar d. 4. juni 2018

Høringssvar

"Socialudvalget drøftede udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022. Anja Camilla Jensen ønskede følgende tilføjelse i afsnittet omkring hjælpemidler og velfærdsteknologi: Samtidig er vi bevidste om, at borgeres behov er forskellige, og at teknologien ikke må forhindre eller forringe den menneskelige kontakt."

Forvaltningens kommentarer

Forvaltningen vurderer, at den foreslåede tilføjelse kan misforstås, idet Velfærdsteknologi i visse situationer kan være det bedste tilbud til borgeren. For at imødekomme hensigten med høringssvaret har Forvaltningen ændret teksten til følgende: "Teknologien kan være med til at give borgeren noget af sin frihed tilbage, og samtidig frigives hænder blandt personalet til de borgere, der har allermest behov for hjælp og menneskelig kontakt." Samtidig bemærkes, at hensynet til borgernes individuelle behov allerede er reflekteret i teksten ("I respekt for

den enkelte borgers ønsker og værdighed...").

Handicaprådets høringssvar d. 18. juni 2018

Høringssvar

"Handicaprådets brugerrepræsentanter har gennemgået forslaget og skal især bemærke, at Ældre- og Værdighedspolitikken er en lidt mærkelig blanding af Frederiksberg Kommunes tilbud til og beskrivelse af kommunens ældre borgere og ønsker til Frederiksberg Kommune fra Ældrerådet/ældre borgere på Frederiksberg. Politikpapiret har mange gode hensigtserklæringer, men efter Handicaprådets brugerrepræsentanters mening ikke så meget konkret. Vi mener, at "ældrepolitikken" vil kunne styrkes og forbedres væsentligt, såfremt de enkelte bullet-points bliver kombineret med konkrete tiltag eller aktiviteter, der vil blive igangsat i politikperioden mellem 2019 og 2022. Hvordan vil man for eksempel forbedre sundheden? Hvor vil man mon lave rammer, så ældre borgere kan udnytte deres potentiale og egne ressourcer gennem frivilligt arbejde etc.? Hvordan og hvor vil man skabe naturlige mødesteder mellem generationer? Disse spørgsmål er blot nogle få forslag til konkretisering."

Forvaltningens kommentarer

Ældre- og Værdighedspolitikken tegner de overordnede værdier og pejlepunkter indenfor ældreområdet. Politikken skal danne afsæt for tilrettelæggelse af indsatser og tilbud rettet mod den enkelte borger i en 4-årig periode indenfor de lovgivningsmæssige, økonomiske og strukturelle rammer. Der er foretaget en erfaringsopsamling af den nuværende Ældre- og Værdighedspolitik, der viser, at den nuværende politik generelt er relevant og anvendelig; både i den daglige kontakt med borgerne, og når der igangsættes nye initiativer. Udmøntning af Ældre- og Værdighedspolitikken sker bl.a. i forbindelse med de årlige Kvalitetsstandarder, der publiceres på kommunens hjemmeside. Forvaltningen afleverer løbende indsatsen på ældreområdet. Den 4. juni 2018 blev Ældre- og Omsorgsudvalget forelagt 'Status på implementering af Ældre- og Værdighedspolitikken 2018' (pkt. 64), 'Borgernes lokale sundhedsvæsen 2019-2022' (pkt. 61) samt 'Masterplan for modernisering af plejeboliger' (pkt. 62). Forvaltningen har noteret sig rådets høringssvar og har i politikken uddybet, hvordan Ældre- og Værdighedspolitikken fungerer som pejlemærke og er retningsgivende for nye initiativer og tiltag. Forvaltningen henviser i øvrigt til, at Udvikling af Ældreområdet sker i løbende dialog med Rådene.

Integrationsrådets høringssvar d. 22. juni 2018

Høringssvar

"Rådet drøftede indholdet af politikken på mødet den 21. juni 2018, og der var enighed om, at ingen kan være uenige i alle de gode hensigtserklæringer, mål og tanker, der er beskrevet i den tre siders politik. Rådet efterlyser

Forvaltningens kommentarer

Ældre- og Værdighedspolitikken tegner de overordnede værdier og pejlepunkter indenfor ældreområdet. Politikken skal danne afsæt for tilrettelæggelse af indsatser og tilbud

dog konkrete beskrivelser af, hvad der vil blive gjort for at "nå i mål". "

rettet mod den enkelte borger i en 4-årig periode indenfor de lovgivningsmæssige, økonomiske og strukturelle rammer. Der er foretaget en erfaringsopsamling af den nuværende Ældre- og Værdighedspolitik, der viser, at den nuværende politik generelt er relevant og anvendelig; både i den daglige kontakt med borgerne, og når der igangsættes nye initiativer. Udmøntning af Ældre- og Værdighedspolitikken sker bl.a. i forbindelse med de årlige Kvalitetsstandarder, der publiceres på kommunens hjemmeside. Forvaltningen afregner løbende indsatsen på ældreområdet. Den 4. juni 2018 blev Ældre- og Omsorgsudvalget forelagt 'Status på implementering af Ældre- og Værdighedspolitikken 2018' (pkt. 64), 'Borgernes lokale sundhedsvæsen 2019-2022' (pkt. 61) samt 'Masterplan for modernisering af plejeboliger' (pkt. 62). Forvaltningen har noteret sig rådets høringssvar og har i politikken uddybet, hvordan Ældre- og Værdighedspolitikken fungerer som pejlemærke og er retningsgivende for nye initiativer og tiltag. Forvaltningen henviser i øvrigt til, at udvikling af Ældreområdet sker i løbende dialog med Rådene.

Udsatterådets høringssvar d. 19. juni

Høringssvar

"Undertitlen: " Et godt ældreliv – for alle" indikerer, at de politiske mål for at opnå så meningsfuld og værdig en alderdom, må omfatte alle, også udsatte borgere. Vi har ikke overordnet noget at tilføje eller kommentere, men det er vigtigt for os, at de ældre, som gennem livet har været særlig udsatte pga. f.eks. psykisk sygdom, misbrug, hjemløshed eller prostitution, ikke bliver glemt. Disse borgere har ikke den samme mulighed for at leve deres alderdom i div. fællesskaber, sociale som boligmæssige, som andre. Der bør være et særligt fokus på netop disse mennesker - også borgere, der bor i botilbud, efter servicelovens § 85, §107, §108 (§105). Det håber vi, må blive taget med i et afsnit, så der kommer øget fokus på disse medborgere, som befinder sig i udsatte livssituationer."

Forvaltningens kommentarer

Forvaltningen har indsat følgende sætning i Ældre- og Værdighedspolitikken: Borgernes forudsætninger og livsvilkår er forskellige, og nogle ældre befinder sig i en udsat livssituation. Hjælp og støtte skal tage udgangspunkt i den enkelte borgers situation i respekt for, at alle ikke har samme mulighed for at leve deres alderdom i samme fællesskaber som andre.

Ældregerådets høringssvar d. 21. juni 2018

Høringssvar

"Når man læser Ældre- og Værdighedspolitikken igennem, bliver man glad. Vi er til fest, og der bliver holdt en skåltale. Rigtigt: mere end 3 sider, det er en lang skåltale, men hvilken frederiksbergborger/politiker er uenig i et eneste ord? Det er godt, at vi ældre borgere bliver talt "op". Det er godt, at Frederiksberg Kommune "skaber rammer", "udvikler byrum" og står klar, "når behovet opstår". Men hvordan kommer man fra skåltalen til virkeligheden? Frederiksberg Ældreråd vil her give enkelte eksempler/tendenser, der bekymrer rådet trods glæden ved Ældre- og Værdighedspolitikken. Frederiksberg Kommune vender hver en krone, og det er ikke urimeligt, men da fx budgettet til §79, tilskud til foreninger blev skåret, var der en idrætsforening for ældre, der gav op. Der skal prioriteres blandt tilgængelighedsprojekterne, der udvikler byrummene. For der er ikke afsat penge nok. "Kvalitetsstandarder på ældreområdet" indeholder rigtig mange kontaktoplysninger og svar på spørgsmål, men udgaven, der ligger på hjemmesiden, er svær at finde. Af "Analyse af udgifter og aktiviteter på hjemmeplejeområdet" kan man læse, at der er kommuner, der ikke tydeligt melder ud, hvad den ældre har krav på og/eller stiller den ældre dårligere end det sker på Frederiksberg - og det giver 'potentialer for ændring af kvalitetsstandarder' læs sænkning! Skåltalen - Ældre- og Værdighedspolitikken - er væk, ikke eksisterende! Men hvordan vil Frederiksberg Kommune formidle Ældre- og Værdighedspolitikken til frederiksbergborgerne? Hvordan vil Frederiksberg Kommune inddrage civilsamfundet? Ja, hvor er alle de konkrete handleplaner, alle de målsætninger og succeskriterier, der skal til for at 'skåltalen' får rod i den "virkelige" verden? Der skal dog ikke herske tvivl om, at Frederiksberg Ældreråd vil bruge Ældre- og Værdighedspolitikken og nøje følge tiltag på ældreområdet fra Frederiksberg Kommune."

Forvaltningens kommentarer

Ældre- og Værdighedspolitikken tegner de overordnede værdier og pejlepunkter indenfor ældreområdet. Politikken skal danne afsæt for tilrettelæggelse af indsatser og tilbud rettet mod den enkelte borger i en 4-årig periode indenfor de lovgivningsmæssige, økonomiske og strukturelle rammer. Der er foretaget en erfaringsopsamling af den nuværende Ældre- og Værdighedspolitik, der viser, at den nuværende politik generelt er relevant og anvendelig; både i den daglige kontakt med borgerne, og når der igangsættes nye initiativer. Udmøntning af Ældre- og Værdighedspolitikken sker bl.a. i forbindelse med de årlige Kvalitetsstandarder, der publiceres på kommunens hjemmeside. Forvaltningen afregner løbende indsatsen på ældreområdet. Den 4. juni 2018 blev Ældre- og Omsorgsudvalget forelagt 'Status på implementering af Ældre- og Værdighedspolitikken 2018' (pkt. 64), 'Borgernes lokale sundhedsvæsen 2019-2022' (pkt. 61) samt 'Masterplan for modernisering af plejeboliger' (pkt. 62). Forvaltningen har noteret sig rådets høringssvar og har i politikken uddybet, hvordan Ældre- og Værdighedspolitikken fungerer som pejlemærke og er retningsgivende for nye initiativer og tiltag. Forvaltningen henviser i øvrigt til, at udvikling af Ældreområdet sker i løbende dialog med Rådene.

På baggrund af høringssvarene har forvaltningen, som det fremgår af ovenstående skema, justeret udkast til Ældre- og Værdighedspolitikken og indarbejdet Socialudvalgets bemærkning om, at "borgernes behov er forskellige, og at teknologi ikke må forhindre eller forringe den menneskelige kontakt". På baggrund af Udsatterådets høringssvar har forvaltningen indsat en sætning om, at "borgernes forudsætninger og livsvilkår er forskellige, og at nogle ældre befinder sig i en udsat situation. Hjælp og støtte skal tage udgangspunkt i den enkelte borgers situation i respekt for, at ikke alle har samme muligheder for at leve i deres alderdom i samme fællesskaber som andre". Handicap, Integrations- og Ældrerådet har efterlyst en nærmere præcisering af, hvordan Frederiksberg Kommune vil omsætte Ældre- og Værdighedspolitikken til reelle mål og handlinger. Forvaltningen har imødekommet bemærkningerne ved i politikken at uddybe, hvordan Ældre- og Værdighedspolitikken fungerer som pejlemærke og er retningsgivende for nye initiativer og tiltag.

Uden at være formel høringspart har Ældresagen Frederiksberg udarbejdet en udtalelse til Ældre- og Omsorgsudvalget om Ældre- og Værdighedspolitikken. Ældresagen tager intentionerne i oplægget til Ældre- og Værdighedspolitik til efterretning som ramme for kommunens indsatser til fordel for kommunens ældre borgere og forventer, at politikken realiseres i form af konkrete handleplaner, målsætninger og succeskriterier samtidig med, at der allokeres de nødvendige budgetmidler. Ældresagen ønsker at få mulighed for løbende at medvirke til realisering af Ældre- og

Værdighedspolitikken og forventer, at indsatserne beskrives og formidles til kommunens borgere, så borgeren og eventuelle pårørende ved, hvilken konkret hjælp og støtte, der kan forventes. Endelig ønsker Ældresagen, at politikken resultater evalueres og offentliggøres med passende mellemrum.

Forvaltningen henviser til 'Forvaltningens kommentarer' til høringssvarene ovenfor.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Ældre- og omsorgsudvalget den 13. august 2018

Magistraten den 20. august 2018

Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 75:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at

1. høringssvarene fra Socialudvalget samt Handicapråd, Integrationsråd, Udsatteråd og Ældreråd tages til efterretning
2. det reviderede udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022 godkendes

Bilag

Bilag 1 Frederiksberg Kommunes Ældre- og værdighedspolitik 2019-2022

Bilag 2. Høringsvar Socialudvalget

Bilag 3. Høringssvar Handicaprådet

Bilag 4. Høringssvar Integrationsrådet

Bilag 5. Høringssvar Udsatterådet

Bilag 6. Høringssvar Ældrerådet

Punkt 269: Evaluering af udbud af plejecentre

88.12.16-G01-4-17

Resume

I 2015 konkurrenceudsatte Frederiksberg Kommune de to plejecentre Dronning Anne-Marie Centret og Kong Frederik den IX's Hjem. Af kommunens udbudsplan i budget 2017 og 2018 indgår konkurrenceudsættelsen af endnu et plejecenter, samt at der skal forelægges en evaluering af de to udliciterede plejecentre.

Nærværende sag er en status på de to års erfaringer med udbuddet af plejecentrene samt en anbefaling til det videre forløb.

Beslutning

Magistraten oversendte indstillingspunkt 2,3 og 4 til budgetdrøftelserne.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog sagen til orientering,
2. indstiller til Magistraten, at indstillingspunkt 2,3 og 4 udsættes til budget, og
3. besluttede at høring i Ældrerådet, Handicaprådet og MED-systemet afventer budgetprocessen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Frederiksberg Kommune ser konkurrenceudsættelse og samarbejde med private aktører om kommunale opgaver som et vigtigt værktøj til at udvikle, nytænke og effektivisere den kommunale drift uden, at det påvirker serviceniveauet overfor borgerne. Frederiksberg Kommune ønsker at afprøve nye samarbejdsformer og styrke samarbejdet mellem kommunale og private leverandører med en politisk fastlagt målsætning om at opnå en IKU (indikator for konkurrenceudsættelse) på 33 % i år 2020 (Budget 2016+2017).

Frederiksberg Kommune konkurrenceudsatte i første halvår 2015 driften af to plejecentre, henholdsvis Dronning Anne-Marie Centret og Kong Frederik den IX's Hjem. Kontrakten trådte i kraft den 1. november 2015. OK-Fonden drev de to plejecentre inden udbuddet, hvor plejecentrene havde status som selvejende institutioner. Eftersom OK-Fonden afgav det for kommunen mest fordelagtige tilbud i forholdet mellem pris og kvalitet, er det således fortsat OK-Fonden der i dag driver driften af Dronning Anne-Marie Centret og Kong Frederik den IX's Hjem.

Konkurrenceudsættelsen af de to plejecentre viste, at flere eksisterende og nye udbydere af plejecenterdrift havde stor interesse for at blive leverandør til kommunen på dette område.

Af udbudsplanen i budget 2017 og 2018 indgår konkurrenceudsættelse af yderligere ét plejecenter med virkning fra medio 2019, idet endelig igangsætning blandt andet skulle ses i lys af en forudgående evaluering af de to udliciterede plejecentre. Der vil i givet fald være tale om Flintholm Plejeboliger.

Efter konkurrenceudsættelsen og indgåelse af kontrakt vedrørende Dronning Anne-Marie Centret og Kong Frederik den IX's Hjem er der ikke flere selvejende plejecentre, der kan konkurrenceudsættes. De resterende selvejende plejecentre er således lokaliseret i egne bygninger, hvilket gør en konkurrenceudsættelse praktisk umulig.

Kommunen har fire kommunale plejecentre, hvoraf Flintholm Plejeboliger er vurderet som mest egnet. Plejecentret er bygget i 2007, består af 50 plejeboliger og er et veldrevet plejecenter.

Til de tre øvrige kommunale plejecentre skal det bemærkes, at Østervang har tilknyttet et aktivitetscenter for borgere med erhvervet hjerneskade, Ingeborggården er de næste 4-5 år omfattet af en renoveringsproces, mens Kastanjehaven råder over et produktionskøkken der leverer mad til en række af kommunens øvrige plejecentre og Frederiksberg Kommunes Døgnehabilitering, hvorfor Kastanjehaven er væsentlig for kommunens forsyningssikkerhed.

Evaluering

Hvert år gennemfører kommunen tilsyn på kommunens plejecentre, mens der som udgangspunkt gennemføres brugertilfredshedsundersøgelser på plejecentrene hvert andet år.

Nedenfor gennemgås resultaterne af undersøgelserne. Bemærk, at udbuddet af Dronning Anne-Marie Centret og Kong Frederik den IX's Hjem trådte i kraft november 2015, hvorfor tallene fra 2015 viser resultatet før de to plejecentre blev udbudt.

Tilsyn

Ældre- og Omsorgsudvalget behandlede den 19. februar 2018 sagen Kommunalt tilsyn 2017 på plejecentre (sag nr. 20). Ved hvert tilsyn afgives der point. Den maksimale score er 5, som gives, hvis der ved tilsynet kun findes få fejl og mangler. Nedenfor er udtryk for den samlede score.

Plejecenter

2015	2016	2017
------	------	------

Kong Frederik den IX's Hjem	4,4	4,8	4,7
Dronning Anne-Marie Centret	5	5	5
Gennemsnits score af alle kommunens plejecentre	4,7	4,8	4,9

Tilsynet vurderer, at alle kommunens plejecentrene er velfungerende, og at beboere og medarbejdere oplever tilfredsstillende forhold og trives godt i hverdagen. Alle plejecentrene opnår den højeste score på "5" på alle målepunkter fraset dokumentation, hvor enkelte plejecentre har udfordringer. Kvalitetsstandarder, lovgivningen på området samt god praksis efterleves på alle plejecentre.

Dronning Anne-Marie Centret opnår topkarakter både før og efter udbuddet i 2015. Kong Frederik den IX's Hjem opnår i både 2016 og 2017 en bedre score end før plejecentret blev udliciteret.

Medarbejdertilfredshed

Som led i tilsynskonceptet gennemføres også en medarbejdertilfredshedsundersøgelse. Undersøgelsen bygger på medarbejderinterviews ift. medarbejdernes generelle tilfredshed med plejecentret, herunder oplevelsen af om beboerne får den pleje, støtte og hjælp, de har behov for. Med en pointscore på 0-5, hvor 5 er bedst, har Dronning Anne-Marie Centret og Kong Frederik den IX's Hjem opnået nedenstående score.

Plejecenter	2015	2016	2017
Kong Frederik den IX's Hjem	5	5	5
Dronning Anne-Marie Centret	5	5	5

Som det fremgår, opnår begge plejecentre højeste score både før og efter udbuddet i 2015.

Brugertilfredshedsundersøgelse

Ældre- og Omsorgsudvalget behandlede den 9. april 2018 sagen Brugertilfredshedsundersøgelse i Frederiksberg Kommunes plejeboliger 2018, (sag nr. 35). Nedenfor skema over den samlede brugertilfredshed.

Plejecenter (År 2015)	Tilfredshedsindeks (ud af 100)
Kong Frederik den IX's Hjem	82
Dronning Anne-Marie Centret	88
Gennemsnits score af alle kommunens plejecentre	82

Plejecenter (År 2018)	Tilfredshedsindeks (ud af 100)
Kong Frederik den IX's Hjem	81
Dronning Anne-Marie Centret	91
Gennemsnits score af alle kommunens plejecentre	87,1

Som det fremgår af tabellerne fra 2015 og 2018 er brugertilfredsheden med Dronning Anne-Marie Centret og Kong Frederik den IX's Hjem stort set er den samme før og efter udliciteringen af centrene.

Undersøgelsen fra 2018 konkluderer, at beboerne i kommunens plejeboliger i høj grad er tilfredse med at bo på deres plejecenter.

Samarbejde med kommunen

I forbindelse med udarbejdelse af nærværende sag, er der taget kontakt til nøglepersoner fra kommunen med ledelsesansvar som samarbejder med Dronning Anne-Marie Centret og Frederik den IX's Hjem.

Der berettes om et godt og velfungerende samarbejde og begge plejecentre lever op til deres forpligtelser jf. indgåede kontrakt. Plejecentrene indgår i månedlige ledermøder med kommunen og et årligt seminar. Derudover er der bilaterale møder hver 6. uge mellem kommunen og det enkelte plejecenter – møder der altid afholdes på plejecentrene.

Mødestrukturen er videreført fra før udliciteringen i 2015.

Erfaringer fra tidligere udbud

I foråret 2018 blev Ældre- og Omsorgsudvalget forelagt sagen Resultat af tilbudsindhentning for ortopædkirurgisk genoptræning mens Socialudvalget blev forelagt sagen Resultat af konkurrenceudsættelse af døgnbehandling for misbrug af alkohol, hash, stof og opiatier (sag nr. 61).

De to udbud udsprang af en fælles potentialeafklaring, og har haft to sideløbende forløb, hvoraf erfaringerne fra begge har vist sig at være meget ens. Der ligger et grundigt forberedende arbejde bag udbudsprocesserne, med en direkte involvering af markedet og indhentning af erfaringer fra andre kommuner.

Samlet blev der kun opnået en effekt på 110.000 kr. årligt for tilbudsindhentningerne, hvilket kan skyldes at de to områder har haft begrænset kommerciel interesse, hvor en væsentlig faktor har været udbuddenes begrænsede volumen. Endvidere har det vist sig at opgavernes kompleksitet ift. snitflader til øvrige samarbejdspartnere har været en udfordring for de private leverandører.

På baggrund af disse erfaringer anbefales, at man fremadrettet sikrer, at volumen og kompleksitet i den pågældende opgave vurderes at være egnet til udlicitering og at udbuddets omfang (herunder effektiviseringspotentiale) så vidt muligt står mål med udbudsprocessens transaktionsomkostninger.

Med henblik herpå vurderes det, at netop udbud af et kommunalt plejecenter har det ønskede potentiale i udbudsøjemed. Således har kommunen erfaring med konkurrenceudsættelse af plejecentre, herunder realisering af økonomiske effekter. Der er desuden opnået et indgående markedskendskab, samt nyttige erfaringer i forhold til opmærksomhedspunkter knyttet til konkurrenceudsættelsen af omtalte ydelse.

For så vidt angår opgavens kompleksitet og sammenhæng med øvrige ydelser og tilbud på ældreområdet, herunder koblingen til arbejdet med det lokale og sammenhængende sundhedsvæsen, er det vurderingen, at plejecentredrift er mindre kompleks og forbundet med færre snitflader mv.

Henset til kommunens lønudgifter knyttet til egen drift af plejecentre vurderes konkurrenceudsættelse af et plejecenter som en mulighed for at opnå dels IKU-effekter og dels økonomisk effektiviseringer.

Det bemærkes, at i forbindelse med revisionen af Handlingsplanen for Udbud (2018-2021) har DI og Dansk Erhverv bidraget med oplæg, der har identificeret specifikke opgaver, som er særligt egnede til konkurrenceudsættelse. DI og Dansk Erhverv fremhæver plejecentre som et oplagt konkurrenceudsættelsesområde, hvilket bl.a. sker med udgangspunkt i, at der forefindes et etableret marked for leverance af ydelserne.

Udbudsform

Udbuddet vil blive afviklet som et begrænset udbud med en prækvalifikationsfase og en tilbudsphase. Frederiksberg Kommune vil ud fra en vurdering af egnethed prækvalificere en mindre gruppe af tilbudsgivere til at afgive tilbud. Derefter vil kontrakten på baggrund af de indkomne tilbud blive tildelt den leverandør der ud fra de opstillede tildelingskriterier, leverer den bedste sammenhæng mellem pris og kvalitet. Et konkret forslag til tildelingskriterier vil blive forelagt politisk forud fra annoncering af udbuddet. Der vil i udbudsprocessen ske en løbende inddragelse af brugere/brugerråd, MED system, faglige organisationer og medarbejdere.

Kontrolbud

Jævnfør kommunens 'Retningslinjer for inddragelse og orientering af personalet ved udbud af kommunens egne opgaver' skal der altid foretages en vurdering af, hvorvidt der skal udarbejdes et kontrolbud i forbindelse med et udbud.

Ved et kontrolbud vil kommunens egen institution, der løser opgaven i dag få mulighed for at afgive et bud.

Kontrolbuddet vurderes på lige vilkår med de eksterne tilbudsgivere. Herved får institutionen mulighed for at konkurrere med private leverandører på kvalitet og pris, ligesom kommunen får et konkret sammenligningsgrundlag, og medarbejderne får mulighed for at pege på nye måder at løse opgaverne på. Som følge heraf anbefales, at der i et kommende udbud afgives kontrolbud.

Økonomi

Erfaringerne fra udbuddet af henholdsvis Dronning Anne-Marie Centret og Kong Frederik den IX's Hjem viser, at et kommende udbud af Flintholm Plejeboliger potentielt vil kunne medføre en økonomisk gevinst for Frederiksberg Kommune. Der er derfor på nuværende tidspunkt indarbejdet en anslået effektivisering på 1,6 mio. kr. årligt i kommunens udbudsplan. Dette svarer til knapt 8 % af Flintholm Plejeboligers nuværende budget på 21 mio. kr. Den realiserede effektivisering vil dog afhænge af de konkrete bud, som kommunen modtager på opgaven. Den indarbejdede effekt i udbudsplanen vil derfor skulle korrigeres derefter.

Ved at udbyde driften af et plejecenter forpligter Frederiksberg Kommune sig udelukkende til at afholde de udgifter, der er defineret i kontrakten med leverandøren. Leverandøren vil dermed selv skulle afholde evt. merudgifter i forhold til den aftalte pris. Det betyder, at kommunens udgifter til driften af plejecenteret vil være faste og kendte i hele kontraktperioden.

Hvis institutionen i stedet drives som kommunal eller selvejende institution, vil Frederiksberg Kommune som udgangspunkt hæfte for alle afholdte udgifter på tilbuddet. Kommunen vil dermed også påtage sig en risiko i forhold til eventuelle merforbrug, der opstår i forhold til plejecenterets afsatte budgetramme.

Omvendt vil Kommunalbestyrelsen have mulighed for at pålægge en kommunal eller selvejende institution løbende effektiviserings/bespareselskrav eller lign i overensstemmelse med den generelle udvikling i kommunens økonomi. Dette vil som udgangspunkt ikke være muligt overfor den private leverandør i kontraktperioden.

Tidsplan

Såfremt udbud af Flintholm Plejeboliger endelig godkendes, vil denne proces blive udsendt i et halvt år i forhold til den oprindelige plan, hvorfor en evt. effekt tilsvarende bliver mindre i 2019. Det skyldes, at Sundheds- og Omsorgsafdelingen i foråret 2018 overgår til fagsystemet Cura, hvilket berører mere end 2000 medarbejdere, herunder alle medarbejderne på Flintholm Plejeboliger. Foruden oplæring i fagsystemet skal alle medarbejdere også lære at arbejde efter Fællessprog III metoden. Fælles Sprog er de begreber og den metode, medarbejderne i en kommune anvender, når de skal beskrive og dokumentere en borgers situation og kommunens indsats, bevilliget indenfor dele af Sundheds- og Serviceloven.

Det er derfor ikke kun et nyt fagsystem men også nye arbejdsmetoder, som medarbejderne skal oplæres i. Opstart af udbuddet sideløbende med overgang til CURA og Fællessprog III er derfor ikke hensigtsmæssigt, da involvering af en institution i forbindelse med et udbud erfaringsmæssigt er en tidskrævende proces.

Udbudsprocessen følger kommunens retningslinjer for inddragelse og orientering af personalet ved udbud af kommunens egne opgaver. Medarbejderrepræsentant(er) vil i overensstemmelse med retningslinjerne blive inddraget i det videre forløb, med repræsentant(er) i arbejdsgruppen, der skal udfærdige kravspecifikation mv.

På baggrund af nærværende sag, anbefales at arbejdet med udbud af et kommunalt plejecenter påbegyndes. Dette på baggrund af nedenstående tidsplan i form af milepæle.

Dato	Begivenhed
August 2018	Politisk behandling af evaluering af udlicitering af plejecentre og godkendelse af opstart af udbud af Flintholm Plejeboliger
August 2018	Sagen sendes til høring i Ældrerådet, Handicaprådet og MED.
Oktober 2018	Dato for forventet politisk forelæggelse af høringssvar/endelig beslutning om at gennemføre udbud
Februar 2019	Godkendelse af udbudsmateriale
Ultimo Februar 2019	Annoncering af prækvalifikationsrunde
Primo april 2019	Valg af tilbudsgivere og annoncering af tilbudsrunde
Primo Maj 2019	Tilbudsfrist
Maj Juni/juli 2019	Evalueringsvalg af leverandør
August- oktober	Implementering
1. nov. 2019	Driftsstart af kontrakt

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 13. august 2018 og Magistraten den 20. august 2018.

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 73:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Serviceområdet indstiller, at

1. sagen tages til orientering,
2. arbejdet med at udbyde et kommunalt plejecenter påbegyndes,
3. tids- og procesplanen godkendes,
4. der udarbejdes et kontrolbud, og at
5. sagen sendes i høring i Ældrerådet, Handicaprådet og MED-systemet.

Punkt 270: Masterplan for modernisering af plejeboliger

27.45.00-P10-1-18

Resume

Ældre- og Omsorgsudvalget fik den 4. juni 2018 (sag nr. 62) forelagt en status for masterplanen for modernisering af plejeboliger medio 2018 samt prognosen for den fremtidige efterspørgsel efter plejeboliger og plejeboligkapaciteten frem mod 2028. Forligskredsen holder møde forud for Ældre- og Omsorgsudvalgets behandling af sagen den 13. august 2018. Med denne sag fremlægges et nærmere beslutningsgrundlag vedrørende de konkrete skitserede løsningsforslag i masterplanen.

Beslutning

Magistraten oversendte temaet om, at der planlægges efter 125 plejeboliger og et serviceareal på 20.49 % for det nye plejecenter på Betty Nansens Allé (Betty 3) til budgetdrøftelserne.

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget

- tog til efterretning, at temaerne A-B i sagsfremstillingen og bilag danner grundlag for det videre arbejde med plejeboligmoderniseringen,

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller

1. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2018 på 0,96 mio. kr. til indledende foranalyser på Søndervang finansieret via opskrivning af den negative anlægspulje.
2. at der meddeles anlægsbevilling på 3,2 mio. kr. til projektledelse af Masterplan for modernisering af plejeboliger vedr. 2018 og 2019 finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 3,5 mio. kr. til fleksibel udvidelse af eksisterende plejeboligkapacitet finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i budget 2018,

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget

- tog orienteringen om, at der er indarbejdet yderligere 1,5 mio kr. til inventar på Betty 3 i anlægsplanen og i 2. finansielle orientering svarende til ca. 120 plejeboliger, til efterretning.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget

- tog til efterretning, at temaerne A-B i sagsfremstillingen og bilag danner grundlag for det videre arbejde med plejeboligmoderniseringen,

Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller

1. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2018 på 0,96 mio. kr. til indledende foranalyser på Søndervang finansieret via opskrivning af den negative anlægspulje.
2. at der meddeles anlægsbevilling på 3,2 mio. kr. til projektledelse af Masterplan for modernisering af plejeboliger vedr. 2018 og 2019 finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 3,5 mio. kr. til fleksibel udvidelse af eksisterende plejeboligkapacitet finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i budget 2018,
4. at temaet om, at der planlægges efter 125 plejeboliger og et serviceareal på 20.49 % for det nye plejecenter på Betty Nansens Allé (Betty 3), udsættes til budgetdrøftelse.

Ældre- og Omsorgsudvalget

- tog orienteringen om, at der er indarbejdet yderligere 1,5 mio kr. til inventar på Betty 3 i anlægsplanen og i 2. finansielle orientering svarende til ca. 120 plejeboliger, til efterretning.

Sagsfremstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget fik den 4. juni 2018 (sag nr. 62) forelagt en status for masterplanen for modernisering af plejeboliger medio 2018 samt prognosen for den fremtidige efterspørgsel efter plejeboliger og plejeboligkapaciteten frem mod 2028.

Ældre – og Omsorgsudvalget godkendte i deres behandling af masterplanen i juni, at der fremlægges et nærmere beslutningsgrundlag vedrørende de konkrete skitserede løsningsforslag ud fra de nævnte tidsterminer, idet der indkaldes til møde i plejeboligforligskredsen den 13. august 2018 forud for Ældre- og Omsorgsudvalgets behandling af nærværende sag samme dato. Forligskredsen vil drøfte følgende temaer:

- A. Aktuel status, herunder moderniseringen af Søndervang og Ingeborggården samt etablering af nyt plejecenter på Betty Nansens Allé og nyt plejecenter på Diakonissestiftelsens grund.
- B. Sikring af fremtidig kapacitet

Vedr. A - Aktuel status

Søndervang

Der er tidligt i processen igangsat en række indledende undersøgelser for at afdække om der er nogle særlige punkter man skal være opmærksomme på i det videre arbejde. Der er blandt andet indledt en servitutgennemgang, ligesom de nødvendige miljøundersøgelser med fokus på støj, lugt og støv, samt jordbundsprøver er igangsat efter aftale med Forsyningen.

Det rådgivende ingeniør Rambøll har juli 2018 gennemført en forureningsundersøgelse for udbygningen af Søndervang plejehjem. Forureningsundersøgelse viser – efter Frederiksbergske forhold – lave niveauer af forurening. Analyserne af jordprøverne viser at alene overjorden i eksisterende gårdhaven generelt er lettere forurenet med tungmetaller og tjærestoffer – en enkelt prøve er dog kraftigere forurenet. Der er ikke fundet tegn på dybereliggende forurening. Der er ikke fundet jordforurening over Miljøstyrelsens jordkvalitetskriterier i hverken den nordlige del af gårdhaven, under parkeringspladsen syd for plejehjemmet, eller på Frederiksberg Forsynings område. Antallet af prøver er dog her begrænset. I forbindelse med udviklingen af området skal det – jf. lov om forurenet jord – sikres at den øverste 0,5 meter jord er ren enten ved afgravning eller ved overdækning med fast belægning f.eks. fliser.

Der er nedsat en koordineringsgruppe mellem Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning for at sikre et fortsat tæt og konstruktivt samarbejde om blandt andet nærværende projekt.

Der fremlægges en sag for By- og Miljøudvalget den 13. august 2018 med henblik på igangsættelse af en forudgående offentlig høring jævnfør Planlovens § 23C med henblik på en foroffentlighed og borgerdialog, der blandt andet skal belyse hvordan plejecentret kan bidrage til en yderligere byudvikling af området.

Ældre – og Omsorgsudvalget blev orienteret ved fremlæggelsen af masterplanen i juni 2018 (sag nr. 62), at det oprindeligt var forudsat, at moderniseringen kunne gennemføres med ibrugtagning medio 2023, men at det forberedende arbejde viser, at der er tale om et kompliceret projekt, der stiller en række tekniske krav til konstruktionen af bygningen. Ligeledes er det en forudsætning, at der er fuld plejecenterdrift under hele opførelsesperioden, hvilket også stiller særlige krav til udførelsen af byggeriet. Tidsplan er derfor rykket, så der er ibrugtagning maj 2024.

I den kommende fase i perioden frem mod januar 2019 er der derfor behov for at foretage en række mere dybdegående forundersøgelser med henblik på at beskrive de grundlæggende forudsætninger for det kommende byggeprogram – eksempelvis ift. volumenstudier, tekniske forudsætninger, byudviklingsperspektivet mv. Disse forundersøgelser er ligeledes vigtige ift. at fastlægge den til projektet mest velegnede udbuds- og entrepriseform. En forudsætning er også hér, at den valgte udbuds- og entrepriseform skal sikre den størst mulige fleksibilitet ift. hvornår der træffes endelig valg om antal plejeboligpladser. Der anbefales derfor, at der afsættes midler til denne afdæknings- og planlægningsfasen (jævnfør afsnit vedrørende økonomi længere nedenfor).

Ingeborggården

Ved tilbudsfristens frist den 9. maj 2018 var der i alt indkommet 4 tilbud. Det politiske bedømmelsesudvalg har udvalgt et vinderprojekt på baggrund af de i konkurrenceprogrammet fastsatte tildelingskriterier, og vinderen af konkurrencen er GVL Entreprise A/S.

Der fremlægges en sag til politisk behandling den 20. august 2018 med henblik på et overblik over projektets samlede økonomi, herunder en politisk prioritering af optioner.

Der fremlægges en startredegørelse for By- og Miljøudvalget, Ældre- og Omsorgsudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget med henblik på igangsætning af udarbejdelsen af en lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg. Startredegørelse fremlægges den 20. august 2018. Naboer og relevante aktører i området er inviteret til et åbent hus på Ingeborggården den 23. august 2018, hvor vinderprojektet vil blive fremlagt. Arrangementet er led i en inddragelsesproces for naboerne med henblik på mulighed for at påvirke udearealerne i projektet.

Nyt plejecenter på Betty Nansens Allé

Der er prækvalificeret i alt tre tilbudsgivere. Tilbudsfristen er september 2018 med valg af vinderprojekt den 12. oktober 2018 (ved bedømmelseskomité).

For at give tilbudsgiverne de bedste frihedsgrader til at etablere det rigtige projekt, har Kommunalbestyrelsen i konkurrenceprogrammet godkendt, at tilbudsgiverne kan arbejde med et spænd på 115-125 plejeboliger. Ligeledes er der i konkurrenceprogrammet givet mulighed for, at servicearealet i særlige tilfælde kan udgøre 20,49 % af det samlede areal for at ikke at skabe et for snævert handlerum ift. den bedste sammensætning af bo-grupper, etagemeter, etc.. Dialogen med de prækvalificerede tilbudsgivere har foreløbigt vist, at alle tilbudsgivere har svært ved at etablere plads til de i konkurrenceprogrammet beskrevne funktioner, hvorfor tilbudsgiverne får mulighed for at benytte den fulde ramme for serviceareal på 20,49 %.

Det bemærkes, at Frederiksberg Kommune i udformningen af konkurrencematerialet har haft særlig fokus på effektiv drift, samt effektiv udnyttelse af servicearealer.

Frederiksberg Kommune har indtil videre budgetteret med, at der deponeres for 120 plejeboliger da det endelige antal plejeboliger først kendes ved valg af vinderprojektet. Der er derfor i plejeboligmasterplanen og i anlægsplanen planlagt efter 120 plejeboliger med et serviceareal på 20%.

Såfremt det vindende projekt har 125 plejeboliger, og hvis servicearealet udgør 20,49 % af det samlede areal vil grundkapitalindskuddet og deponeringen stige til henholdsvis 24,2 mio. kr. og 62 mio. kr. hvilket er en stigning på ca. 1 mio. kr. på grundkapitalindskuddet og 4 mio. kr. på deponeringen. Dertil vil der være behov for inventar til de ekstra 5 pladser på 300 t.kr. Dertil svarer 5 ekstra pladser til ca. 1,9 mio. kr. i årlig plejehjemsdrift.

For at overholde tidsplanen for projektet er det nødvendigt at indgå kontrakt umiddelbart efter bedømmelseskomitéen har udpeget et vinderprojekt. Det anbefales derfor, at der i Budget 2019-22 planlægges efter 125 plejeboliger og et serviceareal på 20,49 % da der dermed er det krævede budgetmæssige mandat til at indgå kontrakt med den vindende leverandør også såfremt vinderprojektet har 125 plejeboliger. Såfremt vinderprojektet har 125 plejeboliger vil de øvrige projekter i masterplanen blive reguleret tilsvarende, herunder på kort sigt også ift. de midlertidige fleksible pladser i 2021.

Der er indarbejdet yderligere 1,5 millioner kr. til inventar på Betty 3 i anlægsplanen og 2. finansielle orientering svarende til ca. 120 plejeboliger.

Det bemærkes, at Frederiksberg Kommune er i færd med at kvalitetssikre, at der i den kommunale økonomi er budgetlagt svarende til de forudsætninger der er forudsat i projektet af KAB blandt andet i forhold til de nødvendige bygherreleverancer og optioner. Projektets økonomi kendes først ved licitationsresultat. Der fremlægges en sag efter licitationsresultatet med henblik på et økonomioverblik mv.

Der fremlægges en sag efter valg af leverandør med henblik på et overblik over projektets økonomi, herunder en prioritering af optioner.

Nyt plejecenter på Diakonissestiftelsens grund

Forvaltningen vil frem mod fremlæggelsen af næste års masterplan i 2019 i dialog med Diakonissestiftelsen afdække, om Diakonissestiftelsen er klar til at etablere et plejecenter med i alt 60 plejeboliger i 2026.

Vedr. B - Sikring af fremtidig kapacitet

Løsningsscenariet omfatter indfasning af nyt plejecenter på hospitalsgrunden, hvor det anbefales, at der i den generelle afdækning af hospitalsgrunden reserveres plads svarende til 90-100 plejeboliger. En nærmere konkret beslutning kan ske frem mod 2020, herunder henset både til den samlede udvikling på hospitalsgrunden og til udvikling i plejeboligbehovet, jv. prognosen.

Boligerne skal blandt andet erstatte pladserne på Betaniahjemmet, og vil dermed markere afslutningen på kommunens moderniseringsprojekt. Moderniseringen af pladserne på Betaniahjemmet er dermed tæt forbundet med, at der etableres rammer for et plejecenter på hospitalsgrunden.

I det omfang 'sund aldring' mindsker efterspørgslen efter plejeboliger og plejeboligbehovet ikke vokser med samme omfang, er der mulighed for at justere løsningen med en mindre udvidelse af Østervang med ca. 30 plejeboliger eller

udskyde realiseringen af byggeriet.

Grundscenariet viser, at Frederiksberg Kommune er afhængige af, at Diakonissestiftelsen indtræder med et nyt plejecenter i 2026. Såfremt Diakonissestiftelsen ikke er klar til at træde ind med et nyt plejecenter i 2026 vil det være nødvendigt at udvide med nyt plejecenter på hospitalsgrunden allerede fra 2026. Samtidig betyder dette at der skal findes alternative løsninger udenfor hospitalsgrunden til erstatning for Betaniahjemmet.

Tekst fra sagsfremstilling den 4. juni 2018 (sag nr. 62) vedr. Ældre- og Omsorgsudvalgets behandling af masterplanen for plejeboligmodernisering følger nedenfor (xt-decoration: underline; ">i kursiv):

Kommunalbestyrelsen besluttede i december 2006, at gennemføre en grundlæggende modernisering af plejeboligerne i Frederiksberg Kommune. Moderniseringen af plejeboligerne i kommunen gennemføres på den baggrund efter en politisk vedtaget masterplan, der siden vedtagelsen i 2006 er revideret løbende, ca. én gang årligt.

Masterplanen består af to grundlæggende spor:

- 1. Modernisering med fokus på udfasning af utilssvarende plejehjem for at styrke kvalitet, faglighed og økonomi til gavn for den enkelte borger. Dette realiseres ved enten af modernisere eksisterende plejehjem, eller ved at bygge nyt, hvor det ikke er muligt at modernisere den eksisterende bygning.*

Målet er at sikre tidssvarende plejeboliger for alle borgere, der har behov for omfattende døgndækkende pleje og omsorg. Dette indbefatter eksempelvis bad i alle boliger, ny teknologi (eksempelvis lifte), styrkede arbejdsmiljøforhold, gode tilgængelighedsforhold, ægtefælleboliger samt gode udearealer.

- 2. Kapacitet med fokus på den fremadrettede fleksible planlægning af plejeboligkapaciteten med udgangspunkt i fremskrivningen af behovet for plejeboliger.*

Moderne og fleksibel kapacitetstænkning:

Opdateringen af dette års masterplan viser, at Frederiksberg Kommune fortsat er godt på vej til at færdiggøre moderniseringen af kommunens utilssvarende plejehjem, samt imødekomme de kommende års kapacitetsudfordringer.

De seneste års udvikling indenfor plejeboligermasterplanen viser, at det er en styrke, at der strategisk arbejdes med flere fleksible løsningsscenarier så kommunens plejeboligkapacitet sikres også fremadrettet – på kort og lang sigt. Dette skyldes dels

- behovet for at **følge udviklingen i efterspørgslen tæt**, herunder udviklingen ift. sund aldring.*
- at, byggeprojekterne er blevet mere **komplekse og vanskelige** – oplever at der sker væsentlige ændringer i de enkelte byggeprojekter, hvilket påvirker kommunens langsigtede planlægning.*
- at byggeri skal holdes indenfor **maksimumbeløbet** for alment boligbyggeri, og er dermed følsomt for udviklingen i markedskonjunkturerne.*

Det har derfor vist sig at være en styrke at koble allerede planlagte moderniseringsprojekter med en fleksibel udvidelse af plejeboligkapaciteten. Den xt-decoration: underline; ">langsigtet planlægning er derfor styrket i dette års masterplan. Der er afsat den nødvendige tid til at følge udviklingen dels i plejeboligbehovet samt udviklingen i de enkelte projekter, før der træffes endelige beslutning om igangsættelse af et byggeri.

Etableringen af et plejecenter tager erfaringsmæssigt ca. 6-7 år fra den indledende idefase og politiske behandling til ibrugtagning. Masterplanen skal derfor dels rumme en vis fleksibilitet for at håndtere ændringer og tilpasninger undervejs, ligesom der skal opereres med et "dobbelt forsigtighedsprincip" i fremskrivningen af plejeboligbehovet qua den lange planlægnings- og etableringsperiode for plejeboligbyggeri.

Der er vedlagt et selvstændigt bilag, der beskriver borgernes forventelige fremtidige plejeboligbehov, og herunder koblingen til såkaldt "sund aldring". "Sund aldring" er en sammensat samlebetegnelse, der dækker over en udvikling i befolkningens sundhed med længere levetid i befolkningen, forholdet at flere (udsatte) borgere lever længere med et plejebenhov og omvendt flere opnår flere år med høj selvhjulpethed før behov for omsorg og støtte opstår, blandt andet gennem plejeboligbrug.

Notatet viser, at der alt andet lige (jævnfør udviklingen i 'sund aldring') forventes at være et stigende behov for plejeboliger frem mod 2028, der ikke kan håndteres indenfor de kendte moderniseringsprojekter, hvorfor der er behov for at udvide den eksisterende kapacitet. Det fremgår derudover, at der i 2017 samlet set var færre borgere, der venter på en plejebolig.

Forvaltningen har foretaget en analyse af udviklingen i ventelisten i første kvartal af 2018, dvs. efter Frederiksberg Kommune har implementeret ovennævnte tiltag, der skal sikre et bedre beredskab til borgere, der oplever en lang ventetid til en plejebolig. Analysen viser, at det tyder på, at de seneste års fald i ventelisten frem mod 2017 er stabiliseret i 2018.

Forvaltningen har derudover afdækket om der siden masterplanen i 2017 er kommet ny viden i forhold til sund aldring. Der er ikke ny viden ift. hvordan sund aldring slår igennem ift. efterspørgselsprognosen. Det bemærkes dog, at KL Center for Forebyggelse i Praksis har dokumenteret, at selvom borgerne lever længere, så vil den enkelte borger opleve – særligt kvinderne – flere år med dårligt helbred. Dette har betydning for mange dele af den kommunale opgavevaretagelse, og kan også få betydning for plejeboligbehovet. Det er derfor fortsat relevant at have fokus på ”sund aldring”, så prognosen for antal fremtidige plejeboliger ikke over- eller undervurderer efterspørgslen.

Masterplanen indeholder en række løsnings tiltag, der skal imødekomme det kommende behov for pleje-boliger og som samtidig har indbygget en hensigtsmæssig fleksibilitet. Fleksibiliteten kommer til udtryk på flere måder:

- Mulighed for tilpasning af antal plejeboliger i det enkelte projekt
- Mulighed for forskellige tidsmæssige igangsætninger og færdiggørelser
- Varierende behov for brug af bufferkapacitet undervejs i byggeprojekterne
- Fleksibiliteten ift. den afledte driftsøkonomi, idet antallet af pladser der konkret tages i brug, kan tilrettelægges fleksibelt, givet de enkelte plejecentres robuste størrelse.

Denne fleksibilitet understøtter et grundlæggende dobbelt forsigtighedsprincip, jævnfør nedenfor.

Det dobbelte forsigtighedsprincip

Der iagttages et forsigtighedsprincip i den fremtidige planlægning af plejeboligkapaciteten – både for at sikre at kommunen har det nødvendige antal plejeboliger til borgerne, men også at der ikke etableres længerevarende unødigt kapacitet. Derfor arbejdes der i alle løsninger fremadrettet med etablering af plejecentre med en fagligt set tilfredsstillende volumen på ca. 100-120 pladser, hvilket muliggør en fleksibel gradvis ibrugtagning af nye/moderniserede plejecentre, ligesom det skaber det bedste grundlag for en effektiv drift af plejecentre. En fleksibel ibrugtagning giver en hensigtsmæssig styring af den afledte drift og muliggør en løbende tilpasning gennem de årlige budgetprocesser.

De økonomiske konsekvenser af en mulig for tidligt tilvejebragt kapacitet er at byggeriet lægger beslag på kommunal finansiering, der kunne have været anvendt til alternative formål. Dertil kommer udgifter til tomgangsleje. Konkrete udgifter til afledt drift (når et nyt plejecenter er etableret) kan i stort omfang reduceres ved behov.

Risikoen for tidligt tilvejebragt kapacitet mindskes ved flere tiltag: Langsigtet fleksibel planlægning, årlig opdatering af prognose, fleksibilitet ift. færdiggørelse af modernisering samt fleksibilitet ift. størrelse på det enkelte plejecenter.

Kommunalbestyrelsen har besluttet at Frederiksberg Kommune skal arbejde målrettet på at nedbringe ventetiden til en plejebolig. Masterplanen arbejder altid med den aktuelle venteliste, hvor den faktiske gennemsnitlige ventetid det seneste år indgår. Denne ventetid genberegnes hvert år, og tallet er i sig selv ikke udtryk for et politisk fastsat serviceniveau eller fagligt pejlemærke. I Ældrepolitikken og som fagligt udgangspunkt forudsættes og arbejdes efter, at når borgeren efter en faglig visitationsproces har behov for en plejebolig skal dette behov imødekommes hurtigst muligt. Ifølge Frederiksberg Kommunes kvalitetsstandarder på området visiteres der først til plejebolig, når behovet er klart og utvetydigt. Frederiksberg Kommune har med kvalitetsstandarderne vedtaget, at alle borgere (uanset om de ønsker en specifik eller uspecifik plejebolig) som en målsætning tilbydes en plejebolig indenfor 2 måneder. For borgere der ønsker uspecifikt er det et lovkrav, at der skal tilbydes en plejebolig indenfor de 2 måneder. For så vidt angår prognosen regnes nu som teknisk forudsætning med 2 måneders ventetid uanset den faktiske ventetid det enkelte år. Ændringer i ventetid skal således ikke i sig selv omsættes i ændret kapacitet.

Konsekvensen af ikke at have det tilstrækkelige antal plejeboliger kan have store negative konsekvenser for den enkelte borger. Borgere der er visiteret til en plejebolig har et funktionsniveau, hvor behovet for støtte og hjælp til pleje og praktisk hjælp bedst kan leveres i en plejebolig. Borgere har et omfattende behov for pleje, støtte og omsorg døgnet rundt, ligesom de ofte har svært ved at strukturere deres hverdag og har en lav meststringskapacitet. For disse borgere, hvor der er et stort behov for tryghed og trygge rammer er det vigtigt, at der hurtigt er en ledig plejebolig. Dette er også af hensyn til pårørende, der ofte har et stort ansvar for at sikre en god hverdag i hjemmet. Derfor er det vigtigt, at Frederiksberg Kommune råder over det nødvendige antal plejeboliger for at kunne tage vare om disse borgere.

Konsekvenserne af en mulig mangel på plejeboliger betyder behov for øget omsorg og støtte i eget hjem, længere ophold på hospital el. rehabiliteringsenhed eller brug af flere midlertidige løsninger, evt. i andre kommuner.

Det dobbelte forsigtighedsprincip tilsiger således at disse to – i princippet modsatrettede forhold – afvejes mod hinanden. Masterplanen danner et grundlag for at dette kan ske med størst mulige frihedsgrader i den årlige budgetproces.

Status for moderniseringsprojektet medio 2018

Frederiksberg Kommune er godt på vej til at afslutte moderniseringen af kommunens utidssvarende plejehjem til gavn for borgere og medarbejdere. Således erstatter Ingeborggården og Betty 3 pladserne på henholdsvis Søster Sophies Minde og Kong Frederik IX's Hjem.

Ligeledes er der fundet en løsning for moderniseringen af Søndervang, hvor det dels er muligt at udvide kapaciteten med op til 30 plader ligesom hele Søndervang fremadrettet bliver kommunalt ejet.

Et særligt opmærksomhedspunkt i dette års masterplan er dermed moderniseringen af Betaniahjemmet. Betaniaforeningen har oplyst at, de ikke længere ønsker at ombygge plejehjemmet efter almenboligloven, (jævnfør afsnit nedenfor i teksten om Betaniahjemmet), da foreningen ikke ønsker at binde sine frie midler i moderniseringen af plejehjemmet. Derfor skal der findes en erstatning for kapaciteten på Betaniahjemmet.

Ingeborggården – erstatter bl.a. pladser fra Søster Sophies Minde

Moderniseringen og udvidelsen af Ingeborggården erstatter de 24 pladser for Søster Sophies Minde, der var planlagt lukket i 2022. Forsinkelsen af moderniseringen af Ingeborggården medfører derfor, at lukningen af Søster Sophies Minde udsættes fra oktober 2022 til november 2023. Konkurrenceprogrammet for moderniseringen af Ingeborggården og Frederiksberg Boldklub blev annonceret oktober 2017. Der er i alt prækvalificeret fire tilbudsgivere og tilbudsfristen var den 9. maj 2018. Den politisk nedsatte bedømmelseskomité udpeger en vinder medio juni 2018.

Betty 3 – erstatter bl.a. pladser fra Kong Frederik IX's Hjem

Etableringen af et nyt plejecenter på Betty Nansens Allé med ca. 120 plejeboliger er blandt andet med til at erstatte de 68 pladser fra Kong Frederik IX's Hjem. Betty 3 forventes at kunne ibrugtages november 2021, hvor Kong Frederik IX's Hjem lukkes. Kommunalbestyrelsen godkendte den 26. februar 2018 konkurrenceprogrammet for etableringen af et nyt plejecenter med ca. 120 plejeboliger og nye byrum på Betty Nansens Allé i regi af Generationernes By. I alt tre tilbudsgivere er prækvalificeret. Tilbudsfrist er september 2018 med valg af vinderprojekt i oktober 2018 (v. bedømmelseskomité).

Betaniahjemmet og Nimbus

Den selvejende institution (Betaniaforeningen) bag Betaniahjemmet har primo 2018 tilkendegivet, at de ikke ønsker at modernisere plejehjemmet efter lov om almene boliger. Bestyrelsen og ledelsen bag Betaniahjemmet er fortsat glade for at drive plejehjemmet, hvor de har et godt tillidsfuldt samarbejde med Frederiksberg Kommune i det daglige og vil fortsat gerne bistå Frederiksberg Kommune i en årrække indtil der er fundet en ny løsning, der erstatter kapaciteten på Betaniahjemmet.

Betaniaforeningen er en selvejende institution, hvis formål er at drive sociale institutioner samt at yde støtte til alle former for socialt arbejde – foreningens formål er dermed ikke isoleret til at drive plejehjem. Betaniaforeningen ønsker ikke at binde deres kapital i moderniseringen af plejehjemmet (servicearealer). Betaniaforeningen ønsker i stedet fortsat at råde over bygningen til andre formål.

Betaniahjemmet indgår derfor med sin nuværende kapacitet på 60 boliger i hele perioden 2018-2028 i grundscenariet. (Dette er en reduktion på 10 plejeboliger fra 2025, da det nu skrinlagte moderniseringsprojekt indebar en udvidelse af kapaciteten med 10 pladser).

Nimbus frigøres som permanent plejecenter allerede i 2023 (fremrykket fra 2025) efter ibrugtagningen af Ingeborggården. Frigivelsen af Nimbus som almindelig plejecenter har hidtil markeret afslutningen på kommunens moderniseringsprojekt – nu afhænger afslutningen af moderniseringsplanen af, at der findes en ny løsning, der på sigt skal erstatte pladserne på Betaniahjemmet.

Forløbet bag moderniseringen af Betaniahjemmet illustrerer med al tydelighed behovet for, at der i masterplanen fortsat arbejdes med en langsigtet strategisk planlægning – og at dette fokus styrkes – hvor flere fleksible løsninger er i afdækkes sideløbende. De enkelte moderniseringsprojekter er komplekse og hviler på forudsætninger, der kan ændre sig undervejs (herunder også sund aldring), og påvirker dermed grundlaget for den overordnede styring af masterplanen.

Diakonissestiftelsen

Nyt plejecenter på Diakonissestiftelsens grund indføres med 60 plejeboliger fra medio 2026. Løsningen følger Diakonissestiftelsens udviklingsplan, hvor der i den første fase etableres et sundhedshus og hvor plejecentret etableres i en fase to.

Forvaltningen vil frem mod fremlæggelsen af næste års masterplan i 2019 i dialog med Diakonissestiftelsen afdække, om Diakonissestiftelsen er klar til at etablere et plejecenter med i alt 60 plejeboliger i 2026.

Søndervang

Det blev besluttet ved revideringen af masterplanen i 2017 at arbejde videre med et løsningsscenarie, hvor moderniseringen af Søndervang fremrykkes ved at bygge på et supplerende areal på Forsyningens grund. Herved og dermed kompensere for forsinkelsen af moderniseringen af Betaniahjemmet.

Søndervang kan i denne løsning bygge 60-80 nye plejeboliger tæt på den afdeling, der ikke skal moderniseres. Denne løsning giver mulighed for at etablere op til totalt set 20 ekstra plejeboliger i en fleksibel løsning. Det anbefales, at der afsættes mulighed for etablering af op til 80 boliger i anlægsplanen og det forberedende planarbejde. Endelig valg af antal boliger skal først træffes ultimo 2019, jævnfør afsluttende afsnit vedr. valg af om valg af udbuds- og entrepriseform.

Der er ikke behov for at anvende Nimbus som buffer, hvorfor Nimbus indtræder som et permanent plejecenter ultimo 2023 efter ibrugtagningen af Ingeborggården.

Der er flere aktuelle større byudviklingsområder og byggeprojekter i plejehjemmets nærhed. Eksempelvis er hele Frederiksberg Hospitals område er udpeget som byudviklingsområde og der vil ske en væsentlig udvikling indenfor de nærmeste år når hospitalet flytter. Det vurderes, at den vestlige del af Frederiksberg Forsynings område, som aktuelt i en Frederiksberg kontekst, ikke er særlig intensivt udnyttet, engang i fremtiden vil indgå som en del af et område med byudviklingspotentiale. Der vil med moderniseringen af plejehjemmet – delvist på Forsyningens grund – vil være mulighed for at åbne området til glæde for borgerne. Løsningen vil kræve et tillæg til lokalplanen, da området i dag er udpeget som teknisk anlæg. Derfor vil der blive igangsat en forudgående offentlig høring jævnfør Planlovens § 23C med henblik på en foroffentlighed og borgerdialog, der blandt andet skal belyse, hvordan plejecentret kan bidrage til en yderligere byudvikling af området. Arbejdet vil foregå i tæt dialog med Forsyningen.

Der vil blive forelagt en sag til politisk beslutning ultimo 2018/primo januar 2019 med et idéoplæg, herunder valg af udbuds- og entrepriseform. En forudsætning er også hér, at den valgte udbuds- og entrepriseform skal sikre den størst mulige fleksibilitet ift. hvornår der træffes endelig valg om antal plejeboligpladser.

Fleksibel udvidelse af plejeboligkapacitet

For at sikre en tilstrækkelig kapacitet i perioden 2018-2022 blev det med masterplanen i 2017 besluttet at arbejde videre med løsninger, der giver mulighed for en fleksibel midlertidig udvidelse af kapaciteten. Hermed imødekommes også særligt hensynet til at tilpasse kapaciteten ift. udviklingen i sund aldring.

Som en konsekvens af bl.a. forsinkelsen af Ingeborggårdens ibrugtagning er det nødvendigt at opretholde en fleksibel kapacitet på i alt 44 pladser frem mod 2024 – dette er i alt 9 pladser mere end forudsat i budget 2018.

Der skal således etableres følgende antal midlertidige pladser i perioden 2019-22, idet masterplanen hvert år i perioden gør status for det faktisk konstaterede behov med henblik på justering fremadrettet. Opfølgning i indeværende år sker via forventet regnskab.

Tabel 1: Overblik over midlertidig kapacitet:

Emne	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Budget 2018:						
Budgetlagte helårspladser	10	15	25	35	-	-
Forventet helårspladser pr. maj 2018	8				-	-
Budgetlagt antal pladser der skal renoveres (primo året)	10	5	10	10	-	-
Faktisk antal pladser renoveret (maj 2018)*	11	-	-	-		
Til budget 2019-processen						
Nødvendigt antal helårspladser		15	30	44	30	14
Tilpasning af helårspladser ift. B2018		-	+5	+9	+30	+14
Antal pladser der skal renoveres (primo året)		4	15	14	-	**
Tilpasning i renovering ift. B 2018*		-1	+5	+4	-	-

* Renovering af disse ekstra pladser indeholdes i det tildelte anlægsbudget til renovering af 35 pladser.

** Det afklares senere hvorvidt de renoverede pladser kan indgå i fremtidig permanent kapacitet.

Anm.: Ovenstående beregninger forudsætter at pladser holder perioden ud, når de er renoveret.

De afledte konsekvenser ift. skal efter den videre politiske behandling senest indgå i arbejdet med budget 2020 ift. tilpasning af afledt drift. Dette baseres på de fastlagte principper ift. budgetlægning udfra faktisk etablerede pladser med fast enhedsomkostning.

Kapacitet – sikring af fremtidig kapacitet

Nyt plejecenter på Hospitalsgrunden i 2027/28

Løsningsscenariet omfatter indfasning af nyt plejecenter med ca. 90-100 plejeboliger på hospitalsgrunden. Boligerne skal blandt andet erstatte pladserne på Betaniahjemmet, og vil dermed markere afslutningen på kommunens moderniseringsprojekt. Moderniseringen af pladserne på Betaniahjemmet er dermed tæt forbundet med, at der etableres rammer for et plejecenter på hospitalsgrunden.

Der skal træffes en konkret beslutning frem mod 2020. I henhold til det dobbelte forsigtighedsprincip arbejdes der også hér med fleksible løsninger i planlægningen af plejeboligkapaciteten. I det omfang 'sund aldrig' mindsker efterspørgslen efter plejeboliger og plejeboligbehovet ikke vokser med samme omfang, er der mulighed for at justere løsningen med en mindre udvidelse af Østervang med ca. 30 plejeboliger eller udskyde realiseringen af byggeriet. Der er nærmere redegjort for flere af disse sammenhængs- og lokaliseringsmuligheder i sag om Borgerens lokale sundhedsvæsen på samme møderække.

Grundscenariet viser, at Frederiksberg Kommune er afhængige af, at Diakonissestiftelsen indtræder med et nyt plejecenter i 2026. Såfremt Diakonissestiftelsen ikke er klar til at træde ind med et nyt plejecenter i 2026 vil det være nødvendigt at udvide med nyt plejecenter på hospitalsgrunden allerede fra 2026. Samtidig betyder dette at der skal findes alternative løsninger udenfor hospitalsgrunden til erstatning for Betaniahjemmet.

Det er derfor i den generelle afdækning af hospitalsgrunden under alle omstændigheder hensigtsmæssigt at reservere plads svarende til 90-100 plejeboliger. En nærmere konkret beslutning kan ske frem mod 2020, herunder henset både til den samlede udvikling på hospitalsgrunden og til udvikling i plejeboligbehovet, jv. prognosen.

Modernisering

Et særligt opmærksomhedspunkt er at finde en ny løsning, der erstatter kapaciteten (de ikke-moderniserede pladser) på Betaniahjemmet, jv. også ovenfor. Moderniseringen af pladserne på Betaniahjemmet kan realiseres ved flere forskellige scenarier og er tæt forbundet med udviklingen ift. såvel Diakonissestiftelsens udviklingsplaner som udviklingen i sund aldrig/efterspørgslen:

- Kapaciteten på Betaniahjemmet indgår i nyt plejecenter på Hospitalsgrunden, evt. ved mindre behov som en udvidelse af Østervang
- Alternativ løsning på ny byggegrund.

Videre proces

Med denne statussag er redegjort for den aktuelle udvikling og planlagte videre processer alt andet lige. I forrige KB-periode besluttede udvalget hvert år at indkalde til møde i plejeboligforligskredsen forud for en videre behandling i Magistrat og Kommunalbestyrelse samt evt. budgetproces. De mulige budgetkonsekvenser kan fx være ift. forskydninger og ændrede periodiseringer af moderniseringsprojekter (jv. Søndervang). Et møde i plejeboligforligskredsen kan i givet fald finde sted i august måned forud for videre behandling.

Økonomi (jævnfør sagsfremstilling fra ÆOU's behandling den 4. juni 2018, punkt 62)

Midlertidig kapacitet

Tilvejebringelsen af et antal plejeboliger ved fortætning på kommunens plejecentre i perioden 2018-2024 medfører en skønnet anlægsudgift på 100.000 kr. per bolig, jv. besluttet budgettering i budget 2018. For at kunne ibrugtage boligerne vil der være udgifter til etableringsudgifter eksempelvis maling, indkøb af senge, klargøring, istandsættelse, eventuelt etablering af ekstra servicearealer/fællesarealer.

De tilvejebragte pladser indgår som en del af kommunens samlede plejeboligkapacitet (så længe de kan/skal anvendes) og bliver driftsfinansieret på samme måde som de i dag eksisterende pladser.

Da der ikke er ændringer ift. 2019 vil en konkret beregning af dette for 2020 og frem indgå i den videre behandling forud for budget 2020-processen.

Søndervang

Der er i Direktionens anlægsplan planlagt med, at projektet rummer 80 boliger. Endelig valg af antal boliger skal først træffes ultimo 2019, jævnfør afsluttende afsnit vedr. valg af om valg af udbuds- og entrepriseform.

De afledte bevillingsmæssige konsekvenser, ny periodisering af det afsatte anlægsbudget samt igangsætning af afdæknings- og planlægningsfasen mv. kan indgå i den videre behandling forud for budget 2019-processen.

Økonomi

Søndervang

Der er i anlægsplanen planlagt med, at projektet rummer 80 boliger. Endelig valg af antal boliger skal først træffes ultimo 2019, jævnfør afsnit vedr. valg af om valg af udbuds- og entrepriseform.

Til afdæknings- og planlægningsfasen meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2018 på 0,96 mio. kr. til indledende foranalyser på Søndervang finansieret via opskrivning af den negative anlægspulje, hvis status opgøres i forbindelse med 2. Forventet regnskab 2018.

Følgende udgifter er forbundet med afdæknings- og planlægningsfasen:

Projekteringsudgifter

2018

Foranalyser, herunder bl.a. miljø- og afværgeforanstaltninger og volumenstudier

Udarbejdelse af risikovurdering

Indledende rådgivning

Projektledelse (honorar til BMO)

960.000

kr.

I alt

Det bemærkes, at plejehjemmets fælles basisfunktioner/servicearealer i dag er placeret i den bygning, der skal moderniseres. Dette betyder, at der i den nye bygning skal etableres servicearealer, der fremadrettet servicerer hele plejecentret – i alt op til

125 plejeboliger. Ligeledes er den kommunale bygning (45 plejeboliger, der ikke skal moderniseres) oprindeligt er opført som beskyttede boliger, hvilket har en betydning for, hvor effektivt servicearealerne er indrettet. Derudover udestår fastlæggelse af boligernes størrelse, hvilket ligeledes påvirker det endelige serviceareal.

Frigivelse af anlægsmidler ifm. anlæg for projektledelse, modernisering af plejehjem

Den samlede masterplan for plejeboligmodernisering omfatter nu etablering eller ombygning af i alt 6 plejehjem. Af hensyn til sammenhængen i dette omfattende projekt er der afsat 1,6 mio. kr. årligt indtil 2024 til projektledelse.

Projektledelsen skal sikre:

- planlægning og forberedelse ift. den samlede moderniseringsplan, buffer-behov mv.
- flytning af plejehjemmenes beboere i byggeprocessen med størst mulig tryghed og mindst mulig gene
- indretning af plejehjemmene, så de passer ind i kommunens samlede politik og prioriteringer for ældrepleje
- bidrage til udvikling af kommunens politik for ældrepleje, blandt andet med hensyn til kosttilbud til ældre og målretning af tilbud til specifikke ældregrupper, herunder borger- og brugerinddragelse
- håndtere et stigende fokus på anvendelse af ny teknologi ifm. indretning mm.
- udarbejde og gennemføre kommunikationsplan målrettet beboere og pårørende ift. det enkelte plejecenters modernisering.

Udgiften dækker lønomkostninger og overhead til projektleder/-konsulent, midler til indkøb af konsulentbistand fra BBE og eventuelt eksterne parter i det omfang, at disse udgifter ikke konkret er knyttet til et enkelt af anlægsprojekterne. Den 'normale' projektering og byggeledelse fra BBE finansieres således af midler afsat i de enkelte byggeprojekt. Derudover er der udgifter i forbindelse med planlægningen af moderniseringen af de private/selvejende plejehjem, hvor der ikke er afsat penge til projektkoordinering. Da anlægsudgiften til projektledelsen ikke er knyttet til et konkret byggeprojekt, kan udgiften ikke lånefinansieres.

Siden beslutningen i 2006 om at gennemføre en grundlæggende modernisering af plejeboligerne i Frederiksberg Kommune har der været afsat midler til projektledelse. Midlerne skal dække perioden frem til 2024 og den samlede afsatte ramme til formålet er på 25,8 mio. kr. Heraf er der meddelt anlægsbevilling og brugt ca. 19,4 mio. kr. Det indstilles, at der meldes anlægsbevilling på yderligere 3,2 mio. kr. til dækning af udgifter i 2018 og 2019.

Frigivelse af anlægsmidler ifm. midlertidig kapacitet

I budget 2018 blev der afsat 3,5 mio. kr. i forbindelse med arbejdet med løsninger, der giver mulighed for en fleksibel midlertidig udvidelse af kapaciteten. Pengene skal dække etableringsudgifter eksempelvis maling, indkøb af senge, klargøring, istandsættelse, eventuelt etablering af ekstra servicearealer/fællesarealer, der vil være i forbindelse med at boligerne tages i brug. Det indstilles, at der meldes anlægsbevilling på disse midler.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 13. august 2018

Magistraten den 20. august 2018

Kommunalbestyrelsen den 1. oktober 2018

Historik

Ældre- og Omsorgsudvalget den 13. august 2018, pkt. 74:

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog til efterretning, at temaerne A-B i sagsfremstillingen og bilag danner grundlag for det videre arbejde med plejeboligmoderniseringen,
2. godkendte, at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2018 på 0,96 mio. kr. til indledende foranalyser på Søndervang finansieret via opskrivning af den negative anlægspulje.
3. godkendte, at der meddeles anlægsbevilling på 3,2 mio. kr. til projektledelse af Masterplan for modernisering af plejeboliger vedr. 2018 og 2019 finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb,
4. godkendte, at der meddeles anlægsbevilling på 3,5 mio. kr. til fleksibel udvidelse af eksisterende plejeboligkapacitet finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i budget 2018,

5. indstiller til Magistraten, at temaet om, at der planlægges efter 125 plejeboliger og et serviceareal på 20.49 % for det nye plejecenter på Betty Nansens Allé (Betty 3), udsættes til budgetdrøftelse, og
6. tog orienteringen om, at der er indarbejdet yderligere 1,5 mio kr. til inventar på Betty 3 i anlægsplanen og i 2. finansielle orientering svarende til ca. 120 plejeboliger, til efterretning.

Indstilling 13. august 2018, pkt. 74:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller:

1. at temaerne A-B i sagsfremstillingen og bilag danner grundlag for det videre arbejde med plejeboligmoderniseringen,
2. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2018 på 0,96 mio. kr. til indledende foranalyser på Søndervang finansieret via opskrivning af den negative anlægspulje.
3. at der meddeles anlægsbevilling på 3,2 mio. kr. til projektledelse af Masterplan for modernisering af plejeboliger vedr. 2018 og 2019 finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb,
4. at der meddeles anlægsbevilling på 3,5 mio. kr. til fleksibel udvidelse af eksisterende plejebolig kapacitet finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i budget 2018, og
5. at der i Budgetprocessen 2019-22 planlægges efter 125 plejeboliger og et serviceareal på 20.49 % for det nye plejecenter på Betty Nansens Allé (Betty 3), svarende til en stigning på ca. 1 mio. kr. på grundkapitalindskuddet, 4 mio. kr. på deponeringen, 300 t.kr. til inventar samt 1,9 mio. kr. til plejehjemsdrift.
6. at det tages til orientering, at der er indarbejdet yderligere 1,5 mio kr. til inventar på Betty 3 i anlægsplanen og 2. finansielle orientering svarende til ca. 120 plejeboliger.

Bilag

Bilag 1 Masterplan for modernisering af plejeboliger 2018

Bilag 2 Plejeboligefterspørgsel

Bev. skema Masterplan - Fleksibel udvidelse plejeboligpladser

Bev. skema Masterplan - Projektledelse

Bev. skema Masterplan - Foranalyser Søndervang

Punkt 271: Puljemidler til indretning af demensegnede plejeboliger

82.20.00-P20-1-18

Resume

Frederiksberg Kommune har fået bevilliget 1,35 mio. kr. fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens Demenspuljen til indretning af mere demensvenlige plejecentre. Midlerne er fordelt på 4 plejecentre, dertil kommer midler til administration og revision.

Beslutning

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller

1. at midlerne vedr. demensvenlige plejecentre udmøntes som beskrevet,
2. at der gives en indtægts- og udgiftsbevilling på 1,29 mio. kr. i 2018 under Ældre- og Omsorgsudvalget, og
3. at der gives en indtægts- og udgiftsbevilling på 0,06 mio. kr. i 2018 under Magistraten.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller

1. at midlerne vedr. demensvenlige plejecentre udmøntes som beskrevet,
2. at der gives en indtægts- og udgiftsbevilling på 1,29 mio. kr. i 2018 under Ældre- og Omsorgsudvalget, og
3. at der gives en indtægts- og udgiftsbevilling på 0,06 mio. kr. i 2018 under Magistraten.

Sagsfremstilling

Behov

I Frederiksberg Kommune estimeres det, at der er ca. 1.700 borgere med demens, og at tallet er stigende som følge af den voksende ældrebefolkning. Det skønnes, at ca. halvdelen af borgere med demens bor i plejebolig og halvdelen i egen bolig.

Baggrund

Trygt, sundt, aktivt og selvhjulpent – sådan lyder nogle af de vigtigste stikord i Frederiksberg Kommunes Ældre- og Værdighedspolitik 2019-2022. Disse værdier gør sig naturligvis også gældende for borgere med demens. En del af målsætningen er derfor at opretholde livskvaliteten, skabe tryghed og en hverdag der fungerer for borgere med demens og deres pårørende.

Hertil kommer Frederiksberg Kommunes målsætning om at modernisere alle kommunens utidssvarende plejehjem. I kommunens Masterplan for Plejeboligmodernisering er målsætningen, at plejeboligtilbud til ældre skal kunne rumme den mangfoldighed, de ældre repræsenterer, og imødekomme de behov, som de ældre har. Hvad angår de fysiske rammer for borgere med demens er udgangspunktet, at de skal kunne rumme borgerens individuelle behov.

Som led i at understøtte og styrke ovenstående målsætninger ansøgte Frederiksberg Kommune Trafik -, Bygge- og Boligstyrelsen om midler fra Demenspuljen. Kommunen sendte en samlet ansøgning på vegne af de 6 seks af kommunens plejecentre, der ønskede dette, henholdsvis; Dronning Anne-Marie Centeret, Akaciegården, Østervang Plejecenter, Flintholm Plejecenter, Betaniahjemmet og Søster Sophies Minde.

OK-Centeret Prinsesse Benedikte sendte deres egen ansøgning. De har fået bevilliget 1,29 mio. kr. til etablering af døgnrytmelys på gange og fællesareal på to etager, wayfinding ved boligindgange mv., samt indretning af indhak og nicher.

Midler

Frederiksberg Kommune modtog d. 15. juni 2018 tilsagn om midler fra Demenspuljen med en samlet bevilling på 1,35 mio. kr. De støttede aktiviteter skal være afsluttet senest 1. juni 2019. Fire ud af de seks ansøgende plejecentre har fået midler. Fordelingen og udmøntningen på aktiviteterne ses af nedenstående skema:

Plejecentre	Bevilligede beløb	Aktivitet
Dronning Anne-Marie Centeret	72.445 kr.	Til etablering af drivhus i haven

Akaciegården	767.050 kr.	Til afskærmning og indretning af spise-, gang- og fællesarealer
Østervang	250.000 kr.	Til etablering af veranda inkl. trappeværn, låge og møblering
Flintholm Plejecenter	198.375 kr.	Til sanse/stille zoner

Betaniahjemmet og Søster Sophies Minde fik ikke bevilliget midler. Frederiksberg Kommune ansøgte samlet et højt beløb på 7,66 mio. kr. idet alle centrene selv fik lov at bestemme, hvor meget de hver især ville ansøge om.

De bevilligede midler går til aktiviteter, der har til formål at indrette mere demensvenligt, således at plejecentrene bedre kan imødekomme udfordringer og behov som følge af demens. Som det kan ses af aktiviteterne, vil tiltagene dog også komme plejecenterets andre beboere til gavn, og falder således i fin forlængelse af Masterplan for Plejeboligmoderniserings målsætning om at modernisere plejecentrene og værdierne i Ældre - og Værdighedspolitikken 2019-2022.

Der er derudover blevet bevilget midler til administration og revision svarende til 0,06 mio. kr.

Økonomi

Der gives i 2018 en indtægts- og udgiftsbevilling på 1,35 mio. kr. i overensstemmelse med de bevilgede midler fra puljen til indretning af demensegnede boliger.

Bevillingerne udgør serviceudgifter og fordeler sig på følgende områder:

- Ældre- og Omsorgsudvalget, plejeboligområdet: 1,29 mio. kr.
- Magistraten, administration og revision: 0,06 mio. kr.

Bevillingen på plejeboligområdet indarbejdes ikke i nøgletalsmodellen, og indgår derfor ikke i demografireguleringen af budgettet.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 13. august 2018

Magistraten den 20. august 2018.

Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 72:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at midlerne vedr. demensvenlige plejecentre udmøntes som beskrevet,
2. at der gives en indtægts- og udgiftsbevilling på 1,29 mio. kr. i 2018 under Ældre- og Omsorgsudvalget
3. at der gives en indtægts- og udgiftsbevilling på 0,06 mio. kr. i 2018 under Magistraten

Bilag

Puljemidler til indretning af demensegnede plejeboliger

Punkt 272: Vækst og jobskabelse på Frederiksberg - Plan for den virksomhedsrettede indsats 2019-2022

00.01.00-547-18

Resume

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget godkendte den 4. juni 2018 revideret plan for den virksomhedsrettede indsats 'Vækst og Jobskabelse på Frederiksberg'. Udvalget indstillede samtidig, at en nærmere prioritering af fortsat særlig indsats ift. sygedagpengemodtagere udsættes til budget 2019.

Beslutning

Magistraten oversendte en nærmere prioritering af fortsat særlig indsats ift. sygedagpengemodtagere til budgetdrøftelserne for 2019.

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

1. godkendte den reviderede plan,
2. sendte planen til orientering i Erhvervsrådet og Handicaprådet.

Indstilling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

indstiller, at en nærmere prioritering af fortsat særlig indsats ift. sygedagpengemodtagere udsættes til budget 2019.

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

1. godkendte den reviderede plan,
2. sendte planen til orientering i Erhvervsrådet og Handicaprådet.

Sagsfremstilling

'Vækst og Jobskabelse på Frederiksberg' revideres årligt med henblik på at beskrive det kommende års indsatsområder, som skal danne baggrund for nye initiativer og indgå i en videre prioritering i årets budgetproces.

Det udarbejdede udkast til revideret plan for den virksomhedsrettede indsats ligger i forlængelse af den strategiske retning om "Job i fokus", som har ligget bag Frederiksberg Kommunes beskæftigelsespolitik og indsats i de senere år. Det betyder, at det er virksomhedernes konkrete arbejdskraftbehov og vækstmuligheder, som er det styrende princip for tilrettelæggelsen af indsatser på området – og dermed også for den indsats, den enkelte ledige borger får tilbudt.

"Job i fokus" har givet gode resultater i forhold til at bringe ledige borgere i arbejde. Samtidig er "Job i fokus" med sit virksomhedsperspektiv med til at fremme målsætningerne i Frederiksberg Kommunes "Erhvervsstrategi 2018-2021". Indsatserne i "Vækst og Jobskabelse" hænger således tæt sammen med at forbedre de rammevilkår, som kommunen stiller til rådighed for virksomhederne om bedre erhvervsservice, nemmere adgang til kvalificeret arbejdskraft mv.

Målsætninger med den reviderede plan er derfor også de samme som i den nuværende plan, nemlig:

1. At der skabes vækst for virksomhederne i hovedstadsområdet, herunder Frederiksberg.
2. At der skabes flere job for frederiksbergborgere på Frederiksberg og i hovedstadsområdet.

Samtidig er planudkastet udformet med blik for, at den virksomhedsrettede beskæftigelsesindsats spiller sammen med politikker på andre områder. Det drejer sig fx om handicappolitikens målsætning om, at borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet. Eller indkøbspolitikens sociale klausuler, som blandt andet løftes ved at få borgere i arbejde i samarbejde med kommunens leverandører.

Planudkastets strategiske tilgang om "Job i fokus" sætter retningen for Arbejdsmarkedsafdelingens arbejde på tværs af alle centres og enheders indsats for ledige borgere på Frederiksberg. Planen er styrende for arbejdet med at levere en professionel og effektiv service overfor virksomheder og for løbende at forbedre virksomhedernes rammevilkår i et vækst- og beskæftigelsesrettet fokus.

Samtidig foreslås det i den reviderede plan, at der iværksættes 10 særlige indsatser på fire fokusområder, som i den kommende periode i særlig grad skal være med til at løfte og videreudvikle den virksomhedsrettede beskæftigelsesindsats for ledige borgere på Frederiksberg. De fire fokusområder (beskrevet nærmere nedenfor) er:

1. Socialøkonomi
2. Digitalisering
3. Iværksætteri
4. Rekruttering og fastholdelse

Udvælgelsen af disse fokusområder er sket ud fra en vurdering af, hvor der er bedst mulighed for at understøtte vækstpotentialer og dermed jobskabelse for ledige. Som baggrund for prioriteringen af vækstområder og brancher med særligt potentiale ligger en række vurderinger af virksomhedernes vækstpotentialer, behov og efterspørgsel efter kompetencer og arbejdskraft. Prioriteringen er desuden foretaget i forlængelse af de erhvervspolitiske indsatsområder, Frederiksbergs særlige styrkepositioner og i sammenhæng til de grupper af ledige, som findes i Frederiksberg Kommune.

For at lykkes med en efterspørgselsdrevet beskæftigelsesindsats er det nødvendigt at være i stand til løbende at opfange nye tendenser og behov hos virksomhederne med henblik på en løbende tilpasning og udvikling af de virksomhedsrettede tilbud i samarbejde med virksomhederne og andre relevante parter. Derfor er videns- og udviklingsindsatsen også en kerneindsats i Arbejdsmarkedsafdelingen.

Samlet set giver det 11 indsatser under fire fokusområder; se nedenstående tabel.

Socialøkonomi	Digitalisering	Iværksætteri	Rekruttering og fastholdelse
1. Vækst med Social Bundlinje	4. Digitale hjælpemidler	6. Iværksætterforum	8. Fortsat udvikling af Hovedstadens Rekrutteringsservice
2. Kickstarter - til dobbelt bundlinje	5. Digitale kompetencer	7. Iværksætteri som vej til job	9. Udvikling af Branchenetværk
3. Social Vækst forum			10. Fastholdelse/fast track på sygedagpengeområdet
11. Udvikling af nye pilotprojekter			

Fokusområde 1: Socialøkonomi

Frederiksberg Kommunes tilgang til at understøtte udviklingen af socialøkonomi foregår på flere områder. Ifølge Den Sociale Kapitalfond er antallet af socialøkonomiske virksomheder stigende. Hvert år etableres op mod 150-200 nye virksomheder i Danmark, men markedet for socialøkonomiske produkter og services kan stadig anses som umodent. Der skal derfor ofte en støttende hånd til, for at de socialøkonomiske virksomheder får større chance for at overleve.

Ifølge Den Sociale Kapitalfond tager cirka 1/3 af små og mellemstore virksomheder i dag et socialt ansvar i form af beskæftigelse af udsatte borgere. Der er dermed et stort uudnyttet potentiale hos de resterende 2/3 af virksomhederne.

Desuden er der et potentiale i samarbejde og partnerskab mellem de forskellige typer af virksomheder og organisationer. Frederiksberg Kommune arbejder derfor konkret for at forløse disse potentialer ved at understøtte virksomhedernes vækst gennem at dække behovet for tilgængelig og kvalificeret arbejdskraft. På den måde kan der skabes varige arbejdspladser til personer, som i dag står på kanten af arbejdsmarkedet. Det sker gennem partnerskaber med både kommercielle virksomheder og socialøkonomiske virksomheder.

Fokusområde 2: Digitalisering

Knap 40 procent af virksomhederne på Frederiksberg er vidensvirksomheder. Det er en branche i vækst – også i forhold til iværksættere. Mange af vidensvirksomhederne er centreret omkring kommunens campus-miljøer, og der er et stort potentiale for at videreudvikle disse vidensmiljøer. Samtidig er IT-virksomhedernes værdiskabelse og beskæftigelse steget de seneste par år i Frederiksberg Kommune – og også mere end i resten af Hovedstaden.

På samme tid medfører teknologiudviklingen, at erhvervslivets behov i fremtiden vil være vidt forskellige fra i dag.Fx skønnes det, at halvdelen af de jobs, de unge kommer til at få, på nuværende tidspunkt slet ikke findes endnu.

I forhold til Frederiksbergs styrkeområder er universiteter og de mange uddannelsesinstitutioner indenfor kort afstand væsentlige for en fortsat styrket vækst. Samtidig har Frederiksberg et stort antal ledige højtuddannede, som umiddelbart har et kompetenceniveau, som gør dem i stand til at følge med udviklingen og har potentiale for at løfte virksomhedernes vækst og selv komme i beskæftigelse.

Fokusområde 3: Iværksætteri

Nye virksomheder har stort potentiale for at bidrage til vækst og jobskabelse, da en stor andel af de nyetablerede virksomheder forventes at skulle ansætte nye medarbejdere efter deres etablering. Derfor vil tiltag, som gør det lettere at være iværksætter, indebære et vigtigt bidrag til at styrke vækstmulighederne i erhvervslivet.

Iværksættervirksomheder udgør en betragtelig andel af arbejdsmarkedet. Samtidigt er der et potentiale indenfor en større målgruppe af ledige på Frederiksberg. De akademiske a-kasser skønner, at op mod 10 procent af ledige akademikere vil være interesseret i mere viden om iværksætteri.

Der er derfor et styrket fokus på, at ledige også kan komme i beskæftigelse ved at starte virksomhed. Mange ledige kender ikke deres muligheder, og iværksætteri kan for nogle akademikere være en god vej til et job. Derfor gennemføres en målrettet indsats for at hjælpe flere ledige akademikere til at tage springet til at blive iværksætter eller freelancer. Når den ledige har et ønske om at omsætte nye idéer til selvstændig virksomhed, vil der blive arbejdet med at understøtte ønsket.

Fokusområde 4: Rekruttering og fastholdelse

Rammevilkår for virksomhederne dækker over flere områder såsom infrastruktur, niveauet for kommunale afgifter, men også fx mulighederne for at rekruttere og fastholde den rette arbejdskraft i ønsket omfang.

Arbejdsmarkedsafdelingen arbejder allerede målrettet med at sikre let adgang til rekruttering af arbejdskraft for ikke at bremse virksomhedernes vækst. Samtidig er hjælp til virksomhederne til fastholdelse af sygemeldte medarbejdere en god investering for både kommunen og virksomhederne.

Et eksempel på en af indsatserne i den kommende periode er fortsættelsen af den såkaldte fast track-ordning på sygedagpengeområdet. Fast track-ordningen består i at give en hurtig og fremskudt indsats målrettet virksomheder, før der bliver tale om en hel eller delvis sygemelding. Det drejer sig fx om at sætte fokus på stress, som er en væsentlig sygdomsårsag for Frederiksberg-borgere.

Indsatsen har indtil nu styrket og systematiseret virksomhedssamarbejdet omkring sygemeldte medarbejdere og derigennem bidraget til at få medarbejdere hurtigere tilbage i job, styrke virksomheden og samtidig mindsket de kommunale udgifter. For den enkelte sygemeldte borger er en hurtig tilbagevenden til arbejdspladsen en af de vigtigste veje til at undgå, at en sygemelding kan ende med udstødning fra arbejdsmarkedet.

Gennem indsatsen er der endvidere blevet opbygget et godt samarbejde med virksomheder, læger mv. om den fremskudte indsats. Indsatsen har været særlig vigtig i en periode med høj beskæftigelse, hvor der også vil være flere sygemeldte. I forhold til de kommunale ydelsesudgifter har indsatsen medvirket til, at Frederiksberg Kommune ikke blot har fastholdt sin position blandt de tre kommuner med laveste andel af sygedagpengemodtagere, men i de seneste år har opnået landets laveste andel.

Ordningen vil fortsætte indtil udgangen af 2018, idet der er tale om en midlertidig, treårig investering, som blev prioriteret i forbindelse med budget 2016 med 0,9 mio. kr. i hvert af budgetårene 2016-2018, hvorefter midlerne ophører.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget den 4. juni 2018 og Magistraten den 20. august 2018.

Historik

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 46:

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

1. godkendte den reviderede plan,
2. sendte planen til orientering i Erhvervsrådet og Handicaprådet.
3. indstiller, at en nærmere prioritering af fortsat særlig indsats ift. sygedagpengemodtagere udsættes til budget 2019.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 46:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at den reviderede plan godkendes.
2. at planen sendes til orientering i Erhvervsrådet og Handicaprådet.

Bilag

Bilag 1. Vækst og jobskabelse på Frederiksberg 2019-2022 (final)

Punkt 273: Integrations- og beskæftigelsesambassadør

15.40.00-A00-3-18

Resume

Frederiksberg Kommune har ansøgt om satspuljemidler til projektet ”Job i fokus for alle”, hvor kommunen vil ansætte en integrations- og beskæftigelsesambassadør i en 3½-årig projektperiode. Ansøgningen, som er indsendt med forbehold for politisk godkendelse, er primo juni blevet imødekommet af Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Magistraten og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

1. godkendte Frederiksberg Kommunes deltagelse i projekt ”Job i fokus for alle”,
2. indstiller, at der på baggrund af STAR’s tilsagnsskrivelse gives henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 208.333 kr. i 2018, 500.000 kr. i 2019, 500.000 kr. i 2020 og 500.000 kr. i 2021, alle på Magistratens område, og
3. anmodede forvaltningen om at udarbejde en midtvejsopfølgning for projektet, som kan forelægges udvalget i første halvår 2020.

Indstilling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

1. godkendte Frederiksberg Kommunes deltagelse i projekt ”Job i fokus for alle”,
2. indstiller, at der på baggrund af STAR’s tilsagnsskrivelse gives henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 208.333 kr. i 2018, 500.000 kr. i 2019, 500.000 kr. i 2020 og 500.000 kr. i 2021, alle på Magistratens område, og
3. anmodede forvaltningen om at udarbejde en midtvejsopfølgning for projektet, som kan forelægges udvalget i første halvår 2020.

Sagsfremstilling

I Frederiksberg Kommune sikres integration af flygtninge og familiesammenførte først og fremmest gennem tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er derfor afgørende, at integrationsindsatsen sigter mod, at disse grupper hurtigst muligt efter ankomst til kommunen får en plads på det danske arbejdsmarked. Denne tilgang, der er beskrevet i den politisk vedtagne beskæftigelsesplan, har medført, at Frederiksberg gennem de seneste år har opnået solide beskæftigelsesmæssige resultater på integrationsområdet.

For at understøtte og udvikle denne beskæftigelsesrettede integrationsindsats har Frederiksberg Kommune – med forbehold for politisk godkendelse – ansøgt Styrelsen for International Rekruttering og Integration om deltagelse i et satspuljeprosjekt, hvor 35 kommuner modtager finansiering til ansættelse af en såkaldt integrations- og beskæftigelsesambassadør i en 3½-årig projektperiode.

Formålet med projektet er at styrke den beskæftigelsesrettede integrationsindsats i de kommuner, som i de seneste år har modtaget mange flygtninge og familiesammenførte til flygtninge. Kommunerne skal således blive bedre til at tilrettelægge forløb, der sikrer gode match mellem flygtning og virksomhed og som imødekommer virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft. Dette skal ske, dels ved at viden om virksomhedssamarbejdet fra de bedste kommuner udbredes til alle kommuner, dels ved at ambassadøren i den enkelte kommune er med til styrke kommunens fokus på organiseringen af indsatsen og implementering af best practice.

For Frederiksberg Kommunes vedkommende vil projektet således ligge i direkte forlængelse af Arbejdsmarkedsafdelingens strategi Job i fokus, der blandt andet fastsætter, at det er virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft, der er bestemmende for beskæftigelsesindsatsen for alle målgrupper, herunder også flygtninge.

Den primære målgruppe for ambassadørens arbejde er alle ledige flygtninge og familiesammenførte, der er omfattet af integrationsprogrammet. Unge under 18 år, hvis forældre er omfattet af integrationsprogrammet, er også en del af målgruppen for så vidt angår fritidsjobs. Desuden skal ambassadøren have særlig fokus på at få ikke-vestlige kvinder i målrettede og kontinuerlige virksomhedsforløb med henblik på ansættelse i ordinær beskæftigelse.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har den 1. juni 2018 imødekommet Frederiksberg Kommunes ansøgning og har givet tilsagn om et samlet tilskud over projektperioden på 1.708.333 kr. (Tilsagnsskrivelse vedlagt som bilag 1.)

Udvælgelsen af Frederiksberg Kommune er blandt andet sket ud fra kommunens gode erfaringer og stærke position i forhold til at få flygtninge og familiesammenførte i arbejde. Styrelsen har således gerne villet have Frederiksberg Kommune med i projektet, så kommunens erfaringer med branchepakkemodellen, IGU mv. kan udbredes til andre kommuner.

Projektets målgruppe på Frederiksberg andrager i 2018 423 personer, hvoraf 80 er under 18 år. Hertil forventes der ud fra en gennemsnitlig betragtning at ankomme ca. nye 350 flygtninge og familiesammenførte til Frederiksberg i projektperioden.

Godkendes projektet politisk til igangsættelse, vil ambassadøren blive tilknyttet Frederiksberg Kommunes Center for Integration. I centret er der gennem flere år opbygget betydelig ekspertise i koblingen mellem integration, virksomhedssamarbejde og beskæftigelse, og ambassadøren vil dermed få optimale rammer for den fortsatte udvikling af relevante indsatser samt identifikation af best practice i denne forbindelse. I forhold til ungegruppen under 18 år ses der desuden oplagte samarbejdsmuligheder med Ungecentret, der allerede i dag har fokus på at etablere fritidsjob til unge.

Center for Integration har fastsat følgende effektmål for ambassadørens opgavevaretagelse overfor jobparate flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i projektperioden:

- 22 pct. er selvforsørget indenfor et år
- 45 pct. er selvforsørget indenfor to år
- 55 pct. er selvforsørget indenfor tre år
- Specifikt for de jobparate kvinder er der sat en tilsvarende ambitiøs målsætning om, at der sker en stigning i beskæftigelsesgraden for de jobparate kvinder med 5 pct. ét år efter deres ankomst til kommunen.

Derudover er det målsætningen, at 20 pct. af de aktivitetsparate kvinder er enten selvforsørgede eller jobparate inden udgangen af projektperioden.

I projektperioden vil der blive fulgt op på målene indenfor rammerne af den normale ledelsesmæssige effektopfølgning på integrationsområdet til udvalget, ligesom der vil blive gennemført afrapportering til Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Økonomi

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har givet tilsagn om bevilling af satspuljemidler svarende til 1.708.333 kr. i perioden august 2018 til december 2021. Midlerne bliver fordelt med 208.333 kroner i 2018 og 500.000 kr. pr. år i årene 2019 til 2021, alle på Magistratens område. Dette er under forudsætning af, at finansloven vedtages med de forventede beløb.

Det bemærkes, at integrations- og beskæftigelsesambassadørens funktioner vedrører videns- og udviklingsarbejde, jf. Styrelsen for International Rekruttering og Integrations puljeudmelding. Tilskuddet kan derfor ikke anvendes til den almindelige drift af beskæftigelses- og integrationsindsatsen.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget den 13. august 2018, Magistraten den 20. august og Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018.

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 53:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at Frederiksberg Kommunes deltagelse i projekt "Job i fokus for alle" godkendes
2. at der på baggrund af STAR's tilsagnsskrivelse gives henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 208.333 kr. i 2018, 500.000 kr. i 2019, 500.000 kr. i 2020 og 500.000 kr. i 2021, alle på Magistratens område.

Bilag

Bilag 1 - Tilsagnsbrev

Bilag 2 - Bevillingsskema

Punkt 274: Rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune

00.30.00-Ø00-8-17

Resume

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget blev den 4. juni 2018 orienteret om de forestående udefrakommende vilkår for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune med virkning fra 2018 og 2019. I denne sag gøres samtidig status på henholdsvis økonomiaftalen mellem Regeringen og KL samt vedtagne lovændringer inden folketingsårets afslutning i juni 2018 med udgangspunkt i forvaltningens forslag til udmøntning af selv samme – med fokus på det politiske råderum i implementeringen.

Efter budgettets vedtagelse skal ændringerne ligeledes danne rammen for den politisk bestemte beskæftigelsesindsats i forbindelse med udarbejdelsen af en ny beskæftigelsesplan for 2019.

Beslutning

Magistraten oversendte prioritering af, hvilke indsatser der kan målrettes specifikke målgrupper med særligt udvalgte initiativer og tilbud til budget 2019 drøftelserne. Forvaltningen udarbejder et oplæg hertil.

Magistraten og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

1. tog orienteringen om de ændrede rammevilkår og det politiske råderum for beskæftigelsesindsatsen som følge af Økonomiaftalen til efterretning.
2. godkendte de foreslåede tiltag til håndtering af de givne økonomiske rammebetingelser, og at disse indgår i 2. finansiell orientering 2019.
3. godkendte anvendelsen af løsningsmodel 2 til håndtering af ændringer vedrørende tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats, og at disse indgår i 2. finansiell orientering 2019.

Indstilling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

1. tog orienteringen om de ændrede rammevilkår og det politiske råderum for beskæftigelsesindsatsen som følge af Økonomiaftalen til efterretning.
2. indstiller, at de foreslåede tiltag til håndtering af de givne økonomiske rammebetingelser godkendes, og at disse indgår i 2. finansiell orientering 2019.
3. indstiller, at anvendelsen af løsningsmodel 2 til håndtering af ændringer vedrørende tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats godkendes, og at disse indgår i 2. finansiell orientering 2019.
4. indstiller, at prioritering af, hvilke indsatser der kan målrettes specifikke målgrupper med særligt udvalgte initiativer og tilbud, udsættes til budget 2019-processen. Forvaltningen udarbejder et oplæg hertil.

Sagsfremstilling

I Frederiksberg Kommune tager beskæftigelsesindsatsen udgangspunkt i matchet mellem borgere og virksomheder i form af strategien 'Job i Fokus'. Indsatser og det beskæftigelsesunderstøttende myndighedsarbejde er målrettet mod borgerens næste job og vejen dertil, hvorfor indsatserne i kommunen er samlet i virksomhedsrettede branchepakkeforløb målrettet mod brancher med vækstopotiale. Derudover rammesættes arbejdet via Beskæftigelsesplanen, planen for ungeindsatsen (Unge Godt På Vej) samt planen for den virksomhedsrettede indsats (Vækst og Jobskabelse).

Den kommunale beskæftigelses-, integrations- og uddannelsesindsats er dog, som følge af det seneste års aftaler og lovændringer, under kraftig forandring, da de økonomiske betingelser og organiseringen af de hidtidige indsatser fortsat forandres. Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget blev under meddelelsepunkt 44 på mødet den 4. juni 2018 orienteret om ændringer affødt af 'Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger', 'Aftale om erhvervs- og vækstinitiativer', 'Aftale om bedre veje til uddannelse og job' og 'Mere frihed, mindre bureaukrati, alle skal med - en forenklet beskæftigelsesindsats'. Disse fire ændringer, kombineret med tidligere ikke allerede budgetmæssigt indregnede ændringer, kan opsummeres i fire kategorier ud fra de indsatser, de påvirker:

- a) Ændringer vedrørende den kommunale integrationsindsats for borgere mellem 18-66 år
- b) Ændringer vedrørende tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats
- c) Forenkling af den aktive beskæftigelsesindsats
- d) Ændringer vedrørende de forberedende grunduddannelser

Hertil kommer et særskilt afsnit (e) om midtvejsregulering af overførselsudgifterne via budgetgarantien, beskæftigelsestilskuddet og det generelle bloktilskud.

I det følgende gives der status på ændringerne under hver af de fire første kategorier, afledt af henholdsvis: statslige ændringer som følge af det seneste års aftaler og lovændringer samt nye kommunale rammebetingelser som følge af aftale om kommunernes økonomi for 2019.

Formålet er at sikre en tæt kobling mellem de givne lovændringer, budgetarbejdet og beskæftigelsesindsatsen samt arbejdet med et Bæredygtigt Frederiksberg i 2025. Dermed sikres det, at lovgivningen overholdes, at de opnåede resultater fastholdes og at udgifterne til ydelser via en lavere grad af selvforsørgelse ikke påvirkes negativt. Endvidere skal den hidtidige metode med flerårige investeringsstrategier kunne fastholdes som en central arbejdsform for udvalget. Som følge af dette gives der, i forbindelse med gennemgangen af de store ændringer nedenfor, et forvaltningsmæssigt bud på det konkrete politiske råderum i det videre arbejde.

Ad a. Den kommunale integrationsindsats for borgere mellem 18-66 år

Den kommunale integrationsindsats for borgere mellem 18-66 år er kendetegnet ved at være delt i indsatser til borgere, der henholdsvis er omfattet af Integrationsprogrammet og Introduktionsforløb. Et integrationsprogram består - udover en række indsatser til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge - også af indsatser til familiesammenførte til danskere, som der bl.a. skal stilles såkaldte garantistillelser for. Introduktionsforløb består af en række indsatser til vandrende arbejdstagere, au-pairs og ex-pats.

Integrationsindsatsen er således ikke udelukkende afhængig af udsving i kommunens flygtningekvote og afledte familiesammenføring, men består også af en mere konstant del i form af indsatser til borgere omfattet af introduktionsforløb og familiesammenførte til herboende statsborgere med garantistillelse. Niveauet og økonomien for integrationsindsatsen blev senest korrigeret i nedadgående retning med 18,8 mio. kr. af Magistraten den 7. maj 2018 under punkt 159: 'Status på flygtningeindsats samt bevillinger' som følge af det forventet lavere antal flygtninge, der visiteres til kommunerne.

Integrationsindsatsen påvirkes i 2019 ud over reduktionen på 18,8 mio. kr. ligeledes i den kommende tid af to forhold:

For det første reduceres budgettet til danskuddannelserne som følge af udbuddet af danskuddannelserne. Magistraten besluttede den 5. marts under punkt 91, at danskuddannelser skulle i udbud og ikke oprettes som et kommunalt tilbud. I fællesskab med en række andre kommuner ('Spar 5') har Frederiksberg Kommune derfor været i udbud med danskuddannelserne, hvilket har resulteret i, at Sprogcenter Hellerup fremover vil være leverandør af danskuddannelser med udgangspunkt i en filial på Frederiksberg Kommune. Den 17. september 2018 i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget gennemgås konsekvensen af udbuddet.

Den økonomiske effekt af udbuddet er på nuværende tidspunkt usikker og er på baggrund af regnskabstal fra 2017 estimeret til mellem 2-4 mio. kr. Udbudseffekten er dog usikker og vil blive konkretiseret nærmere i løbet af efteråret. Usikkerheden skyldes, at udbudseffekten er stærkt afhængig af to forhold: for det første er effekten helt afhængig af, at kommunens borgere vælger den nye leverandør som sprogskole, hvilket der kun kan stilles krav om for borgere omfattet af integrationsprogrammet. Denne andel svarer til 23 procent af det samlede antal borgere berettiget til danskuddannelse, ligesom antallet af borgere omfattet af integrationsprogrammet er faldende, da flygtningekvoterne for de kommende år er reduceret.

For det andet ændres reglerne for danskuddannelse for udenlandske arbejdstagere, EU-borgere, studerende og au-pairs (introduktionsforløbet) ved, at der indføres et egenbetalingsgebyr på 2.000 kr. for deltagelse i danskuddannelsesmodulerne (lov nr. 225). Indførelse af egenbetalingen, der sker som et led i 'Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger', er estimeret til på landsplan at genere mindreudgifter på 154 mio. kr. i 2019. De samlede mindreudgifter følger af et estimat over den fremtidige deltagerbetaling for målgruppen samt yderligere mindreudgifter som følge af en adfærdsændring blandt målgrupper, der i mindre grad vil gøre brug af retten til danskuddannelse, mens der i modgående retning estimeres merudgifter til forberedende voksenuddannelse (FVU-start), som er et gratis tilbud om danskundervisning til voksne tosprogede.

Lovændringen er en del af lov- og cirkulæreprogrammet for budget 2019 og er i indregnet i forbindelse med 2. finansielle orientering til Budget 2019 ud fra Frederiksberg Kommunes DUT-nøgle på 1,690 procent, hvilket svarer til en negativ reduktion på 2,6 mio. kr. i 2019, 2,4 mio. kr. i 2020 og 2,5 mio. kr. i 2021 og fremefter. I lovforslaget er der også estimeret mindreudgifter i 2018, idet loven træder i kraft per 1. juli 2018. Det er dog forvaltningens vurdering, at effekterne er for usikre til at kunne indarbejde i forbindelse med de forventede regnskaber, hvorfor det i stedet vil indgå som en del af det samlede regnskabsresultat under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område. Her bemærkes det i øvrigt, at

udgifterne til danskuddannelse har markante udsving i forhold til periodisering, hvor udgifter opkræves med væsentlig forsinkelse og en halvårsvirkning derfor ikke vil slå fuldt igennem i regnskabsåret.

I direktionens arbejde med effektivisering til Budget 2019, som præsenteres for Magistraten den 20. august 2018, overvejes det i regi af integrationsindsatsen at indarbejde et effektiviseringsemne fra 2019 og frem. Den nye effektivisering berører opgaver i forbindelse med boligplaceringen af flygtninge og aktiveringsindsatsen for borgere omfattet af integrationsprogrammet. Såfremt forslaget tiltrædes vil der være tale om, at særligt indsatsen i lokalområderne for at understøtte den fortsatte integration for borgeren og sikre, at de nye- og eksisterende beboere har et velfungerende boligfællesskab, vil bortfalde.

I kombination med den mindre mulighed for aktivering vil det kunne påvirke selvforsørgelsesgraden for målgruppen negativt.

Den kommunale integrationsindsats for borgere mellem 18-66 år berøres således i de kommende år med nedenstående forhold, der alle er indarbejdet i budget 2019.

Tabel 1. Samlede ændringer under den kommunale integrationsindsats for borgere mellem 18-66 år

(ændring i mio. kr.)	2018	2019	2020	2021	2022
Flygtninge økonomisag 2018	-13,03	-18,80	-22,42	-24,75	
Udbud af danskuddannelse	*	*	*	*	*
Deltagerbetaling for danskuddannelse	0	-2,60	-2,45	-2,48	-2,48
Effektivisering i budget 2019	0	-0,48	-0,48	-0,48	-0,48
Ændring I ALT	-13,03	-21,88	-25,35	-27,71	-2,96

Anm. negative beløb angiver budgetreduktion og positive beløb udvidelser.

* Konkretiseres nærmere i løbet af efteråret 2018.

På denne baggrund kan det politiske råderum på dette område i den aktuelle situation skitseres således:

- Fokus på at fastholde den høje grad af selvforsørgelse blandt flygtninge og andre i integrationsprogram på Frederiksberg. Med de gennemførte tilpasninger på flygtningeøkonomiområdet vil dette kræve en helt særlig indsats og overvågning også fra politisk side.
- Fastholde den tætte kobling mellem bl.a. boligindsatsen (velkomstværter) og beskæftigelsesindsatsen.

Begge forhold kan følges op i resultatrapporterne i 2019 og eventuelle politiske initiativer kan iværksættes med det udgangspunkt.

Ad b. Ændringer vedrørende tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats

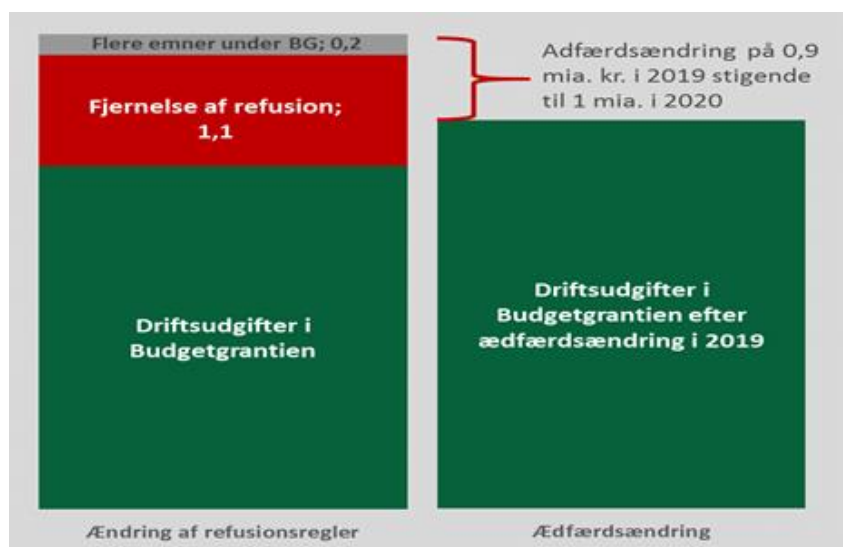
Den kommunale aktive beskæftigelsesindsats er i hovedtræk opdelt i myndighedsrelaterede opgaver og tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats. Med 'Aftale om erhvervs- og vækstinitiativer' fra efteråret 2017 påvirkes den økonomiske ramme for tilbuddene under den aktive beskæftigelsesindsats med virkning fra Økonomaftalen for 2019 på baggrund af det lovforslag, der for nuværende er i høring 'Forenkling af den økonomiske styring af beskæftigelsesindsatsen og implementering af EURES-forordningen'. Lovforslaget forventes vedtaget i efteråret 2018 og indeholder to markante ændringer:

1. En finansieringsteknisk ændring i form af fjernelse af den direkte refusion for aktivering under de såkaldte driftslofter til i stedet at være finansieret indirekte via budgetgarantien for kommunerne under ét (skitseret som en del af intromaterialet til udvalget i januar 2018) og
2. En adfældsændring som følge deraf, hvor det forventes, at kommunerne vil reducere deres aktiveringsudgifter med 0,87 mia. om året via en omlægning af de anvendte tilbudstyper og en styrket anvendelse af omkostningsneutrale tilbud som virksomhedspraktik.

Ændringer er skitseret grafisk i nedenstående figur over ændringen på landsplan. Den første søjle viser den finansieringstekniske ændring, der betyder, at nettoudgifterne under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget øges, som

følge af fjernelse af statsrefusionen af udgifterne under de to såkaldte driftslofter. I den anden søjle er det andet komponent af ændringen vist, hvor de samlede driftsudgifter nedjusteres som følge af en forventning til landets kommuner om, at de i fremtiden vil vælge billigere, mere effektfulde tilbud og i højere grad tilbud uden udgift såsom virksomhedspraktik og løntilskud.

Figur 1. Ændringen vedrørende aktiveringsudgifter under driftslofterne

Ædfærdsændringen knytter sig til en reduktion i anvendelsen af tilbudstyperne, vejledning og opkvalificering samt mentorstøtte til målgrupperne A-dagpenge, Kontanthjælp, Uddannelseshjælp, Integrationsydelse, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet, Sygedagpenge, Ledighedsydelse og Revalidender.

Den finansieringstekniske ændring, hvor indtægter under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget fjernes i relation til statsrefusionen under de to driftslofter og tilsvarende øges under Kommunens bloktilskud, er allerede indarbejdet som en del af 2. finansielle orientering. Dette har isoleret set betydet, at de budgetterede indtægter på 23,1 mio. kr. i alle budgetårene er nulstillet og nettobudgettet under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget dermed forøget, uden der reelt er tale om en udgiftsstigning. I stedet kompenseres dette indtægtstab for kommunerne under ét via budgetgarantien og indgår dermed i budgetforslagets finansieringside.

Den forudsatte ædfærdsændring vil dog kræve en ambitiøs plan for at kunne realiseres, og dermed opnå de beregnede besparelser, samtidig med at 'ret- og pligtkravene' til tilbud fastholdes. Hvis der tages udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes andel af den beregnede besparelse på landsplan på 877 mio. kr. i 2019 (vha. den såkaldte DUT-nøgle) vil der være tale om en forudsat ædfærdsændring på 14,5 mio. kr. stigende til 16,5 mio. kr.. Der er tale om en landsdelseffekt, som er svær at prognosticere på kommunalt niveau. Den forudsatte ædfærdsændring svarer til en reduktion på 12,8 pct. stigende til 14,6 procent ud af et udgiftsbudget på 113 mio. kr.

Det afgørende for beregningen af den konkrete effekt af ædfærdsændringen er dog, at de politisk fastlagte strategier fortsat skal tilgodeses og det skal overvåges, at selvforsørgelsesgraden og dermed ydelsesudgifterne ikke påvirkes negativt.

Det er på den baggrund forvaltningens forslag, at den forudsatte udgiftsreduktion kan håndteres via tre løsningsmodeller med hver deres komponenter.

Løsningsmodel 1 bestående af:

- Komponent 1: Effektiviseringsemner indeholdt i direktionens arbejde med effektiviseringer til budget 2019
- Komponent 2: Permanent reduktion af indmeldte afvigelser i forbindelse med 1. forventet regnskab 2018

Løsningsmodel 2 bestående af:

- Komponent 1: Effektiviseringsemner indeholdt i direktionens arbejde med effektiviseringer til budget 2019
- Komponent 2: Permanent reduktion af indmeldte afvigelser i forbindelse med 1. forventet regnskab 2018
- Komponent 3A: Fleksibel og borgerrettet tilpasning og omprioritering af indsatskataloget

Løsningsmodel 3 bestående af:

- Komponent 1: Effektiviseringsemner indeholdt i direktionens arbejde med effektiviseringer til budget 2019
- Komponent 2: Permanent reduktion af indmeldte afvigelser i forbindelse med 1. forventet regnskab 2018
- Komponent 3B: Tilpasning af beskæftigelsesindsatsen til lovgivningens minimum

I det følgende beskrives komponenterne under hver løsningsmodel, hvor det bemærkes, at komponenterne 3A og 3B er gensidigt udelukkende og dermed ikke kan anvendes sammen.

Løsningsmodel 1

Løsningsmodel 1 består af komponent 1 og 2, som tilsammen medfører en reduktion af budgettet under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets på 5,95 mio. kr. i 2019 stigende til 6,8 mio. kr. fra 2020 og frem. Komponenterne er beskrevet i nedenfor.

Komponent 1: Effektiviseringsemner indeholdt i effektiviseringskataloget

I direktionens arbejde med effektivisering til Budget 2019, som præsenteres for Magistraten den 20. august 2018, planlægges det under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget at indarbejde tre effektiviseringsemner fra 2019. Disse tre emner er forudsat til at medføre en samlet udgiftsreduktion på 1,95 mio. kr. i 2019 stigende til 2,8 mio. kr. i 2020 og herefter. Effektiviseringsemnerne består af et forslag om at øge beskæftigelsen blandt handicappede via målrettede brug af initiativer fra handleplanen for handicappolitikken, et forslag om at mindske antallet af ledighedsydelsesmodtagere ved at sikre det rette jobmatch og fastholde disse i de fleksjob, som de er visiteret til, mens det tredje forslag udmønter den proaktive styring af anvendelsen af eksterne leverandører i beskæftigelsesindsatsen.

Komponent 2: Permanent reduktion af indmeldte afvigelser i forbindelse med 1. forventet regnskab 2018

Derudover har et proaktivt arbejde med at sikre den rette brug af tilbud i beskæftigelsesindsatsen allerede fra 2018 realiseret en udgiftsreduktion på 5 mio. kr., der i 2019 reduceres til 4 mio. kr., idet den ene mio. kr. allerede er indarbejdet under punkt 1. Ændringen er i tråd med den indmeldte afvigelse i forbindelse med 1. og 2. forventet regnskab 2018.

Løsningsmodel 2

Løsningsmodel 2 består af komponent 1 og 2, som er beskrevet i foregående afsnit, samt komponent 3A. Tilsammen medfører de tre komponenter en reduktion af budgettet under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets på 15,01 mio. kr. i 2019 stigende til 15,86 mio. kr. fra 2020 og frem.

Komponent 3A: Fleksibel og borgerrettet tilpasning og omprioritering af indsatskataloget

Komponent 3A indeholder forvaltningens bud på en fleksibel tilpasning af aktivitetsniveauet og udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsats uden negativ effekt for forsørgelsesudgifterne. Komponent 3A vurderes dermed at kunne realiseres uden tab af den hidtidige effekt af beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune. I stedet er der tale om en fleksibel tilpasning og prioritering af den eksisterende indsats samt omprioritering fra eksisterende løsninger til andre løsninger med en erfaret højere effekt.

Den enkelte borger vil med denne løsning opleve et mere begrænset udvalg af tilbud, hvor tilbudssammensætningen vurderes ud fra sammenhængen med den afledte effekt og dermed målrettes. Den fleksible og borgerrettede tilpasning og omprioritering af indsatskataloget består i sin helhed af en lang række nøje udvalgte ændringer, der kan opsummeres i nedenstående hovedtemaer:

- Mentorindsatsen for borgerne målrettes til de mest effektskabende tilbud.
- Vejledning og afklaringsaktiviteterne til a-dagpengemodtagere reduceres og udvalget af beskæftigelsestilbud minimeres.
- Vejlednings og afklaringsaktiviteter til borgere med andre udfordringer end ledighed reduceres.
- Coachingindsatsen for udadreagerende unge og STU forberedende forløb omlægges og prioriteres til de områder med størst vurderet effekt.

Disse ændringer medfører samlet set en budgetreduktion på 9,06 mio. kr. fra 2019 og frem, som dækker over flere justeringer og omprioriteringer af den eksisterende tilbudssammensætning med det formål at give borgeren den hurtigste vej tilbage til selvforsørgelse.

Som en del af den fleksible tilpasning og omprioritering vil forvaltningen arbejde aktivt med konkurrenceudsættelse og dermed bidrage til den politisk vedtagne strategi om, at Frederiksberg Kommunes IKU procent skal øges til 30 procent i 2020. Foreløbigt har forvaltningen lokaliseret nedenstående emner for konkurrenceudsættelse:

- Tilbud i form Kursustrappen, som er en del daghøjskolen på Frederiksberg Kommune.

- Tekstilværksted for 24 borgere med store sociale og personlige udfordringer.
- Afklarings- og dokumentationsopgaver i forbindelse arbejdsprøvning.
- Virksomhedspraktikker i forbindelse med raskmeldinger.
- Mestringstilbud til målgrupperne ressource- og jobafklaringsforløb.

Det er forvaltningens erfaringer med de senere års konkurrenceudsættelser, at det både er en omkostningstung proces at udarbejde kontrolbud, og at kvaliteten og den afledte effekt af tilbud, der har været håndteret som følge af en udbudssag, ikke har været tilfredsstillende. Det gør sig eksempelvis gældende, hvad angår fastholdelsesindsatsen, der var delvist udbudt i 2016.

Løsningsmodellen giver stadig rum for en politisk prioritering af indsatserne og emner for konkurrenceudsættelse både i form af målretning til konkrete målgrupper samt investeringsstrategier i de kommende års budgetprioriteringer og arbejdet med den årlige beskæftigelsesplan.

Løsningsmodel 3

Løsningsmodel 3 består af komponent 1 og 2, som er beskrevet under løsningsmodel 1, samt komponent 3B. Tilsammen medfører de tre komponenter en reduktion af budgettet under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets på 21,98 mio. kr. i 2019 stigende til 22,83 mio. kr. fra 2020 og frem.

Komponent 3B: Tilpasning af beskæftigelsesindsatsen til lovgivningens minimum

Komponent 3B indeholder forvaltningens bud på en beskæftigelsesindsats, der er skåret helt ind til lovgivningens absolutte minimum, hvor borgere kun vil få de tilbud, som de ud fra gældende lov har krav på – og dermed ikke ud fra forvaltningens målrettede blik på en tilbudssammensætning, der skaber det rette match mellem tilgængelig job og borgerens kompetencer.

Derudover indeholder komponent 3B de samme tiltag som i komponent 3A kombineret med følgende yderligere tiltag:

- Nedlæggelse af udlagte værksteder og instruktørintensive værksteder for borgere med store sociale/personlige udfordringer.
- Ophør af den ikke lovpligtige vejledningsindsats til unge over 25 år.
- Markante forringelser af afklaringsaktiviteterne til a-dagpenge til et absolut minimum.
- Ophør af TTA-indsatsen for sygemeldte borgere.

Komponent 3B vil kunne medføre en budgetreduktion på 16,03 mio. kr. Det er forvaltningens klare opfattelse, at komponent 3B vil have direkte og betydelig betydning for kommunens forsørgelsesudgifter. Det er dog svært at kvantificere det præcise effekttab og de dertil følgende øgede udgifter til forsørgelse. Men hvis det antages, at forsørgelsesperioden for ydelsesmodtagerne med aktiveringsmulighed stiger med 14 dage vil udgifterne til forsørgelsesydelse stige med 20,9 mio. kr. netto i direkte udgifter under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget. Dertil kommer ikke opgjorte udgifter til sagsbehandling og den lovpligtige aktiveringsindsats som følge af et stigende antal borgere med krav på en aktiv beskæftigelsesindsats.

De tre skitserede løsningsmodeller giver dermed forskellige muligheder for rammevilkårene til den fremtidige beskæftigelsesindsats i Frederiksberg Kommune, hvorimellem der fra politisk side kan prioriteres.

De enkelte komponenter er oplistet i nedenstående tabel 2 med deres budgetvirkning samt summeret i de tre løsningsmodeller, og det politisk råderum kan derfor skitseres således:

Prioritere mellem tre alternative udmøntninger af aftalen om erhvervs- og vækstinitiativer:

- Løsningsmodel 1: Tilpasning af beskæftigelsesindsatsen med effektiviseringsemnerne fra budget 2019 samt permanent reduktion af indmeldte afvisninger i forbindelse med 1. forventet regnskab 2018.
- Løsningsmodel 2: Kombinationen af komponenterne fra løsningsmodel 1 og en fleksibel og borgerrettet tilpasning og omprioritering af indsatskataloget uden afledt betydning for forsørgelsesudgifterne.
- Løsningsmodel 3: Kombinationen af komponenterne fra løsningsmodel 1 og Tilpasning af beskæftigelsesindsatsen til lovgivningens minimum med afledt betydning for forsørgelsesudgifterne.

Forvaltningens forslag er, at det fra politisk side besluttes at tiltræde løsningsmodel 2: en fleksibel og borgerrettet tilpasning og omprioritering af indsatskataloget og dermed reducere budgettet under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget med 15,01 mio. kr. i 2019 stigende til 15,86 mio. kr. i 2020 og fremefter i forbindelse med 2. finansielle orientering.

Tabel 2. Samlede effekt som følge af ændringer af den økonomiske styring af beskæftigelsesområdet ekskl. finansieringselementet.

<i>(ændring i mio. kr.)</i>	2018	2019	2020	2021	2022
Komponent 1: Effektiviseringssemner i Budget 2019	0,00	-1,95	-2,80	-2,80	-2,80
Komponent 2: Reduktion fra regnskabsår 2018	-5,00	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
Komponent 3A: Fleksibel og borgerrettet tilpasning og omprioritering af indsatskataloget	0,00	-9,06	-9,06	-9,06	-9,06
Komponent 3B: Tilpasning af beskæftigelsesindsatsen til lovgivningens minimum	0,00	-16,03	-16,03	-16,03	-16,03
Ændring I ALT ved løsningsmodel 1	-5,00	-5,95	-6,80	-6,80	-6,80
Ændring I ALT ved løsningsmodel 2	-5,00	-15,01	-15,86	-15,86	-15,86
Ændring I ALT ved løsningsmodel 3	-5,00	-21,98	-22,83	-22,83	-22,83
<i>Potentielle øgede forsørgelsesudgifterne ved løsningsmodel 3*</i>	<i>0</i>	<i>20,9</i>	<i>20,9</i>	<i>20,9</i>	<i>20,9</i>

Anm. negative beløb angiver budgetreduktion og positive beløb udvidelser.

** Den præcise konsekvens er vanskelig at forudsige, og beløbet er derfor beregnet ud fra en antagelse om, at forsørgelsesperioden for ydelsesmodtagerne med aktiveringsmulighed stiger med 14 dage.*

Ad c. Forenkling af den aktive beskæftigelsesindsats

I forbindelse med de seneste års økonomiaftaler mellem Regeringen og KL har det været en fælles ambition, at lov om en aktiv beskæftigelsesindsats skulle forenkles og indsatsen generelt afbureaukratiseres. Det har dog været en ambition, som endnu ikke er blevet udmøntet i hverken en aftale eller lovændring fra Folketingets side. I efteråret 2017 fremlagde Regeringen et udspil til en mere enkel og ubureaukratisk beskæftigelsesindsats. I denne blev det præsenteret, hvorledes det var Regeringens ambition at skabe en mere enkel beskæftigelsesindsats med flere ens regler på tværs af målgrupper, flere digitale løsninger for virksomhederne samt færre og mere enkle proceskrav. Dette skal gøre det muligt for kommunerne i højere grad selv at tilrettelægge indsatsen for den enkelte borger.

Det kræver dog en lovændring at implementere hensigterne med udspillet og et sådan er endnu ikke sendt i høring, men er en del af både regeringens lovprogram og de lovede regelforenklinger til udmøntning af Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet fra økonomiaftalen i 2018, samt en forestående Sammenhængsreform.

I økonomiaftalen for 2019 er de økonomiske konsekvenser af de forventede administrative lempelser ved en revidering af Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats allerede indregnet som en del af Moderniserings- og Effektiviseringsprogrammet. Der er således enighed mellem Regeringen og KL om, at såfremt regelforenklingen og afbureaukratiseringen ikke er tilvejebragt med virkning fra 2019, udmøntes regelforenklingen på andre områder med samme virkning for kommunernes administrative opgaver. I Frederiksberg Kommune vil regelforenklingen være en del af direktionens arbejde med effektiviseringer til budget 2019.

Det er således forvaltningens forslag, at lovgivningsarbejdet foreløbigt følges tæt. Når der gennemføres konkrete regelforenklinger m.v. vil effekterne blive indarbejdet konkret i budgettet, således at beskæftigelsesindsatsen kun påføres en budgetreduktion, såfremt det følger af ændrede lovgivningsmæssige rammer.

Det politiske råderum på dette område vil være forholdsvis begrænset. Gennemføres der reelle regelforenklinger er det en teknisk øvelse at omsætte dette til konkrete budgeteffekter i Frederiksberg Kommune.

Ad d. Ændringer vedrørende de forberedende grunduddannelser, FGU.

Den kommunale uddannelsesindsats påvirkes fra sommeren 2019 af indførelsen af en ny forberedende grunduddannelse (FGU), der erstatter en række af de nuværende forberedende tilbud, såsom produktionsskoletilbud, kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, som integreres i den nye uddannelse. Derudover drejer det sig om almen voksenuddannelse, ordblindeundervisning for voksne samt forberedende voksenundervisning, som ligeledes integreres i den nye uddannelse for de unge i målgruppen. Ændringerne består af fire lovændringer om henholdsvis den forberedende grundskole (L199), institutionerne (L200), den kommunale indsats for unge under 25 år (L201) og ændringer i andre love som følge af den nye FGU lovgivning (L202).

I forhold til de økonomiske elementer, kan dette opdeles i to forhold: Finansieringen af skolernes drift og medfinansiering af skoleydelsen, samt indførelsen af én gennemgående kontaktperson.

I forhold til finansieringen af skolerne og medfinansiering af skoleydelsen gælder det, at kommunerne kompenseres for merudgifterne til det kommunale bidrag til skolerne og medfinansieringen af skoleydelsen dels via Lov- og cirkulæreprogrammet, og dels via en omlægning af bidrag og grundtilskud til produktionsskolerne.

I forhold til unge, der af personlige eller sociale årsager vurderes at have behov for støtte fra flere enheder i kommunen, skal der tilknyttes én gennemgående kontaktperson. Det er op til den enkelte kommune at afgøre, hvordan kontaktpersonordningen etableres med bagvedliggende understøttende funktioner og opgaver. Kommunerne tilføres under ét 41,4 mio. kr. med henblik på at kunne prioritere denne opgave og midlerne skal ses som et supplement til den nuværende indsats, der i dag består af både uddannelsesvejledning, støtte kontaktpersonordning og mentorindsats. Kommunens DUT-andel af disse midler er i 2. finansielle orientering indregnet svarende til 0,35 mio. kr. i 2019 stigende til 0,7 mio. kr. i 2020 og fremefter.

Budgettet til skolernes drift og de eksisterende kontaktpersonsordninger er i dag spredt mellem Undervisningsudvalget, Socialudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvorfor det foreslås, at såvel udgifter til de nye FGU-skoler og skoleydelsen samt udgifterne til kontaktpersonsordningen samles. Derfor foreslås det, at forvaltningen i forbindelse med 1. forventet regnskab 2019 og 1. finansielle orientering for 2020 udarbejder et konkret bud på de enkelte elementer og hvorledes disse foreslås samlet under et bevillingsområde, herunder hvorledes indsatserne og resultaterne kan følges sideløbende med økonomien.

Det bemærkes, at lovændringen medfører flere midler til kommunerne i form af øget DUT kompensering på 1 mia. kr. ved fuld indfasning, herunder konkrete midler til øget brug af kontaktpersonsordninger. En stor del af udgifterne skal dog finansieres via omlægning af eksisterende udgifter. Fordeling af nye og eksisterende midler foreslås ligeledes indarbejdet i forbindelse med 1. forventet regnskab 2019 og 1. finansielle orientering for 2020.

På denne baggrund kan det politiske råderum på området i den aktuelle situation skitseres således:

- Styrke prioriteringen af støtte til borgere til at gennemføre en ungdomsuddannelse i 'normalsporet'. Dette er bedst for den unge, og med finansieringsomlægningen bliver det forholdsmæssigt meget dyrt at bruge FGU-institutionerne.
- Sikre et konsolideret overblik over udgifter på området ved at samle udgifter til FGU-skoledrift, skoleydelse og vejledning, kontaktperson, mentorer osv.
- Måltrettet opfølgning kan indarbejdes i kommende resultatopfølgninger på udvalgets område.

Ad e. Midtvejsregulering af overførselsudgifterne dels finansieret via budgetgarantien og Beskæftigelsestilskud, dels relateret til det generelle bloktilskud.

Beskæftigelsesområdet er finansieret fra statslig side for kommunerne under ét ved, at det kommende års udgifter estimeres i form af diverse aftaleniveauer for Budgetgaranti, beskæftigelsestilskud og det generelle bloktilskud, mens den faktiske udvikling fra tidligere år og i regnskabsåret reguleres i henholdsvis efterreguleringer og midtvejsreguleringer. Beskæftigelsesøkonomien fungerer på den måde, at nettoudgifterne efter fratrasket statsrefusion kompenseres for

kommunerne under ét; der er dog tale om skæve periodiseringer, hvorfor udsving i forhold til de skønnede udgifter kompenseres på forskellige tidspunkter.

Ydermere er compensationen for eksempelvis Budgetgarantien for kommunerne under ét ikke udregnet ud fra den enkelte kommunes faktiske udgifter, men ud fra de samlede udgifter, hvorefter kommunerne tildeles deres objektive del af bloktilskuddet i forhold til befolkningsandelen. Det medfører, at nogle kommuner overkompenseres mens andre underkompenseres, hvilket der igen søges taget højde for i landsudligningen.

I forbindelse med Kommuneaftalen for 2019 har KL og Regeringen aftalt en midtvejsregulering af overførselsudgifterne. Det betyder, at KL og Regeringen har genberegnet det skøn for overførselsudgifterne, som lå til grund for Kommuneaftalen for 2018. Det nye skøn for de samlede overførselsudgifter er 3,1 procent lavere end aftaleniveauet i Kommuneaftalen for 2018.

Det betyder, at hvis arbejdsmarkedsafdelingens budgetter for 2018 var udarbejdet med udgangspunkt i Kommuneaftalen for 2018 og Frederiksberg Kommunes udvikling på arbejdsmarkedsområdet afspejlede landsudviklingen, ville det være muligt at reducere budgetterne med 3,1 procent

Der er dog ikke denne parallelitet i Frederiksberg Kommune, da budgetterne i til beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune er udarbejdet i forhold til forventningerne til udvikling i Frederiksberg Kommune og ikke på baggrund af aftaleniveauet. Dertil kommer, at budgettet til beskæftigelsesindsatsen løbende henover regnskabsåret er justeret i blandt andet i 'Status på flygtningeindsats samt bevillinger' behandlet i Magistraten den 7. maj 2018 under punkt 159.

I det samlede billede er budgetterne til overførselsudgifterne i regi af arbejdsmarkedsafdelingen reelt reduceret med 32,3 mio. kr. i forhold til forudsætningerne i KL-aftalen for 2018. Ved budgetlægningen af budgetåret 2018 blev budgettet reduceret med ca. 12,0 mio. kr. ved genberegning af antallet af borgere som modtager forsørgelsesydelse. Herudover er der reduceret 3,0 mio. kr. i sagen om korrekt konteringspraksis og 17,3 mio. kr. ved 'Status på flygtningeindsats samt bevillinger' i foråret 2018.

Herudover viser de seneste beregninger i forbindelse med 2. forventede regnskab et forventet mindre-forbrug på yderligere 5,2 mio. kr. på overførselsudgifterne, som endnu ikke er indregnet i budgetterne. Det betyder, at den samlede budgetreduktion forventes at være på minimum 37,5 mio. kr.

Generelt gælder det, at budgetterne til overførselsudgifterne i Frederiksberg Kommune ligger 17 procent under det niveau, kommunens DUT-nøgle tilsiger. Det betyder, at selv om budgetterne var niveaumæssigt sidestillet med aftaleniveauet for kommunerne under ét, ville en midtvejsregulering kun kunne udmøntes med 83 procentvirkning, da det gælder, at udgiftsniveauet ligger under, hvad kommunen, isoleret set, bliver kompenseret med.

Økonomi

Såfremt indstillingspunkterne tiltrædes, vil de afledte økonomiske konsekvenser indgå i 2. finansiell orientering, der præsenteres for Magistraten sammen med det samlede budgetforslag den 20. august 2018.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget den 13. august og Magistraten den 20. august 2018.

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 50:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. At udvalget tager orienteringen om de ændrede rammevilkår og det politiske råderum for beskæftigelsesindsatsen som følge af Økonomaftalen til efterretning.
2. At udvalget godkender de foreslåede tiltag til håndtering af de givne økonomiske rammebetingelser og at disse indgår i 2. finansiell orientering 2019
3. At udvalget godkender anvendelse af løsningsmodel 2 til håndtering af ændringer vedrørende tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats og at disse indgår i 2. finansiell orientering 2019

Punkt 275: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro om sociale klausuler for private og selvejende børneinstitutioner

28.03.00-P27-1-16

Resume

Magistraten tilbagesendte den 27. november 2017 forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro om sociale klausuler med henblik på en høring af de private daginstitutioner. Børneudvalget skal med denne sag tage stilling til, om den praksis, leverandører af dagtilbud i Frederiksberg Kommune har om frivilligt at efterleve sociale klausuler og uddannelsesklausulen, skal opretholdes. Udvalget skal endvidere tage til efterretning, at det af den fremlagte dokumentation fremgår, der ikke er lovhjemmel til at stille krav om, at private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Beslutning

Magistraten og Børneudvalget indstiller, at

1. den nuværende praksis, hvor de allerede godkendte private daginstitutioner frivilligt efterlever de sociale klausuler og uddannelsesklausulen, opretholdes
3. beslutningsforslaget om at private dagtilbud skal efterleve arbejdsklausulen forkastes, da der ikke er lovhjemmel hertil
4. beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår de selvejende dagtilbud, idet dagtilbuddene i praksis allerede efterlever klausulerne via eksisterende driftsoverenskomster
5. udvalget tager til efterretning, at det af den fremlagte dokumentation fremgår, der ikke er lovhjemmel til at stille krav om, at private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Pernille Høxbro, Simon Aggesen, Flemming Brank, Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Lokindt, Balder Mørk Andersen, Mette Bram) og et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Ruben Kidde og Anja Lundtoft) indstiller, at

2. beslutningsforslaget vedtages ved, at det skrives ind i godkendelseskriterierne for fremtidige private leverandører af dagtilbud i Frederiksberg Kommune, at de skal efterleve de sociale klausuler og uddannelsesklausulen.

Et mindretal i Børneudvalget (Simon Aggesen, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy og Pernille Høxbro) tog forbehold. Forbeholdet blev frafaldet i Magistraten.

Et mindretal i Magistraten (Jan E. Jørgensen, Laura Lindahl) og et mindretal i Børneudvalget (Laura Lindahl) indstiller at stemme imod.

Indstilling

Børneudvalget indstiller, at

1. den nuværende praksis, hvor de allerede godkendte private daginstitutioner frivilligt efterlever de sociale klausuler og uddannelsesklausulen, opretholdes
3. beslutningsforslaget om at private dagtilbud skal efterleve arbejdsklausulen forkastes, da der ikke er lovhjemmel hertil
4. beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår de selvejende dagtilbud, idet dagtilbuddene i praksis allerede efterlever klausulerne via eksisterende driftsoverenskomster
5. udvalget tager til efterretning, at det af den fremlagte dokumentation fremgår, der ikke er lovhjemmel til at stille krav om, at private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Ruben Kidde og Anja Lundtoft) indstiller, at

2. beslutningsforslaget vedtages ved, at det skrives ind i godkendelseskriterierne for fremtidige private leverandører af dagtilbud i Frederiksberg Kommune, at de skal efterleve de sociale klausuler og uddannelsesklausulen

Et mindretal i Børneudvalget (Simon Aggesen, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy og Pernille Høxbro) tog forbehold.

Et mindretal i Børneudvalget (Laura Lindahl) stemte imod.

Sagsfremstilling

Børneudvalget udsatte på mødet den 7. maj 2018 og den 4. juni 2018 sagen med forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro om sociale klausuler for private og selvejende børneinstitutioner mv. Udvalget udsatte sagen med henblik på at få fremlagt dokumentation for, at der ikke er lovhjemmel til, kommunen kan stille krav om, at private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen. Dokumentation er vedlagt som bilag til denne sag.

Forslaget blev den 23. maj 2016 oversendt fra Kommunalbestyrelsen til behandling i Børneudvalget. Sagen har sidenhen været behandlet i Børneudvalget den 23. januar 2017, i Magistraten den 6. februar 2017, i Børneudvalget den 30. oktober 2017, og senest i Magistraten den 27. november 2017.

Sagen drejer som om følgende forslag stillet af kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro:

"Nej til social dumpning i daginstitutionerne. Enhedslisten foreslår, at de sociale klausuler, der i dag gælder for byggeri- og tjenesteydelser på Frederiksberg, også skal gælde for private og selvejende pasningstilbud og daginstitutioner".

Kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro har tidligere præciseret, at beslutningsforslaget om sociale klausuler for private daginstitutioner retter sig mod de private institutioner som leverandører til kommunen, og ikke mod den private institution som indkøber og aftager af andres tjenesteydelser eller services. Enhedslisten ønsker, at private institutioner - som forudsætning for godkendelse - skal efterleve principper og standarder for arbejdstagerrettigheder såsom overenskomster på dagtilbudsområdet.

Magistraten tilbagesendte den 27. november 2017 forslaget med henblik på en høring af de private/selvejende daginstitutioner. Hvad angår de selvejende institutioner er det, som det også fremgår af tidligere sagsfremstilling af 27. november 2017, forvaltningens vurdering, at de selvejende institutioner allerede på nuværende tidspunkt efterlever klausulerne - de sociale klausuler, arbejdsklausulen og uddannelsesklausulen. Dette overholdes under ét gennem regulering i driftsoverenskomsterne og de gode samarbejdsrelationer mellem institutionerne og kommunen. Nærværende sag er derfor baseret på en høring af de private institutioner.

Som det også fremgår af sagsfremstillingen af 27. november 2017, er det Børne- og Socialministeriets vurdering, at der ikke er lovhjemmel til, at kommunen kan stille krav om, at de private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Hvad angår de sociale klausuler, tager kommunens jobcenter kontakt til alle nyoprettede virksomheder for at gøre dem bekendt med mulighederne for at varetage sociale hensyn i relation til et rummeligt arbejdsmarked, herunder mulighederne for at gøre en indsats for at hjælpe personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Jobcentret har ikke en oversigt over, hvor mange gange de forskellige private institutioner har henvendt sig til centret, men meldingen er, at institutionerne deltager i dialogmøder, de rekrutterer medarbejdere gennem Jobcentret, har ledige kontakthjælpsmodtagere i nytteindsats, hvor de løser praktiske og understøttende opgaver i institutionerne, og at nogle af dem er med i jobrotationsordningen, som indebærer, at Jobcentret sender ledige som vikarer i institutionerne, når institutionerne har medarbejdere på længerevarende kursus.

I den høring, forvaltningen har foretaget af de 14 private daginstitutioner, svarer ti institutioner, at de har deltaget i et dialogmøde med Jobcentret, hvor de er blevet gjort bekendt med de muligheder, der er, for at hjælpe personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. En af de 14 institutioner svarer, at institutionen ikke har været til et dialogmøde, men har været i kontakt med Jobcentret, og også har slået flere stillinger op gennem centret, og en anden leder er lige startet i institutionen, og er således endnu ikke bekendt med dialogmøderne.

11 af de 14 institutioner har modtaget medarbejdere, der har svært ved at komme på arbejdsmarkedet; enten ved at benytte jobrotationsordningen eller ved at have medarbejdere i virksomhedspraktik og i løntilskudsjob. En af de tre institutioner, som ikke har benyttet ordningen, er en forholdsvis ny privat institution. Institutionen skriver, at den fremadrettet gerne vil gøre brug af ordningen. Den anden instituon har en ny leder, som også gerne vil benytte sig af ordningen fremover, og den tredje institution, hvor der bliver talt et andet sprog end dansk, har ikke modtaget medarbejdere fra Jobcentret.

I forhold til uddannelsesklausulen, har de private institutioner mulighed for at tilbyde at stille praktikpladser til rådighed på samme vilkår som de kommunale og selvejende institutioner. Det er forvaltningens erfaring, at de tilbyder at tage imod både lønnede og ulønnede praktikanter.

Af høringen fremgår det også, at otte af de 14 institutioner, har modtaget lønnede og/eller ulønnede praktikanter. To af institutionerne svarer, at årsagen til, de ikke har modtaget praktikanter er, at de er nystartede institutioner. En institution svarer, at den ikke har modtaget praktikanter fra Frederiksberg Kommune, da institutionen i stedet modtager praktikanter fra hele verden, som har kendskab til den pædagogik, der bliver praktiseret i institutionen, og en anden svarer, at der også bliver talt et andet sprog end dansk i institutionen, og at det kan være årsagen til, institutionen ikke har modtaget praktikanter.

Antal private institutioner	Antal institutioner, som har deltaget i et dialogmøde med Jobcentret	Antal institutioner, som har rekrutteret medarbejdere gennem Jobcentret	Antal institutioner, som har modtaget praktikanter fra pædagoguddannelsen
14	10	11	8

På baggrund af høringen af de private daginstitutioner er det forvaltningens vurdering, at de private institutioner allerede på nuværende tidspunkt er bekendt med, og generelt også efterlever, de sociale klausuler og uddannelsesklausulen. Et ønske om at sikre, at dette også sker fremadrettet ved godkendelse af nye private leverandører, kan imødekommes ved at indskrive kravene i godkendelseskriterierne for private institutioner.

Forvaltningen har undersøgt, hvorvidt der er lovhjemmel til, at kommunen kan stille krav om, at private daginstitutioner skal efterleve arbejdsklausulen. Kommunen kan ikke stille krav til private institutioner om efterlevelse af arbejdsklausulen. Der vedlægges som bilag mail af 10. marts 2017 (bilag 1) med brev af 23. juni 2016 fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling (bilag 2), der udtaler sig om dette forhold generelt.

Sagsfremstilling 4. juni 2018

Børneudvalget udsatte på mødet den 7. maj 2018 sagen med forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro om sociale klausuler for private og selvejende børneinstitutioner mv. Udvalget udsatte sagen med henblik på at få fremlagt dokumentation for, at der ikke er lovhjemmel til, kommunen kan stille krav om, at private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Forslaget blev den 23. maj 2016 oversendt fra Kommunalbestyrelsen til behandling i Børneudvalget. Sagen har sidenhen været behandlet i Børneudvalget den 23. januar 2017, i Magistraten den 6. februar 2017, i Børneudvalget den 30. oktober 2017, og senest i Magistraten den 27. november 2017.

Sagen drejer som om følgende forslag stillet af kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro:

"Nej til social dumping i daginstitutionerne. Enhedslisten foreslår, at de sociale klausuler, der i dag gælder for byggeri- og tjenesteydelser på Frederiksberg, også skal gælde for private og selvejende pasningstilbud og daginstitutioner".

Kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro har tidligere præciseret, at beslutningsforslaget om sociale klausuler for private daginstitutioner retter sig mod de private institutioner som leverandører til kommunen, og ikke mod den private institution som indkøber og aftager af andres tjenesteydelser eller services. Enhedslisten ønsker, at private institutioner - som forudsætning for godkendelse - skal efterleve principper og standarder for arbejdstagerrettigheder såsom overenskomster på dagtilbudsområdet.

Magistraten tilbagesendte den 27. november 2017 forslaget med henblik på en høring af de private/selvejende daginstitutioner. Hvad angår de selvejende institutioner er det, som det også fremgår af tidligere sagsfremstilling af 27. november 2017, forvaltningens vurdering, at de selvejende institutioner allerede på nuværende tidspunkt efterlever klausulerne - de sociale klausuler, arbejdsklausulen og uddannelsesklausulen. Dette overholdes under ét gennem regulering i driftsoverenskomsterne og de gode samarbejdsrelationer mellem institutionerne og kommunen. Nærværende sag er derfor baseret på en høring af de private institutioner.

Som det også fremgår af sagsfremstillingen af 27. november 2017, er det Børne- og Socialministeriets vurdering, at der ikke er lovhjemmel til at kommunen kan stille krav om, at de private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Hvad angår de sociale klausuler, tager kommunens jobcenter kontakt til alle nyoprettede virksomheder for at gøre dem bekendt med mulighederne for at varetage sociale hensyn i relation til et rummeligt arbejdsmarked, herunder mulighederne for at gøre en indsats for at hjælpe personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Jobcentret har ikke en oversigt over, hvor mange gange de forskellige private institutioner har henvendt sig til centret, men meldingen er, at institutionerne deltager i dialogmøder, de rekrutterer medarbejdere gennem Jobcentret, har ledige kontakthjælpsmodtagere i nytteindsats, hvor de løser praktiske og understøttende opgaver i institutionerne, og at nogle af dem er med i jobrotationsordningen, som indebærer, at Jobcentret sender ledige som vikarer i institutionerne, når institutionerne har medarbejdere på længerevarende kursus.

I den høring, forvaltningen har foretaget af de 14 private daginstitutioner, svarer ti institutioner, at de har deltaget i et dialogmøde med Jobcentret, hvor de er blevet gjort bekendt med de muligheder, der er, for at hjælpe personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. En af de 14 institutioner svarer, at institutionen ikke har været til et dialogmøde, men har været i kontakt med Jobcentret, og også har slået flere stillinger op gennem centret, og en anden leder er lige startet i institutionen, og er således endnu ikke bekendt med dialogmøderne.

11 af de 14 institutioner har modtaget medarbejdere, der har svært ved at komme på arbejdsmarkedet; enten ved at benytte jobrotationsordningen eller ved at have medarbejdere i virksomhedspraktik og i løntilskudsjob. En af de tre institutioner, som ikke har benyttet ordningen, er en forholdsvis ny privat institution. Institutionen skriver, at den fremadrettet gerne vil gøre brug af ordningen. Den anden institution har en ny leder, som også gerne vil benytte sig af ordningen fremover, og den tredje institution, hvor der bliver talt et andet sprog end dansk, har ikke modtaget medarbejdere fra Jobcentret.

I forhold til uddannelsesklausulen, har de private institutioner mulighed for at tilbyde at stille praktikpladser til rådighed på samme vilkår som de kommunale og selvejende institutioner. Det er forvaltningens erfaring, at de tilbyder at tage imod både lønnede og ulønnede praktikanter.

Af høringen fremgår det også, at otte af de 14 institutioner, at de har modtaget lønnede og/eller ulønnede praktikanter. To af institutionerne svarer, at årsagen til, de ikke har modtaget praktikanter er, at de er nystartede institutioner. En institution svarer, at den ikke har modtaget praktikanter fra Frederiksberg Kommune, da institutionen i stedet modtager praktikanter fra hele verden, som har kendskab til den pædagogik, der bliver praktiseret i institutionen, og en anden svarer, at der også bliver talt et andet sprog end dansk i institutionen, og at det kan være årsagen til, institutionen ikke har modtaget praktikanter.

Antal private institutioner	Antal institutioner, som har deltaget i et dialogmøde med Jobcentret	Antal institutioner, som har rekrutteret medarbejdere gennem Jobcentret	Antal institutioner, som har modtaget praktikanter fra pædagoguddannelsen
14	10	11	8

På baggrund af høringen af de private daginstitutioner er det forvaltningens vurdering, at de private institutioner allerede på nuværende tidspunkt er bekendt med, og generelt også efterlever, de sociale klausuler og uddannelsesklausulen. Et ønske om at sikre, at dette også sker fremadrettet ved godkendelse af nye private leverandører, kan imødekommes ved at indskrive kravene i godkendelseskriterierne for private institutioner.

Forvaltningen har undersøgt, hvorvidt der er lovhjemmel til, at kommunen kan stille krav om, at private daginstitutioner skal efterleve arbejdsklausulen. Kommunen kan ikke stille krav til private institutioner om efterlevelse af arbejdsklausulen. Der vedlægges som bilag brev af 23. juni 2016 fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, der udtaler sig om dette forhold generelt.

Sagsfremstilling 7. maj 2018

Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro om sociale klausuler for private og selvejende børneinstitutioner mv. blev den 23. maj 2016 oversendt fra Kommunalbestyrelsen til behandling i Børneudvalget. Sagen har sidenhen været behandlet i Børneudvalget den 23. januar 2017, i Magistraten den 6. februar 2017, i Børneudvalget den 30. oktober 2017, og senest i Magistraten den 27. november 2017.

Sagen drejer som om følgende forslag stillet af Daniel Panduro:

"Nej til social dumpning i daginstitutionerne. Enhedslisten foreslår, at de sociale klausuler, der i dag gælder for byggeri- og tjenesteydelser på Frederiksberg, også skal gælde for private og selvejende pasningstilbud og daginstitutioner".

Daniel Panduro har tidligere præciseret, at beslutningsforslaget om sociale klausuler for private daginstitutioner retter sig mod de private institutioner som leverandører til kommunen, og ikke mod den private institution som indkøber og aftager af andres tjenesteydelser eller services. Enhedslisten ønsker, at private institutioner - som forudsætning for godkendelse - skal efterleve principper og standarder for arbejdstagerrettigheder såsom overenskomster på dagtilbudsområdet.

Magistraten tilbagesendte den 27. november 2017 forslaget med henblik på en høring af de private/selvejende daginstitutioner. Hvad angår de selvejende institutioner er det, som det også fremgår af tidligere sagsfremstilling af 27. november 2017, forvaltningens vurdering, at de selvejende institutioner allerede på nuværende tidspunkt efterlever klausulerne - de sociale klausuler, arbejdsklausulen og uddannelsesklausulen. Dette overholdes under ét gennem regulering i driftsoverenskomsterne og de gode samarbejdsrelationer mellem institutionerne og kommunen. Nærværende sag er derfor baseret på en høring af de private institutioner.

Som det også fremgår af sagsfremstillingen af 27. november 2017, er det Børne- og Socialministeriets vurdering, at der ikke er lovhjemmel til at kommunen kan stille krav om, at de private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Hvad angår de sociale klausuler, tager kommunens jobcenter kontakt til alle nyoprettede virksomheder for at gøre dem bekendt med mulighederne for at varetage sociale hensyn i relation til et rummeligt arbejdsmarked, herunder mulighederne for at gøre en indsats for at hjælpe personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Jobcentret har ikke en oversigt over, hvor mange gange de forskellige private institutioner har henvendt sig til centret, men meldingen er, at institutionerne deltager i dialogmøder, de rekrutterer medarbejdere gennem Jobcentret, har ledige kontakthjælpsmodtagere i nytteindsats, hvor de løser praktiske og understøttende opgaver i institutionerne, og at nogle af dem er med i jobrotationsordningen, som indebærer, at Jobcentret sender ledige som vikarer i institutionerne, når institutionerne har medarbejdere på længerevarende kursus.

I den høring, forvaltningen har foretaget af de 14 private daginstitutioner, svarer ni af de 11 institutioner, at de har deltaget i et dialogmøde med Jobcentret, hvor de er blevet gjort bekendt med de muligheder, der er, for at hjælpe personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. En af de 11 institutioner svarer, at institutionen ikke har været til et dialogmøde, men har været i kontakt med Jobcentret, og også har slået flere stillinger op gennem centret.

10 af de 11 institutioner skriver, at de har modtaget medarbejdere, der har svært ved at komme på arbejdsmarkedet, benyttet jobrotationsordningen, har haft medarbejdere i virksomhedspraktik og i løntilskudsjob. Den institution, som ikke har benyttet en af ordningen, er en forholdsvis ny privat institution, som fremadrettet gerne vil gøre brug af ordningen, og som også har ønsket at tage imod en virksomhedspraktikant, med at vedkommende fik en plads et andet sted.

I forhold til uddannelsesklausulen, har de private institutioner mulighed for at tilbyde at stille praktikpladser til rådighed på samme vilkår som de kommunale og selvejende institutioner. Det er forvaltningens erfaring, at de tilbyder at tage imod både lønnede og ulønnede praktikanter.

Af høringen fremgår det også, at syv af de 11 institutioner, at de har modtaget lønnede og/eller ulønnede praktikanter. To af institutionerne svarer, at årsagen til, de ikke har modtaget praktikanter er, at de er nystartede institutioner. En institution svarer, at den ikke har modtaget praktikanter fra Frederiksberg Kommune, da institutionen i stedet modtager praktikanter fra hele verden, som har kendskab til den pædagogik, der bliver praktiseret i institutionen.

Antal institutioner, der har givet en tilbagemelding på høringen	Antal institutioner, som har modtaget praktikanter fra pædagoguddannelsen	Antal institutioner, som har deltaget i et dialogmøde med Jobcentret	Antal institutioner, som har rekrutteret medarbejdere gennem Jobcentret
11	7	9	10

På baggrund af høringen af de private daginstitutioner er det forvaltningens vurdering, at de private institutioner allerede på nuværende tidspunkt er bekendt med, og generelt også efterlever, de sociale klausuler og uddannelsesklausulen. En ønske om at sikre, at dette også sker fremadrettet ved godkendelse af nye private leverandører kan imødekommes ved at indskrive kravene i godkendelseskriterierne for private institutioner.

Sagsfremstilling 27. november 2017:

Magistraten tilbagesendte den 6. februar 2017 forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro om sociale klausuler. Forslaget er følgende:

"Nej til social dumping i daginstitutionerne. Enhedslisten foreslår, at de sociale klausuler, der i dag gælder for byggeri- og tjenesteydelser på Frederiksberg, også skal gælde for private og selvejende pasningstilbud og daginstitutioner".

Daniel Panduro har præciseret, at beslutningsforslaget om sociale klausuler for private daginstitutioner retter sig mod de private institutioner som leverandører til kommunen, og ikke mod den private institution som indkøber og aftager af andres tjenesteydelser eller services. Enhedslisten ønsker, at private institutioner - som forudsætning for godkendelse - skal efterleve principper og standarder for arbejdstagerrettigheder såsom overenskomster på dagtilbudsområdet.

De sociale klausuler, som kommunen anvender i kontrakter om byggeri- og tjenesteydelser dækker over tre typer klausuler: 1) arbejdsklausuler, 2) uddannelsesklausuler og 3) en såkaldt "social klausul".

Arbejdsklausulen anvendes i alle kontrakter og indeholder krav om, at de ansatte, som er beskæftiget med opfyldelse af kontrakten med kommunen, skal have løn- og ansættelsesforhold, som ikke er mindre gunstige end de løn- og ansættelsesvilkår, der er gældende for den pågældende branche på den egn, hvor arbejdet udføres.

Uddannelsesklausulen anvendes i kontrakter, hvis varighed er mindst 6 måneder, og som har en værdi på mindst 10 mio. kr. eksklusiv moms eller en lønsam på mindst 4 mio. kr. Klausulen indebærer, at leverandøren skal være med til at sikre at praktik-/lærlingepladser til personer er under uddannelse. Uddannelsesklausulen er sagens natur primært aktuel inden for brancher, hvor praktikophold og/eller lærlingetid er en del af uddannelsesforløbet, og klausulen er omfattet et følg-eller-forklar-princip, sådan at klausulen kan fravælges, hvis der redegøres for fravalget. Beslutningen træffes i givet fald af Magistraten.

Den såkaldte sociale klausul handler om, at kommunen gerne vil sikre, at kommunens leverandører er bekendt med mulighederne for at varetage sociale hensyn i relation til et rummeligt arbejdsmarked, herunder mulighederne for at gøre en indsats for at hjælpe personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Gennem klausulen kan skabes en kontakt mellem Jobcenteret og leverandøren, men indeholder ikke anden forpligtelse for leverandøren end at skulle deltage i et dialogmøde om de muligheder, erfaringer og værktøjer, som kommunen stiller til rådighed for det private erhvervsliv i forbindelse med rekruttering af arbejdskraft, hjælp til fastholdelse af medarbejdere samt varetagelse af øvrige sociale hensyn.

De selvejende dagtilbud

Det vil være naturligt at betragte de selvejende daginstitutioner som leverandør til kommunen, da de er med til at løse den kommunale opgave med børnepasning, og indgår som en del af kommunens forsyningsforpligtelse. Kommunen har fuld anvisningsret til pladserne i institutionerne. De selvejende daginstitutioner adskiller sig dog fra andre – "traditionelle" – leverandører ved, at samarbejdsformen er særligt lovreguleret, hvilket blandt andet manifesteres ved, at der ikke foreligger en kontrakt mellem parterne, men en driftsoverenskomst.

De driftsoverenskomster, som kommunen har indgået med bestyrelserne for institutionerne indeholder ikke de ovennævnte klausuler, men har dog en regulering, der i store træk svarer hertil.

Således fremgår det af driftsoverenskomsterne, at "Løn og andre ansættelsesvilkår for institutionens personale fastsættes efter de bestemmelser, som KL og de for institutionens personale forhandlingsberettigede personaleorganisationer har aftalt". Kommunen aflønner eget personale i de kommunale dagtilbud på samme grundlag, hvorfor hensynet bag kommunens arbejdsklausul anses for behørigt varetaget. De selvejendes budgetter, herunder lønbudgetter og overhead, fastsættes på samme måde som for de kommunale institutioner, og der har endvidere pågået samarbejde med de selvejende om løndannelsen for medarbejdergrupperne, hvilket understreger, at medarbejderne i realiteten har samme vilkår. Af driftsoverenskomsterne fremgår ligeledes, at "Institutionen skal samarbejde med kommunen og deltage i løsning af de uddannelses- og arbejdsmarkedsmæssige forpligtigelser og tiltag på daginstitutionsområdet". Dagtilbudsafdelingen har i den forbindelse et godt og konstruktivt samarbejde med de selvejende dagtilbud, og derigennem sikres, at de selvejende både er med til at løfte opgaven med at sikre praktikpladser til pædagogstuderende, jf. uddannelsesklausulen, og sikre rummelige arbejdspladser, herunder bl.a. ved at modtage personer i jobtræning, virksomhedspraktik og anden aktivisering. Da de selvejende set under ét må anses at efterleve klausulerne i praksis via den nuværende regulering i driftsoverenskomsterne og de gode samarbejdsrelationer, indstilles det, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår de selvejende dagtilbud. En formel indføjelse af klausulerne i driftsoverenskomsterne vurderes i sammenhæng hermed at ville kræve uforholdsmæssigt store ressourcer, da der ville skulle ske en individuel forhandling af den enkelte driftsoverenskomst, som vil belaste den enkelte institution og deres bestyrelse uforholdsmæssigt meget i forhold til den reelle effekt af ændringen.

De private dagtilbud

Kommunens relation til de private dagtilbud er væsentlig anderledes end relationen til de selvejende, da kommunens primære rolle er at være lokal godkendelsesmyndighed, og her er kommunen forpligtet til at godkende etableringen af enhver institution, der måtte opfylde kommunens godkendelseskriterier.

Kommunen har ikke et løbende eller dagligt samarbejde med de private dagtilbud i kommunen, og disse kan reelt ikke siges at være leverandør til kommunen, da kommunen ikke har anvisningsret til pladserne i de private institutioner, og da der ikke foreligger en aftalerelation mellem institutionerne og kommunen.

Pladserne indgår ikke i kommunes forsyningsforpligtelse.

De private institutioner må således ses som et selvstændigt, privat, alternativ til det kommunale pasningstilbud.

Pladserne i de private institutioner er samtidig ikke specielt henvendt til børn, der er bosiddende i Frederiksberg Kommune, idet den private institution frit kan optage børn, uanset bopæl. I det omfang børn fra Frederiksberg benytter de private institutioner, udløses dog en forpligtelse for Frederiksberg Kommune til at yde tilskud til institutionen, og det kan oplyses, at størstedelen af børnene i de private institutioner på Frederiksberg er fra Frederiksberg.

Den anderledes relation betyder, at kommunen ikke har helt det samme grundlag for at stille krav om, at de private institutioner efterlever klausulerne, som over for de selvejende institutioner. Der foreligger ikke en driftsoverenskomst eller et rent privatretligt aftaledokument mellem parterne, som klausulerne kan indskrives i.

Forvaltningen har erfaret, at andre kommuner stiller krav om, at ansøgere, der ønsker at blive godkendt som privat daginstitution, skal overholde de sociale klausuler. Det er netop spørgsmålet om, hvorvidt vejledningen til dagtilbudsloven giver hjemmel til at stille krav om, at de private institutioner skal efterleve de sociale klausuler, forvaltningen har søgt ministeriets vurdering af. Med henblik på at afdække lovhjemlen til at påkræve overholdelse af klausuler for private institutioner har forvaltningen, og herunder Juridisk Afdeling, været i kontakt med Børne- og Socialministeriet for at få be- eller afkræftet, om der er hjemmel i dagtilbudsloven til at stille krav om, at de private institutioner skal efterleve klausulerne. Juridisk Afdeling har endvidere været i kontakt med advokatfirmaet DLA Piper (tidligere LETT).

Børne- og Socialministeriet har på sin side søgt en afklaring hos flere myndigheder, nærmere Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet samt hos Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering af, hvordan de respektive myndigheder tolker loven. Tilbage meldingen fra Børne- og Socialministeriet er, at kommunerne kan stille krav om sociale klausuler ved godkendelse af privatinstitutioner, men at det ikke er lovligt at stille krav om overholdelsen af arbejdsklausuler i forbindelse med godkendelsen, da det forudsætter, at der leveres en tjenesteydelse til det offentlige, og at der indgås en kontrakt. Ved en godkendelse af en privat institution efter dagtilbudsloven, bliver der ikke indgået en kontrakt mellem myndigheden og den private institution. DLA Piper lægger sig op ad denne fortolkning af loven og er enig i, at der ikke kan stilles krav om at private institutioner skal overholde arbejdsklausuler.

Hvad angår uddannelsesklausulen må det antages, at det er lovligt at stille krav om overholdelsen af denne klausul, idet det fremgår af vejledningen til dagtilbudsloven, at "Kommunalbestyrelsens krav til privatinstitutioner skal være saglige og konkrete og skal ligeledes opfyldes af kommunens egne daginstitutioner. Kravene kan eksempelvis vedrøre normering, fysiske rammer, krav til den uddannelsesmæssige baggrund for det udførende personale, krav om, at privatinstitutionen skal modtage studerende/stille praktikpladser til rådighed med videre. Endvidere kan der eksempelvis stilles krav om mål for brugertilfredshed".

Det må herefter konkluderes, at kommunen ikke kan stille krav om, at de private institutioner skal overholde arbejdsklausulerne, men kommunen har hjemmel til at kræve, at de efterlever uddannelsesklausulerne og sociale klausuler.

Det foreslås derfor, at der stilles krav om overholdelse af sociale- og uddannelsesklausuler i godkendelseskriterierne ved godkendelser af private institutioner og at der endvidere sker en harmonisering af disse klausuler på alle områder således, at der er en ensartet praksis når kommunen stiller krav om overholdelse af social- og uddannelsesklausuler.

Kommunens opgave som godkendelsesmyndighed over for de private dagtilbud er fastsat i dagtilbudsloven § 20, og uddybes i dagtilbudsvejledningens punkt 104-113. Heraf fremgår bl.a., at tilsynsforpligtelsen omfatter både det indholdsmæssige i dagtilbuddene, samt på hvilken måde opgaverne udføres i dagtilbuddene, og det understreges som centralt, at kommunen via tilsynet skal sikre, at dagtilbuddene leverer en ydelse, der er i overensstemmelse med lovgivningen og det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har fastlagt.

For så vidt angår privatinstitutioner, fremgår det udtrykkeligt, at tilsynsforpligtelsen ikke omfatter privatinstitutionens økonomi og rentabilitet, men at kommunen dog skal standse sit tilskud, hvis det konstateres, at institutionen anvender kommunale tilskud til ulovlige formål. I sammenhæng hermed fremgår desuden, at kommunen ved tilsynet blandt andet skal have indsigt i personalenormering, personalekvalifikationer, pædagogisk læreplan, sprog vurdering med videre.

Kernen i godkendelseskompetencen er derfor helt naturligt at sikre, at de børnefaglige hensyn bliver imødekommet, uanset pasningsordningens nærmere karakter, og kommunens nuværende godkendelseskriterier er netop udarbejdet med fokus på at sikre grundlaget for trivsel og udvikling for børnene i de private institutioner.

Kommunens muligheder for at føre kontrol med klausulernes overholdelse vil være begrænset af, at kommunen ikke fører tilsyn med privatinstitutionernes økonomi, men kommunen vil kunne reagere på konkrete henvendelser – og i forbindelse hermed eventuelt fratage virksomheden godkendelsen til at drive institutionen. Det skal understreges, at afgørelsen om, hvorvidt en institution skal fratages godkendelsen til at drive institutionen på baggrund af manglende overholdelse af klausulerne, skal foretages på baggrund af en konkret individuel vurdering. I forbindelse med denne vurdering skal kommunen overholde forvaltningsretlige principper om saglighed, lighed og proportionalitet mv.

Af kommunens godkendelseskriterier - som alle de private institutioner er godkendt på baggrund af - fremgår det, at de private institutioner er forpligtet til at overholde de til enhver tid gældende politiske beslutninger og kommunens politikker på området. Man kan forsøge at få de allerede godkendte institutioner til at underskrive en erklæring om, at de vil overholde social- og uddannelsesklausulerne. Problemet opstår, hvis institutionen tilkendegiver, at de ikke ønsker at underskrive en sådan erklæring, og spørgsmålet er herefter, om kommunen på den baggrund kan tilbagekalde godkendelsen af den private institution.

Godkendelsen af den private institution er en begunstigende forvaltningsakt, og spørgsmålet om, hvorvidt en godkendelse kan tilbagekaldes, bliver reguleret af dagtilbudslovens § 20, stk. 3.

Dagtilbudslovens § 20, stk. 3 fastslår, at: "Kommunalbestyrelsen kan tilbagekalde godkendelsen af en privatinstitution, hvis institutionen ikke opfylder de kriterier, som institutionen blev godkendt på baggrund af."

Hvorvidt der kan ske tilbagekaldelse af en godkendelse af en privatinstitution, må derfor løses ved en fortolkning af dagtilbudslovens § 20, stk. 3.

Det må konstateres, at dagtilbudslovens regler om tilbagekaldelse af godkendelsen er forholdsvis klare, og der kan således sandsynligvis kun ske tilbagekaldelse, hvis institutionen ikke længere opfylder de kriterier, som institutionen oprindeligt blev godkendt på baggrund af.

Der er i Frederiksberg Kommunes godkendelseskriterierne fastslået, at de private institutioner til enhver tid skal leve op til de til enhver tid vedtagne politiske beslutninger på dagpasningsområdet. Dette kan dog ikke tillægges afgørende vægt, da godkendelseskriterierne på dette punkt synes i modstrid med ordlyden i § 20, stk. 3, og endvidere synes at være et vidtgående krav at stille overfor de private institutioner.

På baggrund af den klare lovbestemmelse i dagtilbudslovens § 20, stk. 3 er det umiddelbart forvaltningens vurdering, at kommunen ikke kan tilbagekalde godkendelsen af en privat institution, hvis denne ikke vil efterleve nye kriterier i form af social- og uddannelsesklausuler.

Børne- og Socialministeriet har telefonisk bekræftet, at det er ministeriets umiddelbare vurdering, at en kommune ikke kan tilbagekalde godkendelsen af en privat institution på baggrund af manglende efterlevelse af kriterier, som institutionen ikke blev godkendt på baggrund af.

Forvaltningen foreslår på den baggrund, at beslutningsforslaget om at private dagtilbud skal efterleve sociale klausuler og uddannelsesklausuler medtages i kommunens godkendelseskriterier for private dagtilbud og gælder for fremtidige godkendelser af private dagtilbud.

Tidligere sagsfremstilling:

Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Daniel Panduro om sociale klausuler blev den 23. maj 2016 oversendt fra Kommunalbestyrelsen til behandling i Børneudvalget. Forslaget er følgende:

"Nej til social dumping i daginstitutionerne. Enhedslisten foreslår, at de sociale klausuler, der i dag gælder for byggeri- og tjenesteydelser på Frederiksberg, også skal gælde for private og selvejende pasningstilbud og daginstitutioner".

Daniel Panduro har præciseret, at beslutningsforslaget om sociale klausuler for private daginstitutioner retter sig mod de private institutioner som leverandører til kommunen, og ikke mod den private institution som indkøber og aftager af andres tjenesteydelser eller services. Enhedslisten ønsker, at private institutioner - som forudsætning for godkendelse - skal efterleve principper og standarder for arbejdstagerrettigheder såsom overenskomster på dagtilbudsområdet.

De sociale klausuler, som kommunen anvender i kontrakter om byggeri- og tjenesteydelser dækker over tre typer klausuler: 1) arbejdsklausuler, 2) uddannelsesklausuler og 3) en såkaldt "social klausul".

Arbejdsklausulen anvendes i alle kontrakter og indeholder krav om, at de ansatte, som er beskæftiget med opfyldelse af kontrakten med kommunen, skal have løn- og ansættelsesforhold, som ikke er mindre gunstige end de løn- og ansættelsesvilkår, der er gældende for den pågældende branche på den egn, hvor arbejdet udføres.

Uddannelsesklausulen anvendes i kontrakter, hvis varighed er mindst 6 måneder, og som har en værdi på mindst 10 mio. kr. eksklusiv moms eller en lønsam på mindst 4 mio. kr., Klausulen indebærer, at leverandøren skal være med til at sikre at praktik-/lærlingepladser til personer er under uddannelse. Uddannelsesklausulen er sagens natur primært aktuel inden for brancher, hvor praktikophold og/eller lærlingetid er en del af uddannelsesforløbet, og klausulen er omfattet et følg-eller-forklar-princip, sådan at klausulen kan fravælges, hvis der redegøres for fravalget. Beslutningen træffes i givet fald af Magistraten.

Den såkaldte sociale klausul handler om, at kommunen gerne vil sikre, at kommunens leverandører er bekendt med mulighederne for at varetage sociale hensyn i relation til et rummeligt arbejdsmarked, herunder mulighederne for at gøre en

indsats for at hjælpe personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Gennem klausulen kan skabes en kontakt mellem Jobcenteret og leverandøren, men indeholder ikke anden forpligtelse for leverandøren end at skulle deltage i et dialogmøde om de muligheder, erfaringer og værktøjer, som kommunen stiller til rådighed for det private erhvervsliv i forbindelse med rekruttering af arbejdskraft, hjælp til fastholdelse af medarbejdere samt varetagelse af øvrige sociale hensyn.

De selvejende dagtilbud

Det vil være naturligt at betragte de selvejende daginstitutioner som leverandør til kommunen, da de er med til at løse den kommunale opgave med børnepasning, og indgår som en del af kommunens forsyningsforpligtelse. Kommunen har fuld anvisningsret til pladserne i institutionerne. De selvejende daginstitutioner adskiller sig dog fra andre – ”traditionelle” – leverandører ved, at samarbejdsformen er særligt lovreguleret, hvilket blandt andet manifesteres ved, at der ikke foreligger en kontrakt mellem parterne, men en driftsoverenskomst.

De driftsoverenskomster, som kommunen har indgået med bestyrelserne for institutionerne indeholder ikke de ovennævnte klausuler, men har dog en regulering, der i store træk svarer hertil.

Således fremgår det af driftsoverenskomsterne, at "Løn og andre ansættelsesvilkår for institutionens personale fastsættes efter de bestemmelser, som KL og de for institutionens personale forhandlingsberettigede personaleorganisationer har aftalt".

Kommunen aflønner eget personale i de kommunale dagtilbud på samme grundlag, hvorfor hensynet bag kommunens arbejdsklausul anses for behørigt varetaget. De selvejendes budgetter, herunder lønbudgetter og overhead, fastsættes på samme måde som for de kommunale institutioner, og der har endvidere pågået samarbejde med de selvejende om løndannelsen for medarbejdergrupperne, hvilket understreger, at medarbejderne i realiteten har samme vilkår.

Af driftsoverenskomsterne fremgår ligeledes, at "Institutionen skal samarbejde med kommunen og deltage i løsning af de uddannelses- og arbejdsmarkedsræssige forpligtigelser og tiltag på daginstitutionsområdet". Dagtilbudsafdelingen har i den forbindelse et godt og konstruktivt samarbejde med de selvejende dagtilbud, og derigennem sikres, at de selvejende både er med til at løfte opgaven med at sikre praktikpladser til pædagogstuderende, jf. uddannelsesklausulen, og sikre rummelige arbejdspladser, herunder bl.a. ved at modtage personer i jobtræning, virksomhedspraktik og anden aktivering.

Da de selvejende set under ét må anses at efterleve klausulerne i praksis via den nuværende regulering i driftsoverenskomsterne og de gode samarbejdsrelationer, indstilles det, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår de selvejende dagtilbud. En indføjelse af klausulerne i driftsoverenskomsterne vurderes i sammenhæng hermed endvidere at ville kræve uforholdsmæssigt store ressourcer, da der ville skulle ske en individuel forhandling af den enkelte driftsoverenskomst, hvilket i givet fald ville belaste de enkelte institutioner og deres bestyrelse.

De private dagtilbud

Kommunens relation til de private dagtilbud er væsentlig anderledes end relationen til de selvejende, da kommunens primære rolle er at være lokal godkendelsesmyndighed, og her er kommunen forpligtet til at godkende etableringen af enhver institution, der måtte opfylde kommunens godkendelseskriterier. Kommunen har ikke et løbende eller dagligt samarbejde med de private dagtilbud i kommunen, og disse kan reelt ikke siges at være leverandør til kommunen, da kommunen ikke har anvisningsret til pladserne i de private institutioner, og da der ikke foreligger en aftalerelation mellem institutionerne og kommunen. Pladserne indgår ikke i kommunes forsyningsforpligtelse.

De private institutioner må således ses som et selvstændigt, privat, alternativ til det kommunale pasningstilbud.

Pladserne i de private institutioner er samtidig ikke specielt henvendt til børn fra Frederiksberg, idet den private institution frit kan optage børn, uanset bopæl. I det omfang børn fra Frederiksberg benytter de private institutioner, udløses en forpligtelse for Frederiksberg Kommune til at yde tilskud til institutionen. Det kan oplyses, at størstedelen af børnene i de private institutioner på Frederiksberg er fra Frederiksberg.

Den anderledes relation betyder, at kommunen ikke har samme grundlag for at stille krav (anvende klausuler) over for de private institutioner, som over for de selvejende institutioner. Der foreligger ikke en driftsoverenskomst eller et rent privatretligt aftaledokument mellem parterne, som klausulerne kan indskrives i.

Det vurderes som sådan at være lovligt for kommunen at indarbejde krav i godkendelseskriterierne for de private institutioner, der – eventuelt i en særligt tilpasset udgave – modsvare de sociale klausuler i kommunens leverandøraftaler, men det vil under alle omstændigheder være relevant, at kommunen forud for en eventuel beslutning herom forholder sig til, hvilke hensyn kommunen bør og vil varetage i sin rolle primært som godkendelsesmyndighed og sekundært tilskudsyder.

Kommunens opgave som godkendelsesmyndighed i forhold til de private dagtilbud er fastsat i dagtilbudsloven § 20, som uddybes i dagtilbudsvejledningens punkt 104-113 om kommunens tilsynsforpligtelse. Heraf fremgår bl.a., at tilsynsforpligtelsen omfatter både det indholdsmæssige i dagtilbuddene, samt på hvilken måde opgaverne udføres i dagtilbuddene, og det understreges som centralt, at kommunen via tilsynet skal sikre, at dagtilbuddene leverer en ydelse, der er i overensstemmelse med lovgivningen og det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har fastlagt.

For så vidt angår privatinstitutioner, fremgår det udtrykkeligt, at tilsynsforpligtelsen ikke omfatter privatinstitutionens økonomi og rentabilitet, men at kommunen dog skal standse sit tilskud, hvis det konstateres, at institutionen anvender kommunale tilskud til ulovlige formål. I sammenhæng hermed fremgår desuden, at kommune ved tilsynet bl.a. skal have indsigt i personalenormering, personalekvalifikationer, pædagogisk læreplan, sprogvurdering med videre.

Forvaltningen anser med udgangspunkt heri, at kernen i godkendelseskompetencen helt naturligt er at sikre, at de børnefaglige hensyn bliver imødekommet, uanset pasningsordningens nærmere karakter. Kommunens nuværende godkendelseskriterier er således netop udarbejdet med fokus på at sikre grundlaget for trivsel og udvikling for børnene i de private institutioner.

Godkendelseskriterierne indeholder i dag ikke regulering, der stiller krav om medarbejderrettigheder i relation til løn- og ansættelsesvilkår, uddannelsesmuligheder, rummelighed eller varetagelsen af øvrige sociale hensyn, og det bemærkes, at

medarbejderrettigheder ikke er reguleret af dagtilbudsloven, og at det som udgangspunkt ikke i øvrigt kan anses for en kommunal opgave at regulere medarbejdernes arbejdsvilkår.

Herudfra anser forvaltningen det ikke at være ikke i tråd med hidtidig praksis, hvis der i godkendelseskriterierne skulle indarbejdes krav til de private institutioner svarende til de sociale klausuler fra leverandøraftalerne.

I sin rolle som tilskudsyder i forhold til Frederiksbergbørn, der benytter private dagtilbud, kan kommunen for så vidt godt have en principiel holdning om, at tilskud alene skal ydes til socialt ansvarlige virksomheder, der behandler sine medarbejdere godt. Tilskuddet følger imidlertid barnet, og kommunen kan som udgangspunkt ikke modsætte sig, hvis forældrene måtte foretrække et bestemt privat pasningstilbud, der eventuelt måtte have en anden medarbejderpolitik og/eller holdning til varetagelse af sociale hensyn, end hvad Frederiksberg Kommune måtte ønske.

I forhold til Frederiksbergbørn, der benytter private dagtilbud på Frederiksberg, vil kommunen både være godkendelsesmyndighed og tilskudsyder, men det vil netop være i kraft af rollen som godkendelsesmyndighed, at kommunen vil kunne stille krav til privatinstitutionen, idet tilskudsforpligtelsen er ubetinget og ikke indebærer beføjelser for kommunen. Da sådanne krav, som beskrevet, vil indebære et brud med hidtidig praksis og betyde, at kommunen som godkendelsesmyndighed påtager sig beføjelser og ansvar for den private institutions driftsansliggende, som ikke omhandler børnenes trivsel og udvikling, indstilles det også i forhold til de private institutioner, at beslutningsforslaget forkastes.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, Magistraten den 20. august 2018, Kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 82:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. den nuværende praksis, hvor de allerede godkendte private daginstitutioner frivilligt efterlever de sociale klausuler og uddannelsesklausulen, opretholdes
2. beslutningsforslaget vedtages ved, at det skrives ind i godkendelseskriterierne for fremtidige private leverandører af dagtilbud i Frederiksberg Kommune, at de skal efterleve de sociale klausuler og uddannelsesklausulen
3. beslutningsforslaget om at private dagtilbud skal efterleve arbejdsklausulen forkastes, da der ikke er lovhjemmel hertil
4. beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår de selvejende dagtilbud, idet dagtilbuddene i praksis allerede efterlever klausulerne via eksisterende driftsoverenskomster
5. udvalget tager til efterretning, at det af den fremlagte dokumentation fremgår, der ikke er lovhjemmel til at stille krav om, at private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Børneudvalget 2018-21, 4. juni 2018, pkt. 82:

Udsat

Indstilling 13. august 2018, pkt. 89:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. den nuværende praksis, hvor de allerede godkendte private daginstitutioner frivilligt efterlever de sociale klausuler og uddannelsesklausulen, opretholdes
2. beslutningsforslaget vedtages ved, at det skrives ind i godkendelseskriterierne for fremtidige private leverandører af dagtilbud i Frederiksberg Kommune, at de skal efterleve de sociale klausuler og uddannelsesklausulen
3. beslutningsforslaget om at private dagtilbud skal efterleve arbejdsklausulen forkastes, da der ikke er lovhjemmel hertil
4. beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår de selvejende dagtilbud, idet dagtilbuddene i praksis allerede efterlever klausulerne via eksisterende driftsoverenskomster
5. udvalget tager til efterretning, at det af den fremlagte dokumentation fremgår, der ikke er lovhjemmel til at stille krav om, at private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Børneudvalget 2018-21, 13. august 2018, pkt. 89:

Børneudvalget indstiller, at

1. den nuværende praksis, hvor de allerede godkendte private daginstitutioner frivilligt efterlever de sociale klausuler og uddannelsesklausulen, opretholdes
3. beslutningsforslaget om at private dagtilbud skal efterleve arbejdsklausulen forkastes, da der ikke er lovhjemmel hertil
4. beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår de selvejende dagtilbud, idet dagtilbuddene i praksis allerede efterlever klausulerne via eksisterende driftsoverenskomster

5. udvalget tager til efterretning, at det af den fremlagte dokumentation fremgår, der ikke er lovhjemmel til at stille krav om, at private institutioner skal efterleve arbejdsklausulen.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Ruben Kidde og Anja Lundtoft) indstiller, at 2. beslutningsforslaget vedtages ved, at det skrives ind i godkendelseskriterierne for fremtidige private leverandører af dagtilbud i Frederiksberg Kommune, at de skal efterleve de sociale klausuler og uddannelsesklausulen

Et mindretal i Børneudvalget (Simon Aggesen, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy og Pernille Høxbro) tog forbehold.

Et mindretal i Børneudvalget (Laura Lindahl) stemte imod.

Bilag

Bilag 1 - Børneudvalgssag om sociale klausuler

Bilag 2 - Brev om arbejdsklausuler vedhæftet mail fra ministeriet

Bilag 2 - Børneudvalgssag om sociale klausuler

Punkt 276: Forlængelse af lejeaftale Norske Hus

82.03.00-G01-1-18

Resume

Norske Hus i Søndermarken udlejes af Slots- og Kulturstyrelsen til Frederiksberg Kommune. Lejeaftalen udløber i 2018 og foreslås forlænget.

Beslutning

Magistraten, Børneudvalget, Undervisningsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at lejemål vedr. Norske Hus i Søndermarken forlænges,
2. at Kultur- og Fritidsudvalgets driftsramme udgiftsbevilges 14.500 kr. i 2018 samt 29.000 kr. i 2019 og frem til delvis dækning af merudgiften til leje, og
3. at udgiftsbevillingen finansieres med 11.000 kr. i 2018 samt 22.000 kr. i 2019 og frem fra Undervisningsudvalgets driftsramme og 3.500 kr. i 2018 og 7.000 kr. i 2019 og frem fra Børneudvalgets driftsramme.

Indstilling

Børneudvalget, Undervisningsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at lejemål vedr. Norske Hus i Søndermarken forlænges,
2. at Kultur- og Fritidsudvalgets driftsramme udgiftsbevilges 14.500 kr. i 2018 samt 29.000 kr. i 2019 og frem til delvis dækning af merudgiften til leje, og
3. at udgiftsbevillingen finansieres med 11.000 kr. i 2018 samt 22.000 kr. i 2019 og frem fra Undervisningsudvalgets driftsramme og 3.500 kr. i 2018 og 7.000 kr. i 2019 og frem fra Børneudvalgets driftsramme.

Sagsfremstilling

Norske Hus i Søndermarken benyttes i dag af Frederiksberg Museerne, til kulturelle arrangementer i Søndermarken, ifm. med ferie-webavis, af kommunens naturvejledere, samt af kommunens SFO'er, klubber og daginstitutioner jf. den vedhæftede oversigt.

Norske Hus benyttes aktivt af Frederiksberg Kommune, primært i månederne marts – oktober, hvor der er bookinger ikke dagligt men flere gange hver uge, ofte i forbindelse med aktivitet udendørs i Søndermarken. I vintermånederne (november – februar) er det i brug ca. en dag om ugen.

Norske Hus har fra 2008 til nu været udlejet af Slots- og Kulturstyrelsen til Frederiksberg Kommune. Jævnfør det vedhæftede lejekontrakt har der været aftalt en årlige leje på 50.000 kr., hvor Frederiksberg Kommune har haft muligheden for at erlægge lejen gennem en investering. Frederiksberg Kommune har haft benyttet denne mulighed og har investeret i istandsættelsen af Norske Hus.

Forvaltningen foreslår, at der indgås tillæg til lejekontrakt om forlængelse af den eksisterende lejekontrakt, med en årlig leje på 44.000 kr. jf. det vedhæftede udkast til tillæg lejekontrakt og samarbejdsaftale.

Da den hidtidige lejebetaling har været foretaget ved en engangsinvestering, er det ikke afsat driftsmidler til betaling af leje. Det foreslås at finansiere lejebetalingen fra driftsrammerne for de udvalg der benytter Norske Hus. Konkret at Kultur- og Fritidsudvalget finansiere 15.000 kr., Naturvejlederne under Undervisningsudvalget finansiere 15.000 kr., fællesmidler SFO og klubber under Undervisningsudvalget finansiere 7.000 kr. og fællesmidler daginstitutioner finansiere 7.000 kr.

Økonomi

Den fremtidige årlige lejeudgift udgør 44.000 kr. fra 2019 og frem. I 2018 er lejeudgiften 22.000 kr.

Det foreslås at finansiere lejebetalingen fra driftsrammerne for de udvalg der benytter Norske Hus. Konkret at Kultur- og Fritidsudvalget finansiere 15.000 kr., Naturvejlederne under Undervisningsudvalget finansiere 15.000 kr., fællesmidler SFO og klubber under Undervisningsudvalget finansiere 7.000 kr. og fællesmidler daginstitutioner finansiere 7.000 kr.

Administrationen vedr. Norske Hus foretages indenfor Kultur- og Fritidsudvalgets driftsramme, hvorfor det foreslås at Kultur- og Fritidsudvalgets driftsramme udgiftsbevilges 14.500 kr. i 2018 samt 29.000 kr. i 2019 og frem til delvis dækning af merudgiften til leje, Samt at udgiftsbevillingen finansieres med 11.000 kr. i 2018 samt 22.000 kr. i 2019 og frem fra Undervisningsudvalgets driftsramme og 3.500 kr. i 2018 og 7.000 kr. i 2019 og frem fra Børneudvalgets driftsramme.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget, Undervisningsudvalget, Børneudvalget. Magistraten den 20. august 2018 og Kommunalbestyrelsen.

Historik

Serviceområdet samt Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at lejemål vedr. Norske Hus i Søndermarken forlænges,
2. at Kultur- og Fritidsudvalgets driftsramme udgiftsbevilges 14.500 kr. i 2018 samt 29.000 kr. i 2019 og frem til delvis dækning af merudgiften til leje,
3. at udgiftsbevillingen finansieres med 11.000 kr. i 2018 samt 22.000 kr. i 2019 og frem fra Undervisningsudvalgets driftsramme og 3.500 kr. i 2018 og 7.000 kr. i 2019 og frem fra Børneudvalgets driftsramme.

Bilag

Notat vedr. brug af Norske Hus

Lejekontrakt

Tillæg til lejekontrakt

Samarbejdsaftale Norske Hus

Punkt 277: Plan for vedligeholdelse for skolerne i Frederiksberg Kommune

17.00.00-G01-39-18

Resume

Undervisningsudvalget har i forbindelse med behandling af sag om Udviklingsplan for skole og unge 2019 indstillet til Magistraten, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2019-2022, idet udvalget har efterspurgt en samlet plan for vedligeholdelse af skolerne. Undervisningsudvalget fik på mødet den 4. juni 2018 forelagt projektforslag til brug for denne drøftelse. Udvalget bad om en konkretisering af de enkelte projekter i sagsfremstillingen samt en beskrivelse af muligheden for at etablere lokale vedligeholdelsespuljer.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til drøftelserne vedr. budget 2019-2022.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2019-2022.

Sagsfremstilling

Magistraten har den 28. maj 2018 oversendt sag om Udviklingsplan for skole og unge 2019 til drøftelserne vedr. budget 2019-2022 vedr. behovet for udarbejdelsen af en samlet plan for vedligeholdelse af skolerne. Undervisningsudvalget fik på mødet den 4. juni 2018 forelagt projektforslag til brug for denne drøftelse. Udvalget indstillede, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2019-2022 med konkretisering af de enkelte projekter i sagsfremstillingen i det omfang det er muligt samt beskrivelse af muligheden for at etablere lokale vedligeholdelsespuljer. Hermed forelægges en konkretisering af de enkelte projekter, samt beskrivelse af de nuværende lokale vedligeholdelsespuljer.

De nuværende økonomiske rammebetingelser for vedligeholdelse af de kommunalt ejede skoler på Frederiksberg har en lang indfasning for at kunne opretholde ejendommene vel-vedligeholdte. Dette betyder, at flere af kommunens skoler har et betragteligt vedligeholdelsefterslæb. Det betyder øget risiko for behov for akut vedligeholdelse, der som oftest er betydeligt dyrere end løbende vedligehold. Mangelfuld vedligehold øger risikoen for AT-påbud, hvilket Frederiksberg Kommune for nyligt har modtaget på både Skolen ved Bülowvej og Ny Hollænderskolen.

En overordnet plan for vedligeholdelse af skolerne i Frederiksberg Kommune vil give en mere præcis vurdering af, hvad udgifterne vil være for at løfte skolerne til et godt indeklima, samt håndtere indvendigt og udvendigt vedligeholdelsesbehov, samtidig med at der skabes moderne og tidssvarende undervisningsmiljøer.

Det foreslås, at der afsættes 1,5 mio.kr. i 2019 til udarbejdelse af en samlet og flerårig vedligeholdelsesplan for de kommunale folkeskoler. Midlerne skal benyttes til at foretage en fuldstændig gennemgang af skolernes bygninger for at fastlægge vedligeholdelsesbehovet, samt give mulighed for at udarbejde en prioriteret liste, så planen kan give overblik over, hvor behovet er størst.

Nedenstående oversigt fremstiller overslag fra Frederiksberg Kommunes afdeling for By, Byggeri og Ejendomme over behovet for vedligeholdelse på de af kommunens skoler med størst behov. Overslagene er baseret på en visuel gennemgang af ejendommene og foretaget uden en nærmere forundersøgelse. De skal derfor betragtes som en et anslået budgetoverslag med en høj grad af usikkerhed.

Af de nævnte projekter har Kommunalbestyrelsen den 23. april 2018 afsat rådighedsbeløb og frigivet anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til forundersøgelser og projektering af AT-påbud på Ny Hollænderskolen. Således at der afsat midler til en udvidet forundersøgelse og projektering vedr. AT-påbuddet, afklaring af behov yderligere vedligehold samt shared space på Ny Hollænderskolen.

Skole	Behov for vedligeholdelse	Estimat
Ny Hollænderskolen - afhjælpning af AT-påbud	Mekanisk ventilation i 26 lokaler	10 mio.kr.
Ny Hollænderskolen - renovering i forlængelse af	Renovering af tekniske installationer, indvendig vedligeholdelse, opretning af	33,6 mio.kr.

afhjælpning af AT-påbud	klimaskærm	
Lindevangsskolen	Udskiftning af tag, istandsættelse af vinduer, renovering af tekniske installationer, indvendig vedligeholdelse, moderniseringstiltag	36,4 mio.kr.
Søndermarksskolen	Udskiftning af tag, istandsættelse af vinduer, renovering af tekniske installationer, indvendig vedligeholdelse, moderniseringstiltag	52,3 mio.kr.

De enkelte projekter er efterfølgende uddybet.

Ny Hollænderskolen - afhjælpning af AT-påbud

Arbejdstilsynet har været på tilsynsbesøg den 28. januar 2018 på Ny Hollænder skole og givet 2 AT-påbud. Heraf fremgår det, at Kommunen skal sikre, at der er frisk luft i den gamle og nye hovedbygning, med i alt 26 klasselokaler: ”Virksomheden påbydes at sikre at undervisningslokaler på Hovedskolen samt i Palæet får tilstrækkelig tilførsel af frisk luft uden generende træk, så arbejdet i lokalerne kan udføres sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.”

Arbejdstilsynet har fastsat en tidsfrist for afhjælpning af påbuddene til den 1. december 2018. Denne frist er søgt forlænget til 1. november 2019, idet det vil kræve større ombygninger at skabe tilstrækkelig luftkvalitet på skolen. Derfor vil det ikke umiddelbart kunne udføres, mens skolen er i funktion. Derfor foreslås denne del af påbuddet så vidt muligt udført i skolens sommerferie i sommeren 2019.

Påbuddene foreslås afhjulpet på følgende måde: Der er behov for at etablere mekanisk balanceret ventilation i den gamle og den nye hovedbygning for at kunne holde CO2 niveauet i lokalerne under Arbejdstilsynets grænseværdier, samtidig med at der undgås trækgener. I palæet er AT-påbuddet løst ved omorganisering af undervisningen således de meget små lokaler i bygningen ikke fremadrettet anvendes til undervisning. Såfremt denne bygning også fremadrettet skal kunne bruges til undervisning af hele klasser, vil der også her skulle installeres eller renoveres ventilationsanlæg. Der er ikke aktuelle planer herom. Løsningen indeholder desuden udskiftning af lofter og nedslidt og utilstrækkelig belysning i de berørte lokaler i den gamle og nye hovedbygning.

Overslaget på 10 mio. kr. udover forundersøgelse og projektering, er baseret på erfaringspriser fra lignende projekter gennemført inden for de seneste 3 år. overslaget er lavet uden forundersøgelser.

Ny Hollænderskolen - renovering i forlængelse af afhjælpning af AT-påbud

Skolebygningerne på Ny hollænder skole er generelt slidte for så vidt angår en lang række installationer, indvendige overflader og på klimaskærmen, hvorfor det foreslås at der i forlængelse af det store arbejde med at etablere mekanisk ventilation, gennemføres et generelt vedligeholdsmæssigt løft af alle skolens bygninger. Dette for at sikre dels værdien af ejendommene samt sikre mod fordyrende og driftsforstyrrende følgeskader, og for at kunne gennemføre et større løft af ejendomsmassen, der for Ny Hollænder skole er fordelt på 11 bygninger. Det er vurderingen, at hvis renovering af klimaskærm ikke gennemføres indenfor ca. 5 år vil der opstå følgeskader som vil kræve akutte vedligeholdelsesindsatser i betydeligt omfang.

Ny Hollænderskolen har et af kommunens højeste elevtal på det mindste areal pr. barn. Skolens lokaler udnyttes pt. optimalt, hvorfor sliddet på bygningen er stort. I de kommende år vil der forventeligt også skulle være enten specialundervisningsbørn eller modtagehold på skolen, hvilket understøtter, at også de pt. ikke så velegnede lokaler bringes op til normal standard for vedligehold. Ny Hollænderskolen er præget af relativt små klasselokaler, hvorfor en renovering der også omfatter lyddæmpning er meget ønskværdigt, fordi det vil styrke undervisningsmiljøet og dermed skabe bedre læringsforudsætninger for børnene. Tilsvarende vil en bedre arealudnyttelse, især vedr. gangarealer og etablering af gruppearbejdspladser til eleverne, kunne forbedre skolens driftssituation.

Generelt er der et vedligeholdsefterslæb på samtlige af skolens bygninger, hvorfor det vil give god synergi, at gennemføre et løft i vedligeholdstanden på skolen i forbindelse med afhjælpning af AT-påbuddet for derved kun at skulle etablere byggeplads i en periode og dermed sikre en så minimal forstyrrelse af skolens daglige drift. I forbindelse med AT-påbudsarbejdet om ventilation vil der således ske påvirkning af mange af fladerne i lokalerne, hvorfor det er naturligt samtidig at

renovere disse. Ved at gennemføre en renovering af skolen i forlængelse af afhjælpning af AT-påbuddet, antages det at der kan opnås lavere priser for det samlede projekt, der alternativt vil skulle gennemføres i mindre projekter, når de eksisterende budgetter tillader det over de næste 10 år. Hvilket vil give uforholdsmæssigt mange forstyrrelser i skolens daglige drift. Ligeledes er der en række stordriftsfordele ved at gennemføre projekterne samlet. Således vil udgifter til rådgivning, byggeplads og lign. ligeledes kunne holdes på et lavere niveau end ved at gennemføre projekterne over en længere periode.

Forslaget omfatter en generel renovering af alle indvendige overflader (gulve, vægge, lofter), renovering af afløb, vand- og elinstallationer hvor nødvendigt samt renovering af klimaskærm (tag, vinduer). Forslaget omfatter desuden en mindre udvidelse den nuværende sidebygning (den gule fløj) til hovedbygningen via opsætning af en let tårnbygning, som vil øge det samlede areal med i alt 200 m² og give en betragtelig bedre udnyttelse af eksisterende gangarealer. Konkret ville dette omfatte: Indre gader bestykses med ny belysning, nye akustiklofter og projektnicher af varierende størrelse og identitet i forhold til etager.

Det samlede vedligeholdelsesefterslæb inkl. moderniseringstiltag, anslås at udgøre 33,6 mio. kr., fordelt således:

- Indvendig vedligehold og vedligehold af tekniske installationer i aula-bygning, ny og gammel hovedbygning: 7,0 mio. kr.
- Opretning af klimaskærm på aulabygning, ny og gl. hovedbygning, samt skelmure: 6,2 mio. kr.
- Indvendig vedligehold og vedligehold af tekniske installationer, Dr. Priemes vej og Gymnastik/tandlæge bygning: 2,1 mio. kr.
- Opretning af klimaskærm på Dr. Priemes vej og Gymnastik/tandlægebygning: 3,0 mio. kr.
- Opretning af Villaer (Amicisvej 11 og Hollændervej 1), SFO slottet og palæet, samt lille rødstensbygning i skolegård og anneks. Klimaskærm, indvendig vedligehold og tekniske installationer: 9,3 mio. kr.
- Let tilbygning med etablering af indre gader, projektnicher, belysning, lyddæmpning: 6,0 mio. kr.

Lindevangsskolen

Anlægsforslaget har til formål at nedbringe vedligeholdelsesefterslæbet på Lindevangsskolen, og i kombination hermed, at gennemføre modernisering og opgradering af indretning i udvalgte områder for understøtning af moderne undervisning og pædagogiske formål og dermed opdatere bygningen, så den i endnu højere grad kan understøtte undervisningen og arbejdsmiljøet på skolen. Tiltagene vedrører Lindevangsskolens hovedbygning, idet de to nyere tilbygninger begge er i god stand, ligesom de renoverede indgangspartier til hovedbygningen allerede bidrager til bygningens kvaliteter. Med dette anlægsforslag vil Lindevangsskolen samlet set blive bragt i god stand.

For Lindevangsskolen, er det i særdeleshed fire poster som, hver især og tilsammen, udgør et væsentligt vedligeholdelsesefterslæb, tagudskiftning, istandsættelse af vinduerne, forbedring af indeklima og de indvendige overflader. 20 af klasselokalerne har pt. ingen ventilation, den tekniske levetid for skolens tekniske installationer er hovedsageligt overskredet, tagbelægning er defekt og der er tegn på fugtindtrængen flere steder, og tagets levetid vurderes at være overskredet.

Det samlede vedligeholdelsesefterslæb inkl. moderniseringstiltag, anslås at udgøre 36,4 mio. kr., fordelt således:

- Udvendig vedligeholdelse, (tag og vinduer): 16,7 mio. kr.,
- Tekniske installationer, (ventilation (20 af lokalerne har pt. ikke ventilation), vand, varme, afløb mm.): 12,2 mio. kr.
- Indvendig vedligeholdelse, (gulve, vægge og lofter): 5 mio. kr.
- Moderniserings tiltag, (Nyindretninger, undervisningsfaciliteter mm.): 1,5 mio. kr.
- Forundersøgelser og forprojektering: 1 mio. kr.

Søndermarksskolen

Anlægsforslaget har til formål at nedbringe vedligeholdelsesefterslæbet på Søndermarksskolen, og i kombination hermed, at gennemføre modernisering og opgradering af indretning i udvalgte områder for understøtning af moderne undervisning og pædagogiske formål og dermed opdatere bygningen, så den i endnu højere grad kan understøtte undervisningen og arbejdsmiljøet på skolen. Søndermarksskolen består af en blanding af nyere bygninger og den ældre hovedbygning opført i 1934.

For Søndermarksskolen, er det i særdeleshed fire poster som hver især og tilsammen, udgør et væsentligt vedligeholdelsesefterslæb; tagudskiftning, istandsættelse af vinduerne, forbedring af indeklima og de indvendige overflader. Den langt overvejende del af anlægsudgiften er således til grundlæggende vedligehold og en meget lille del

omhandler indvendige overflader og moderniseringstiltag, det er især udskiftninger og vedligehold af klimaskærm der er nødvendig, idet tagbelægningens levetid vurderes at være overskredet og idet vinduer generelt trænger til renovering eller udskiftning.

Det samlede vedligeholdelsefteerslæb inkl. moderniseringstiltag, anslås at udgøre 52,3 mio. kr., fordelt således:

- Udvendig vedligeholdelse, (tag og vinduer): 29,1 mio. kr.
- Tekniske installationer, (ventilation, vand, varme, afløb mm.): 16,1 mio. kr.
- Indvendig vedligeholdelse, (gulve, vægge og lofter): 3,1 mio. kr.
- Moderniserings tiltag, (Nyindretninger, undervisningsfaciliteter mm.): 2,5 mio. kr.
- Forundersøgelser og forprojektering: 1,5 mio. kr.

Nuværende lokale vedligeholdelsespuljer

I budget 2018 og frem, er der hvert år indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme afsat følgende puljer til vedligehold af den samlede bygningsmasse:

Budget 2018	Indvendigt vedligehold og udearealer (Mio. kr.)
Skoler og SFO inkl. specialskoler og ungdomsskole - decentralt budgetteret	7,4
Klubber - decentralt budgetteret	0,6
Centralt pulje til ekstraordinær vedligehold	3,6
I alt	11,6

Økonomi

Det foreslås, at drøftelserne til budget 2019-2022 vedrørende Plan for vedligeholdelse for skolerne i Frederiksberg Kommune tager afsæt i en projekteringsbevilling på 1,5 mio.kr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget. Magistraten den 20. august 2018.

Historik

Undervisningsudvalget_2018-21, 4. juni 2018, pkt. 118:

Undervisningsudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2019-2022 med konkretisering af de enkelte projekter i sagsfremstillingen i det omfang det er muligt samt beskrivelse af muligheden for at etablere lokale vedligeholdelsespuljer.

Indstilling 4. juni 2018, pkt. 118:

Børne- og Ungeområdet indstiller at projektforslag til plan for vedligeholdelse for skolerne i Frederiksberg Kommune drøftes

Indstilling 13. august 2018, pkt. 130:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2019-2022.

Undervisningsudvalget_2018-21, 13. august 2018, pkt. 130:

Undervisningsudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2019-2022.

Punkt 278: Opfølgning på Kultur- og Fritidsudvalgets besøg på Frederiksbergs teatre

20.01.01-G01-2-18

Resume

Kultur- og Fritidsudvalget var den 23. maj 2018 rundt og besøge teatrene på Frederiksberg. Denne sag samler op på besøget. Aveny-T præsenteres og behandles i særskilt sag den 20. august 2018.

Beslutning

Magistraten tog opsamling og status til efterretning og oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget tog opsamling og status til efterretning og indstiller, at sagen oversendes til budgetdrøftelserne.

Sagsfremstilling

Nedenfor præsenteres C:NTACT og Riddersalen, som Kultur- og Fritidsudvalget besøgte den 23. maj 2018. Aveny-T som også blev besøgt præsenteres og behandles i en særskilt sag den 20. august 2018.

Bilag 1 beskriver de enkelte teatre sammen med byens øvrige teater-aktører (uddrag fra sag om teaterlandskabet forelagt Kultur- og Fritidsudvalget den 9. april 2018).

C:NTACT

Kultur- og Fritidsudvalget blev på mødet 9. april forelagt ansøgning fra direktør Henrik Hartmann fra C:NTACT. Kommunen blev ansøgt om et årligt driftstilskud på 400.000 kr., som i ansøgningen foreslås enten at bevilges som det fulde beløb eller delvist beløb suppleret med fritagelse for deres del af huslejen i Edisonbygningen på 150.000 kr. C:NTACT lejer sammen med Betty Nansen Teatret via selskabet ConBetty Edisonbygningen, som kommunen ejer. Den årlige husleje udgør ca. 230.000 kr., hvoraf C:NTACT betaler de 150.000 kr. Ansøgning fra C:NTACT er vedlagt som bilag 2.

Til orientering blev der med kommunens budget for 2017 afsat 3,7 mio. kr. til renovering og forbedringer af Edisonbygningen. Dette arbejde færdiggøres i juli 2018 med undtagelse af enkelte uafklarede udeståender, som teatret er i dialog med Skolen på Ny Hollændervej om. Det drejer sig om en eventuel etablering af en tagterrasse på SFO'ens tag og et restaurationskøkken i samme skoles skolegård.

Kultur- og Fritidsudvalget har de seneste år ydet ekstraordinære tilskud til C:NTACT til deres aktiviteter i forbindelse med teaterfestivalen CPH STAGE. Tilskuddene er typisk i størrelsesordenen 50.000 kr. pr år.

Forvaltningens vurdering og forslag til handlinger

C:NTACT præsenterer sig som Danmarks største ungdomsteater og supplerer således fint paletten af teatre på Frederiksberg, så der er teateroplevelser til alle aldre i byen. Teatret har særlig fokus på publikumsudvikling med deres outreach tilgang, og er dermed med til at give især unge og udsatte, som ikke har en stærk tradition for at gå i teatret, en mulighed for at opleve scenekunst. Teatrets forestillinger er altid gratis. Som sin mission fremhæver teatret, at de "bruger kulturen som forandringsnøgle til at gøre mennesker livsduelige og robuste". Deres scenekunst skabes på baggrund af et indgående kendskab til sociale problemstillinger og en samfundsmæssig vilje til at løfte dem gennem teater og kunstneriske forløb. Endeligt er teatret organiseret som en socialøkonomisk virksomhed, forstået som, at den bidrager til aktiviteter i en institution, et område, en virksomhed eller til grupper af borgere - i form af en samfundsgavnlig produktion med sociale, omsorgsmæssige eller miljømæssige opgaver.

C:NTACT er således meget mere og andet en sædvanligt teater, dels i forhold til målgruppe, både i forhold til metode og ikke mindst formål. C:NTACT er dermed et aktiv for Frederiksberg Kommune og et vigtigt element i kommunens profil som teaterby. Og teatrets ungefokus er i tråd med kommunens udvikling mod en stadig yngre kommune i forhold til befolkningssammensætning.

Kommuner kan ikke uden lovhjemmel støtte en socialøkonomisk virksomhed efter kommunalfuldmagtsreglerne. Det er dog vurderingen, at C:NTACT (endnu) ikke opererer på egentlige markedsvilkår og i konkurrence med andre tilsvarende udbydere, men under betegnelsen "socialøkonomisk virksomhed" mere er med til at skabe forandring for udsatte grupper og forståelse for sociale problemstillinger i samfundet.

Riddersalen

Riddersalen har indsendt en ansøgning til Kultur- og Fritidsudvalget om dels ændring i kommunens aftale med Riddersalen fsva. pris- og lønregulering, dels et tilskud til en større istandsættelse, vedligeholdelse og optimering af teatrets indvendige lokaler. Riddersalen lejer deres lokaler af TV2 Lorry. Riddersalens ansøgning fremgår af bilag 3.

Teatret ansøger om at få ændret i aftalen med Frederiksberg Kommune, idet der i aftalen af 7. november 2016 står, at Kommunens driftstilskud til teatret ikke pris-/lønreguleres. Teatret ønsker at ændre aftalen til som minimum at være omfattet af pris- og lønregulering. Teatret henviser til, at i aftalens afsnit 2. "Formål med aftalen", er netop, at sikre stabilitet og budgetsikkerhed for teatret, således at teatret kan bidrage til at sikre et alsidigt teaterudbud i Frederiksberg Kommune. Teatret begrundet ændringen med, at "i overenskomsterne, der er indgået mellem TIO (Teatrenes Interesseorganisation) og sceneinstruktørerne, skuespillerne, scenografer, dramatikere, teatertechniker og administrativt personale følges statens lønsatser. Ved de netop indgåede overenskomstmæssige lønstigninger i forhold til statens lønsatser skal man budgettere med disse stigninger. Ved en ændring i aftalen til, at man som minimum bliver omfattet af pris- og lønregulering, kan teateret fremadrettet fastholde det nuværende aktivitetsniveau og ikke mindst fastholde dets faglige dygtige medarbejdere - både de fastansatte og de mange freelance-ansatte.

Derudover søger teatret kommunen om en investering i størrelsesordenen på 500.000 kr. til det samlede istandsættelses- og optimeringsprojekt, som er estimeret til i alt knap 4 mio. kr. Teaterlederen oplyser, at de er i dialog med A. P. Møller Fonden om finansiering af størstedelen af projektet og desuden vil gå i dialog med udlejer af bygningen om mulighed for finansiering/nedslag i huslejen. Det ansøgte beløb fra kommunen skal dække de dele af projektet, der vedrører:

- Nye stole til publikum/gæster og borde til brug for i forbindelse med andre aktiviteter, hvor indretningen kan ændres til cafébordsstillingen eller f.eks. langbordsopstilling
- Forbedring af adgangsforhold til scenen med investering i en lift til brug for ind- og udbæring af scenografier og andet teknisk udstyr. Det foregår i dag manuelt via en stejl jerntrappe. En meget vigtig forbedring i forhold til medarbejdernes arbejdsmiljø og herunder sikkerhed og brug af kroppen i vanskelige "bæresituationer".
- Allokering af midler til intern projektstyring, der vil påvirke de øvrige aktiviteter og driften.

Forvaltningens vurdering og forslag til handlinger

Riddersalen er som byens børne- og familieteater et vigtigt element i Frederiksbergs profil som teaterby med teateroplevelser for alle aldre. Riddersalen bidrager til, at byens yngste borgere tidligt kan blive præsenteret for alderssvarende scenekunst, hvorved der bliver skabt grundlag for at sikre fremtidens teatergængere. Riddersalen medvirker desuden til at formidle fortællinger om Frederiksberg til byens borgere og har fokus på publikumsudvikling ved at gøre teatret vedkommende for flere; og ved at sætte børnefamilier stævne med andre generationer, f.eks. på daginstitutioner eller skoler i dialog med lokale plejehjem om fortællinger.

Fsva. pris- og lønregulering er det forvaltningens vurdering, at ændringen i aftalen om fremtidig pris- og lønregulering vil betyde en stigning i den kommunale del af tilskuddet på 50.000-60.000 kr. årligt ved en regulering på 1,5-2%. Det bemærkes, at af budgetaftalen mellem stat og kommune fremgår, at bevillingen fra staten ikke p/l-reguleres i perioden, hvilket er baggrunden for at der er valgt denne model generelt i aftalen.

Fsva. tilskud til istandsættelse og optimering af teatrets lokaler vurderes det som særdeles aktuelt ift. at kunne tilbyde publikum tidssvarende komfort og de ansatte rimelige arbejdsforhold.

Udover det årlige driftstilskud til det lille storbyteater yder Kultur- og Fritidsudvalget også via puljerne tilskud til Riddersalen til teatrets ekstraordinære aktiviteter i forbindelse med fx CPH STAGE, FRBDage, KIOSKEN som ny sommertradition mv. Det bemærkes at disse tilskud udelukkende er til at skabe flere aktiviteter fra Riddersalen til glæde for byens store og små borgere, og således ikke til teatres drift. Endvidere skal det bemærkes, at grundet teatrets status på lille storbyteater, kan kommunen søge staten om 50% refusion for de ydede aktivitets-tilskud.

Nuværende aftale mellem staten og Frederiksberg Kommune om driftstilskud til små storbyteatre gælder for perioden 2017-2020. Det kunne i forbindelse med genforhandlingen af denne aftale overvejes at imødekomme teaterlederens ønske om at P/L regulere tilskuddet fra kommunen, så teatrets økonomi ikke udhules af de p/l-regulerede lønstigninger. For også at undgå udhuling i indeværende periode, kunne det overvejes at ændre aftalen med virkning allerede fra næste år.

Opsummering

Det er forvaltningens vurdering, at de modtagne ansøgninger fra C:NTACT og Riddersalen er udtryk for, at teatrene er udfordret på deres økonomiske forhold, og Riddersalen samtidig også på dets fysiske forhold. Forvaltningen kan imidlertid ikke pege på finansiering af de ansøgte beløb. Ift. C:NTACT kan forvaltningen dog opfordre til, at i højere grad end i dag arbejdes med entre til forestillingerne.

Økonomi

Opsamlingen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget den 13. august. Magistraten 20. august 2018

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 75:

Serviceområdet indstiller, at opsamling og status tages til efterretning.

Kultur og Fritidsudvalget 2018-21, 13. august 2018, pkt. 75:

Kultur- og Fritidsudvalget tog opsamling og status til efterretning og oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Bilag

Teaterlandskabet anno 2018

Ansøgning fra Riddersalen

Ansøgning fra C:NTACT

Punkt 279: Evaluering af Frederiksberg Frivillighedskoordinator (2. behandling)

00.16.02-G01-3-18

Resume

Med budgetaftalen for 2016 blev afsat midler til at ansætte en tværgående frivillighedskoordinator (25 timer) på Biblioteket Frederiksberg. Koordinatoren, som er kommunens første af sin slags, tiltrådte marts 2016. I denne sag præsenteres status på koordinatorens aktiviteter i sin virkeperiode mhp. en evaluering af funktionen. På mødet den 28. maj 2018 bad Kultur- og Fritidsudvalget om en uddybning af effekterne af frivillighedskoordinatorstillingen, herunder en vurdering af, hvordan koordinationen af frivillighedsindsatsen på Frederiksberg kan organiseres optimalt.

Beslutning

Magistraten tog evalueringen til efterretning og oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget tog evalueringen til efterretning og indstiller, at sagen oversendes til budgetdrøftelserne.

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget tog på mødet den 28. maj 2018 evalueringen af Frederiksberg Frivillighedskoordinator til en første behandling, idet forvaltningen blev anmodet om en uddybning af effekterne af koordinatorstillingen - herunder også om en vurdering af, hvordan koordinationen af frivillighedsindsatsen på Frederiksberg kan organiseres optimalt fremover. Nedenfor følger forvaltningens opfølgning.

Overordnet set har koordinatorstillingen et dobbelt fokus:

- Understøttelse af kommunens tværgående indsatser på frivillighedsområdet gennem tovholderfunktionen for Frivilligteamet. Denne funktion er i drift, men kan videreudvikles og fylder gennemsnitligt 21 timer af stillingen.
- Understøttelse af borgernes adgang til frivillighed gennem rådgivning af borgere i FRIVILLIGmatch. Denne funktion er nu i drift og fylder gennemsnitligt 4 timer om ugen.

Samlet set understøtter frivilligkoordinatorstillingen fokusområderne i Frederiksberg Frivillighedspolitik :

- Vi vil udbrede frivilligheden på Frederiksberg
- Vi vil skabe klare rammer for den frivillige indsats ift. den faglige indsats
- Vi vil gøre det nemt at være frivillig på Frederiksberg
- Vi vil synliggøre og anerkende den frivillige indsats

I sagsbeskrivelsen forelagt den 28. maj 2018 beskrives overordnet effekterne af frivillighedskoordinatorens arbejde, herunder at det skaber en personlig og nem indgang til frivillighed for borgerne, og at der sker en styrkelse af den interne koordinering af områdernes arbejde med frivillighed.

Uddybning af effekt af FRIVILLIGmatch

FRIVILLIGmatch understøtter især frivillighedspolitikens punkt tre om at gøre det nemt at være frivillig i Frederiksberg. FRIVILLIGmatch er en unik konstruktion, hvor borgere i kommunalt regi kan få hjælp til at blive frivillige uanset om der er tale om det sociale, kulturelle, idræts-, miljø-, uddannelsesmæssige eller andre områder.

I de to år FRIVILLIGmatch har været under udvikling og i drift, har der været over 150 henvendelser fra borgere, der ønsker hjælp til at blive frivillige. Heraf er knap 20% udlændinge/engelsktalende, der via frivilligt arbejde ønsker at indgå i lokalsamfundet.

Også den digitale adgang Frederiksberg Frivillighedsportal www.frivillighed.frederiksberg.dk understøtter frivillighedspolitikens fokus på at gøre det nemt at være frivillig på Frederiksberg. Her viser en brugerundersøgelse fra 2017, at portalen skaber flere frivillige og især førstegangsr frivillige. Der er således konkrete effekter af frivillighedskoordinatorens borgervendte arbejde, og dette fortsætter, hvor funktionerne er gået i drift.

I dag henvender der sig gennemsnitligt 2-3 borgere om ugen, og der bruges gennemsnitligt 4 timer om ugen på vejledning af borgere samt rådgivning af foreninger og institutioner omkring rekruttering samt markedsføring af ordningen. Såvel borgere som forvaltning vurderer det værdifuldt og som god service, at der med FRIVILLIGmatch er mulighed for at

henvise engagerede borgere et sted hen, hvor de kan få hjælp til at gøre en forskel som frivillig på Frederiksberg. Uden FRIVILLIGmatch vil borgerne ikke opleve denne personlige hjælp og service, som er med til at understøtte lokalsamfundsudviklingen på Frederiksberg, både i forhold til de frivillige og for de aktiviteter/målgrupper, der arbejdes med. Det er til gavn for både byen og borgere at byens ressourcer støttes i at blive bragt i spil og udfoldet.

Effekt af den tværgående koordinering

Frivillighedskoordinatoren understøtter gennem Frivilligteamet det tværgående arbejde i at udmønte frivillighedspolitikken. I sagen fra den 28. maj 2018 beskrives det som en 'klart dedikeret, kvalificeret og defineret ressource i kommunens arbejde med frivillighed samt faglig sparring og supplement til frivillighedstiltag i fagområderne.'

Frivilligteamet med frivilligkoordinatoren som tovholder har iværksat og afholdt en række tværgående aktiviteter, der på forskellig vis støtter op om frivillighedspolitikens fokusområder. Konkret kan peges på resultater i form af f.eks. tværsektorielle temamøder for ansatte såvel som frivillige i foreninger og institutioner, samarbejde med og rådgivning om forsikringen af frivillige (samarbejde med HR og Juridisk Afdeling) og vandreudstillinger og kampagner i bybilledet for at synliggøre frivilligheden på Frederiksberg. I september afvikles FrivilligBørs Frederiksberg: et større arrangement hvor virksomheder, institutioner, foreninger og borgere mødes som aktive medborgere for at indgå lokale samarbejdsaftaler, hvilket er med til at understøtte den sociale sammenhængskraft og bæredygtighed i byen.

Frivillighedskoordinatoren og frivilligteamet arbejder for at skabe gode rammer for frivillighed generelt og bredt set, så engagerede Frederiksbergborgere og byens foreninger og institutioner får bedre rammer til at gøre en forskel til gavn og glæde for borgerne på Frederiksberg. Effekten er så at sige som med god ledelse. Indsatsen ses ikke direkte i resultaterne, men det skaber rammerne for at skabe resultater.

Frivillighedskoordinatoren skaber rammer for den tværgående udmøntning af frivillighedspolitikken ved at:

- Være anker for frivilligheden og Frivilligteamet
- Understøtte videndeling og brobygning
- Være katalysator for tværgående tiltag
- Sikre ny og relevant information på frivillighedsportalen

Arbejde på tværs af søjler er generelt set udfordrende, men indsatsen der understøtter netværksbaseret arbejde vægtes også på andre områder i kommunen. Det tager tid at opbygge en tværgående, netværksbaseret indsats på frivillighedsområdet, men forventningen er, at det på sigt vil lede til en mere effektiv og helhedsorienteret indsats, hvor tværgående indsatsen udføres sømløst, ressourcer poolles og erfaringer bruges på tværs af områder. I forhold til frivillighedspolitikken, der er bredt forankret på tværs af områderne, er denne funktion uvurderlig.

Organisation af det tværgående arbejde

Frivillighedskoordinatoren er organisatorisk placeret på biblioteket under Kultur og Fritidsudvalget. Arbejdet består hovedsageligt af førnævnte to områder. Det borgervendte – FRIVILLIGmatch – som foregår på biblioteket, og det tværgående – tovholder for Frivilligteamet – som arbejder tværorganisatorisk. Spørgsmålet om organiseringen af arbejdet kan tilgås fra to perspektiver:

- Er frivillighedskoordinatoren organisatorisk placeret mest hensigtsmæssigt?
- Er frivillighedskoordinatorens opgaveportefølje sammensat mest hensigtsmæssigt?

Organisatorisk placering

Frivillighedskoordinatoren er organisatorisk placeret på biblioteket. Frivillighedskoordinatorens placering på biblioteket understøtter ikke blot frivillighedspolitikken, men også biblioteksvisionen, hvori biblioteket ses som drivkraft for medborgerskab.

Når Frivillighedskoordinatoren rådgiver borgerne i FRIVILLIGmatch er det ud fra en tilgang til frivillighed, hvor de frivillige ses som aktive borgere, der er medskabere. Placeringen på biblioteket understøtter frivillighedskoordinatorens arbejde ved, at biblioteket opfattes som et værdifrit og tilgængeligt rum.

Grundlæggende for frivillighedskoordinatorens arbejde er det tværorganisatoriske. Forankringen i biblioteket giver en forankring i en organisation, der arbejder tværorganisatorisk og netværksbaseret og kan understøtte frivillighedskoordinatoren. Når biblioteket arbejder som drivkraft for medborgerskab i medborgercentret på Nordens Plads og med Fremtidens Borgerservice sker det i tætte samarbejder med Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet, men derudover samarbejder biblioteket også på forvaltningsniveau med By- og Miljøområdet samt Børn- og Ungeområdet. Hermed understøtter det nuværende organisatoriske ophæng overordnet frivillighedspolitikken og biblioteksvisionen og mere specifikt den borgervendte del af frivillighedskoordinatorens arbejde. Som udgangspunkt

anbefales det, at denne organisatoriske placering bevares såfremt stillingens nuværende opgavesammensætning bibeholdes.

Opgavesammensætning

Frivillighedskoordinatorens opgaver består hovedsageligt af den borgervendte Frivilligmatch og at være tovholder for det interne Frivilligteam, herunder rollen som projektleder for de forskellige tværgående tiltag. Stillingens 25 timer fordeler sig på cirka 4 timer til FRIVILLIGmatch og 21 timer til den tværgående og koordinerende del.

Det borgervendte fokus samt ønsket om brobygning og styrket kommunal koordinering af frivillighed var bærende i budgetaftalen for 2016, hvor frivillighedskoordinatorfunktionen blev vedtaget.

Vurderingen er, at der i frivillighedskoordinatorens virkeperiode er opstået et godt grundlag for at områderne via frivilligteamet løbende mødes på tværs, vidensdeler og samarbejder omkring tværgående aktiviteter indenfor frivillighedsområdet. Vurderingen er endvidere, at uden frivillighedskoordinatoren som tovholder, vil der ikke blive udført tværgående aktiviteter som i dag, da der ikke i organisationen er allokeret ressourcer til at løfte sådanne tværgående initiativer.

Vurderingen er ligeledes, at FRIVILLIGmatch som en tværgående rådgivning, uden hensyn til om der er tale om det sociale, kulturelle, idræts-, miljø eller uddannelsesmæssige område, er en unik Frederiksborgsk konstruktion, der ikke findes andre steder i landet. I andre kommuner varetages denne rådgivning typisk af det lokale frivilligcenter. Vurderingen er ligeledes, at det er et tydeligt signal i forhold til borgerne om, at Frederiksberg vægter frivilligheden og gerne vil hjælpe borgerne ind i de fællesskaber, som frivilligt arbejde også medvirker til samtidig med at det gør en forskel for modtagerne af det frivillige arbejde.

Det er forvaltningens vurdering, at såfremt det fortsat er et ønske, at borgerne skal have en synlig og personlig indgang til frivilligheden på Frederiksberg, så bør FRIVILLIGmatch forlænges/ overgå til drift. Ligeledes er det vurderingen, at hvis der fortsat skal arbejdes med tværgående aktiviteter og indsatser, der understøtter byens foreninger, organisationer og institutioner i deres arbejde med frivillighed, bør koordinatorfunktionen forlænges eller permanentgøres med mindst samme timetal som i dag.

Ikke desto mindre er vurderingen også, at skal der prioriteres, kan der umiddelbart opstilles tre muligheder for opgavesammensætningen, der afspejler forskellige ønsker til det fremtidige arbejde med frivillighed på Frederiksberg:

1. Der fortsættes som hidtil med hovedfokus på tværgående aktiviteter for byens foreninger og kommunale institutioner, herunder drift og videreudvikling af opgaver i det tværgående team på ca. 21 timer og med ca. 4 timer til drift af FRIVILLIGmatch
2. FRIVILLIGmatch nedlægges og der fokuseres kun på den tværgående indsats, men med den nuværende ramme på 25 timer
3. FRIVILLIGmatch nedlægges, og stillingen beskæres med 4 timer

Nedenfor følger sagen fra den 28. maj:

Med budgetaftalen for 2016 blev afsat midler til at ansætte en tværgående kommunal frivillighedskoordinator på Frederiksberg. Af budgetaftalen fremgår det: "Flere frivillige og bedre samarbejde – ansættelse af en frivillighedskoordinator. Partierne ønsker at stimulere det frivillige arbejde på Frederiksberg ved at ansætte en frivillighedskoordinator på Biblioteket. Koordinatoren skal knytte bånd mellem foreninger, organisationer og frivillige borgere på Frederiksberg med afsæt i kommunens frivillighedspolitik. I stillingen indtænkes funktionen som fritidsguidekoordinator. Ordningen evalueres efter tre år." Frivillighedskoordinatoren supplerer arbejdet med frivillighed på det sociale område, som varetages af frivillighedskonsulenten i Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet.

I praksis blev frivillighedskoordinatorstillingen ændret til at være en kombination af den tværgående koordinatorstilling (25 timer pr. uge) og bibliotekets egen frivilligkoordinator (12 timer/uge). Fritidsguidekoordinator-stillingen (12 timer/uge) er fortsat finansieret af bevillingen til den tværgående koordinator, men er fortsat som en separat stilling, der også i dag varetages af en studerende, der organisatorisk er forankret i Kultur- og Fritidsafdelingen/Biblioteket Frederiksberg. Således har Frederiksbergs frivillighedskoordinator haft 25 timer om ugen til rådighed til sit virke, som her evalueres.

Frederiksbergs frivillighedskoordinator, som blev ansat marts 2016, er Frederiksbergs første tværgående frivillighedskoordinator. Koordinatoren tilhører organisatorisk Biblioteket Frederiksberg og har blandt sine primære opgaver at være kommunens fysiske indgang for borgere, der ønsker at gøre en frivillig indsats i byen samt sikre vidensdeling og sparring områderne imellem i kommunen. I september 2016 blev det besluttet af Direktionen, at frivillighedskoordinatoren konkret skal etablere rådgivningsfunktionen FRIVILLIGmatch Frederiksberg samt et internt

forvaltningsnetværk på frivillighedsområdet med relevante medarbejderrepræsentanter. Teamet har ansvaret for tværgående aspekter af udmøntningen af kommunens Frivillighedspolitik.

Kort om Frederiksberg Frivillighedspolitik

Frederiksberg kommunes Frivillighedspolitik blev vedtaget i starten af 2016, hvor den afløste Frederiksberg Frivillighedsstrategi. Frivillighedspolitikken gælder for hele kommunen på tværs af alle fagområder med tilhørende institutioner. Med politikken blev det besluttet, at udmøntningen af konkrete handlinger afledt af politikken forankres sektorvis i regi af de enkelte fagudvalg. Der er således lagt op til, at fagområderne hver især arbejder aktivt ind i politikken og tager ansvar for udmøntningen. Frivillighedspolitikken har fire fokusområder:

- Vi vil udbrede frivilligheden på Frederiksberg
- Vi vil skabe klare rammer for den frivillige indsats ifht. den faglige indsats
- Vi vil gøre det nemt at være frivillig på Frederiksberg
- Vi vil synliggøre og anerkende den frivillige indsats

Frederiksberg kommunes frivillighedspolitik er vedlagt som bilag 1.

Status på funktionen Frederiksbergs frivillighedskoordinator

Nedenstående beskrivelse af, hvad der er udrettet siden marts 2016, vidner om, at frivillighedsområdet på Frederiksberg er blevet styrket og understøttet markant med koordinatorens ansættelse. Nedenfor oplyses i hovedpunkter de opgaver, som koordinatoren har varetaget de sidste godt 2 år. Bilag 2 viser med billeder og statistik nogle af koordinatorens opgaver.

1. FRIVILLIGmatch Frederiksberg – borgernes fysiske indgang til at blive frivillig på Frederiksberg.

Konceptet blev udviklet af koordinatoren i 2016 og driftes og markedsføres af frivillighedskoordinatoren. Siden opstarten har over 150 borgere benyttet sig af denne vejledning. Vejledningen FRIVILLIGmatch retter sig primært mod de borgere, som er interesserede i at lave frivilligt arbejde, men er i tvivl om, hvordan de kommer i gang, eller hvilke muligheder, der findes i byen, og som ikke formår at bruge internettet i deres søgen. Borgerne tilbydes en vejledningssamtale hos frivillighedskoordinatoren, hvor de får kvalificeret hjælp og støtte til at finde det frivillige job, som de ønsker. FRIVILLIGmatch retter sig også mod byens frivillige foreninger og institutioner, som bliver understøttet i deres rekruttering af nye frivillige, og i at bruge den digitale jobportal Jobbanken på Frederiksbergs Frivillighedsportal, som det sted, de annoncerer efter nye frivillige. Konceptet supplerer den digitale indgang til frivillighed på Frederiksberg: Frederiksberg Frivillighedsportal. Frivillighedskoordinatoren har været interviewet af Frederiksberg lokal TV om initiativet, som også har været omtalt i Frederiksberg bladet, By og Kultur, på kommunens plakatsøjler m.v.

2. Etablering af et internt, tværgående frivillighedsteam

Koordinatoren har etableret et tværgående frivillighedsteam i kommunen med repræsentanter fra alle områder (undtaget Kommunaldirektørens Område). Teamet understøtter, brobygger og kvalificerer frivillighedsinitiativer i kommunen og skaber tværgående initiativer, der involverer frivillige aktører. Oprettelsen af teamet har udover at styrke det tværgående samarbejde også sikret en kontinuerlig vidensdeling og sparring mellem relevante medarbejdere, hvilket er med til at sikre, at foreninger, borgere m.v. der henvender sig vedr. frivillighed og aktivt medborgerskab, bliver hjulpet hurtigt og kompetent på tværs af kommunens områder. Ligeledes fungerer frivilligteamet som ressource team internt i kommunen. Bl.a. ifht. forskellige sager, hvor områderne rådfører sig med frivillighedsteamet. Eksempelvis i forhold til sagen vedr. forsikring af frivillige, sparring på politiske forslag som cyklistkurser for flygtninge samt oprettelse af reparationscaféer med frivillige.

3. Kampagne i byrummet

I efteråret 2017 udviklede frivillighedsteamet kampagnen ”Tak til alle frivillige”. Frivillighedskoordinatoren var initiativtager og tovholder på kampagnen. Her blev 8 aktive frivillige fra forskellige foreninger og institutioner portrætteret på kommunens plakatsøjler i det offentlige rum og forskellige andre kommunikationskanaler. De frivillige var nøje udvalgt for at vise mangfoldigheden indenfor frivilligheden, så der var eksempler fra alle områder (by- og miljø, børne- og unge, kultur- og fritid og social, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet). Dette for at styrke kendskabet og bevidstheden om de frivilliges store indsats og betydning i byen, hvilket er centralt i frivillighedspolitikken. Kampagnen blev omtalt i en pressemeddelelse i forbindelse med fejringen af frivillig fredag, ligesom DR viste interesse for initiativet.

4. Synliggørelse via udstilling

På baggrund af kampagnen blev udstillingen ”frivillighedsbilleder” udviklet i regi af frivillighedsteamet under koordinatorens projektledelse. Udstillingen blev åbnet med en fernisering på Hovedbiblioteket og senere vist på Medborgercentret, Rådhuset og KU.BE. Udstillingen ledte også til en artikel i Frederiksberg bladet. Formålet med

udstillingen var at medvirke til at Frederiksberg bliver kendt som en by med masser af frivilligt arbejde, som er et af målene i Frivillighedspolitikken.

5. Faglige temamøder om frivillighed

I dialog med frivillighedsteamet har frivillighedskoordinatoren arrangeret 8 faglige temamøder med relation til frivillighed. Her er kommunens ledere, medarbejdere og frivillige blevet inviteret sammen med byens foreninger og institutioner for at blive klogere på nogle af de ting, som er centrale på det frivillige felt. Dette dels for at styrke fællesskabet mellem de frivillige aktører på Frederiksberg, som frivillighedspolitikken vægter, men også for at sikre konstruktivt samarbejde og forståelse for hinandens kompetencer og forskelligheder. Temamøderne har bl.a. omhandlet jura i det frivillige arbejde, rekruttering af frivillige, fastholdelse af frivillige samt ledelse og organisering af frivillige. Alt sammen tiltag for at udvikle og styrke relationer til de frivillige aktører og dem som ønsker at arbejde med frivillighed på institutioner m.v. Fokus på relationsopbygning, sparring og at understøtte lokalt og eksisterende engagement er vigtigt, hvis man skal have succes i samarbejdet med frivillige. I gennemsnit har 45 - 50 deltaget i hvert temamøde.

6. Frederiksberg Frivillighedsportal (www.frivillighed.frederiksberg.dk)

Frivillighedskoordinatoren er ansvarlig for, at der løbende leveres nyt indhold til Frederiksberg Frivillighedsportal. Hermed sikres det, at der altid er relevant viden om frivillighed tilgængelig for såvel foreninger, borgere, virksomheder og kommunale institutioner på Frederiksberg. Arbejdet med frivillighedsportalen bidrager til at skabe nemmere adgang til kommunen for de frivillige aktører samt skabe klarere rammer for det frivillige arbejde, som der lægges vægt på i frivillighedspolitikken. Ligeledes er Frederiksbergs frivillighedsportal kommunens kommunikationskanal vedr. den formidling omkring frivillighed, som man gerne vil sikre sig kommunikeres ud til borgere og forskellige aktører på Frederiksberg, der er involveret eller interesseret i frivilligt arbejde.

7. Sparring og vidensdeling

Frivillighedskoordinatoren kontaktes også i forskellige sammenhænge af kommunens medarbejdere og ledere samt af byens foreninger og institutioner i forhold til sparring og vidensdeling. I disse sammenhænge er frivillighedskoordinatoren kommunens ekspert på frivillighedsområdet, og den, der sikrer relevant brobygning, hvis nødvendigt. Det er en kendsgerning at fagområderne har meget forskellige erfaringer og udgangspunkter for at arbejde med frivillighed, hvorfor det er essentielt med kontinuerlig brobygning og vidensdeling, for at lære af hinandens erfaringer og være med til at sikre godt samarbejde internt såvel som med de forskellige samarbejdspartnere, som de respektive områder har. Koordinatoren samarbejder og sparrer løbende med frivillighedskonsulenten på det sociale område, hvorved de fagligt supplerer og understøtter hinanden.

Pt. i pipeline frem til oktober 2018:

- Planlægning og afvikling af FrivilligBørs Frederiksberg, som afholdes den 20. september 2018
- Temamøde efter sommerferien - indhold besluttet i løbet af foråret
- Frederiksberg Frivilligbørs afholdes for 2. gang den 20. september 2018
- Løbende drift og markedsføring af konceptet FRIVILLIGmatch Frederiksberg
- Udvikling af nyt materiale til velkomstmøder for nye borgere
- Videreudvikling af indholdet på Frederiksberg Frivillighedsportal

Evaluerings – vurdering af effekten af funktionen:

Frivillighedskoordinatoren har i sin virkeperiode de sidste godt 2 år været med til at sætte frivillighed på dagsordenen. Nedenfor opsummeres de effekter, som koordinatoren har frembragt via sin funktion - og som umiddelbart vil mangle, hvis funktionen ikke fortsættes efter stillingens udløb til marts 2019:

- Styrkelse af den interne koordinering af områdernes arbejde med frivillighed
- Frivillighed er i højere grad kommet på dagsordenen internt i kommunen
- Vigtig vidensperson i forhold til rådgivning internt i organisationen om frivillighed og det at arbejde med frivillige
- Rådgive byens foreninger i forhold til frivillige, fx rekruttering
- Personlig og nem indgang for byens borgere, der ønsker at lave frivilligt arbejde, men som ikke kan begå sig på digitale platforme
- Afklarende samtaler med de borgere, som ønsker at lave frivilligt arbejde, men er i tvivl om de forskellige muligheder på Frederiksberg
- Afvikling af tværgående indsatser vedr. frivillighed fx temamøder, kampagner, frivilligbørs mv. – initiativer der øger kompetencerne vedr. frivillighed blandt kommunens ansatte såvel som byens foreninger
- Klart dedikeret, kvalificeret og defineret ressource i kommunens arbejde med frivillighed – kommunens ansigt udadtil (frivillighed fylder meget forskelligt i de forskellige områder)
- Brobygning mellem foreninger, institutioner og frivillige borgere på Frederiksberg

- Faglig sparring og supplement til frivillighedstiltag i fagområderne

Økonomi

Der blev i Budget 2016 afsat 500.000 kr. under Kultur- og Fritidsudvalget til aflønning af Frivillighedskoordinatoren (25 timer pr. uge) og Fritidsguidekoordinatoren (12 timer pr. uge) årligt i 2016-2018. Kultur- og Fritidsudvalget fik på mødet den 4. maj 2018 forelagt særskilt sag med status på fritidsguideordningen og fritidspas, hvor udvalget besluttede at oversende sagen til budgetdrøftelserne.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

KFU 13. august 2018. Magistraten den 20. august 2018.

Historik

1. behandling i KFU 28. maj 2018

Indstilling 13. august 2018, pkt. 74:

Serviceområdet indstiller, at evalueringen tages til efterretning.

Kultur og Fritidsudvalget 2018-21, 13. august 2018, pkt. 74:

Kultur- og Fritidsudvalget tog evalueringen til efterretning og oversendte den til budgetdrøftelserne

Bilag

Bilag Billeder og mødestatistik

Frederiksberg Frivillighedspolitik

Punkt 280: Indeksering og anlægsbevilling for tilkøbsprojekter til Cityringen

30.10.40-G01-4-15

Resume

I henhold til aftaler med Metroselskabet skal tilkøbsprojekterne betales af Frederiksberg Kommune, når de overdrages af entreprenøren. I den forbindelse skal der samtidig ske en indeksering af det oprindelige beløb samt gives anlægsbevilling. Den forudsatte indeksering af projekterne vedr. Cityringen var planlagt indarbejdet i budgetforslaget 2019. Dog er projekterne fremrykket, og der er derfor behov for at indarbejde indekseringen i budget 2018. Derudover anvises der rådighedsbeløb til projektledelse vedr. metrobyggeriet i 2018 samt disponering af midler til cykelstativer i forbindelse med elevatoren ved Frederiksberg Gymnasium.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der tilføres rådighedsbeløb på 6,2 mio. kr. til Metro Cityringen - projektstyring, stationsforpladser og byrum i 2018 finansieret af forøget låneadgang på metrotilkøbet, og at der anlægsbevilges 18,8 mio. kr. til projektet finansieret af det afsatte rådighedsbeløb,
2. at der tilføres rådighedsbeløb på 0,4 mio. kr. til overdækning af rulletrapper på Aksel Møllers Have og Frederiksberg Station i 2018 finansieret af forøget låneadgang på metrotilkøbet, og at der anlægsbevilges 8,4 mio. kr. til projektet finansieret af det afsatte rådighedsbeløb,
3. at der anlægsbevilges 2,6 mio. kr. til etablering af elevator i Frederiksberg Gymnasium finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
4. at der afsættes rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 0,45 mio. kr. til projektstyring på Metro Cityringen i 2018 finansieret som beskrevet i sagen,
5. at der disponeres 0,41 mio. kr. til cykelstativer i cykelkælderen på metrostationen ved Frederiksberg Gymnasium fra Pulje til Forbedring af cykelparkeringsforhold i 2018,
6. at der skabes anlægsramme i 2018 ved at forøge den negative anlægspulje med i alt 6,6 mio. kr.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der tilføres rådighedsbeløb på 6,2 mio. kr. til Metro Cityringen - projektstyring, stationsforpladser og byrum i 2018 finansieret af forøget låneadgang på metrotilkøbet, og at der anlægsbevilges 18,8 mio. kr. til projektet finansieret af det afsatte rådighedsbeløb,
2. at der tilføres rådighedsbeløb på 0,4 mio. kr. til overdækning af rulletrapper på Aksel Møllers Have og Frederiksberg station i 2018 finansieret af forøget låneadgang på metrotilkøbet, og at der anlægsbevilges 8,4 mio. kr. til projektet finansieret af det afsatte rådighedsbeløb,
3. at der anlægsbevilges 2,6 mio. kr. til etablering af elevator i Frederiksberg Gymnasium finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
4. at der afsættes rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 0,45 mio. kr. til projektstyring på Metro Cityringen i 2018 finansieret som beskrevet i sagen,
5. at der disponeres 0,41 mio. kr. til cykelstativer i cykelkælderen på metrostationen ved Frederiksberg Gymnasium fra Pulje til Forbedring af cykelparkeringsforhold i 2018,
6. at der skabes anlægsramme i 2018 ved at forøge den negative anlægspulje med i alt 6,6 mio. kr.

Sagsfremstilling

Metro Cityringen forventes at åbne juli 2019. Med Cityringen åbner også 3 nye stationer på Frederiksberg. I takt med at de nye stationer færdiggøres, skal Frederiksberg Kommune betale for de tilkøb, som der er foretaget på Cityringens stationer. Tilkøbene er placeret under tre anlægsprojekter:

- Stationsforpladser og byrum: Projektet indeholder sænkning af Aksel Møllers Have Station, rulletrapper til terræn, cykelrullerampe ved Frederiksberg Gymnasium og færdiggørelse af stationsforpladserne. Anlægsarbejderne udføres af Metroselskabet.
- Overdækning af rulletrapper på Aksel Møllers Have og Frederiksberg Station: Projektet indeholder etablering af overdækninger af rulletrapper ved Aksel Møllers Have og på Frederiksberg Station ved Sylows Allé. Anlægsarbejderne udføres af Metroselskabet.
- Elevator til metro v/Frederiksberg Gymnasium: Projektet indeholder etablering af elevator fra de to offentlige p-kældre til den offentlige cykelkælder. Anlægsarbejderne udføres af Frederiksberg Kommune.

I forbindelse med udbetalingen af midlerne til Metroselskabet skal kontraktbeløbene prisfremskrives. Af kontrakterne med Metroselskabet fremgår det, at alle beløb skal prisfremskrives med Danmarks Statistiks byggeindeks. Da de første kontrakter om tilkøb blev underskrevet i 2004, vil der ske en prisfremskrivning på omkring 25 % på de første tilkøb. Frederiksberg Kommune har samlet set indgået kontrakter på tilkøb på 44,1 mio. kr. (se tabel 1). Når disse kontraktbeløb prisfremskrives til betalingstidspunktet, vil beløbene stige med 8,3 mio. kr., så kommunen samlet set skal betale 52,4 mio. kr. for tilkøbene. I kommunens anlægsplan er der afsat rådighedsbeløb på samlet set 45,8 mio. kr. til de tre tilkøb. Derfor vil der være behov for en tillægsbevilling på samlet set 6,6 mio. kr. for at kunne betale for tilkøbene.

Tabel 1:

(mio. kr.)	Kontraktbeløb	Prisfremskrivning	Beløb til udbetaling	Afsat rådighedsbeløb	Tillægsbevilling	Nyt rådighedsbeløb
Stationsforpladser og byrum	33,5	7,9	41,4	35,2	6,2	41,4
Overdækning af rulletrapper på Aksel Møllers Have og Frederiksberg station	8,0	0,4	8,4	8,0	0,4	8,4
Elevator til metro v Frederiksberg Gymnasium*	2,6	0,0	2,6	2,6	0,0	2,6
I alt	44,1	8,3	52,4	45,8	6,6	52,4

* På dette projekt er der ikke indgået kontrakt med metroselskabet. Der indgår ikke prisfremskrivning i kontrakten.

Anlægsbevilling af rådighedsbeløb

Da tilkøbene skal udbetales i takt med at de nye metrostationer færdiggøres, indstilles det, at rådighedsbeløbene anlægsbevilges. På Stationsforpladser og byrum er der allerede nu en anlægsbevilling på 33 mio. kr. Ud af de 33 mio. kr. er 10,4 mio. kr. bevilget til projektledelsen, og 22,6 mio. kr. til tilkøbene på de nye stationer. Da rådighedsbeløbet til Stationsforpladser og byrum er 41,4 mio. kr. indstilles det, at den resterende del af rådighedsbeløbet - 18,8 mio. kr. - anlægsbevilges. (se Tabel 2). Da der ikke tidligere er anlægsbevilget midler på to øvrige tilkøb, indstilles det, at hele rådighedsbeløbet anlægsbevilges.

Tabel 2:

(mio. kr.)	Nyt rådighedsbeløb	Tidligere anlægsbevilget	Ny anlægsbevilling	Samlet anlægsbevilling
Stationsforpladser og byrum	41,4	22,6*	18,8	41,4
Overdækning af rulletrapper på Aksel Møllers Have og Frederiksberg station	8,4	0	8,4	8,4
Elevator til metro v Frederiksberg Gymnasium	2,6	0	2,6	2,6
I alt	52,4	22,6	29,8	52,4

*Ekskl. projektledelse.

Cykelstativer i cykelkælder

De nuværende cykelstativer i cykelkælderen under gymnasiet er meget uhensigtsmæssigt placeret og giver kun plads til ca. 200 cykler. Ved at opsætte nye cykelstativer - heraf nogle i to etager, vil der blive plads til ca. 320 cykler. Det indstilles, at der disponeres 0,41 mio. kr. til nye cykelstativer i cykelkælderen under Frederiksberg Gymnasium fra Pulje til Forbedring af cykelparkeringsforhold i 2018.

Udgifter til projektledelse

Frederiksberg Kommune har ansat en projektleder, der styrer alle aktiviteter vedr. Metro Cityringen. Da midlerne til projektledelse vedr. Metro Cityringen blev afsat, var det forventningen, at metroatlet skulle være åbnet nu. Derfor blev der ikke afsat midler til projektledelse i 2018 og 2019. Metro Cityringen forventes nu at åbne medio 2019. Der mangler derfor midler til intern projektledelse på Metro Cityringen i 2018 og 2019. Udfordringen vedr. projektledelse i 2019 håndteres i budgetforslag vedr. metrotilkøb. For så vidt angår 2018 indstilles det, at der tillægsbevilges 0,45 mio. kr. til projektledelse, finansieret af mindreforbrug på nedenstående projekter, som afsluttes i 2018:

Projekt	Rådighedsbeløb i 2018 (mio. kr.)
Mindre omlægning af Falkonér Plads foran Frederiksberg Gymnasium	0,21
Værn (hegn) omkring grønne anlæg	0,24
I alt	0,45

By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljørådet anbefaler, at udvalget tiltræder indstillingen, da alle de nævnte tilkøb/projekter er en del af aftalen omkring Cityringen mellem Frederiksberg Kommune og Metroselskabet. Anvendelsen af de 410.000 kr. fra cykelpuljen til nye cykelstativer i cykelkælderen under gymnasiet, vurderer forvaltningen som en klar forbedring af de samlede cykelparkeringspladser i området. Sammen med cykelkælderen i concourse-niveau bliver der fremover plads til ca. 400 cykler.

Økonomi

Såfremt indstillingen tiltrædes, har sagen følgende økonomiske konsekvenser:

1. Som følge af sagen tillægsbevilges rådighedsbeløb på i alt 6,6 mio. kr. fordelt på følgende projekter, finansieret af øget låneadgang, som er til rådighed jf. sektorlovgivningen vedr. Metrobyggeriet.

(mio. kr.)	Tillægsbevilling
Stationsforpladser og byrum	6,2
Overdækning af rulletrapper på Aksel Møllers Have og Frederiksberg station	0,4
Elevator til metro v Frederiksberg Gymnasium*	0,0
I alt	6,6

2. Derudover meddeles anlægsbevilling på i alt 29,8 mio. kr. fordelt på følgende projekter:

(mio. kr.)	Ny anlægsbevilling
Stationsforpladser og byrum	18,8
Overdækning af rulletrapper på Aksel Møllers Have og Frederiksberg station	8,4
Elevator til metro v Frederiksberg Gymnasium	2,6
I alt	29,8

3. Der tillægsbevilges yderligere 0,45 mio. kr. i rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på tilsvarende beløb til projektet "Stationsforpladser og byrum" til projektledelse i 2018 finansieret af:

- tillægsbevilling på -0,21 mio. kr. på "Mindre omlægning af Falkonér Plads foran Frederiksberg Gymnasium"
- tillægsbevilling på -0,24 på "Værn (hegn) omkring grønne anlæg"

Anlægsbevilling på de nævnte projekter nedjusteres tilsvarende.

4. Der disponeres i alt 0,41 mio. kr. fra Pulje til Forbedring af cykelparkeringsforhold i 2018 til cykelstativer i cykelkælderens på metrostationen ved Frederiksberg Gymnasium. Der er p.t. disponeret 1,05 mio. kr. af puljen på i alt 2,8 mio. kr.

5. Den negative anlægspulje forøges med i alt 6,6 mio. kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget. Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
PSR

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 256:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at der tilføres rådighedsbeløb på 6,2 mio. kr. til Metro Cityringen - projektstyring, stationsforpladser og byrum i 2018 finansieret af forøget låneadgang på metrotilkøbet, og at der anlægsbevilges 18,8 mio. kr. til projektet finansieret af det afsatte rådighedsbeløb,
2. at der tilføres rådighedsbeløb på 0,4 mio. kr. til overdækning af rulletrapper på Aksel Møllers Have og Frederiksberg station i 2018 finansieret af forøget låneadgang på metrotilkøbet, og at der anlægsbevilges 8,4 mio. kr. til projektet finansieret af det afsatte rådighedsbeløb,
3. at der anlægsbevilges 2,6 mio. kr. til etablering af elevator i Frederiksberg Gymnasium finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
4. at der afsættes rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 0,45 mio. kr. til projektstyring på Metro Cityringen i 2018 finansieret som beskrevet i sagen,
5. at der disponeres 0,41 mio. kr. til cykelstativer i cykelkælderens på metrostationen ved Frederiksberg Gymnasium fra Pulje til Forbedring af cykelparkeringsforhold i 2018,
6. at der skabes anlægsramme i 2018 ved at forøge den negative anlægspulje med i alt 6,6 mio. kr.

Bilag

Indeksering og anlægsbevilling for tilkøbsprojekter til Cityringen IV

Indeksering og anlægsbevilling for tilkøbsprojekter til Cityringen II

Indeksering og anlægsbevilling for tilkøbsprojekter til Cityringen I

Indeksering og anlægsbevilling for tilkøbsprojekter Cityringen III

Punkt 281: Forslag til lokalplan 218 for Frederiksberg Forsyning Stæhr Johansens Vej 38

01.02.05-P16-19-17

Resume

By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om der skal igangsættes udarbejdelse af et kommuneplantillæg med ændring af områdets anvendelse, og en ny lokalplan, der ændrer anvendelsen på matriklen fra tekniske anlæg og administration samt lignende tilknyttede funktioner for forsyningsvirksomhed med bebyggelsesprocent på maksimalt 75, til kontor- og serviceerhverv samt tekniske anlæg og lignende tilknyttede funktioner for forsyningsvirksomhed med en bebyggelsesprocent på maksimalt 75.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøområdet indstiller,

1. at Forslag til lokalplan 218 samt Tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2017 godkendes og sendes i offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke afholdes åbent hus/borgermøde i høringsfasen,
3. at der ikke udarbejdes miljøvurdering.

Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at Forslag til lokalplan 218 samt Tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2017 godkendes og sendes i offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke afholdes åbent hus/borgermøde i høringsfasen,
3. at der ikke udarbejdes miljøvurdering.

Sagsfremstilling

Baggrund for projektet

For at imødekomme udviklingen på forsyningsområdet, ønsker Frederiksberg Forsyning muligheden for en mere fleksibel anvendelse af deres eksisterende administrationslokaler.

Grunden er i dag omfattet af lokalplan 120 som udlægger området til offentlige formål i form af administration og til forsyningsvirksomhed tilknyttede funktioner i øvrigt med en maksimal bebyggelsesprocent på 75 og en maksimal højde på 1-3 etager.

Der er planer om fremadrettet at indgå i tættere samarbejder med uddannelsesinstitutioner, opstartsvirksomheder og andre interessenter omkring de opgaver som varetages af forsyningssektoren. Eksempelvis i form kompetencecenter omkring fjernvarme, hvor brancheforeninger og samarbejdsformer på tværs af kommunale og private selskaber kan have til huse.

Samtidig betyder lovændringerne (Varmeforsyningsloven) for fjernvarmeaktiviteter, at fjernvarmeaktiviteter i fremtiden skal selskabsføres, hvorfor der forventes en større grad af kommercialisering af branchen.

På den baggrund ønsker Frederiksberg Forsyning at ændre anvendelsen for dele af eksisterende administrationslokaler, så disse kan benyttes af andet end Forsyningsvirksomhed.

Projektområdet og arkitekturen

Lokalplanens afgrænsning omfatter matriklerne 26eo og 26en. Området er placeret centralt på Frederiksberg, vest for Nordre Fasanvej og nord for metrobanen og afgrænses af Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej. Forsyningsområdet er i dag karakteriseret ved bygningskroppe som solitære elementer som kedelhuset, og skorsten, omgivet af en lavere randbebyggelse. Forsyningsens eksisterende bygninger og anlæg er udformet med hvide facader og mørke vinduesbånd, og området fremstår grønt med parklignende udtryk.

Byggeriet

Der bygges som udgangspunkt ikke nyt, men restbyggefeltet fra eksisterende lokalplan 120 bibeholdes i nærværende lokalplanforslag med bestemmelser der sikre at en fremtidig udvikling sker i overensstemmelse med, og med respekt for, områdets særlige karakter og arkitektur.

Opholdsarealer

Der skal til nybyggeri etableres opholdsarealer svarende til 10 % af etagearealet.

Parkering

I forbindelse med nyt byggeri, skal parkeringsnormen iht Kommuneplan 2017 overholdes. Det betyder der skal anlægges 1 parkeringsplads til biler pr. 50 m² nybyggeri og 1 parkeringsplads til cykler pr. 25 m² nybyggeri.

Eksisterende plangrundlag

Projektet er omfattet af Kommuneplan 2017 og lokalplan 120. I Kommuneplanen er området udpeget som Tekniske anlæg med max. bebyggelsesprocent på 110 og max. etageantal på 3. Projektet forudsætter derfor, at der udarbejdes kommuneplantillæg for så vidt angår anvendelsen.

Lokalplan 120 for et område ved Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej udlægger området til offentlige formål i form af tekniske anlæg, driftsbygninger, driftspladser og administration samt lignende tilknyttede funktioner for forsyningsvirksomhed med en maksimal bebyggelsesprocent på 75 og en maksimal højde på 1-3 etager. Projektet forudsætter derfor, at der udarbejdes ny lokalplan der ændre anvendelsen for administrationsbygningerne, således at disse også kan anvendes af andet end forsyningsvirksomhed.

Forkortet høringsperiode

Med ændringen af planloven som trådte i kraft 15. juni 2017, er den generelle høringsfrist for lokalplaner og mindre kommuneplantillæg nedsat til mindst fire uger, og der er indført en helt ny forkortet høringsprocedure på mindst to uger for forslag til lokalplaner af mindre betydning. Samtidig er indført et krav om, at høringsperioden skal vurderes konkret ved hvert enkelt planforslag med henblik på at sikre passende og rimelig tid til at inddrage offentligheden. I dette tilfælde er det konkret vurderet at lokalplanforslaget og tillægget til Kommuneplan 2017, er en så beskeden ændring af de bestående forhold og af det eksisterende plangrundlag, at By- og miljøområdet vurderer at man i dette tilfælde kan forkorte servicemålet og benytte muligheden for en høringsperiode på 4 uger.

Miljøvurdering

Forvaltningen vurderer på baggrund af Lov om miljøvurdering, at projektet og planerne med sin størrelse og art, ikke vil medføre væsentlige (negative) miljøpåvirkninger af området. Der skal derfor ikke udarbejdes en Miljøvurdering.

Politisk behandling

Lokalplanen vurderes at være principiel, idet den ikke er i overensstemmelse med Kommuneplanen, hvorfor den skal behandles i By- og Miljøudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at en ændret anvendelse for administrationen, vil betyde at Frederiksberg Forsyning får bedre muligheder for at åbne sig op mod omverdenen, og indgå i samarbejder og udviklingsprojekter på tværs af sektorer, hvilket blandet andet vil være med til at understøtte innovations- og vidensmiljøet på Frederiksberg.

Projektet understøtter derved Frederiksberg Strategiens og Kommuneplanens visioner om at udnytte og styrke Frederiksbergs potentialer som vidensby samt at udvikle og facilitere nye mødesteder, nye mødeformer og netværk og dermed bidrage til vidensudveksling og innovation.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget. Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
JD/NKS

Bilag

Forslag til lokalplan 218 for Frederiksberg Forsyning

Punkt 282: Forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 for Fuglebakkebebyggelsen

01.02.05-P16-8-15

Resume

By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om forslag til bevarende lokalplan 193 for Fuglebakkebebyggelsen, med tilhørende kommuneplantillæg kan godkendes og sendes i offentlig høring. Forslaget til lokalplanen skal delvist afløse de oprindelige deklarationer, herunder specificere 'facadecensurbestemmelser' heri og afløse del af Byplanvedtægt 27 og dermed give mulighed for udnyttelse af tagetager i række- og dobbelthusene.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 godkendes, til offentliggørelse i en periode på 8 uger,
2. at der afholdes åbent hus,
3. at der ikke udarbejdes VVM-redegørelse eller Miljørapport.

By- og Miljøudvalget besluttede, at alternativet vedr. kviste skal indgå i høringsmaterialet.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 godkendes, til offentliggørelse i en periode på 8 uger,
2. at der afholdes åbent hus,
3. at der ikke udarbejdes VVM-redegørelse eller Miljørapport.

Udvalget besluttede, at alternativet vedr. kviste skal indgå i høringsmaterialet.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte den 7. maj 2018 sagen, idet udvalget ønskede at få belyst konkrete muligheder for etablering af kviste og altaner mod bagvejene.

Som nævnt i den tidligere sagsfremstilling har dialogen med repræsentanterne fra området været omkring mange emner og særligt problematikken omkring den nye mulighed for udnyttelse af tag-etagerne i række- og dobbelthusene har været drøftet i forhold til boligkvalitet i tag-etager (kviste og tagvinduer), brand-redningsforhold (redningsveje og redningsåbninger) og bevaring af tagenes udtryk.

I lokalplanforslaget, der blev fremlagt på mødet den 7. maj 2018 og som indstilles i denne sag, er der ikke givet mulighed for at tilføje kviste eller lignende på række- og dobbelthusene, men kun for tagvinduer i højere format, end der indtil nu har været kutyme for. Dette for, at tagvinduerne både kan fungere som vinduer man kan kigge ud ad og som redningsåbninger (der skal placeres langt ned på tagfladen) i forbindelse med ny mulighed for udnyttelse af tagetagen til beboelse.

By- og Miljøområdet oplyser, at der på dialogmødet med Fuglebakkebebyggelsens beboere og øvrige interessenter i januar 2018, var skitseret tre mulige typer kviste/kvistaltaner. Med udgangspunkt i disse skitser er der nu udarbejdet et alternativt forslag til lokalplan for Fuglebakkebebyggelsen (se vedlagte bilag) med bestemmelser, der giver mulighed for etablering af én type altankvist på de tagflader i række- og dobbelthusene, der vender væk fra vejene (mod bagvejene).

By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at det indstillede lokalplanforslag uden mulighed for kviste/kvistaltaner på række- og dobbelthusene i høj grad vil fastholde og bevare Fuglebakkebebyggelsens særlige kvaliteter.

Forvaltningen vurderer, at det alternative lokalplanforslag, der friholder tagfladerne mod Egernvej, Vagtelvej, Solsortvej, Fuglebakkevej og Duevej for kviste/kvistaltaner, men giver mulighed for én type altankvist mod bagveje/bagsider, i nogen grad vil fastholde og bevare Fuglebakkebebyggelsens særlige kvaliteter ved at give et ensartet udtryk, samt give høj bokvalitet i boligernes tagetage.

Der er i dag ingen kviste mod vejene, mens der på ca. 12 % af rækkehusene er kviste mod bagvejene.

Læsevejledning: Se særligt punkt 6.11 og 6.12 (på side 46-47) med bestemmelser om kviste og tagvinduer og Bilag 4 (side 71) om bl.a. kviste.

Tidligere sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 9. april 2018 sagen, da de anmodede om en besigtigelse. Besigtigelsen er planlagt til mandag den 7. maj 2018.

Fuglebakkebebyggelsen fra 1928-30 er en af Frederiksbergs attraktive boligbebyggelser og udgør med sine enkle og ensartede linjer et arkitektonisk hele. De er tegnet af to forskellige arkitekter, hvilket giver små variationer, men bebyggelsen fremstår meget helstøbt. Kvarteret består af 16 dobbelthusboliger og 194 rækkehusboliger, 22 ejendomme ved Godthåbsvej i 2½ etager og 4 ejendomme ved Godthåbsvej i 3½ etager, samt vej- og parkarealer. Strukturen er fast med næsten parallelle rækker af rækkehuse langs de fem nord-sydgående veje og en vinkelret struktur herpå med etage/rækkehusene mod Godthåbsvej og lidt større rækkehuse og dobbelthuse ved Egernvej. Haverne er lange og smalle og indrammet af ensartede hegn. Der er variationer i husenes dybde, længde, facadekomposition og i havernes udformning og dybde ved de forskellige veje.

Kommunalbestyrelsen besluttede ud fra startredegørelse den 2. februar 2015, at der udarbejdes en bevarende lokalplan for Fuglebakkebebyggelsen. Følgende fokuspunkter var oplyst: Kategorisering af de forskellige hustyper, bestemmelser for fremtidige bygningsmæssige ændringer, der sikrer at hovedtrækkene og de karakteristiske bygningsdetaljer, bestemmelser der sikrer at træer langs vejene og øvrig bevaringsværdig beplantning bevares, bestemmelser for anvendelse af husenes øverste etage, for detailhandel, skiltning og facadeudstyr i øvrigt i bebyggelsen langs Godthåbsvej, samt bestemmelser om udformning af eventuel klimatilpasning af området.

Et andet fokusområde var dialog med de fire grundejerforeninger, der havde udtrykt stor interesse for en bevarende lokalplan og i fællesskab i januar 2012 udgav ”Råd og vink om den ydre vedligeholdelse af række- og dobbelthusene i Fuglebakkekvarteret”. For at sikre, at lokalplanen bliver et godt redskab for den fremtidige udvikling i kvarteret skulle kvarterets grundejerforeninger inviteres til dialog om udformningen af lokalplanens bevarende bestemmelser.

Ejendommene langs Godthåbsvej består af ejer- og lejeboliger samt butikker og servicevirksomheder, og er ikke organiseret, men det skulle undersøges hvordan de kunne inddrages i dialogen.

Der har været gennemført lokalplanforberedende arbejde bl.a. sammen med en gruppe repræsentanter fra række- og dobbelthusene og senest også med repræsentanter fra ejendommene ved Godthåbsvej. Den 25. januar 2018 er der gennemført et dialogmøde, hvor alle i Fuglebakkebebyggelsen var inviteret og hvor der kom yderligere input til lokalplanforslaget. Herefter er der afholdt endnu et møde med repræsentanterne.

Plangrundlag

Rækkehuskvarteret udgør en del af det samlede kulturmiljø på Fuglebakken, og alle husene er i kommuneplanen udpeget som bevaringsværdige. Ifølge kommuneplanens retningslinjer skal der udarbejdes bevarende lokalplaner for områder omfattet af Byplanvedtægt 27 og først for Fuglebakkekvarteret.

Fuglebakkebebyggelsen er - bortset fra ejendommene langs Godthåbsvej - omfattet af Byplanvedtægt 27 fra 1975, hvis hovedformål er at bibeholde områderne som boligområder i 2 etager uden mulighed for erhverv, og erstattes af lokalplan 193 indenfor lokalplanens afgrænsning.

Servitutter fra 1927 til 1929 indeholder bl.a. bestemmelser til sikring af kvarterets karakter. I servitutterne er fastsat, at hverken tag eller facader må ændres, ligesom de indeholder bestemmelser om placering og udformning af garager og raftehegn samt udformning og vedligeholdelse af for- og baghaverne. Servitutterne er gennemgået og de punkter der omhandler anvendelse, bebyggelsens udtryk og omfang, beplantning, hegn og affaldsplacering ophører, idet de erstattes af den bevarende lokalplans bestemmelser. De dele af de oprindelige servitutter, der omhandler laugenes opgaver, økonomi og medlemskab mv. opretholdes.

Der er udarbejdet et forslag til kommuneplantillæg nr. 5 til Kommuneplan 2017. Rammeområde 4.A.4 og 4.A.5 er i Kommuneplan 2017 udlagt til boligområde; åben-lav (villaer)/ tæt-lav (rækkehuse og dobbelthuse) med en maksimal bebyggelsesprocent på henholdsvis 40 og 60, og en maksimal bygningshøjde på 2 etager. Eksisterende tagetager kan udnyttes til beboelse.

Kommuneplantillæg nr. 5 sammenlægger rammeområde 4.A.4 og del af rammeområde 4.A.5 (den del, der omfatter Fuglebakkebebyggelsen) og fastlægger anvendelse udelukkende til tæt-lav boligbebyggelse og bebyggelsesprocenten øges fra 60 til 115, så den eksisterende bevaringsværdige bebyggelse kan rummes her indenfor.

Rammeområde 4.B.5 er i Kommuneplan 2017 udlagt til boligområde; etageboliger, med en maksimal bebyggelsesprocent på 110, og en maksimal bygningshøjde på 6 etager.

Den del af rammeområdet, der omfatter Fuglebakkebebyggelsen ud mod Godthåbsvej, udskilles i kommuneplantillægget til et nyt rammeområde 4.B.15 og bebyggelsesprocenten øges fra 110 til 160, så den eksisterende bevaringsværdige bebyggelse kan rummes her indenfor.

Bestemmelser om detailhandel og erhverv fastholdes.

Lokalplanforslag 193's formål er

- at sikre, at Fuglebakkebebyggelsen, som er udpeget som et kulturmiljø, bevares som et homogent og attraktivt kvarter med markante fællestræk i materialer og form,

- at sikre bevaring af områdets bevaringsværdige bygninger og give rammer for tilføjelse af nye elementer i overensstemmelse med den oprindelige byggeskik,
- at understøtte bydelsstrøget 'Godthåbsvej Vest' ved udlæg af detailhandelskvadratmetre og mulighed for erhverv i stueetagen mod Godthåbsvej, der understøtter gademiljøet, samt at fastholde det øvrige lokalplanområde til boligformål,
- at sikre en tidssvarende bebyggelse ved at give mulighed for udnyttelse af tagetagen i række- og dobbelthusene til boligformål i sammenhæng med eksisterende boliger og give mulighed for støjforanstaltninger og klimatilpasning i respekt for det bevaringsværdige kulturmiljø,
- at fastholde områdets grønne karakter ved bevaring af haver omkranset af karakteristiske hegn, og bevaring af udpegede bevaringsværdige træer og fastholdelse af offentligt grønt rekreativt anlæg ved Egernvej.

Lokalplanområdet opdeles i delområderne I (bebyggelsen ved Godthåbsvej), II (rækkehusene ved Drosselvej og Egernvej), III (øvrige rækkehuse), IV (doppelthusene) og V (det grønne område ved Egernvej).

Delområde I må anvendes til blandede byformål: boligformål i form af helårsbeboelse (etageboliger og tæt-lav boliger) og i stueetagen foruden boliger, også butikker, kontor- og serviceerhverv, klinikker, caféer og restauranter. Udearealer i delområde I, der vender mod nord, må ikke anvendes til erhvervsmæssig udeservering. Der kan i beboelse udøves liberale erhverv i ét enkelt værelse/rum af boligindehaveren. Erhvervet må ikke være produktionsvirksomhed, være led i en sådan eller kræve lagerplads.

I beboelse over stueetagen må der, herudover, i delområde I udøves liberalt erhverv under forudsætning af, at der opretholdes en bolig på mindst 80 m².

Der er ikke mulighed for etablering af forlystelser, herunder spillehaller. Langs bydelsstrøg 'Godthåbsvej Vest' kan der i stueetagen og i høje kældre etableres butikker i facadebebyggelsen. Det samlede bruttoetageareal til butikker må inden for delområde I ikke overstige 1.500 m² (1.000 m² eksisterende og 500 m² nye). Bruttoetagearealet for den enkelte butik må for dagligvarer og udvalgsvarer ikke overstige 200 m².

Delområde II, III og IV (række- og dobbelthusene) må kun anvendes til boligformål i form af helårsbeboelse; tæt-lav boliger. Der kan i beboelse udøves liberale erhverv i ét enkelt værelse/rum af boligindehaveren. Erhvervet må ikke være produktionsvirksomhed, være led i en sådan eller kræve lagerplads.

Delområde V må kun benyttes til rekreativt formål; grønt område og park, der kan indrettes som klimatilpasningsanlæg. Der kan opføres mindre bygninger og anlæg, der knytter sig til områdets funktion.

Udfordringer

Dialogen med repræsentanterne fra området har været omkring mange emner og detaljer. Særligt problematikken omkring udnyttelse af tag-etagerne i række- og dobbelthusene har været drøftet i forhold til boligkvalitet i tag-etager (kviste og tagvinduer), brand-redningsforhold (redningsveje og redningsåbninger) og bevarings af tagenes udtryk. I det udkast til lokalplanforslag, der var tilgængeligt i forbindelse med det indkaldte dialogmøde, var der vist mulighed for tre typer kviste på tagfladerne mod bagvejene. I det til sagen vedhæftede lokalplanforslag er der ikke givet mulighed for at tilføje kviste eller lignende på række- og dobbelthusene, der bryder de karakteristiske sammenhængende tagflader. Dette er for at sikre lokalplanens formål om at bevare det oprindelige udtryk mest muligt. Der er kun mulighed for tagvinduer, der tillades i højere format end der har været kutyme for i bebyggelsen, så de både kan fungere som vinduer man kan kigge ud ad og som redningsåbninger, da der nu gives mulighed for udnyttelse af tagetagen til beboelse.

Der har været forskellige holdninger til mulighed for altaner på etageejendommene i 3½ etage. I en afvejning i Altanmanualens hensigt om at muliggøre altaner samt bevaringshensynet, er der givet mulighed for på etageejendommenes gårdsider, i begrænset omfang, at opsætte altaner.

De oprindelige servitutter har haft forbud mod bl.a. cafeer og restauranter, mens der i kommuneplanens rammer gives mulighed herfor langs bydelsstrøget. Der er i lokalplanforslaget givet mulighed for bl.a. cafeer og restauranter. For at mindske gener for omkringboende er det fastsat, at der ikke må være udeservering i haverne.

Der er i de oprindelige servitutter forskellige bestemmelser om maksimale træhøjder. Repræsentanterne har ønsket maksimale træhøjder i alle haver. Der er ikke kutyme for at fastsætte højder for beplantning i haver, men i lokalplanforslaget er der fastsat ensartede højder i zoner nær skel for mindskning af skygge-gener.

Hævede opholdsarealer har været diskuteret og i lokalplanforslaget er der udpeget zoner, hvor der er mulighed for hævede opholdsarealer.

Arkitektur

Størstedelen af bebyggelsen er tegnet af arkitekt Thorkild Henningsen, mens de senest opførte er projekteret af arkitekt Hans Dahlerup Berthelsen. Bebyggelsens struktur og udtryk er meget karakteristisk og har store arkitektoniske kvaliteter. Lokalplanen udpeger bevaringsværdig bebyggelse og skal sikre at bebyggelsens hovedtræk med murværk i gule mursten og tage med røde tegl fastholdes. Der er bestemmelser om etageantal og om tagform - saddeltage med henholdsvis helvalm og murede gavle.

De mere detaljerede bestemmelser omfatter i den bevarende lokalplan følgende: sammenhængende tagflader, tagsten, rygninger, skorstene, tagvinduer, kviste og kvistaltaner ved Godthåbsvej, tagrender, mursten, fuger og forbandt, muredetaljer, sokler, vinduernes og dørenes placering, dimensioner, formater og grønne farve, espalier ved rækkehusene langs Egernvej og Drosselvej, karnapper, overdækninger, hævede opholdsarealer, garager, skure og affaldsløsninger, raftehegn, jernhegn, trapper og gelændere, belægnings, tekniske anlæg, belysning, skilte og markiser.

Der er bevaringsbestemmelser om havestruktur, vejtræer langs Drosselvej og Egernvej og vejtræer på de 4 bagveje, samt for alle træer i Egernvejanlægget og for udpegede træer i haverne ud mod vejene.

Bæredygtighed

Da tagene er meget synlige og karakteristiske for bebyggelsen gives der ikke mulighed for tekniske anlæg som solceller eller lignende på tagene. Lokalplanen giver i via udhuszoner muligheder for lokale affaldsløsninger og fastsætter bestemmelser om muligheder for forsinkelses- og skybrudsveje i området og skybrudsanlæg i Egernvejanlægget.

Skyggevirkninger

Den bevarende lokalplan giver ud over udhuse ikke mulighed for ny bebyggelse og det vurderes at skygge fra eventuelle nye kviste og altaner, på grund af bestemmelser om begrænset størrelse, ikke vil give væsentlige skyggegener.

Lokalplanen fastsætter bestemmelser om beplantningshøjder ud fra de oprindelige deklarationers hensigt om at mindske skyggegener fra beplantning i nabohaver, men udpeger større bevaringsværdige træer ud mod vejene, væk fra de bolignære dele af haverne.

Miljøvurdering og VVM screening

Forvaltningen vurderer på baggrund af kriterierne i VVM-bekendtgørelsens samt Lov om miljøvurdering, at den bevarende lokalplan ikke vil medføre væsentlige (negative) miljøpåvirkninger af området. Der skal derfor ikke udarbejdes en VVM-redegørelse eller Miljørapport.

Borgermøde

Der foreslås afholdt åbent hus i Duevejens Skoles SFO.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at selv om der gennem årene er foretaget bygningsmæssige ændringer, der bryder med husenes oprindelige udtryk, fremstår bebyggelsen fortsat som et arkitektonisk hele af høj kvalitet. Det er vigtigt fremover i højere grad at tage hånd om både de store træk og detaljerne i bebyggelsen og det vurderes at den bevarende lokalplan bliver et redskab, der kan være med til at sikre dette. Både som forståelsesramme hos ejere/brugere for bebyggelsens kvaliteter og detaljer og som et entydigt administrationsgrundlag i byggesagsbehandlingen.

Frederiksbergstrategien lægger i sine arbejdsprincipper op til at vi skal skabe løsningerne sammen og der har i forbindelse med udarbejdelse af denne lokalplan været dialog med de engagerede grundejerforeninger og repræsentanter, der har været en værdifuld ressource og vidensbank omkring områdets kvaliteter og udfordringer. Flere arbejdsgruppemøder med repræsentanter og et dialogmøde har været afholdt, hvor alle indenfor lokalplanområdet var indbudt og fik orientering om, og kunne komme med input til lokalplanforslaget. Det er til sidst forvaltningen, der ud fra en samlet vurdering af tidligere administration og overordnede bevaringshensyn, har udarbejdet lokalplanforslaget, der dermed ikke er udtryk for konsensus med repræsentanterne. Repræsentanterne er orienteret herom.

I forhold til strategiens fire hovedemner understøtter denne lokalplan særligt 'Byen i byen', der bl.a. lægger op til at udvise omhu og respekt for Frederiksbergs egenart, kulturværdier og bymæssige kvaliteter.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget. Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
JD/RLN

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 9. april 2018, pkt. 101:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen og anmodede om en besigtigelse.

Indstilling 9. april 2018, pkt. 101:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 godkendes, til offentliggørelse i en periode på 8 uger,
2. at der afholdes åbent hus,
3. at der ikke udarbejdes VVM-redegørelse eller Miljørapport.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 7. maj 2018, pkt. 175:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet de ønskede at belyse konkrete muligheder for etablering af kviste og altaner mod bagvejene.

Indstilling 7. maj 2018, pkt. 175:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 godkendes, til offentliggørelse i en periode på 8 uger,
2. at der afholdes åbent hus,
3. at der ikke udarbejdes VVM-redegørelse eller Miljørapport.

Indstilling 13. august 2018, pkt. 245:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til bevarende lokalplan 193 og kommuneplantillæg nr. 5 godkendes, til offentliggørelse i en periode på 8 uger,
2. at der afholdes åbent hus,
3. at der ikke udarbejdes VVM-redegørelse eller Miljørapport.

Bilag

forslag til lokalplan 193

forslag til lokalplan 193_med kviste

forslag til Kommuneplantillæg nr. 5 til KP2017

Miljøscreeningsskema Forslag til lokalplan 193.doc

Notat fra Dialogmøde 25.1.2018

Tre typer kviste - til dialogmøde

Punkt 283: Forudgående høring om kommuneplantillæg for et område mellem Nylandsvej, Emil Chr. Hansens Vej og Stæhr Johansens Vej

01.00.00-P00-2-18

Resume

For at imødekomme det generelle behov for at udvide kapaciteten på plejeboligområdet på Frederiksberg, og behovet for tidssvarende plejehjemsfaciliteter specifikt på plejehjemmet Søndervang, er der igangsat forundersøgelser vedrørende en udvidelse af plejehjemmet med ny tilbygning. Delvist på et område som i dag ejes af Frederiksberg Forsyning. Forvaltningen ønsker borgernes idéer og forslag til, hvordan en udvidelse af plejehjemmet kan bidrage positivt til lokalområdet.

By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om der i henhold til planlovens § 23c skal indkaldes idéer og forslag fra borgerne til ændringer af kommuneplanens rammedel.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der i henhold til planlovens § 23c indkaldes idéer og forslag med en høringsperiode på 4 uger til en større ændring af kommuneplanens rammedel,
2. at der med input fra den forudgående høring, og et bearbejdet projekt, udarbejdes startredegørelse.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der i henhold til planlovens § 23c indkaldes idéer og forslag med en høringsperiode på 4 uger til en større ændring af kommuneplanens rammedel,
2. at der med input fra den forudgående høring, og et bearbejdet projekt, udarbejdes startredegørelse.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i december 2006 at gennemføre en grundlæggende modernisering af plejeboligerne i Frederiksberg Kommune. Moderniseringen af plejeboligerne i kommunen gennemføres på den baggrund efter en politisk vedtaget masterplan, der siden vedtagelsen i 2006 er revideret løbende, ca. én gang årligt. Masterplanen består af to grundlæggende spor:

Modernisering med fokus på udfasning af utidssvarende plejehjem og kapacitet med fokus på den fremadrettede fleksible planlægning af plejeboligkapaciteten.

Plejehjemmet Søndervang, mod Nylandsvej og Emil Chr. Hansens Vej, indgår som en del af masterplanen både i forhold til behovet for modernisering og i forhold til udvidelse af plejehjemskapaciteten.

Projektet, herunder budget, vedr. udvidelse af plejehjemmet Søndervang, behandles i plejeboligforligskredsen den 13 august 2018. En forudsætning for at gå videre med processen om ændret anvendelse og ny lokalplan for dette område er derfor, at forligskredsen samtidig vælger at arbejde videre med projektet.

Der er igangsat indledende undersøgelser vedrørende muligheden for en udvidelse og modernisering af plejehjemmet, så man ud over at opdatere utidssvarende bygninger, kan tilføre merkapacitet på plejehjemsområdet. Udgangspunktet for undersøgelserne er at udvide den eksisterende bygning som ejes af Frederiksberg Kommune, med ca. 8.000 m² nybyggeri. På det eksisterende grundareal, den kommunalt ejede del af plejehjemmet (matrikel nr. 6ae på 4.217 m²) vil byggeri af den størrelse møde store udfordringer. Derfor arbejdes ud fra et scenarie om, at det vil være muligt at udvide matriklen mod syd (i dag matrikel 26en) med ca. 2.000 m². Dette areal ejes aktuelt af Frederiksberg Forsyning, og er i kommuneplanens rammer udpeget som teknisk anlæg. Processen skal i givet fald lede hen imod forslag til ny lokalplan og forslag til kommuneplantillæg, som ændrer rammeområdets anvendelse. Arbejdet vedrørende en mulig udvidelse af plejehjemmet foregår i tæt dialog med Frederiksberg Forsyning.

Projektet har, ud over udvidelsen af plejehjemmet, samtidig givet anledning til at se på et større område. En analyse (Bilag 2_Søndervang_planlægningsmæssige forhold) peger blandt andet på, at man i et lidt længere perspektiv, kan forestille sig Frederiksberg Forsynings område udnyttet mere intensivt end i dag. Særligt den vestlige del af området, som henvender sig mod Emil Chr. Hansen Vej, vil sandsynligvis over tid kunne indgå som nyt byudviklingsområde, med andre funktioner end forsyningsvirksomhed.

Der er flere aktuelle større byudviklingsområder og byggeprojekter i plejehjemmets nærhed. Eksempelvis er hele Frederiksberg Hospitals område, som ligger umiddelbart nord for plejehjemmet, udpeget som byudviklingsområde, og her

vil ske en væsentlig udvikling indenfor de nærmeste år ,når hospitalet flytter. Ca. 100 meter syd for grunden, ligger TEC som er en større uddannelsesinstitution, der ligeledes er under udvikling. Videre mod syd er der aktuelt planer om at opføre Start-Up City, hvor arbejdspladser og boliger blandes i et nyt innovativt iværksættermiljø.

Den forudgående offentlige høring med indkaldelse af idéer og forslag, afholdes jævnfør planlovens § 23c med henblik på en borgerdialog, der blandt andet skal belyse, hvordan plejecentret kan bidrage til en yderligere byudvikling af området.

Udarbejdelse af plangrundlag

Området som plejehjemmet forudsættes udvidet på, er i dag omfattet lokalplan nr. 120, der udlægger området til forsyningsvirksomhed, og dertil tilknyttet funktioner. En udvidelse med inddragelse af del matrikel 26en, vil derfor kræve udarbejdelse af ny lokalplan.

I Kommuneplan 2017 indgår ejendommene i rammeområdet 4.T.1 Stæhr Johansens Vej. Rammeområde 4.T.1, udlægger området til ”Teknisk anlæg” med en bebyggelsesprocent på 110 og et maksimalt etageantal på 3 etager.

De gældende rammebestemmelser giver ikke mulighed for at udvikle ejendommene til plejeboliger som vil give anledning til en anvendelsesændring, og sandsynligvis vil betyde ændring i bebyggelsesprocent og det maksimale antal etager.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at kommuneplanens rammedel bør ændres for at imødekomme ønsket og behovet for udvidelse af plejehjemmet. En sådan rammeændring vurderes til at være en større ændring af kommuneplanen, hvorfor der i henhold til planlovens § 23c skal indkaldes idéer og forslag til udviklingen af området, før der udarbejdes kommuneplantillæg.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at der i henhold til planlovens § 23c skal indkaldes idéer og forslag fra borgerne til ændringer af kommuneplanens rammedel. Samtidig vurderer forvaltningen, at udvidelsen af plejehjemmet med sin centrale placering mellem markante byudviklingsområder, hospitalsgrunden og Start-Up City, kan indgå positivt til, og bidrage til den samlede udvikling i området. Der er indledt dialog med Frederiksberg Forsyning, og projektet giver derfor også anledning til at se på, hvordan indsatser og aktiviteter i området, private og offentlige, kan tænkes sammen og give merværdi og synergi, og indfri flere formål på én gang til gavn for byen og lokalområdet.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget. Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
JD/NKS

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 246:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at der i henhold til planlovens § 23c indkaldes idéer og forslag med en høringsperiode på 4 uger til en større ændring af kommuneplanens rammedel,
2. at der med input fra den forudgående høring, og et bearbejdet projekt, udarbejdes startredegoelse.

Bilag

Bilag 1_Indkaldelse af idéer og forslag 01

Bilag 2_Søndervang_planlægningsmæssige forhold

Punkt 284: Allégadeprojektet - omkostninger og finansiering af tiltag

01.00.05-P00-18-16

Resume

På møder i april 2018 i By- og Miljøudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen blev resultatet af Allegadeprojektet; "Fremtidens Allégade", taget til efterretning. Det blev besluttet, at resultatet skal danne grundlag for udvikling af projektområdet. Der er ikke indenfor det eksisterende budget midler til realisering af et samlet fysisk projekt eller til delprojekter. By- og Miljøudvalget anmodede på mødet den 9. april 2018 om en sag om omkostninger ved, og finansiering af, de forskellige tiltag. Udvalget skal vurdere, i hvilket omfang finansiering af omkostninger, der er belyst i denne sag, skal overgå til budgetforhandlingerne for 2019.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen om finansiering af omkostninger til realisering af tiltag på kommunale arealer jf. "Fremtidens Allégade", der er belyst i denne sag, til de kommende budgetforhandlinger,

Magistraten godkendte By- og Miljøudvalgets indstillinger om,

2. at der ved disponering af trafikssikkerheds-, parkerings- og grøn pakkepuljer for 2019 medtages undersøgelser og mindre projekter i tilknytning til Allegadeprojektområdet,
3. at større projekter samtænkes med skybrudsprojekt FØ22,
4. at mulighederne for fondsfinansiering undersøges i det videre arbejde.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at finansiering af omkostninger til realisering af tiltag på kommunale arealer jf. "Fremtidens Allégade", der er belyst i denne sag, skal overgå til de kommende budgetforhandlinger,
2. at der ved disponering af trafikssikkerheds-, parkerings- og grøn pakkepuljer for 2019 medtages undersøgelser og mindre projekter i tilknytning til Allegadeprojektområdet,
3. at større projekter samtænkes med skybrudsprojekt FØ22,
4. at mulighederne for fondsfinansiering undersøges i det videre arbejde.

Sagsfremstilling

Der er potentialer i Allégade på grund af stedets rige kulturhistorie; Allégade er Frederiksbergs vugge og indeholder mange unikke fortællinger forankret i kultur-, forlystelses-, handels- og hverdagslivet. Kommunalbestyrelsen har derfor igangsat en proces, hvor der i 2017 blev afholdt 3 borgerworkshops. Resultatet af processen er præsenteret som idéoplæg på en plakat om "Fremtidens Allégade", der kan bruges af kommunalbestyrelsen, private aktører og beboere samt kulturinstitutioner i den videre udvikling. Processen har skabt grobund for foreningen "Allégades Venner", rammesat ønskerne til aktiviteter og skabt et fælles grundlag fysiske forbedringer. Det kunne f.eks. være at arbejde med at fremhæve gadens historie ved øget skiltning eller anden formidling, at styrke det grønne, at skabe bedre forbindelser og sammenhænge, at mindske trafikens virkning, skabe nye opholdsmuligheder, forbedre belysningen og bevare stakitterne og åbne lågerne.

Omkostninger og finansiering

By- og Miljøudvalget udbud sig på mødet den 9. april 2018 en sag om omkostninger ved og finansiering af de forskellige tiltag.

Der er i vedlagte bilag et bruttokatalog over tiltag, omkostninger samt forslag til finansiering af de første økonomisk overkommelige tiltag, der kan etableres som mindre delprojekter her og nu. Herudover anbefales det at anvende puljemidler sammen med afsatte midler til forprojekter for større samlede fysiske projekter, for henholdsvis vejarealer, parkområdet og for Rådhuspladsen. De større projekter er set i sammenhæng med Klimaplanens "Skybrudsprojekt FØ22", der omfatter området ved Rådhuspladsen og det kommunale grønne anlæg med Promenadestien.

1) Fysiske tiltag - der kan gennemføres enkeltvis

- Skiltning/formidling, der kan tydeliggøre historie, kulturinstitutioner, smutveje til haver og baggårde (fysiske skilte, grafiske/kunstneriske elementer, digitale løsninger). Det vurderes, at omkostningerne vil være ca. 250.000 kr. til idéudvikling og udførelse.
- Forbedre belysningen: Ny belysning, der kan forbedre trygheden, stemningen og oplevelserne langs promenadestien. Det vurderes, at omkostningerne vil være ca. 250.000 kr. til idéudvikling og udførelse.
- Styrke det grønne: plantning af enkelte træer mod gaden i den sydligste del parken, hvor allekarakteren er udvisket. Det vurderes, at omkostningerne vil være ca. 200.000 kr. for plantning af træer i parken. Der kan søges et samarbejde med

private ejere af det overfor liggende græsareal (Allégade 12 og 14) om privat finansieret plantning af få træer, hvor allékarakteren er udvisket.

- Bevare stakitterne, men åbne lågerne: Stakitter om de kommunale parkarealer er udskiftet i 2016-18, men der kan arbejdes med at åbne lågerne 'på tværs' mod Allégade samt ske medfinansiering af udskiftning af hegn mellem Allégades sidegade og Lorrys areal ved Cafe Grock (Allégade 11 og 13). Det vurderes, at omkostningerne vil være ca. 150.000 kr.

Et første skridt kunne være at afsætte samlet 850.000 kr. samt til afledt drift til ovenstående mindre projekter.

2) Fysiske tiltag ud fra samlet plan for vejarealer

Et første skridt kunne være at afsætte 200.000 kr. til forprojekt om trafik- og parkeringsløsninger i området.

Det anbefales at anvende Trafiksikkerhedspulje- og Parkeringspuljemidler til undersøgelser og gennemførelse af mindre projekter på vejarealer på Allégade samt i en efterfølgende fase at se øvrige vejprojekter som en del af Skybrudsprojekt FØ22.

3) Fysiske tiltag ud fra samlet plan for park og promenadesti

Et første skridt kunne være at afsætte 200.000 kr. til forprojekt for parkområdet.

Det anbefales at anvende Grøn pakke-midler til undersøgelser og gennemførelse af mindre projekter ved og i parken, samt i en efterfølgende fase at se øvrige parkprojekter som en del af Skybrudsprojekt FØ22.

4) Fysiske tiltag ud fra samlet plan for Rådhuspladsen

-En profil for pladsens arrangementer har været efterspurgt samt en bedre formidling af hvordan man kan bruge den (f.eks. til markedsboder) og evt. opsøgende arbejde til aktører, der kunne bruge pladsen til aktiviteter. Trafik, Vej og Park kan, støttet af Kultur- og Fritidsafdelingen, gennemføre et forprojekt med en borgerinddragende proces om profil og formidling af muligheder. Det vurderes, at omkostningerne vil være ca. 200.000 kr.

Et første skridt kunne være at afsætte 200.000 kr. til forprojekt med proces om profil og formidling af muligheder.

Det anbefales i en senere fase at se projektet for Rådhuspladsen som en del af Skybrudsprojekt FØ22.

Samlede omkostninger set i forhold til skybrudsprojekt

I alt vurderes det, at realisering af "Fremtidens Allégade" i form af fysiske projekter, inkl. mindre tiltag og tre forprojekter, samlet beløber sig til 19.650.000 kr. hvilket fremgår af det vedhæftede bilag. I det videre arbejde vil mulighederne for fondsfinansiering undersøges.

De større samlede fysiske tiltag kan med fordel ses i forbindelse med anlæg af skybrudsprojektet FØ22 ved Rådhusplads/grønt anlæg ved Promenadestien.

Der er i projekt FØ22 anslået, at der skal bruges 9,7 mio. kr. takst finansierede samt 3,3 mio. kr. skattefinansierede midler til etablering af et forsinkelsesvolumen på ca. 2.000 m³, som en del af rammeansøgningen i samarbejde med Frederiksberg Forsyning.

Skybrudsprojektet forventes udformet som en central forsinkelsesplads til håndtering af skybrudsvand. Det vil være muligt at udforme projektet således, at der tages særlig hensyn til bevarelse samt, at det understøtter den nuværende grønne pladsdannelse ud for Frederik den VI's Allé, samt at sikre de bevaringsværdige træer i området.

Forprojekter for vej- og parkarealer ved Allégade og Rådhuspladsen vil fungere som program og disponeringsplan, når skybrudsprojekt FØ22 Frederiksberg Rådhusplads igangsættes. Dette vil ske, når det vurderes at være politisk ønskeligt af hydrauliske årsager. Skybrudsprojektet vil da indgå i den relevante skybrudspakke og dermed blive igangsat på samme måde som de øvrige skybrudsprojekter. Det vil være muligt at opnå en positiv synergieffekt ved koble de nuværende planer for Allégade og forprojekter sammen med etablering af skybrudsprojektet. Der vil på denne måde være mulighed for at udnyttet det fulde potentiale for byrumsforbedringer i området.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at realisering af resultatet af den medborgerinddragende proces; "Allégades Fremtid" i høj grad vil sikres ved udnyttelse af allerede afsatte midler til puljer og skybrudsprojekter samt ved kommende supplerende afsættelse af kommunale midler.

Udførelse af fysiske tiltag, i overensstemmelse med Arkitekturpolitikken og kommende Træpolitik, vil give en flottere, endnu mere brugbar og mere fortællende Allégade med styrkede grønne og klima- og trafiksikrede byrum, større æstetisk glæde, flere oplevelser og trygge forhold.

By- og Miljøområdet vurderer, at der vil være stor effekt i at gennemføre de fysiske tiltag, der kan gennemføres enkeltvis her og nu; skiltning/formidling, belysning og styrkelse af det grønne og åbninger i stakitter til samlet 850.000kr. og at igangsætte forprojekter for henholdsvis vejarealer, parkarealer og Rådhusplads for i alt 600.000 kr. enten på én gang eller i nævnte rækkefølge. Forprojekterne kan danne grundlag for afsættelse af midler på kommende budgetter til gennemførelse af øvrige tiltag, blandt andet via midler til Skybrudsprojekt FØ22.

Økonomi

Se vedhæftede omkostnings- og finansieringsskema. Mulighederne for fondsfinansiering vil kunne indgå i det videre arbejde.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget. Magistraten den 20. august 2018.
JD/RLN

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 244:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. hvorvidt finansiering af omkostninger til realisering af tiltag på kommunale arealer jf. "Fremtidens Allégade", der er belyst i denne sag, skal overgå til de kommende budgetforhandlinger,
2. at der ved disponering af trafikikkerheds-, parkerings- og grøn pakkepuljer for 2019 medtages undersøgelser og mindre projekter i tilknytning til Allegadeprojektområdet,
3. at større projekter samtænkes med skybrudsprojekt FØ22.
4. at mulighederne for fondsfinansiering undersøges i det videre arbejde.

Bilag

Allegades fremtid - omkostninger og finansiering

Punkt 285: Udvikling af legepladsen i Frederiksberg Have

04.03.00-G01-23-18

Resume

Slots- og Kulturstyrelsen og Frederiksberg Kommune har indgået et samarbejde om udvikling af legepladsen i Frederiksberg Have og er ved at få udarbejdet et forslag til en ny legeplads. Den nye legeplads bliver dyrere i drift end den nuværende legeplads, og denne merudgift kan Slots- og Kulturstyrelsen ikke finansiere. En forudsætning for en ny legeplads er således, at Frederiksberg Kommune finansierer den afledte merdrift ved en ny legeplads.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at finansiering af den afledte merdrift ved etablering af ny legeplads i Frederiksberg Have oversendes til budgetforhandling 2019.

Udvalget anmodede om, at forvaltningen arbejder for en brugsaftale med lang varighed.

Sagsfremstilling

Slots- og Kulturstyrelsen og Frederiksberg Kommune har indledt et samarbejde om udvikling af legepladsen i Frederiksberg Have. Den nuværende legeplads, der kun henvender sig til de mindste børn, er fra flere sider kritiseret for at være for kedelig, og Frederiksberg Kommune har derfor taget initiativ til en dialog med Slots- og Kulturstyrelsen.

Der har været afholdt flere møder og besigtigelser af legepladsen, og på denne baggrund er der udarbejdet et notat omkring opgradering af legepladsen. Bilag 1.

Derudover har der været afholdt møde med en rådgiver og et legepladsfirma, som arbejder på et forslag, der kan danne udgangspunkt for en fondsansøgning til finansiering af den nye legeplads. Temaet for den nye legeplads er en afspejling af grundplanen for Frederiksberg Have - Slotsgartner Peter Petersens Plan fra omlægningen i 1798-1804, hvor nogle af havens primære elementer kan anvendes som temaer for legeelementer, fx. Det Kinesiske Lysthus eller Apistempet. Det er et krav, at de nye legeelementer henvender sig til målgruppen 0-10 år. Derudover skal de være motorisk og fysisk udfordrende for aldersgruppen, tale til børnenes fantasi og give mulighed for rollelege. Tanken er også, at den nye legeplads kan være med til at formidle havens historie til børnene.

Der forventes at ligge et forslag i løbet af efteråret 2018, som kan danne grundlag for en fondsansøgning til udvalgte fonde. Forvaltningen vil, når der udarbejdet et skitseforslag, forelægge dette for udvalget i løbet af efteråret 2018. Det er således forventningen, at selve anlægget af legepladsen vil kunne finansieres fuldt ud af eksterne midler.

Det er således håbet, at en ny legeplads kan stå færdig i løbet af 2019. Forudsætningen for det hele er dog, at Frederiksberg Kommune påtager sig den ekstra driftsudgift, der vil følge af en opgradering af legepladsen. Det er derfor hensigten at indgå en brugsaftale for legepladsen, hvor betalingen fra Frederiksberg Kommunes side er merudgiften til drift, i forhold til den nuværende driftsudgift. Merudgiften er estimeret i forhold til erfaringer med at legepladser, med mere spændende redskaber, kræver større vedligehold af såvel redskaber som faldunderlag. Da der endnu ikke foreligger et projektforslag kan beløbet ikke specificeres nærmere.

Det bemærkes, at Frederiksberg Kommune holder et møde med Kulturministeren om anvendelsen af Søndermarken og Frederiksberg Have m.v., hvor emnet kunne drøftes. Sagen forventes i Kultur- og Fritidsudvalget den 13. august.

By- og Miljøområdet vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at en ny legeplads i Frederiksberg Have vil være en stor gevinst for kommunens borgere. Projektet understøtter målsætningen i Frederiksbergstrategien om, at vi skaber løsninger sammen, og at vi skaber bedre rammer for børns leg og udvikling.

Økonomi

Det anslås, at de samlede driftsomkostninger beløber sig til 194.000,00 kr. pr. år. for den nye legeplads. Frederiksberg Kommune skal betale den vurderede merudgift ved den nye legeplads som udgør 100.000 kr. pr. år ved en brugsaftale til legepladsen. Såfremt indstillingen tiltrædes, skal sagen med i budgetprocessen 2019.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
SV/PT

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 258:

By- og Miljøområdet indstiller,
hvorvidt finansiering af den afledte merdrift på 100.000,00 kr. årligt ved etablering af en ny legeplads i Frederiksberg
Have, oversendes til budgetforhandling 2019

Bilag

Bilag 1. Projektide legepladsændringer 21.06.2018

Punkt 286: Orientering om anvendelse af midler til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp i 2018 samt ekstrabevilling

82.06.00-P20-61-15

Resume

Der blev afsat 3 mio. kr. til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp i 2018. Der har imidlertid været mange skimmelsager i kommunale bygninger i 2018. I denne sag gives en status på arbejdet med at forebygge og håndtere skimmelsvamp, og det indstilles, at der gives en tillægsbevilling samt anlægsbevilling til Pulje til udbedring og forebyggelse af skimmelforekomster i 2018 på 2,6 mio. kr.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at orientering om anvendelse af midler til håndtering og forebyggelse af skimmelsvamp fra skimmelpuljen 2018 tages til efterretning,
2. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,6 mio. kr. til skimmelpuljen 2018 grundet et stort antal skimmelsager, finansieret af den negative anlægspulje i 2018.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at orientering om anvendelse af midler til håndtering og forebyggelse af skimmelsvamp fra skimmelpuljen 2018 tages til efterretning,
2. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,6 mio. kr. til skimmelpuljen 2018 grundet et stort antal skimmelsager, finansieret af den negative anlægspulje i 2018.

Sagsfremstilling

Da kommunen oplevede et øget ressourceforbrug til udbedring af skader fra skimmelsvamp i kommunale bygninger, blev der i forbindelse med budgetforliget for 2010 afsat en særlig pulje på 5 mio. kr. årligt. I forlængelse heraf vedtog kommunalbestyrelsen den 7. december 2009 en strategi for håndtering af skimmelsvamp i kommunens bygninger og institutioner, som sikrede, at de nødvendige foranstaltninger blev igangsat hurtigt efter fund af skimmel. For at sikre hurtig afhjælpning anlægsbevilles skimmelpuljen ved budgetvedtagelse, så forvaltningen i løbet af året straks kan igangsætte de nødvendige projekter uden at vente på politisk godkendelse af projekterne.

Foruden den skadesudbedrende indsats, der udføres for de afsatte midler, arbejdes der løbende og samtidig med en forebyggende indsats. Det forebyggende arbejde består både i en vejledende indsats for brugerne af de kommunale bygninger samt en indsats for indeklimamæssige god reetablering. Den vejledende indsats bygger hovedsagelig på at instruere i hensigtsmæssige adfærd, der understøtter et godt indeklima og forebygger skimmelsvamp. Ved reetablering søges altid løsninger, hvor det så vidt muligt kan hindres, at der opstår gentagende tilfælde af skimmelsvamp. Dette ved brug af ikke organiske materialer samt brug af diffusionsåbne overfladebehandlinger i f.eks. kældre.

Siden oprettelsen af skimmelpuljen er puljens budget gradvist blevet reduceret, da udgifterne til afhjælpning af skimmelsvamp i en årrække har været mindre end forventet. I 2018 er puljen på 3 mio. kr.

I 2018 har der imidlertid været en stigning i antallet af større skimmelsager i kommunale bygninger, og forvaltningen kan nu konstatere, at det ikke vil være muligt at udbedre alle skimmelskaderne indenfor det afsatte budget på skimmelpuljen. Der er primo juni et forbrug på puljen på 2,5 mio. kr., og mange af sagerne pågår forsat. Kommunen er forpligtet til at udbedre skimmelsvamp i kommunale ejendomme, da det kan være forbundet med sundhedsmæssige risici at opholde sig i bygninger med skimmelsvamp.

Forventet samlet omkostninger for 2018 er i alt ca. 5,6 mio. kr. Heraf er estimeret 0,7 mio. kr. til uforudseelige nye skimmelsager i 2. halvår 2018. Som beskrevet har 2018 indtil nu været kendetegnet ved at have et unormalt antal større skimmelsager. Det nuværende estimat for det resterende halvår på 0,7 mio. kr. til uforudseelige nye skimmelsager, er således baseret på tidligere års erfaringer og ikke en fremskrivning af det først halvårs skimmelsager.

Det skal bemærkes, at det ofte er vanskeligt at estimere udgifter til udbedring af skimmelsvamp, da omfang af skimmelsvamp ofte ikke præcist kan forudsiges, inden udbedringen er påbegyndt. Derfor vil der være en høj grad af usikkerhed forbundet med estimaterne.

Tabel 1. Oversigt over det forventede finansieringsbehov for "Pulje til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp"

Pulje 2018	3.000.000
Forbrug i 2018	- 2.520.000
Rest pulje 2018	480.000

Restbehov 2018

- 3.080.000

Ufinansieret behov 2018

2.600.000

Som det fremgår af bilag 1 pågår der for nuværende 17 sager, som enten er i gang med sanering og/eller reetablering, herudover er 5 sager afsluttede samt 4 sager, der afventer opstart. Omkostninger afhænger selvfølgelig af omfang, men varierer fra mellem 30.000 til op imod 1.000.000 kr. per sag.

Hovedparten af sagerne er opstået i beboelsesejendomme efterfulgt af skoler og børneinstitutioner.

Antal sager fordelt efter funktion:

- Beboelsesejendomme: 10
- Børneinstitutioner: 5
- Skoler: 3
- Andet: 8

By- og Miljøområdet vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at der vil være behov for en merbevilling til at håndtere et stort antal skimmelsager i 2018. Ud over at minimere borgernes og brugernes helbredsmaessige gener, er det forvaltningens vurdering, at hurtig udbedring af skimmelforekomster samtidig har en gavnlig totaløkonomisk effekt, idet eventuelle afledte følgeomkostninger ved skimmelsvamp herved reduceres.

Økonomi

Puljen til forebyggelse og håndtering af Skimmelsvamp er i 2018 på 3 mio. kr. Puljen er de senere års reduceret fra 5 mio. kr. pr. år til dette lavere niveau, idet forudsætningen herfor har været, at hvis der opstår behov for akutte skimmelsvampudbedringer, skal puljen opskrives finansieret gennem omprioritering, forskydninger eller mindreforbrug på kommunens samlede anlægsbudget.

For at dække behovet for håndtering af skimmelsvampsager i 2018 foreslås det, at der afsættes rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 2,6 mio. kr. til Pulje til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp i 2018. Heraf er allerede afsluttet sager for 0,9 mio. kr., herudover forventes der samlet at skulle bruges 4,0 mio. kr. på allerede igangsatte og afventende projekter, samt 0,7 mio. kr. til uforudseelige nye skimmelsager i 2. halvår 2018.

Det ufinansierede behov på 2,6 mio. kr. foreslås finansieret af den negative anlægspulje i 2018, hvis status opgøres i forbindelse med 2. forventet regnskab 2018.

Pulje til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp vil således være på 5,6 mio. kr. i 2018 inkl. tillægsbevillingen.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget. Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
PB/SVS

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 60:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at orientering om anvendelse af midler til håndtering og forebyggelse af skimmelsvamp fra skimmelpuljen 2018 tages til efterretning,
2. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,6 mio. kr. til skimmelpuljen 2018 grundet et stort antal skimmelsager, finansieret af den negative anlægspulje i 2018.

Bilag

Orientering om håndtering af skimmelsvamp i 2018 samt ekstrabevilling

Punkt 287: Grundkapital til nye almene boliger - ny pulje

03.02.10-S00-1-18

Resume

Bolig- og Ejendomsudvalget har anmodet om en ny sag om mulighed for etablering af flere almene familieboliger på Frederiksberg med henblik på oversendelse til budgetforhandlingerne. Denne sag redegør således kort for mulighederne forbundet med at opføre flere almene familieboliger samt økonomien forbundet med at afsætte kommunal grundkapital til et antal nye almene familieboliger.

Beslutning

Magistraten oversendte sagen til budgetforhandlingerne, idet forvaltningen blev anmodet om at medsende de afviste projekter.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at stillingtagen til midler til yderligere byggeri af nye almene familieboliger oversendes til budgetforhandlingerne.

Sagsfremstilling

I tilknytning til Bolig- og Ejendomsudvalgets indstilling vedr. "100 almene boliger - valg af projekter", som blev behandlet den 30. april 2018, anmodede udvalget om "en ny sag om muligheden for etablering af flere almene familieboliger på Frederiksberg med henblik på evt. oversendelse til budgetforhandlingerne". I det følgende redegøres for potentialet ved at opføre flere almene familieboliger på Frederiksberg.

Almene boliger indgår i en socialt bæredygtig by

Flere almene boliger vil bidrage til Frederiksbergstrategiens mål om, at Frederiksberg skal være "en socialt bæredygtig by, der kan inkludere og styrke alle borgere, og som understøtter mødet mellem generationer og giver plads til mangfoldighed i livsformer og fællesskaber"

I henhold til Kommuneplan 2017 skal det fremtidige boligbyggeri "kunne tilbyde forskellige bolig- og ejerformer, der blandes overalt i byen". "Frederiksberg skal være en by for alle", og "der skal sikres et udbud af boliger, der passer til den enkeltes behov gennem hele livet". "Det sker for eksempel gennem samarbejdet med de almene boligorganisationer om fleksibel anvisning, boligsociale indsatser og med områdefornyelse og byfornyelse."

Mulighederne for at bygge almene boliger

Som led i processen forud for indsendelse af idéprojekter i konkurrencen om 100 nye almene boliger blev der i efteråret 2017 og foråret 2018 afholdt dialogmøder med de almene boligorganisationer. Disse møder indsnævrede feltet for, hvilke idéprojekter, boligorganisationerne valgte at indsende til konkurrencen. På baggrund af de projektidéer, der blev drøftet ved disse dialogmøder, vurderer By- og Miljøområdet, at der er et potentiale for at etablere flere almene nybyggerier som infill eller tagboliger i tilknytning til eksisterende almene boligafdelinger.

Nye familieboliger kan skabe social balance

Frederiksberg Forenede Boligselskaber og KAB bød blandt andet ind i konkurrencen med et stort visionsprojekt, der kan give et tiltrængt løft til kvarteret omkring Finsenshave. Her ligger flere almene boligafdelinger side om side med kommunalt ejede boligejendomme. Visionen indeholder 105 nye boliger som tagboliger og tilbygninger på de eksisterende ejendomme. Boligerne indgår i en arkitektonisk helhed, hvor gaderum og pladser får et bymæssigt løft, og hvor der etableres rekreative bolignære udearealer, som er egnede for ophold og som mødesteder. Projektet kunne ikke rummes inden for konkurrencen om de 100 almene boliger, men By- og Miljøområdet vurderer, at visionen om en bymæssig udvikling af området er meget relevant og interessant.

Nye almene familieboliger med en gennemsnitlig størrelse på ca. 100 m² vil bidrage til et mere varieret udbud af boligtyper, når de som her opføres i tilknytning til boligafdelinger, der fortrinsvis indeholder mindre boliger eller ældreboliger. Samtidig bidrager familieboligerne til at tiltrække nye ressourcestærke familier til området, og dermed til at skabe en bedre social balance.

Almene boliger i udviklingsområder

Det kan også være relevant at bygge almene boliger i tilknytning til udviklingsområder, f.eks. hvis en privat ejer ønsker at ombygge en erhvervsejendom til boliger. De almene boliger kan her bidrage til at skabe mere varierede bolig- og ejerformer. Det fremgår derfor af kommuneplanens retningslinjer om planlovens muligheder for at stille krav om en andel almene boliger i en lokalplan. "Når der planlægges for nye boliger, skal det (derfor) konkret vurderes, om et krav om

andel af almene boliger vil bidrage til en mere blandet sammensætning af boliger og en bedre fordeling af almene boliger i kommunen generelt". Hvis der skal kunne gøres brug af denne mulighed, forudsætter det, at der er mulighed for at bevilge kommunal grundkapital til et evt. alment byggeri inden for lokalplanområdet.

Boliger til almindelige indkomster

Der er ca. 6.100 almene boliger på Frederiksberg, svarende til ca. 11%, hvor der på landsplan er ca. 20% almene boliger. Heraf er ca. 4.500 almene familieboliger.

På sigt vil flere almene boliger bidrage til at øge antallet af boliger på Frederiksberg, som en familie med en almindelig indkomst har råd til at betale. Idet der ikke er nogen, der skal tjene på driften af de almene boliger, stiger huslejen kun med de faktiske udgifter forbundet med den løbende vedligeholdelse og drift. Almene boligområder er oftest vel vedligeholdte, idet der løbende tages hånd om vedligeholdelsen af ejendommene med afsæt i 30-årige langtidsplaner for vedligeholdelse.

I et vist omfang vil der også ske en omfordeling af boliger, hvor borgere fra billigere almene boliger på Frederiksberg flytter ind i de nye, større, og dyrere boliger, og derved frigives nogle af de billige boliger til andre boligsøgende, herunder til boligsocial anvisning.

Boliger til særlige behov

Frederiksberg Kommune råder over hver fjerde ledige almene bolig til social anvisning, herunder til flygtninge, der bliver anvist bolig i bofællesskaber i familieboliger. Idet fraflytningsprocenten for almene boliger i Frederiksberg Kommune er forholdsvis lav (ca. 7%), er der relativt få nye boliger til anvisning hvert år. Antallet af boliger til flytninge og "særboliger" til anvisning har derfor ikke nået det antal, der indgår i aftalerne med de almene boligorganisationer om at tilvejebringe disse boliger.

I nogle af de almene boligorganisationer er der, hvor det er relevant, tilknyttet medarbejdere, der varetager de særlige boligsociale opgaver, der kan være i almene boligområder. Også de tilknyttede ejendomsfunktionærer har ofte erfaring med at håndtere beboere med særlige behov. Frederiksberg Kommune har således opbygget et godt samarbejde med de almene boligorganisationer på Frederiksberg om at løse boligsociale opgaver. Aktuelt er der et særligt fokus på en forebyggende indsats over for børn og unge, så de kommer i uddannelse og job, og holdes fri af kriminalitet og bander.

Der er en tendens til, at de boliger, der anvendes til "social" anvisning, er "klumpet" sammen geografisk. Derfor er der et ønske om at skabe en større spredning af de almene boliger, der anvendes til social anvisning. Social- Sundheds og Arbejdsmarkedsområdet har en del borgere på akutlisten, og der er således ventetid på at få en billig almen bolig.

Boligtilvækst skal passe til stedet

Almene boliger, der skal opføres som tagboliger eller infill byggeri i den tætte by, vil medføre et øget træk på p-pladser og opholdsarealer i boligområdet. Hvis der påbygges en tagetage, kan det også medføre skyggevirksomheder for de omgivende ejendomme. Disse forhold vil indgå i vurderingen af hvert enkelt projekt, enten som led i en lokalplanproces, eller som led i byggesagsbehandlingen.

By- og Miljøområdet samlede vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at flere almene boliger kan bidrage til Frederiksberg Kommunes mål om at være en socialt bæredygtig by med en god blanding af boligtyper og ejerformer. Det kan ske ved at opføre større almene familieboliger i almene boligområder, som er præget af små boliger og/eller en skæv social balance. Derved tiltrækkes nye ressourcestærke familier til disse boligafdelinger. Det kan også ske ved at udvide antallet af almene boliger i områder, som er præget af andre ejerformer f.eks. ved at stille krav om en andel af almene boliger i nye lokalplaner. Således skabes en større spredning af boliger, der anvendes til social anvisning.

Det vurderes, at der er behov for flere almene familieboliger på Frederiksberg med en husleje, som borgere med almindelige indkomster har råd til at betale.

På baggrund af dialogen med de almene boligorganisationer i forbindelse med den igangværende konkurrence om 100 nye almene boliger, vurderer forvaltningen, at der er et potentiale for at opføre flere boliger, der knytter sig boligtilvækst i eksisterende almene boligafdelinger.

Økonomi

Nedenfor er angivet økonomien forbundet med at afsætte grundkapital til et bestemt antal almene boliger:

- Grundkapital til 50 nye almene familieboliger vil udgøre 12.225.000 kr.
- Grundkapitalindskud til 75 almene familieboliger vil udgøre 18.337.500 kr.
- Grundkapitaltilskud til 100 nye almene familieboliger vil udgøre 24.500.000 kr.

Der tages udgangspunkt i, at der opføres familieboliger med en gennemsnitsstørrelse på 100 m². Desuden tages der udgangspunkt i rammebeløbet for 2018. Dette reguleres hvert år. I henhold til økonomaftalen, opdeles grundkapitaltilskuddet for familieboliger op i tre kategorier: Er boligen under 90 m², så nedsættes grundkapitalen til 8 % af anskaffelsessummen. Er boligen imellem 90 og 104 m², så er grundkapitalen fortsat 10 %, og for boliger på 105 m² og mere er grundkapitalen 12 %.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget. Magistraten den 20. august 2018. Kommunalbestyrelsen.
LRM/HHK

Historik

Indstilling 13. august 2018, pkt. 61:

By og Miljøområdet indstiller,
hvorvidt der afsættes midler til grundkapital til yderligere byggeri af nye almene familieboliger, oversendes til budgetforhandlingerne forud for budget 2019.

Punkt 288: Lukket

05.00.00-K00-1-18

Punkt 289: Lukket

00.30.02-A00-1-18

Punkt 290: Lukket

05.01.00-P20-5-15